

Grozījumi:

21.12.2000. likums / LV, 473/476, 29.12.2000.; Ziņotājs, 3, 08.02.2001. / Stājas spēkā 30.12.2000.
29.03.2001. likums / LV, 52, 30.03.2001.; Ziņotājs, 8, 19.04.2001. / Stājas spēkā 31.03.2001.
26.06.2001. likums / LV, 101, 29.06.2001.; Ziņotājs, 15, 09.08.2001. / Stājas spēkā 30.06.2001.
14.02.2002. likums / LV, 34, 01.03.2002.; Ziņotājs, 6, 28.03.2002. / Stājas spēkā 15.03.2002.
22.04.2004. likums / LV, 72, 07.05.2004. / Stājas spēkā 21.05.2004.
16.06.2005. likums / LV, 104, 06.07.2005.; Ziņotājs, 14, 28.07.2005. / Stājas spēkā 20.07.2005.
16.03.2006. likums / LV, 53, 31.03.2006.; Ziņotājs, 8, 27.04.2006. / Stājas spēkā 10.04.2006.
24.04.2008. likums / LV, 74, 14.05.2008.; Ziņotājs, 12, 26.06.2008. / Stājas spēkā 28.05.2008.
18.12.2008. likums / LV, 2, 07.01.2009.; Ziņotājs, 3, 12.02.2009. / Stājas spēkā 21.01.2009.
15.04.2010. likums / LV, 68, 29.04.2010. / Stājas spēkā 01.05.2010.
16.06.2011. likums / LV, 99, 29.06.2011. / Stājas spēkā 01.07.2011.
08.07.2011. likums / LV, 107, 12.07.2011. / Stājas spēkā 13.07.2011.
14.06.2012. likums / LV, 104, 04.07.2012. / Stājas spēkā 10.07.2012.
29.11.2012. likums / LV, 199, 19.12.2012. / Stājas spēkā 01.01.2013.
02.05.2013. likums / LV, 97, 22.05.2013. / Stājas spēkā 01.07.2013.
06.06.2013. likums / LV, 119, 21.06.2013. / Stājas spēkā 01.07.2013.
19.09.2013. likums / LV, 194, 04.10.2013. / Stājas spēkā 18.10.2013.
06.11.2013. likums / LV, 232, 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
16.01.2014. likums / LV, 25, 05.02.2014. / Stājas spēkā 17.02.2014.
21.05.2015. likums / LV, 107, 03.06.2015. / Stājas spēkā 04.06.2015.
23.03.2017. likums / LV, 64, 28.03.2017. / Stājas spēkā 29.03.2017.
15.06.2017. likums / LV, 128, 29.06.2017. / Stājas spēkā 13.07.2017.
20.03.2020. likums / LV, 57B, 21.03.2020. / Stājas spēkā 22.03.2020.
17.12.2020. likums / LV, 250, 29.12.2020. / Stājas spēkā 12.01.2021.
06.07.2021. likums / LV, 129A, 08.07.2021. / Stājas spēkā 01.08.2021.
16.06.2022. likums / LV, 128, 06.07.2022. / Stājas spēkā 01.07.2023.
11.05.2023. likums / LV, 102, 29.05.2023. / Stājas spēkā 01.06.2023.
30.05.2024. likums / LV, 107, 04.06.2024. / Stājas spēkā 05.06.2024.
14.11.2024. likums / LV, 230, 26.11.2024. / Stājas spēkā 10.12.2024.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Komerclikums

A DAĻA KOMERCDARBĪBAS VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

I SADAĻA KOMERSANTI UN KOMERCDARBĪBA

1.pants. Komersants un komercdarbība

(1) Komersants ir komercreģistrā ierakstīta fiziskā persona (individuālais komersants) vai komercsabiedrība (personālsabiedrība un kapitālsabiedrība).

(2) Komercdarbība ir atklāta saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants. Komercdarbība ir viens no uzņēmējdarbības veidiem.

(3) Saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību.

(4) Likumā var noteikt, ka atsevišķu veidu saimniecisko darbību drīkst veikt tikai komersants. Ar likumu var piešķirt komersanta statusu arī citām personām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

2.pants. Reģistrācijas tiesiskais spēks

Ja komersants ir ierakstīts komercreģistrā, nav pieļaujama ieruna par to, ka saimnieciskā darbība, kas veikta, izmantojot komercreģistrā ierakstīto firmu, nav komercdarbība.

3.pants. Komercdarbības tiesiskais regulējums

(1) Komercdarbību regulē šis likums, Civillikums un citi likumi, kā arī Latvijas Republikai saistošās starptautisko tiesību normas.

(2) Komercdarbībai Civillikuma noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl šajā likumā vai citos komercdarbību regulējošos likumos nav noteikts citādi.

(3) Šā likuma noteikumi attiecināmi uz personām, kuras nav komersanti, vai uz saimniecisko darbību, kas nav komercdarbība, ja šis likums vai cits likums to īpaši paredz.

(4) Šā likuma noteikumi nav attiecināmi uz lauksaimniecisko ražošanu un citu aroddarbību, kuru veic fiziskā persona un regulē citi likumi, ja persona, kas to veic, nav ierakstīta komercreģistrā kā individuālais komersants.

(5) Attiecībā uz nacionālajai drošībai nozīmīgām komercsabiedrībām šā likuma noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl Nacionālās drošības likums nenosaka citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 23.03.2017. likumu, kas stājas spēkā 29.03.2017.)

4.pants. Komercdarbības ierobežojumi

(1) Komercdarbības ierobežojumus drīkst noteikt tikai ar likumu vai pamatojoties uz likumu.

(2) Komersantam ir tiesības brīvi izvēlēties komercdarbības veidus, kas nav aizliegti ar likumu.

(3) Likumā var būt noteikta atsevišķu veidu komercdarbība, kuras veikšanai nepieciešama atļauja (licence) vai arī kuru drīkst veikt komersants atbilstoši likumā noteiktajām prasībām.

(4) Komercdarbības ierobežojumu fiziskajai personai nosaka ar:

1) kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, ar kuru personai atņem tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību;

2) kriminālprocesa vai administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, ar kuru personai atņem tiesības ieņemt noteiktus amatus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

4.¹ pants. Fiziskajai personai noteiktie komercdarbības ierobežojumi

(1) Ja fiziskajai personai, pamatojoties uz kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, attiecīgajā nolēmumā noteiktajā aizlieguma periodā ir aizliegts:

- 1) pieteikt sevi ierakstīšanai komercreģistrā kā individuālo komersantu un veikt komercdarbību kā individuālajam komersantam;
- 2) būt par komercsabiedrības dibinātāju;
- 3) kļūt par komercsabiedrības biedru, dalībnieku, akcionāru, izņemot gadījumu, kad pamatkapitāla daļas, akcijas vai ieguldījuma (kapitāla) daļas tiek mantotas;
- 4) būt par personālsabiedrības lietvedi vai personālsabiedrību pārstāvētiesīgo biedru;
- 5) būt par kapitālsabiedrības valdes vai padomes locekli;
- 6) piedalīties dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanā šā likuma 210.panta otrajā daļā noteiktajā gadījumā;
- 7) būt par prokūristu, parasto komercpilnvarnieku vai personu, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli;
- 8) būt par komercsabiedrības likvidatoru;
- 9) dot norādījumus vai padomus individuālajam komersantam, komercsabiedrības biedram, dalībniekam vai akcionāram, valdes vai padomes loceklim, prokūristam vai komercpilnvarniekam vai arī citādi viņus ietekmēt.

(2) Fiziskajai personai, kurai atņemtas tiesības veikt noteikta veida komercdarbību, šā panta pirmajā daļā noteiktie aizliegumi attiecināmi tikai uz attiecīgajā nolēmumā noteikto komercdarbības veidu. Ja šādas personas tiesiskais statuss ļauj pieņemt lēmumus komercsabiedrībā, tai ir aizliegts pieņemt lēmumus jautājumos, kuri attiecas uz attiecīgajā nolēmumā noteikto komercdarbības veidu.

(3) Individuālajam komersantam, kuram atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, ir pienākums attiecīgā apmērā apturēt uz attiecīgajā nolēmumā noteikto aizlieguma periodu savu darbību vai izbeigt savu individuālā komersanta statusu, atsavinot uzņēmumu vai bez tā.

(4) Kapitālsabiedrības vienīgajam dalībniekam vai akcionāram, kuram atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, ir pienākums attiecīgā apmērā apturēt uz attiecīgajā nolēmumā noteikto aizlieguma periodu sabiedrības darbību, izbeigt sabiedrības darbību vai atsavināt pamatkapitāla daļas vai akcijas.

(5) Ja fiziskajai personai atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, tās pienākums ir nekavējoties pēc attiecīgā nolēmuma spēkā stāšanās par to informēt komersantu, bet, ja komersants ir komercsabiedrība, — arī tās biedrus, dalībniekus vai akcionārus.

(6) Piemērojot šo pantu, neskarti paliek šā likuma 5.panta noteikumi.

(29.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.05.2013. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

4.² pants. Fiziskajai personai noteiktie amatu ieņemšanas ierobežojumi

(1) Ja fiziskajai personai, pamatojoties uz kriminālprocesa vai administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās, attiecīgā fiziskā persona nav tiesīga būt par:

- 1) personālsabiedrības lietvedi;
- 2) personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgo biedru;
- 3) kapitālsabiedrības valdes locekli;
- 4) kapitālsabiedrības padomes locekli;
- 5) prokūristu;
- 6) parasto komercpilnvarnieku;

7) personu, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli;

8) komercsabiedrības likvidatoru;

9) *(izslēgts no 01.07.2023. ar 11.05.2023. likumu. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu);*

10) revidentu.

(¹) Ja tiesa, pamatojoties uz civilprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, ierobežojusi pilngadīgas fiziskās personas rīcībspēju (garīga rakstura vai citu veselības traucējumu dēļ vai personas izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ), attiecīgā fiziskā persona nav tiesīga ieņemt šā panta pirmās daļas 3.—10.punktā minētos amatus.

(2) Ja fiziskajai personai atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus vai ja tiesa ierobežojusi tās rīcībspēju, šīs personas pienākums ir nekavējoties pēc attiecīgā nolēmuma spēkā stāšanās par to informēt komersantu, bet, ja komersants ir komercsabiedrība, — arī attiecīgās komercsabiedrības biedrus, dalībniekus vai akcionārus. Ja fiziskajai personai ierobežota rīcībspēja un nodibināta aizgādība, informēšanas pienākums ir tās aizgādnim, kurš informāciju sniedz nekavējoties, tiklīdz viņš uzzinājis vai viņam vajadzēja uzzināt, ka attiecīgā persona ieņem noteiktu amatu.

(3) Piemērojot šo pantu, neskarti paliek šā likuma 5.panta noteikumi.

(29.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.05.2013., 16.01.2014. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

4.³ pants. Fiziskajai personai Eiropas Savienības dalībvalstī, Īslandes Republikā, Norvēģijas Karalistē un Lihtenšteinas Firstistē noteiktie komercdarbības ierobežojumi

Ja fiziskajai personai Eiropas Savienības dalībvalstī, Īslandes Republikā, Norvēģijas Karalistē vai Lihtenšteinas Firstistē (turpmāk — dalībvalsts) ir piemērots komercdarbības ierobežojums, attiecīgā fiziskā persona nav tiesīga ieņemt šā likuma 4.² panta pirmajā daļā minētos amatus.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Pants stājas spēkā 01.08.2023. Sk. pārejas noteikumu 83. punktu)

5.pants. Komersanta statuss un publiskās tiesības

Publisko tiesību noteikumi, kas aizliedz veikt atsevišķu veidu komercdarbību vai ierobežo tās veikšanu, vai paredz zināmus priekšnoteikumus šāda veida komercdarbības veikšanai, neietekmē privāto tiesību noteikumus, kas radušies, pārgrozījušies vai izbeigušies uz šā likuma pamata.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

II SADAĻA KOMERCREĢISTRS

6.pants. Komercreģistra vešana

(1) Komercreģistrā ieraksta likumā noteiktās ziņas un glabā likumā noteiktos dokumentus par komersantu un komercdarbību.

(2) Komercreģistru ved ar likumu tam pilnvarota valsts iestāde (turpmāk — komercreģistra iestāde).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

7.pants. Komercreģistra atklātība

(1) Ikvienam ir tiesības iepazīties ar komercreģistra ierakstiem un komercreģistra iestādei iesniegtajiem dokumentiem.

(2) Ikvienam pēc rakstveida pieprasījuma iesniegšanas ir tiesības saņemt ziņas par komercreģistra ierakstiem un komersanta reģistrācijas lietā esošo dokumentu izrakstus un kopijas papīra vai elektroniskā formā. Dokumenta izraksta vai kopijas pareizība apliecināma normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja vien tā saņēmējs neatsakās no šāda apliecinājuma. Izsniedzot papīra dokumenta kopiju elektroniskā formā, tā pareizību apliecina Elektronisko dokumentu likumā noteiktajā kārtībā. Elektroniskā dokumenta kopija papīra formā apliecināma normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tajā gadījumā, ja tā saņēmējs nepārprotami pieprasījis šādu apliecinājumu.

(3) Pēc saņēmēja pieprasījuma komercreģistra iestādes amatpersona izsniedz izziņu par to, ka noteikts komercreģistra ieraksts nav grozīts, vai arī par to, ka komercreģistrā nav izdarīts noteikts ieraksts.

(4) Ikvienai personai pēc rakstveida pieprasījuma iesniegšanas ir tiesības saņemt komercreģistra iestādes paziņojumu par katru attiecīgā komersanta reģistrācijas lietā saņemtu pieteikumu. Komercreģistra iestāde paziņojumu nosūta pieteikuma saņemšanas dienā. Paziņojumā norāda pieteikuma būtību un tā saņemšanas datumu. Paziņojuma nosūtīšanas veidu un kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.04.2008., 02.05.2013. un 06.11.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2014.)

8.pants. Komercreģistra ierakstu saturs

(1) Par individuālo komersantu komercreģistrā ierakstāmas šādas ziņas:

- 1) firma;
- 2) komersanta vārds, uzvārds, personas kods (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi);
- 3) juridiskā adrese;
- 4) filiāles firma, ja tā atšķiras no komersanta firmas, un tās juridiskā adrese.

(2) Par personālsabiedrību komercreģistrā ierakstāmas šādas ziņas:

- 1) firma;
- 2) personālsabiedrības veids;
- 3) katra komandīta ieguldījuma summa un komandītu ieguldījumu kopsumma;
- 4) personālsabiedrības personiski atbildīgo biedru un komandītu vārds, uzvārds, personas kods (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi), bet juridiskajai personai — nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;
- 5) personālsabiedrības biedru tiesības pārstāvēt personālsabiedrību atsevišķi vai kopīgi, norādot katra pārstāvēttiesīgā personālsabiedrības biedra vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), bet juridiskajai personai — firmu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
- 6) juridiskā adrese;
- 7) ja personālsabiedrība nodibināta uz noteiktu laiku vai noteikta mērķa sasniegšanai, — laiks, uz kādu tā nodibināta, vai mērķis;
- 8) filiāles firma, ja tā atšķiras no personālsabiedrības firmas, un tās juridiskā adrese.

(3) Par kapitālsabiedrību komercreģistrā ierakstāmas šādas ziņas:

- 1) firma;
- 2) kapitālsabiedrības veids;
- 3) kapitālsabiedrības valdes locekļu, padomes locekļu (ja kapitālsabiedrībai ir izveidota padome) vārds,

uzvārds, personas kods (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi) un ieņemamais amats;

4) valdes locekļu tiesības pārstāvēt kapitālsabiedrību atsevišķi vai kopīgi;

5) apmaksātā pamatkapitāla lielums;

5¹) akciju sabiedrības nosacītā pamatkapitāla lielums;

6) *(izslēgts ar 14.02.2002. likumu)*;

7) juridiskā adrese;

8) ja kapitālsabiedrība nodibināta uz noteiktu laiku, — laiks, uz kādu tā nodibināta;

9) filiāles firma, ja tā atšķiras no kapitālsabiedrības firmas, un tās juridiskā adrese.

(4) Par ārvalsts komersanta filiāli, izņemot šā panta 4.¹ daļā minēto, komercreģistrā ierakstāmas šādas ziņas:

1) filiāles firma, ja tā atšķiras no ārvalsts komersanta firmas, un ārvalsts komersanta firma;

2) filiāles juridiskā adrese un ārvalsts komersanta atrašanās vieta (juridiskā adrese);

3) reģistrs, kurā ārvalsts komersants ir ierakstīts, un reģistrācijas numurs, ja komersanta atrašanās vietas valsts likums paredz komersanta ierakstīšanu reģistrā;

4) ārvalsts komersanta veids;

5) ārvalsts komersanta pamatkapitāla lielums, atsevišķi norādot parakstītā un apmaksātā pamatkapitāla lielumu, ja ārvalsts komersants ir kapitālsabiedrība un šīs ziņas ir ierakstītas tās valsts reģistrā, kurā ierakstīts ārvalsts komersants.

(4¹) Par dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāli komercreģistrā ierakstāmas šādas ziņas:

1) filiāles firma, ja tā atšķiras no dalībvalsts kapitālsabiedrības firmas, un dalībvalsts kapitālsabiedrības firma;

2) filiāles juridiskā adrese;

3) to personu vārds, uzvārds, personas kods (ja personai nav personas koda — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi) un pilnvarojuma apjoms, kuras pilnvarotas pārstāvēt dalībvalsts kapitālsabiedrību darbībās, kas saistītas ar filiāli.

(5) Papildus šajā pantā minētajām ziņām komercreģistrā ierakstāmas šādas ziņas:

1) prokūrista vārds, uzvārds un personas kods (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi), kā arī norāde uz kopprokūru vai filiāles prokūru, ja tāda izdota, norāde uz šā likuma 34.panta otrajā daļā minēto tiesību piešķiršanu, ja tādas piešķirtas, kā arī prokūrista tiesības pārstāvēt komercsabiedrību atsevišķi vai kopīgi ar vienu vai vairākiem valdes locekļiem vai personālsabiedrības biedriem;

2) to personu vārds, uzvārds, personas kods (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi) un pilnvarojuma apjoms, kuras pilnvarotas pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli;

3) ziņas par komersanta (ārvalsts komersanta) reorganizāciju, norādot katras reorganizācijas procesā iesaistītās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, reorganizācijas veidu un, ja tiek veikta pārrobežu reorganizācija, — arī citas dalībvalsts sabiedrības veidu un komercreģistra iestādi, kurā reģistrēta citas dalībvalsts sabiedrība;

4) ziņas par maksātnespējas procesa administratora (turpmāk — administrators) iecelšanu, norādot viņa vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), ziņas par komersanta (ārvalsts komersanta) tiesiskās aizsardzības procesa īstenošanu un izbeigšanu, ziņas par komersanta (ārvalsts komersanta) maksātnespējas procesa pasludināšanu un izbeigšanu, ziņas par komersanta (ārvalsts komersanta) bankrota procedūras pabeigšanu;

4¹) ziņas par komersanta darbības apturēšanu vai atjaunošanu, norādot darbības apturēšanas vai atjaunošanas pamatu;

5) ziņas par komersanta (ārvalsts komersanta) darbības izbeigšanu un likvidāciju, norādot darbības izbeigšanas pamatu, kā arī par likvidatora iecelšanu, norādot likvidatora vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), bet, ja ārvalsts komersanta likvidators ir juridiskā persona, — firmu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

6) ziņas par koncerna līguma noslēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu, norādot valdošo un atkarīgo firmu, reģistrācijas numuru un līguma noslēgšanas datumu;

7) individuālā komersanta vai personālsabiedrību pārstāvēttiesīgā biedra aizbildņa vārds, uzvārds, personas kods (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi);

7¹) ziņas par aizgādības nodibināšanu individuālajam komersantam vai personālsabiedrību pārstāvēttiesīgajam biedram, ja tiesa ierobežojusi attiecīgās personas rīcībspēju;

7²) centrālā vērtspapīru depozitārija, kurā ir iegrāmatotas akciju sabiedrības dematerializētās akcijas, nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;

8) katra ieraksta izdarīšanas datums.

(6) Komercreģistrā ieraksta citas ziņas, ja to tieši paredz likums.

(7) Ierakstot komercreģistrā komersantu, tā filiāli Latvijā vai ārvalsts komersanta un dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāli Latvijā, tam piešķir individuālu reģistrācijas numuru.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.03.2006., 24.04.2008., 15.04.2010., 16.06.2011., 29.11.2012., 02.05.2013., 16.01.2014., 15.06.2017., 06.07.2021., 11.05.2023. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

9.pants. Komercreģistra iestādei iesniedzamie dokumenti un to glabāšana

(1) Komercreģistra iestādei iesniedzami dokumenti, kas pamato ieraksta izdarīšanu komercreģistrā, un citi likumā noteiktie dokumenti. Šie dokumenti iesniedzami papīra vai elektroniskā formā. Komercreģistra iestādei iesniedz attiecīgā dokumenta oriģinālu vai tā attiecīgi apliecinātu kopiju. Ja likumā noteikts, ka personas paraksts uz dokumenta (pieteikuma, pieteikumam pievienojama vai cita dokumenta) apliecināms notariāli, šī prasība ir izpildīta, ja parakstu apliecinājis zvērināts notārs vai, ja dokuments sastādīts elektroniskā formā, tas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu. Ja likumā noteikts, ka personas paraksts uz dokumenta (pieteikuma, pieteikumam pievienojama vai cita dokumenta) apliecināms notariāli, pilnvarojums citai personai parakstīt šādu dokumentu apliecināms notariāli. Apliecinot parakstu, zvērināts notārs pārbauda personas rīcībspēju un pilnvarnieka vai pārstāvja pilnvaru apjomu. Ja dokuments sastādīts elektroniskā formā un parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, komercreģistra iestādes amatpersona pārbauda personas rīcībspēju, pamatojoties uz ledzīvotāju reģistra datiem, kā arī pilnvarnieka vai pārstāvja pilnvaru apjomu.

(1¹) Ārvalstīs izdotus publiskus dokumentus legalizē starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā, un tiem pievieno notariāli apliecinātu tulkojumu latviešu valodā. Privātiem dokumentiem svešvalodā pievieno apliecinātu tulkojumu latviešu valodā atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka kārtību, kādā apliecināmi dokumentu tulkojumi valsts valodā. Komercreģistra iestādei iesniedzamiem dokumentiem latviešu valodā var pievienot to tulkojumu svešvalodā. Ja konstatēta pretruna starp latviešu valodā iesniegtu dokumentu un tā tulkojumu svešvalodā, komersants vai persona, kuras interesēs šis tulkojums iesniegts, nevar to izmantot pret trešo personu. Trešā persona attiecībā uz komersantu vai personu, kuras interesēs tulkojums iesniegts, var atsaukties uz šo tulkojumu, izņemot gadījumu, kad trešā persona zināja dokumenta saturu latviešu valodā.

(2) Pēc grozījumu izdarīšanas kapitālsabiedrības dibināšanas dokumentos (dibināšanas līgumā, statūtos) komercreģistra iestādei iesniedzams grozījumu teksts, kā arī pilns šo dokumentu teksts jaunajā redakcijā.

(3) Komercreģistra iestādei iesniegtie dokumenti glabājas attiecīgā komersanta reģistrācijas lietā. Gada pārskats un tam pievienojamie dokumenti lietā glabājas tikai elektroniskā formā.

(3¹) Komercreģistra iestādei iesniedz notariālā akta grāmatas izrakstu no kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai lēmuma, ja kapitālsabiedrības statūtos noteikts, ka dalībnieku (akcionāru) sapulces norisi apliecina zvērināts notārs.

(4) Persona pieteikumā komercreģistra iestādei var norādīt adresi, kurā tā ir sasniedzama. Ja personai saskaņā ar ledzīvotāju reģistra ziņām nav deklarētās vai reģistrētās dzīvesvietas vai norādītās adreses ārvalstī, persona pieteikumā komercreģistra iestādei norāda adresi, kurā tā ir sasniedzama. Ziņas par pieteikumā norādīto personas adresi komercreģistra iestāde sniedz pēc saņēmēja pamatota pieprasījuma.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2006., 24.04.2008., 15.04.2010., 16.06.2011., 02.05.2013., 15.06.2017. un 17.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

10.pants. Ieraksta izdarīšana komercreģistrā un dokumentu pievienošana reģistrācijas lietai

(1) Ieraksts komercreģistrā tiek izdarīts uz ieinteresētās personas pieteikuma vai tiesas nolēmuma pamata.

(1¹) Pieteikumā norāda šā likuma 8. pantā minētās ziņas. Piesakot izmaiņas komercreģistrā ierakstāmajās ziņās, pieteikumā norāda veiktās izmaiņas atbilstoši šā likuma 8. pantam.

(2) Personas paraksts apliecināms notariāli:

1) uz pieteikuma:

- a) par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā,
- b) par personālsabiedrības biedra ar pārstāvības tiesībām maiņu vai pārstāvības tiesību izmaiņām,
- c) par prokūras izdošanu, atsaukšanu vai tās apjoma izmaiņām,
- d) par personālsabiedrības likvidatora iecelšanu vai atsaukšanu,
- e) vai visiem iesniegtajiem pieteikumiem, ja tas paredzēts kapitālsabiedrības statūtos vai personālsabiedrības iepriekš komercreģistra iestādei iesniegtā visu biedru parakstītā pieteikumā;

2) uz šādiem pieteikumam pievienojamiem dokumentiem:

- a) sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku sapulces vai akciju sabiedrības padomes sēdes protokola vai tā atvasinājuma, ja pieņemts lēmums par attiecīgās kapitālsabiedrības valdes locekļa ievēlēšanu vai atsaukšanu,
- b) akciju sabiedrības akcionāru sapulces protokola vai tā atvasinājuma, ja pieņemts lēmums par akciju sabiedrības padomes locekļa ievēlēšanu vai atsaukšanu,
- c) kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai tā atvasinājuma un kapitālsabiedrības pilna statūtu teksta jaunajā redakcijā, ja pieņemts lēmums par kapitālsabiedrības statūtu grozījumiem,
- d) kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai tā atvasinājuma, ja pieņemts lēmums par kapitālsabiedrības likvidatora ievēlēšanu vai atsaukšanu,
- e) kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) reģistra nodalījuma,
- f) personas piekrišanas ieņemt kapitālsabiedrības valdes locekļa amatu, izņemot gadījumu, kad valdes locekļa piekrišana ietverta pieteikumā komercreģistra iestādei un viņa paraksts uz pieteikuma apliecināts notariāli,

g) personas piekrišanas ieņemt komercsabiedrības likvidatora amatu,

h) visiem akciju sabiedrības padomes sēdes protokoliem vai to atvasinājumiem, ja tas paredzēts akciju sabiedrības statūtos,

i) visiem kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces protokoliem, ja tas paredzēts kapitālsabiedrības statūtos.

(3) Lēmumu par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā, atteikumu izdarīt ierakstu vai ieraksta izdarīšanas atlikšanu komercreģistra iestādes amatpersona pieņem triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no pieteikuma saņemšanas dienas. Tādā pašā termiņā komercreģistra iestādes amatpersona pieņem lēmumu par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā uz tiesas nolēmuma pamata.

(4) Lēmumu par atteikumu izdarīt ierakstu komercreģistrā vai ieraksta izdarīšanas atlikšanu var pieņemt vienīgi tajā gadījumā, ja pieteikums vai tam pievienotie dokumenti neatbilst likuma noteikumiem. Lēmumam jābūt motivētam. Lēmumā par ieraksta izdarīšanas atlikšanu norādāms termiņš trūkumu novēršanai.

(5) Komercreģistra iestādes amatpersona šā panta trešajā daļā minēto lēmumu nosūta pieteikuma iesniedzējam triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no lēmuma pieņemšanas dienas.

(6) Pieteikuma iesniedzējam ir tiesības pārsūdzēt komercreģistra iestādes amatpersonas lēmumu likumā noteiktajā kārtībā.

(7) Ieraksts komercreģistrā izdarāms un dokumenti reģistrācijas lietai pievienojami tajā pašā dienā, kad pieņemts lēmums par ieraksta izdarīšanu vai dokumentu pievienošanu reģistrācijas lietai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 16.03.2006., 24.04.2008., 02.05.2013., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

11. pants. Komercreģistra ierakstu izsludināšana

(1) Visus komercreģistra ierakstus izsludina, komercreģistra iestādei nodrošinot to pirmreizēju publisku pieejamību tiešsaistē. Tāpat izsludina reģistrācijas lietai pievienotos dokumentus.

(2) Ieraksts uzskatāms par izsludinātu nākamajā dienā pēc tā izdarīšanas. Dokumenti uzskatāmi par izsludinātiem nākamajā dienā pēc to pievienošanas reģistrācijas lietai.

(3) Izsludinot komercreģistra ierakstus un reģistrācijas lietai pievienotos dokumentus, papildus norāda:

1) komercreģistra ieraksta izdarīšanas datumu;

2) datumu, kad dokuments pievienots reģistrācijas lietai.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021. Trešā daļa stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 61. punktu)

12.pants. Komercreģistra publicitāte

(1) Ieraksti komercreģistrā ir spēkā attiecībā uz trešajām personām ar to izsludināšanas dienu. Šis noteikums nav piemērojams tiesiskajām darbībām, kas veiktas 15 dienu laikā pēc ieraksta izsludināšanas, ciktāl trešā persona pierāda, ka tā nezināja un nevarēja zināt attiecīgās ziņas.

(2) Ja komercreģistrā ierakstāmās ziņas nav ierakstītas vai arī ir ierakstītas, bet nav izsludinātas, persona, kuras interesēs šīs ziņas bija jāieraksta, nevar tās izmantot pret trešo personu, izņemot gadījumu, kad trešā persona zināja minētās ziņas.

(3) Ja komercreģistrā ierakstāmās izsludinātās ziņas ir ierakstītas nepareizi, trešā persona attiecībā uz personu, kuras interesēs šīs ziņas bija jāieraksta, var atsaukties uz ierakstītajām ziņām, izņemot gadījumu, kad trešā persona zināja, ka komercreģistrā ierakstītās ziņas neatbilst patiesajam tiesiskajam stāvoklim.

(4) Ja komersantam tiek nosūtītas ziņas, dokumenti vai cita korespondence uz komercreģistrā ierakstīto tā juridisko adresi, uzskatāms, ka komersants šos dokumentus, ziņas vai citu korespondenci ir saņēmis, ja nosūtītājs

dokumentāri pierādījis, ka šāda nosūtīšana ir veikta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

13.pants. Reģistrācijas apliecība

(Izslēgts ar 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

14.pants. Komersanta izslēgšana no komercreģistra

Komersantu izslēdz no komercreģistra, pamatojoties uz:

- 1) individuālā komersanta pieteikumu;
- 2) komercsabiedrības likvidatora pieteikumu;
- 3) administratora pieteikumu maksātnespējas procesa lietā;
- 4) komercsabiedrības pieteikumu reorganizācijas ieraksta izdarīšanai;
- 5) tiesas nolēmumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.04.2008. likumu, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

15.pants. Valsts nodeva un maksa par komercreģistra iestādes sniegto pakalpojumu

(1) Par ierakstu izdarīšanu komercreģistrā un dokumentu pievienošanu reģistrācijas lietai maksājama valsts nodeva. Valsts nodevas apmērs nevar pārsniegt ar attiecīgā ieraksta izdarīšanu un dokumentu pievienošanu reģistrācijas lietai saistītos administratīvos izdevumus. Valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību un atvieglojumus nosaka Ministru kabinets.

(2) Par komercreģistra izraksta un komercreģistra lietā esoša dokumenta izraksta vai kopijas, kā arī izziņas izsniegšanu un citiem komercreģistra iestādes sniegtajiem pakalpojumiem maksājama komercreģistra iestādes maksas pakalpojumu cenrādī noteiktā pakalpojuma maksa.

(06.11.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.12.2020. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021. Grozījums par pirmās daļas otrā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā piemērojams ar 01.09.2021. Sk. pārejas noteikumu 65. punktu)

16.pants. Ziņu iesniegšanas termiņš

Ziņas, uz kuru pamata izdarāmi jauni ieraksti komercreģistrā, kā arī likumā noteiktie dokumenti iesniedzami komercreģistra iestādei 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas, ja šajā likumā nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

17.pants. Komersanta rekvizīti

(1) Komersanta darījumu vēstulēs, rēķinos un citos dokumentos papīra vai elektroniskā formā, kā arī komersanta mājaslapā norāda:

- 1) komersanta firmu;
- 2) komersanta reģistrācijas numuru komercreģistrā;
- 3) komersanta juridisko adresi;
- 4) attiecīgos gadījumos — ziņas par to, ka komersants ir likvidācijas vai maksātnespējas procesā.

(2) Ja komersants atvēris filiāli, tās dokumentos papīra vai elektroniskā formā papildus šā panta pirmajā daļā minētajām ziņām norāda:

1) filiāles firmu, ja tā atšķiras no komersanta firmas;

2) filiāles reģistrācijas numuru komercreģistrā;

3) filiāles juridisko adresi.

(3) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.04.2008. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

17.¹ pants. Atklāšanas pienākums

(Izslēgts no 09.11.2017. ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017. Sk. pārejas noteikumu 57. punktu)

III SADAĻA UZŅĒMUMS, FILIĀLE UN PĀRSTĀVniecība

(Sadaļas nosaukums 06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

18.pants. Uzņēmuma jēdziens

Uzņēmums ir organizatoriski saimnieciska vienība. Uzņēmumā ietilpst komersantam piederošas ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, kā arī citi saimnieciski labumi (vērtības), kurus komersants izmanto komercdarbības veikšanai.

(14.02.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

19.pants. Komerccnoslēpums

(Izslēgts ar 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

20.pants. Uzņēmuma pāreja

(1) Ja uzņēmums vai tā patstāvīga daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas saistībām. Tomēr par tām saistībām, kuras radušās pirms uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pārejas citas personas īpašumā vai lietošanā un kuru izpildes termiņš vai nosacījums iestāties piecu gadu laikā pēc uzņēmuma pārejas, uzņēmuma nodevējs un uzņēmuma ieguvējs atbild solidāri.

(2) Uzņēmuma vai tā patstāvīgas daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju.

(3) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

21.pants. Individuālā komersanta uzņēmuma pāreja personālsabiedrībai

(1) Ja individuālā komersanta uzņēmums pāriet personālsabiedrībai, kuru nodibina šis individuālais komersants un cita persona, nodibinātā personālsabiedrība atbild par visām uzņēmumā ietilpstošajām individuālā komersanta saistībām.

(2) Uzņēmuma pārejas gadījumā uzņēmumā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības attiecībā uz parādniekiem pāriet uz nodibināto personālsabiedrību.

(3) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

22.pants. Filiāles jēdziens

Filiāle ir uzņēmuma organizatoriski patstāvīga daļa, kura teritoriāli vai citādi nošķirta no galvenā uzņēmuma un kuras atrašanās vietā attiecīgā komersanta vārdā sistemātiski tiek veikta komercdarbība.

(14.02.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

23.pants. Filiāles ierakstīšana komercreģistrā

(1) Filiāles atvēršana, pamatojoties uz komersanta pieteikumu, ierakstāma komercreģistrā.

(2) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(3) Pieteikumā norāda filiāles juridisko adresi, tai skaitā nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecina, ka filiāle ir sasniedzama un tai ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2011., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

24.pants. Filiāles izslēgšana no komercreģistra

Filiāli izslēdz no komercreģistra:

- 1) pamatojoties uz komersanta pieteikumu par filiāles slēgšanu;
- 2) ja komersants tiek izslēgts no komercreģistra.

24.¹ pants. Ziņu reģistrācija par komercsabiedrības filiāli dalībvalstī

(1) Ziņas par komercsabiedrības filiāles reģistrāciju dalībvalstī, izmaiņām ziņās par filiāli un filiāles izslēgšanu no dalībvalsts reģistra komercreģistra iestāde reģistrē, pamatojoties uz paziņojumu, kas saņemts reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā no dalībvalsts reģistra iestādes.

(2) Par komercsabiedrības filiāli dalībvalstī komercreģistra iestāde reģistrē šādas ziņas:

- 1) firmu, ja tā atšķiras no komersanta firmas, un papildu firmu, ja filiālei ir vairāk nekā viena firma;
- 2) juridisko adresi;
- 3) reģistrācijas numuru;
- 4) reģistrācijas datumu;
- 5) datumu, kad filiāles reģistrācija stājas spēkā (ja tāds ir);
- 6) reģistru, kurā komersanta filiāle ir ierakstīta.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

25.pants. Ārvalsts komersanta filiāle

(1) Attiecībā uz ārvalsts komersanta filiāli piemērojami šā likuma noteikumi, ciktāl šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Ārvalsts komersanta filiāles atvēršana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā, pamatojoties uz komersanta pieteikumu.

(3) Pieteikumam par ārvalsts komersanta filiāles ierakstīšanu komercreģistrā pievieno šādus dokumentus:

- 1) dokumentu, kas apliecina komersanta reģistrāciju attiecīgajā ārvalstī, vai šāda dokumenta notariāli apliecinātu kopiju, ja komersanta atrašanās vietas valsts likums paredz komersanta ierakstīšanu reģistrā;
- 2) atļauju atvērt filiāli, ja to paredz likums;
- 3) komersanta statūtu, dibināšanas līguma vai tiem pielīdzināma dokumenta notariāli apliecinātu kopiju;

4) dokumentu, kas apliecina personas pilnvarojumu pārstāvēt ārvalsts komersantu visās ar filiāli saistītajās darbībās, un šā pilnvarojuma apjomu;

5) *(izslēgts ar 06.07.2021. likumu).*

(3¹) Pieteikumā norāda ārvalsts komersanta filiāles juridisko adresi, tai skaitā nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecina, ka ārvalsts komersanta filiāle ir sasniedzama un tai ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē.

(4) Persona, kura pilnvarota pārstāvēt ārvalsts komersantu darbībās, kas saistītas ar filiāli, ārvalsts komersants vai tā likumiskie pārstāvji iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par:

1) komersanta darbības izbeigšanu, tiesiskās aizsardzības vai maksātnespējas procesa, konkursa vai tam pielīdzināma procesa uzsākšanu un pabeigšanu;

2) komersanta likvidāciju, kā arī reorganizāciju, ja ārvalsts komersants ir sabiedrība;

3) administratora vai likvidatora iecelšanu, norādot administratora (likvidatora) vārdu, uzvārdu, adresi, kurā tas sasniedzams, un pilnvarojuma apjomu;

4) filiāles izslēgšanu no komercreģistra.

(4¹) *(Izslēgta ar 06.07.2021. likumu)*

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētās personas iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par jebkurām izmaiņām šo personu sastāvā un to pilnvarojuma apjomā.

(6) Komercreģistra iestādei iesniedz ārvalsts komersanta gada pārskatu, ja komersanta atrašanās vietas valsts likums paredz gada pārskatu iesniegšanu komersanta atrašanās vietas valsts reģistram.

(7) Visiem komercreģistra iestādē iesniedzamajiem dokumentiem pievieno to notariāli apliecinātu tulkojumu latviešu valodā.

(8) *(Izslēgta ar 06.07.2021. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 16.03.2006., 24.04.2008., 16.06.2011., 15.06.2017., 06.07.2021. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

25.¹ pants. Dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāle

(1) Attiecībā uz dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāli piemērojami šā likuma noteikumi, ciktāl šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāles atvēršana, izmaiņas ziņās par filiāli un filiāles izslēgšana no komercreģistra piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā, pamatojoties uz dalībvalsts kapitālsabiedrības pieteikumu.

(3) Pieteikumam par dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāles ierakstīšanu komercreģistrā pievieno šā likuma 25. panta trešās daļas 2. un 4. punktā minētos dokumentus. Pieteikumā norāda dalībvalsts komersanta filiāles juridisko adresi, tai skaitā nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecina, ka dalībvalsts komersanta filiāle ir sasniedzama un tai ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē.

(4) Šā likuma 25. panta sestajā daļā minēto gada pārskatu var neiesniegt, ja tas ir pieejams attiecīgās dalībvalsts reģistra iestādē.

(5) Ja no dalībvalsts reģistra iestādes, kas ved reģistru, kurā kapitālsabiedrība ierakstīta, reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā ir saņemtas ziņas par to, ka kapitālsabiedrība izslēgta no attiecīgā reģistra, komercreģistra iestāde nekavējoties izdara komercreģistrā ierakstu par kapitālsabiedrības filiāles izslēgšanu.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

25.² pants. Ārvalsts komersanta pārstāvniecība

Ārvalsts, tai skaitā dalībvalsts, komersantam ir tiesības atvērt Latvijā savas pārstāvniecības. Pārstāvniecība nav juridiskā persona, un tai nav tiesību veikt komercdarbību Latvijā.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

IV SADAĻA FIRMA

26.pants. Firmas jēdziens

(1) Firma ir komercreģistrā ierakstīts komersanta nosaukums, ko tas izmanto komercdarbībā, slēdzot darījumus un parakstoties.

(2) Ar firmu šaurākā nozīmē saprotams apzīmējums bez norādes uz komersanta veidu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

27.pants. Norāde uz komersanta veidu

(1) Individuālā komersanta firmā ietver norādi "individuālais komersants" vai tās saīsinājumu "IK".

(2) Pilnsabiedrības firmā ietver norādi "pilnsabiedrība" vai tās saīsinājumu "PS". Komandītsabiedrības firmā ietver norādi "komandītsabiedrība" vai tās saīsinājumu "KS".

(3) Sabiedrības ar ierobežotu atbildību firmā ietver norādi "sabiedrība ar ierobežotu atbildību" vai tās saīsinājumu "SIA". Akciju sabiedrības firmā ietver norādi "akciju sabiedrība" vai tās saīsinājumu "AS".

(4) Norādi uz komersanta veidu izvieto firmas sākumā vai beigās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

28.pants. Firmas atšķiramība

Komersanta firmai (26.panta otrā daļa) skaidri un noteikti jāatšķiras no citām komercreģistrā vai citos komercreģistra iestādes vestajos reģistros jau ierakstītām vai ierakstīšanai pieteiktām firmām vai nosaukumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010. Grozījums attiecībā uz citos komercreģistra iestādes vestajos reģistros jau ierakstītām vai ierakstīšanai pieteiktām firmām vai nosaukumiem stājas spēkā 01.12.2010. Sk. pārejas noteikumu 18.punktu)

29.pants. Firmas izvēles ierobežojumi

(1) Firmā nedrīkst ietvert maldinošas ziņas par komerciesiskajā apgrozībā svarīgiem apstākļiem, it īpaši par komersanta vai komercdarbības veidu vai arī par komercdarbības apjomu.

(2) Firma nedrīkst būt pretrunā ar labiem tikumiem.

(3) Firmā nedrīkst ietvert vārdus "Latvijas Republika" un to tulkojumu svešvalodā.

(4) Ja firmā ietverts administratīvās teritorijas vai apdzīvotās vietas nosaukums, firma nedrīkst sakrist ar attiecīgās administratīvās teritorijas vai apdzīvotās vietas nosaukumu, izņemot viensētu nosaukumus.

(5) Firmā nedrīkst ietvert valsts vai pašvaldību institūciju (iestāžu) nosaukumus, kā arī vārdu "valsts" vai "pašvaldība".

(6) Preču zīmju vai to daļu izmantošanu firmā regulē preču zīmes regulējošie normatīvie akti.

(7) Firmas rakstībā lietojami vienīgi latviešu vai latīņu alfabēta burti.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

30.pants. Personvārdu ietveršana firmā un firmas izmantošanas turpināšana

(1) Individuālā komersanta firmā var ietvert komersanta vārdu vai uzvārdu. Ja notiek individuālā komersanta vārda vai uzvārda maiņa, viņš var arī turpmāk izmantot līdzšinējo firmu.

(2) Pilnsabiedrības firmā nedrīkst ietvert tās personas vārdu, uzvārdu vai nosaukumu, kura nav tās biedrs. Komandītsabiedrības firmā nedrīkst ietvert tās personas vārdu, uzvārdu vai nosaukumu, kura nav tās komplementārs. Ja notiek tā personiski atbildīgā biedra vārda vai uzvārda (nosaukuma) maiņa, kura vārds vai uzvārds (nosaukums) ietverts personālsabiedrības firmā, personālsabiedrība var arī turpmāk izmantot līdzšinējo firmu.

(3) Ja pastāvošā personālsabiedrībā iestājas jauns personiski atbildīgs biedrs vai kāds no personiski atbildīgiem biedriem izstājas no tās, personālsabiedrība var arī turpmāk izmantot līdzšinējo firmu. Ja no personālsabiedrības izstājas biedrs, kura vārds, uzvārds (nosaukums) ietverts firmā, līdzšinējās firmas izmantošanas turpināšanai nepieciešama šā biedra, bet viņa nāves gadījumā — mantinieku rakstveida piekrišana.

(4) Iegūstot jau pastāvošu uzņēmumu, ieguvējs var arī turpmāk izmantot līdzšinējo firmu, kurā ietverts uzņēmuma līdzšinējā īpašnieka vārds vai uzvārds, ja uzņēmuma līdzšinējais īpašnieks vai — īpašnieka nāves gadījumā — viņa mantinieki rakstveidā piekrīt firmas izmantošanas turpināšanai.

(5) Šā panta ceturtās daļas noteikumi attiecīgi piemērojami gadījumā, kad uzņēmums tiek iegūts uz lietojuma tiesību, nomas līguma vai tamlīdzīgu tiesisku attiecību pamata.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

31.pants. Firmas atsavināšana

Firmu var atsavināt vienīgi kopā ar attiecīgo uzņēmumu.

32.pants. Filiāles firma

Komersanta filiālei var būt sava firma, kurā ietver komersanta firmu, filiāles nosaukumu vai norādi uz tās atrašanās vietu un vārdu "filiāle".

33.pants. Firmas aizsardzība

Komersants, kura tiesības ir aizskartas, prettiesīgi izmantojot viņa firmu, var prasīt no aizskārēja, lai tas izbeidz izmantot firmu, kā arī lai atlīdzina komersantam ar firmas prettiesīgu izmantošanu nodarītos zaudējumus.

V SADAĻA PROKŪRA UN PARASTĀ KOMERCPILNVARA

34.pants. Prokūra

(1) Prokūra ir komercpilnvara, kas piešķir prokūristam tiesības komersanta vārdā slēgt darījumus un veikt citas ar jebkuru komercdarbību saistītas tiesiskās darbības, ieskaitot visas procesuālās darbības tiesvedības gaitā (prasības celšana, izlīgums, tiesas nolēmumu pārsūdzēšana u.tml.).

(2) Nekustamu īpašumu atsavināt, iekļāt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām prokūrists var tikai tad, ja viņam šādas tiesības ir īpaši piešķirtas.

(3) Kapitālsabiedrības statūtos var noteikt, ka prokūrists pārstāv kapitālsabiedrību kopā ar vienu vai vairākiem valdes locekļiem. Personālsabiedrības līgumā var noteikt, ka prokūrists pārstāv personālsabiedrību kopā ar vienu vai vairākiem personālsabiedrības biedriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

35.pants. Prokūras izdošana un ierobežojumi prokūristam

(1) Prokūru var izdot tikai komersants vai viņa likumiskais pārstāvis, turklāt ar noteiktu gribas izteikumu.

(2) Prokūru var izdot vienlaicīgi vairākām personām. Uz šādas prokūras (kopprokūra) pamata kopprokūristiem ir tiesības pārstāvēt komersantu tikai kopīgi.

(3) Prokūristam nav tiesību nodot prokūru citai personai.

(4) Par prokūristu nevar būt persona, kura atbilstoši šā likuma 221.panta ceturtās daļas pirmajā teikumā un 304.panta trešajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem nevar būt par kapitālsabiedrības valdes locekli.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

36.pants. Prokūras apjoma ierobežojumi

(1) Prokūras apjoma ierobežojumi nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikumi it īpaši attiecas uz tādiem prokūras apjoma ierobežojumiem, atbilstoši kuriem prokūra izmantojama vienīgi:

1) attiecībā uz noteiktiem darījumiem, noteikta veida darījumiem vai to apjomu;

2) pastāvot zināmiem apstākļiem;

3) noteiktu laiku vai noteiktā apvidū.

(3) Prokūras apjoma ierobežojums attiecībā uz vienu no vairākām komersanta uzņēmuma filiālēm (filiāles prokūra) ir spēkā attiecībā uz trešajām personām tikai tad, ja šīm filiālēm ir atšķirīgas komercreģistrā ierakstītas firmas.

37.pants. Prokūrista paraksts

Prokūrists parakstās, komersanta firmai pievienojot savu parakstu un norādi uz prokūras esamību (prokūrists, p.p., per procura).

38.pants. Pieteikums prokūras izdošanas, prokūrista pārstāvības tiesību izmaiņu un prokūras izbeigšanās ierakstīšanai komercreģistrā

(1) Prokūras izdošanu komersants piesaka ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Ja izdota kopprokūra vai ja prokūrā prokūristam ir piešķirtas tiesības nekustamu īpašumu atsavināt, iekļāt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām, komersants to īpaši norāda pieteikumā par prokūras ierakstīšanu komercreģistrā.

(3) Izmaiņas prokūrista pārstāvības tiesībās un prokūras izbeigšanos komersants piesaka ierakstīšanai komercreģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.03.2006., 15.04.2010. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

39.pants. Prokūras izbeigšanās

(1) Komersantam ir tiesības jebkurā laikā vienpusēji atsaukt prokūru neatkarīgi no tās tiesiskās attiecības, uz kuras pamata prokūra izdota. Prokūras atsaukšana neietekmē prokūrista tiesības saņemt nolīgto atlīdzību.

(2) Pēc individuālā komersanta nāves prokūra paliek spēkā.

(3) Prokūra izbeidzas ar prokūrista nāvi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

40.pants. Parastā komercpilnvara

(1) Ja komersants, neizdodot prokūru, pilnvaro kādu citu personu viņa vārdā veikt komercdarbību, slēgt ar komersanta veikto komercdarbību saistītus noteikta veida darījumus vai arī slēgt ar komersanta veikto komercdarbību saistītus atsevišķus darījumus, tāda pilnvara (parastā komercpilnvara) attiecas uz visām tiesiskajām darbībām, kas parasti ir vērstas uz šādas komercdarbības veikšanu vai šādu darījumu slēgšanu.

(2) Komercpilnvarnieks var nekustamu īpašumu atsavināt, iekļāt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām, uzņemties vekseļu saistības, ņemt aizdevumus vai pārstāvēt komersantu tiesā tikai tad, ja viņam šādas tiesības ir īpaši piešķirtas.

(3) Jebkuri citi komercpilnvarniekam piešķirtā pilnvarojuma ierobežojumi ir spēkā attiecībā uz trešo personu tikai tad, ja tā ir zinājusi vai tai vajadzēja zināt par šādiem ierobežojumiem.

41.pants. Pārstāvis, kurš pilnvarots noslēgt darījumus

(1) Šā likuma 40.panta noteikumi piemērojami arī tiem komercpilnvarniekiem, kuri ir komercaģenti vai kuriem kā komersanta darbiniekiem uzticēts slēgt darījumus principāla vārdā ārpus viņa uzņēmuma.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajiem komercpilnvarniekiem izdotā pilnvara nedod viņiem tiesības grozīt noslēgtos darījumus.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētie komercpilnvarnieki:

1) var saņemt maksājumus, ja viņi tam ir pilnvaroti;

2) uzskatāmi par pilnvarotiem pieņemt paziņojumus par preces trūkumiem, par preces piegādi un citus līdzīgus paziņojumus, ar kuru palīdzību trešā persona izlieto vai patur savas tiesības sakarā ar saistību nepienācīgu izpildi, kā arī izlietojot principālam piederošās tiesības uz pierādījumu nodrošināšanu.

42.pants. Komersanta darbinieki preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas vietā

Komersanta darbinieki, kas nodarbināti preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas vietā, uzskatāmi par pilnvarotiem tādai preču pārdošanai vai pakalpojumu sniegšanai un citu ar to saistīto tiesisko darbību veikšanai, kādas parasti tiek veiktas šādā vietā.

43.pants. Komercpilnvarnieka paraksts

Komercpilnvarnieks parakstās, pievienojot komersanta firmai papildinājumu, kas norāda uz pilnvarojumu. Komercpilnvarnieks nedrīkst savam parakstam pievienot papildinājumus, kas varētu radīt maldīgu priekšstatu par prokūras esamību.

44.pants. Komercpilnvarojuma tālāknodošana

Komercpilnvarnieks var sev piešķirto pilnvarojumu nodot tālāk citai personai tikai tad, ja viņam ir noteikti piešķirtas šādas tiesības.

VI SADAĻA KOMERCAĢENTS

45.pants. Komercaģenta jēdziens

Komercaģents ir komersants, kas pilnvarots citas personas (principāla) vārdā un labā pastāvīgi slēgt darījumus ar trešajām personām vai arī sagatavot to noslēgšanu.

46.pants. Komercaģenta līguma forma

Komercaģenta līgums slēdzams rakstveidā.

47.pants. Komercaģenta pienākumi

(1) Komercaģents, ievērojot principāla intereses, gādā par darījumu noslēgšanu vai to noslēgšanas sagatavošanu.

(2) Komercaģents nodod principālam visas nepieciešamās ziņas un dokumentus. Komercaģentam it īpaši ir pienākums nekavējoties paziņot principālam par katru darījuma noslēgšanu vai tā noslēgšanas sagatavošanu.

(3) Komercaģents veic savus pienākumus ar krietna komersanta rūpību, pakļaujoties saprātīgiem principāla norādījumiem.

(4) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, nav spēkā.

48.pants. Principāla pienākumi

(1) Principāls nodod komercaģentam dokumentus (paraugus, zīmējumus, cenrāžus, reklāmas prospektus, darījumu noteikumus u.c.), kas nepieciešami viņa pienākumu veikšanai.

(2) Principālam it īpaši ir pienākums nekavējoties paziņot komercaģentam par:

1) savu piekrišanu darījumam, kura noslēgšanu sagatavojis komercaģents, vai par atteikšanos no šāda darījuma noslēgšanas;

2) tāda darījuma neizpildīšanu, kuru noslēdzis vai kura noslēgšanu sagatavojis komercaģents;

3) darījumu apjoma būtisku samazināšanos, ja principāls paredz šādu samazināšanos salīdzinājumā ar to apjomu, uz kādu komercaģents parasti varētu paļauties.

(3) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, nav spēkā.

49.pants. Komercaģenta atlīdzība

(1) Ja atlīdzība nav nolīgta, komercaģentam ir tiesības uz tādu atlīdzību, kādu attiecīgajā apvidū parasti maksā par tādu pašu vai līdzīgu darījumu noslēgšanu vai to noslēgšanas sagatavošanu. Ja šādas mērauklas nav, komercaģentam ir tiesības uz saprātīgu atlīdzību, kas nosakāma, ņemot vērā visus ar attiecīgo darījumu saistītos apstākļus.

(2) Komercaģentam izmaksājamā atlīdzība vai tās daļa, kas atbilstoši darījumu skaitam vai vērtībai svārstās, ir provīzija.

(3) Attiecībā uz komercaģenta atlīdzību šā likuma 50. — 52.panta noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl atlīdzība pilnībā vai daļēji tiek maksāta provīzijas veidā.

50.pants. Komercaģenta tiesības uz provīziju

(1) Komercaģentam ir tiesības uz provīziju par darījumu, kas noslēgts komercaģenta līguma spēkā esamības laikā, ja šis darījums noslēgts viņa darbības rezultātā vai arī ar personu, kuru komercaģents pirms tam piesaistījis kā klientu tāda paša veida darījumiem.

(2) Ja komercaģentam ir uzticēts darboties noteiktā apvidū vai ar noteiktu klientu loku, viņam ir tiesības uz provīziju arī par tādu darījumu, kas komercaģenta līguma spēkā esamības laikā bez viņa līdzdalības noslēgts ar klientu, kurš pieder pie šā apvidus vai klientu loka.

(3) Par darījumu, kas noslēgts pēc komercaģenta līguma izbeigšanās, komercaģentam ir tiesības uz provīziju tikai tad, ja:

1) darījums noslēgts, galvenokārt pateicoties darbībai, ko viņš veicis komercaģenta līguma spēkā esamības laikā, un šis darījums noslēgts saprātīgā laika posmā pēc komercaģenta līguma izbeigšanās;

2) pirms komercaģenta līguma izbeigšanās komercaģents vai princips saņēmis priekšlikumu no trešās personas par tāda darījuma noslēgšanu, par kuru komercaģentam ir tiesības uz provīziju saskaņā ar šā panta pirmās vai otrās daļas noteikumiem.

(4) Komercaģentam nav tiesību uz provīziju saskaņā ar šā panta pirmās vai otrās daļas noteikumiem, ja tā saskaņā ar šā panta trešās daļas noteikumiem pienākas iepriekšējam komercaģentam, izņemot gadījumu, kad īpaši apstākļi attaisno provīzijas taisnīgu sadalīšanu starp abiem šiem komercaģentiem.

51.pants. Provīzijas samaksas termiņa iestāšanās

(1) Komercaģentam ir tiesības uz provīziju, līdzko un ciktāl princips ir izpildījis darījumu. Puses var vienoties arī par citādiem noteikumiem, taču ar brīdi, kad princips ir izpildījis darījumu, komercaģentam ir tiesības uz atbilstošu avansu, kas izmaksājams ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša pēdējai dienai. Neatkarīgi no šādas vienošanās komercaģentam ir tiesības uz provīziju, līdzko un ciktāl trešā persona ir izpildījusi darījumu.

(2) Ja princips ir izpildījis darījumu, bet ir skaidrs, ka trešā persona darījumu neizpildīs, komercaģenta tiesības uz provīziju izbeidzas. Šādā gadījumā komercaģentam ir pienākums atdot jau saņemtās summas.

(3) Komercaģentam ir tiesības uz provīziju arī tad, ja ir skaidrs, ka princips nav pilnībā vai daļēji izpildījis darījumu vai arī darījumu nav izpildījis tā, kā tas ticis noslēgts. Komercaģenta tiesības uz provīziju darījuma neizpildes gadījumā izbeidzas vienīgi tad, ja un ciktāl šādas neizpildes cēlonis ir no principāla neatkarīgi apstākļi.

(4) Provīzija izmaksājama ne vēlāk kā tā mēneša pēdējā dienā, kurā saskaņā ar šā likuma 52.panta pirmās daļas noteikumiem principālam ir pienākums aprēķināt komercaģentam pienākošos provīziju.

(5) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta otrās daļas pirmajam teikumam, kā arī trešās un ceturtās daļas noteikumiem, ja tā pasliktina komercaģenta stāvokli, nav spēkā.

52.pants. Provīzijas aprēķins

(1) Principālam ir pienākums ik mēnesi aprēķināt komercaģentam pienākošos provīziju. Aprēķina periodu var pagarināt ne ilgāk kā līdz trim mēnešiem. Aprēķins veicams nekavējoties, bet ne vēlāk kā mēneša laikā pēc aprēķina perioda beigām.

(2) Komercaģents, saņemot aprēķinu, var prasīt grāmatvedības izrakstu par visiem darījumiem, par kuriem viņam ir tiesības uz provīziju. Komercaģentam ir tiesības arī prasīt ziņas, kurām ir būtiska nozīme attiecībā uz tiesībām saņemt provīziju, tās samaksas termiņa iestāšanos un provīzijas aprēķinu.

(3) Ja komercaģentam ir atteikts izsniegt grāmatvedības izrakstu vai arī ja radušās pamatotas šaubas par aprēķina vai grāmatvedības izraksta pareizību vai pilnību, viņš var prasīt, lai princips pēc savas izvēles vai nu pašam komercaģentam, vai viņa izraudzītam zvērinātam revidentam ļauj iepazīties ar grāmatvedības un citiem dokumentiem, ciktāl tas ir nepieciešams, lai noskaidrotu aprēķina vai grāmatvedības izraksta pareizību vai pilnību.

(4) Vienošanās, kas atceļ vai ierobežo šajā pantā minētās komercaģenta tiesības, nav spēkā.

53.pants. Delkrēdere

(1) Komercaģentam, kurš uzņemas galvot par trešās personas (otras darījuma puses) saistības izpildi, ir tiesības uz īpašu atlīdzību (delkrēderi). Vienošanās, kas atceļ šīs tiesības uz turpmāku laiku, nav spēkā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais galvojums var attiekties vienīgi uz noteiktu darījumu vai arī uz tādiem darījumiem ar noteiktām trešajām personām, kurus komercaģents ir noslēdzis vai kuru noslēgšanu viņš sagatavojis. Galvojuma līgums slēdzams rakstveidā.

(3) Komercaģenta tiesības uz delkrēderi rodas ar attiecīgā darījuma noslēgšanas brīdi.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

54.pants. Izdevumu atlīdzināšana

Komercaģents var prasīt ar savu komercdarbību saistīto izdevumu atlīdzināšanu vienīgi tad, ja tas parasti ir pieņemts komerctiesiskajā apgrozībā.

55.pants. Noilgums

No komercaģenta līguma izrietošie prasījumi noilgst četru gadu laikā, skaitot no tā kalendāra gada beigām, kurā tie radušies.

56.pants. Aizturējuma tiesības

(1) Vienošanās, ar kuru komercaģents uz turpmāku laiku atsakās no likumiskām aizturējuma tiesībām, nav spēkā.

(2) Pēc komercaģenta līguma izbeigšanās komercaģents var aizturēt viņa rīcībā nodotos dokumentus vienīgi attiecībā uz viņam izmaksājamo provīziju (atlīdzību) vai ar savu komercdarbību saistīto izdevumu atlīdzību.

57.pants. Komercaģenta līguma uzteikums

(1) Ja komercaģenta līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku, katra līguma puse var uzteikt komercaģenta līgumu, ievērojot šādus uzteikuma termiņus:

- 1) viens mēnesis, ja komercaģenta līgums tiek uzteikts pirmajā tā spēkā esamības gadā;
- 2) divi mēneši, ja komercaģenta līgums tiek uzteikts otrajā tā spēkā esamības gadā;
- 3) trīs mēneši, ja komercaģenta līgums tiek uzteikts trešajā tā spēkā esamības gadā;
- 4) četri mēneši, ja komercaģenta līgums tiek uzteikts ceturtajā un turpmākajos tā spēkā esamības gados.

(2) Vienošanās par īsākiem uzteikuma termiņiem nav spēkā. Ja nolīgti garāki uzteikuma termiņi, principālam noteiktais uzteikuma termiņš nevar būt īsāks par komercaģentam noteikto uzteikuma termiņu.

(3) Ja nav nolīgti citādi, komercaģenta līgums tiek uzteikts kalendāra mēneša beigās.

(4) Uz noteiktu laiku noslēgts komercaģenta līgums, kas pēc nolīgtā laika izbeigšanās tiek abpusēji turpināts, uzskatāms par noslēgtu uz nenoteiktu laiku. Nosakot uzteikuma termiņa ilgumu saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu, ņemams vērā kopējais līgumisko attiecību ilgums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

58.pants. Tūlītējs uzteikums

(1) Abas puses var katrā laikā uzteikt komercaģenta līgumu, neievērojot noteikto uzteikuma termiņu, ja tām ir svarīgs iemesls. Vienošanās, kas atceļ vai ierobežo šādas uzteikuma tiesības, nav spēkā.

(2) Ja komercaģenta līguma tūlītēju uzteikumu izraisījusi tāda rīcība, par kuru atbild otra puse, tai ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, kas radušies sakarā ar līguma izbeigšanu.

59.pants. Tiesības uz izlīdzinājumu vai zaudējumu atlīdzību

(1) Komercaģents pēc komercaģenta līguma izbeigšanās var prasīt no principāla atbilstošu izlīdzinājumu, ja un ciktāl:

1) principāls arī pēc komercaģenta līguma izbeigšanās gūst būtisku labumu no darījuma attiecībām ar jauniem klientiem, kurus piesaistījis komercaģents;

2) komercaģents sakarā ar komercaģenta līguma izbeigšanos zaudē tiesības uz provīziju vai atlīdzību, kāda viņam būtu par jau noslēgtiem vai nākotnē noslēdzamiem darījumiem ar viņa piesaistītajiem klientiem, ja komercaģenta līguma attiecības tiktu turpinātas;

3) izlīdzinājuma samaksa, ņemot vērā visus apstākļus, ir pēc taisnības no principāla sagaidāma.

(2) Ar jauna klienta piesaistīšanu šā panta pirmās daļas 1. un 2.punkta izpratnē saprotams arī tāds darījuma attiecību apjoma būtisks pieaugums ar principāla esošajiem klientiem, kas saimnieciskajā ziņā atbilst jauna klienta piesaistīšanai.

(3) Izlīdzinājuma apmērs nevar būt lielāks par gada vidējo provīziju vai citādu gada vidējo atlīdzību, kas aprēķināma par pēdējiem pieciem komercaģenta darbības gadiem. Ja komercaģenta līguma attiecības pastāvējušas īsāku laika posmu, gada vidējā provīzija vai citāda vidējā atlīdzība aprēķināma par šo īsāko laika posmu.

(3¹) Komercāģentam ir tiesības uz atlīdzību par zaudējumiem, kas radušies komercaģenta līguma izbeigšanās dēļ, it īpaši uz atlīdzību par neatpelnītajiem izdevumiem un ieguldījumiem, kurus komercaģents, pildot komercaģenta līgumu, ir taisījis pēc principāla ierosinājuma.

(4) Komercāģentam nav tiesību prasīt izlīdzinājumu vai zaudējumu atlīdzību, ja:

1) viņš uzteicis komercaģenta līgumu, izņemot gadījumu, kad principāla rīcība ir devusi pamatotu iemeslu uzteikumam vai arī komercaģents nevar turpināt savu darbību vecuma vai slimības dēļ;

2) principāls uzteicis komercaģenta līgumu tāda svarīga iemesla dēļ, kura pamatā bijusi komercaģenta vainojama rīcība;

3) uz principāla un komercaģenta vienošanās pamata komercaģenta līguma attiecībās komercaģenta vietā iestājas trešā persona. Šādu vienošanos nevar noslēgt pirms komercaģenta līguma izbeigšanās.

(5) Puses pirms komercaģenta līguma izbeigšanās nevar vienoties par atteikšanos no šajā pantā noteiktajām tiesībām prasīt izlīdzinājumu vai zaudējumu atlīdzību. Izlīdzinājuma vai zaudējumu atlīdzības prasījums noilst viena gada laikā pēc komercaģenta līguma izbeigšanās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

60.pants. Komercāģenta pienākums glabāt komercnoslēpumu

Komercāģentam arī pēc komercaģenta līguma izbeigšanās aizliegts izmantot vai izpaust trešajām personām komercnoslēpumus, kas viņam uzticēti vai kļuvuši zināmi sakarā ar viņa darbību principāla labā.

61.pants. Konkurences ierobežojums

(1) Vienošanās, ar kuru tiek ierobežota komercaģenta profesionālā darbība pēc komercaģenta līguma izbeigšanās (konkurences ierobežojums), slēdzama rakstveidā.

(2) Konkurences ierobežojums var attiekties tikai uz komercāģentam uzticēto apvidu vai klientu loku un aprobežoties ar to darbības jomu, kurā viņš gādājis par darījumu noslēgšanu vai to noslēgšanas sagatavošanu. Konkurences ierobežojuma termiņš nevar būt garāks par diviem gadiem pēc komercaģenta līguma izbeigšanās.

(3) Principālam ir pienākums maksāt komercāģentam atbilstošu atlīdzību par konkurences ierobežojuma laiku.

(4) Pirms komercaģenta līguma izbeigšanās principāls var jebkurā laikā rakstveidā atteikties no konkurences ierobežojuma. Šajā gadījumā principāla pienākums maksāt šā panta trešajā daļā minēto atlīdzību izbeidzas pēc sešiem mēnešiem no atteikuma paziņošanas brīža. Ja principāls uzteic komercaģenta līgumu tāda svarīga iemesla dēļ, kura pamatā bijusi komercaģenta vainojama rīcība, komercaģents zaudē tiesības saņemt atlīdzību.

(5) Ja komercaģents uzteic komercaģenta līgumu tāda svarīga iemesla dēļ, kura pamatā bijusi principāla vainojama rīcība, komercaģents var rakstveidā atteikties no konkurences ierobežojuma viena mēneša laikā pēc

komercaģenta līguma uzteikuma.

(6) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta noteikumiem, ja tā pasliktina komercaģenta stāvokli, nav spēkā.

62.pants. Komercaģenta pilnvarojuma robežas

(1) Šā likuma 41.panta noteikumi piemērojami arī tādām komercaģentam, kuru noslēgt darījumus pilnvarojis principāls, kas nav komersants.

(2) Komercaģents arī tad, ja viņš nav pilnvarots noslēgt darījumus, uzskatāms par pilnvarotu pieņemt paziņojumus par preces trūkumiem, par preces piegādi un citus līdzīgus paziņojumus, ar kuru palīdzību trešā persona izlieto vai patur savas tiesības sakarā ar saistības nepienācīgu izpildījumu, kā arī izlietot principālam piederošās tiesības uz pierādījumu nodrošināšanu.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto komercaģenta tiesību ierobežojumi ir spēkā attiecībā uz trešo personu tikai tad, ja tā zināja vai tai bija jāzina par šādiem ierobežojumiem.

63.pants. Pilnvarojuma trūkums

(1) Ja komercaģents, kurš pilnvarots vienīgi sagatavot darījuma noslēgšanu, noslēdz darījumu principāla vārdā un trešā persona nezina, ka komercaģents nav tam pilnvarots, uzskatāms, ka principāls darījumu ir apstiprinājis, ja principāls pēc tam, kad komercaģents vai trešā persona viņam paziņojusi par darījuma noslēgšanu un tā saturu, nav nekavējoties noraidījis šo darījumu.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikumi attiecas arī uz gadījumu, kad komercaģents, kurš pilnvarots slēgt darījumus, noslēdz principāla vārdā tādu darījumu, kādu viņš nav pilnvarots slēgt.

VII SADAĻA MĀKLERIS

64.pants. Māklera jēdziens

(1) Māklers ir komersants, kurš nodarbojas ar starpniecību darījumu noslēgšanā citu personu labā, nebūdams pastāvīgi saistīts ar šīm personām līgumiskās attiecībās.

(2) Šīs nodaļas noteikumi nav piemērojami personām, kas veic biržas darījumus.

65.pants. Darījuma akta galīgais teksts

(1) Māklerim ir pienākums pēc darījuma noslēgšanas nekavējoties iesniegt katrai darījuma pusei māklera apliecinātu darījuma akta galīgo tekstu, kurā norādāmas darījuma puses, darījuma priekšmets un darījuma noteikumi, ja vien darījuma puses mākleri nav atbrīvojušas no šā pienākuma.

(2) Darījumos, kuri nav izpildāmi nekavējoties, darījuma akta galīgais teksts iesniedzams darījuma pusēm parakstīšanai un katrai no darījuma pusēm iesniedzams otras puses parakstīts darījuma akts.

(3) Ja darījuma viena puse atsakās pieņemt vai parakstīt darījuma akta galīgo tekstu, māklerim ir pienākums par to nekavējoties paziņot otrai pusei.

66.pants. Atrunātais uzdevums

(1) Ja darījuma viena puse pieņem darījuma akta galīgo tekstu, atbilstoši kuram māklers patur tiesības vēlāk norādīt darījuma otru pusi, tā ir saistīta darījuma attiecībās ar māklera vēlāk norādīto darījuma otru pusi, ja vien pret to nav izvirzāmi pamatoti iebildumi.

(2) Māklerim ir pienākums norādīt darījuma otru pusi viņam noteiktajā termiņā, bet, ja tāds nav noteikts, —

apstākļiem atbilstošā termiņā.

(3) Ja māklers šā panta otrajā daļā noteiktajā termiņā nenorāda darījuma otru pusi vai arī pret darījuma otru pusi var izvirzīt pamatodus iebildumus, darījuma pirmajai pusei ir tiesības prasīt, lai māklers izpilda darījumu. Šādas tiesības zūd, ja pēc māklera pieprasījuma darījuma pirmā puse nekavējoties nepaziņo par to, vai tā prasīs, lai māklers izpilda darījumu.

67.pants. Paraugu uzglabāšana

(1) Ja prece ar māklera starpniecību tiek pārdota pēc parauga, kas nodots māklerim, viņam ir pienākums šo paraugu uzglabāt tik ilgi, līdz prece tiek pieņemta bez iebildumiem par tās īpašībām vai arī darījums tiek nokārtots citādā veidā. Paraugu apzīmē ar attiecīgu zīmi.

(2) Māklerim nav pienākuma uzglabāt paraugu, ja paražas, ņemot vērā attiecīgās preces veidu, vai darījuma puses viņu atbrīvo no šā pienākuma.

68.pants. Izpildījuma saņemšana

Māklers nav uzskatāms par pilnvarotu saņemt maksājumus vai jebkādu citādu ar viņa starpniecību noslēgtā darījumā noteiktu izpildījumu.

69.pants. Māklera atbildība

Māklers atbild katrai no darījuma pusēm par zaudējumiem, kas radušies viņa vainas dēļ.

70.pants. Māklera atlīdzība

(1) Tiesības uz māklera atlīdzību rodas ar darījuma noslēgšanas brīdi.

(2) Ja darījuma puses nav vienojušās, kurai no tām ir pienākums maksāt māklera atlīdzību, tās šo atlīdzību maksā vienādās daļās.

71.pants. Izdevumu atlīdzināšana

Māklers var prasīt viņam radušos izdevumu atlīdzināšanu vienīgi tad, ja šādas tiesības ir noteikti pielīgtas.

72.pants. Darījumu žurnāls

(1) Māklerim ir pienākums vest darījumu žurnālu un katru dienu tajā ierakstīt visus noslēgtos darījumus, norādot šā likuma 65.panta pirmajā daļā minētās ziņas. Māklers izdara ierakstus hronoloģiskā secībā un katru dienu tos paraksta.

(2) Ierakstiem darījumu žurnālā jābūt pilnīgiem, precīziem, savlaicīgi izdarītiem, saprotamiem un sistemātiski sakārtotiem.

(3) Ja ieraksti darījumu žurnālā tiek laboti, jābūt redzamam to sākotnējam saturam un katram labojumam jābūt īpaši norādītam un apstiprinātam ar parakstu. Labojumus nedrīkst izdarīt tādā veidā, ka nav saprotams, kad un kāpēc tie izdarīti.

(4) Darījumu žurnālu var vest elektroniskā veidā, ja šāda darījumu uzskaites kārtība atbilst pienācīgi veiktas grāmatvedības uzskaites noteikumiem un šā panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumiem. Šādā gadījumā jānodrošina datu attēls trešajai personai salasāmā veidā un, ja nepieciešams, to izraksts.

(5) Darījumu žurnāls uzglabājams māklera arhīvā piecus gadus pēc tā kalendāra gada beigām, kurā izdarīts pēdējais ieraksts. Šie noteikumi attiecīgi piemērojami, ja darījumu žurnāls tiek vests elektroniskā veidā.

73.pants. Izraksti no darījumu žurnāla

(1) Māklerim ir pienākums jebkurā laikā pēc ikvienas darījuma puses pieprasījuma izsniegt ar viņa parakstu apliecinātus izrakstus no darījumu žurnāla, kuros norādītas visas darījumu žurnālā ierakstītās ziņas par darījumu, kas šīs personas labā noslēgts ar māklera starpniecību.

(2) Tiesa var pieprasīt darījumu žurnāla uzrādīšanu.

B DAĻA KOMERSANTI

VIII SADAĻA INDIVIDUĀLAIS KOMERSANTS

74.pants. Individuālais komersants

Individuālais komersants ir fiziskā persona, kura kā komersants ierakstīta komercreģistrā.

75.pants. Individuālā komersanta reģistrācija

(1) Fiziskajai personai, kas veic saimniecisko darbību, ir pienākums pieteikt sevi ierakstīšanai komercreģistrā kā individuālo komersantu, ja gada apgrozījums no veiktās saimnieciskās darbības pārsniedz 284 600 *euro* vai tās veiktā saimnieciskā darbība atbilst komercaģenta darbībai (šā likuma 45.pants) vai māklera darbībai (šā likuma 64.panta pirmā daļa), vai arī tās veiktā saimnieciskā darbība atbilst šādām pazīmēm:

1) gada apgrozījums no šīs darbības pārsniedz 28 500 *euro*;

2) tā savas saimnieciskās darbības veikšanai vienlaikus nodarbina vairāk nekā piecus darbiniekus.

(2) Fiziskā persona var pieteikt sevi ierakstīšanai komercreģistrā kā komersantu arī tad, ja nepastāv šā panta pirmajā daļā minētie apstākļi.

(3) Pamats individuālā komersanta ierakstīšanai komercreģistrā ir fiziskās personas pieteikums komercreģistra iestādei.

(4) Pieteikumā norāda individuālā komersanta juridisko adresi, tai skaitā nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecina, ka individuālais komersants ir sasniedzams un tam ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.03.2006., 24.04.2008., 15.04.2010., 16.06.2011., 19.09.2013., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

76.pants. Individuālā komersanta tiesības izmantot firmu un atbildība

(1) Individuālais komersants, izmantojot savu firmu, var slēgt darījumus, kas saistīti ar komercdarbību, kā arī būt prasītājs un atbildētājs tiesā.

(2) Individuālais komersants par savām saistībām atbild ar visu savu mantu.

(3) Prasījumi pret individuālo komersantu, kuri izriet no tā veiktās komercdarbības, noilgst triju gadu laikā pēc tā izslēgšanas no komercreģistra, ja prasījums nav pakļauts īsākam noilguma termiņam.

(4) Ja individuālā komersanta saistību izpildes termiņš vai nosacījums iestājas pēc individuālā komersanta izslēgšanas no komercreģistra, kreditora prasījuma noilguma termiņš sākas ar saistību izpildes termiņa vai nosacījuma iestāšanās brīdi.

IX SADAĻA PILNSABIEDRĪBA

1.nodaļa Vispārīgie noteikumi

77.pants. Pilnsabiedrības jēdziens

(1) Pilnsabiedrība ir personālsabiedrība, kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopīgu firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata, neierobežojot savu atbildību pret pilnsabiedrības kreditoriem, apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri).

(2) Pilnsabiedrībai (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība) piemērojami Civillikuma noteikumi par sabiedrības līgumu, ciktāl šajā nodaļā nav noteikts citādi.

78.pants. Pieteikums ierakstīšanai komercreģistrā

(1) Sabiedrības dibināšana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Par sabiedrības juridisko adresi uzskatāma komercreģistrā ierakstītā adrese.

(2¹) Pieteikumā norāda sabiedrības juridisko adresi, tai skaitā nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecina, ka sabiedrība ir sasniedzama un tai ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē.

(3) Ierakstīšanai komercreģistrā piesakāma sabiedrības firmas maiņa, kā arī jauna biedra iestāšanās sabiedrībā.

(4) Šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minēto pieteikumu ir pienākums parakstīt visiem sabiedrības biedriem.

(5) *(Izslēgta ar 15.04.2010. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 16.03.2006., 15.04.2010., 16.06.2011., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

2.nodaļa Biedru savstarpējās attiecības

79.pants. Sabiedrības līgums

Sabiedrības biedru savstarpējās attiecības apspriežamas atbilstoši sabiedrības līguma noteikumiem. Ja šādu noteikumu nav, piemērojami šā likuma 80. — 88.panta noteikumi.

80.pants. Izdevumu un zaudējumu atlīdzināšana

(1) Ja sabiedrības biedrs, kārtojot sabiedrības lietas, uz sava rēķina sedz nepieciešamos izdevumus vai cieš zaudējumus, kas tieši izriet no sabiedrības lietvedības vai ar to saistītā riska, sabiedrībai ir pienākums atlīdzināt viņam šos izdevumus un zaudējumus.

(2) Atlīdzinot izdevumus un zaudējumus, sabiedrībai ir pienākums maksāt arī likumiskos procentus, kuri aprēķināmi no šā panta pirmajā daļā minēto izdevumu un zaudējumu rašanās brīža.

81.pants. Sabiedrības biedra pienākums maksāt procentus

(1) Ja sabiedrības biedrs noteiktā laikā nav iemaksājis savu naudas ieguldījumu vai iekasēto naudu noteiktā laikā nav nodevis sabiedrības kasē, vai arī patvaļīgi paņēmis naudu no sabiedrības kases, viņam ir pienākums maksāt likumiskos procentus no dienas, kad bija jāiemaksā ieguldījums vai jānodod nauda vai arī kad nauda tika patvaļīgi paņemta.

(2) Procentu samaksa neatbrīvo sabiedrības biedru no pienākuma atlīdzināt zaudējumus.

82.pants. Konkurences aizliegums

(1) Sabiedrības biedrs bez pārējo biedru piekrišanas nedrīkst slēgt darījumus sabiedrības komercdarbības nozarē vai būt personiski atbildīgs biedrs citā personālsabiedrībā, kura veic tādu pašu komercdarbību.

(2) Piekrišana šā panta pirmajā daļā minētajai dalībai citā personālsabiedrībā uzskatāma par dotu, ja, dibinot sabiedrību, pārējiem biedriem ir bijusi zināma šāda dalība citā personālsabiedrībā un viņi pret to nav noteikti iebilduši.

(3) Ja sabiedrības biedrs pārkāpj šā panta pirmās daļas noteikumus, sabiedrībai ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību vai attiecīgo darījumu atzīšanu par tādiem, kas noslēgti sabiedrības vārdā, un gūtā ienākuma vai prasījuma tiesību uz to nodošanu sabiedrībai. Par šādas prasības celšanu lemj pārējie sabiedrības biedri.

(4) Šā panta trešajā daļā minētie prasījumi noilgst triju mēnešu laikā no dienas, kad pārējie sabiedrības biedri ir uzzinājuši par konkurences aizlieguma pārkāpumu, bet ne vēlāk kā piecu gadu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

83.pants. Sabiedrības lietvedība

(1) Visiem sabiedrības biedriem ir tiesības un pienākums piedalīties sabiedrības lietvedībā.

(2) Ja saskaņā ar sabiedrības līgumu lietvedība ir uzticēta vienam sabiedrības biedram vai vairākiem sabiedrības biedriem (lietvežiem), pārējie biedri sabiedrības lietvedībā nepiedalās.

(3) Ja sabiedrības lietvedība uzticēta visiem vai vairākiem biedriem, katram no viņiem ir tiesības rīkoties vienpersoniski. Vienpersoniska rīcība nav pieļaujama, ja cits lietvedis pret to iebilst.

(4) Ja sabiedrības līgumā noteikts, ka biedri, kuriem uzticēta sabiedrības lietvedība, drīkst rīkoties tikai kopīgi, katram darījumam nepieciešama visu lietvežu piekrišana, ja vien nepastāv nokavējuma risks.

84.pants. Lietvedības pilnvarojuma apjoms

(1) Sabiedrības lietvedības pilnvarojuma apjoms ietver jebkuru rīcību, kas saistīta ar sabiedrības parasti veikto komercdarbību.

(2) Rīcībai, kura pārsniedz sabiedrības parasti veikto komercdarbību, nepieciešama visu sabiedrības biedru piekrišana.

(3) Prokūru var izdot tikai ar visu sabiedrības lietvežu piekrišanu, ja vien nepastāv nokavējuma risks. Prokūru var atsaukt jebkurš sabiedrības lietvedis.

85.pants. Lietvedības pilnvarojuma atņemšana

(1) Sabiedrības biedram lietvedības pilnvarojumu, pamatojoties uz pārējo biedru attiecīgu prasību, var atņemt ar tiesas nolēmumu, ja tam ir svarīgs iemesls.

(2) Par svarīgu iemeslu it īpaši uzskatāms rupjš pārkāpums pienākumu veikšanā, kā arī nespēja pienācīgi veikt sabiedrības lietvedību.

86.pants. Biedru kontroles tiesības

(1) Katrs sabiedrības biedrs jebkurā laikā var pārliecināties par sabiedrības lietu gaitu, ieskatīties sabiedrības

grāmatvedības un citos dokumentos, kā arī izgatavot sev pārskatu par sabiedrības mantas stāvokli, bilanci un gada pārskatu.

(2) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta pirmās daļas noteikumiem, nav spēkā.

87.pants. Lēmuma pieņemšana

(1) Lēmuma pieņemšanai nepieciešama visu to sabiedrības biedru piekrišana, kuriem ir tiesības attiecīgo lēmumu pieņemt.

(2) Ja sabiedrības līgums noteic, ka lēmums jāpieņem ar balsu vairākumu, tad šaubu gadījumā vairākumu nosaka pēc sabiedrības biedru skaita.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

88.pants. Peļņa un zaudējumi

(1) Sabiedrības peļņa un zaudējumi tiek noteikti katra pārskata gada beigās, pamatojoties uz sabiedrības gada pārskatu, ko apstiprina sabiedrības biedri.

(2) Sabiedrības peļņa un zaudējumi tiek sadalīti biedriem proporcionāli viņu ieguldījuma (kapitāla) daļām sabiedrībā. Katram sabiedrības biedram aprēķināto peļņas daļu pievieno viņa ieguldījuma (kapitāla) daļai, turpretī zaudējumu gadījumā viņa ieguldījuma (kapitāla) daļu samazina par aprēķināto zaudējumu daļu.

(3) Ja sabiedrības biedrs līdz peļņas sadalei nav iemaksājis savu ieguldījumu, ko viņam vajadzēja iemaksāt saskaņā ar sabiedrības līgumu, tas kopā ar procentiem tiek ieturēts no biedram pienākošās peļņas daļas.

(4) Sabiedrības biedrs var prasīt savas peļņas daļas izmaksu, ja tas nekaitē sabiedrībai un viņa ieguldījuma (kapitāla) daļa nav samazinājusies.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

3.nodaļa Sabiedrības biedru attiecības ar trešajām personām

89.pants. Sabiedrības pastāvēšana attiecībā uz trešajām personām

(1) Sabiedrība ir pastāvoša attiecībā uz trešajām personām ar brīdi, kad tā ierakstīta komercreģistrā.

(2) Ja sabiedrība noslēgusi savus darījumus jau pirms tās ierakstīšanas komercreģistrā, sabiedrība uzskatāma par pastāvošu ar darījumu noslēgšanas brīdi.

(3) Vienošanās par to, ka sabiedrība uzskatāma par pastāvošu ar vēlāku brīdi, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

90.pants. Sabiedrības tiesībspēja

(1) Sabiedrība, izmantojot savu firmu, var iegūt tiesības un uzņemties saistības, iegūt īpašuma un citas lietu tiesības, kā arī būt prasītāja un atbildētāja tiesā.

(2) Piedziņu uz sabiedrības mantu var vērst tikai pēc tiesas nolēmuma lietā, kurā atbildētāja ir sabiedrība.

91.pants. Sabiedrības pārstāvība

(1) Katram sabiedrības biedram ir tiesības pārstāvēt sabiedrību attiecībās ar trešajām personām, ja vien ar sabiedrības līgumu viņš nav izslēgts no pārstāvības.

(2) Sabiedrības līgumā var noteikt, ka visi vai vairāki sabiedrības biedri ir tiesīgi pārstāvēt sabiedrību tikai kopīgi (koppārstāvība). Šie biedri no sava vidus var pilnvarot vienu biedru vai vairākus biedrus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus. Trešās personas griba uzskatāma par izteiktu attiecībā uz sabiedrību, ja tā izteikta vismaz vienam tās biedram, kas ir tiesīgs pārstāvēt sabiedrību.

(3) *(Izslēgta ar 22.04.2004. likumu.)*

(4) Sabiedrības biedra izslēgšana no pārstāvības, koppārstāvības noteikšana saskaņā ar šā panta otrās un trešās daļas noteikumiem, kā arī jebkuras izmaiņas sabiedrības biedra pārstāvības pilnvarojumā piesakāmas ierakstīšanai komercreģistrā. Šos pieteikumus ir pienākums parakstīt visiem sabiedrības biedriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

92.pants. Pārstāvības apjoms

(1) Sabiedrības biedru pārstāvība attiecas uz visiem darījumiem un citām tiesiskām darbībām, ieskaitot nekustamu īpašumu atsavināšanu un apgrūtināšanu ar lietu tiesībām, kā arī prokūras izdošanu un atsaukšanu.

(2) Pārstāvības apjoma ierobežojumi nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

(3) Šā panta otrās daļas noteikums it īpaši attiecas uz tādiem pārstāvības apjoma ierobežojumiem, atbilstoši kuriem pārstāvība veicama:

1) attiecībā uz noteiktiem darījumiem vai noteikta veida darījumiem;

2) pastāvēt zināmiem apstākļiem;

3) uz noteiktu laiku vai noteiktā apvidū.

(4) Koppārstāvība, ja tā ierakstīta komercreģistrā, nav uzskatāma par pārstāvības apjoma ierobežojumu.

(5) Pārstāvības apjoma ierobežojums attiecībā uz vienu no vairākām sabiedrības uzņēmuma filiālēm (filiāles pārstāvība) ir spēkā attiecībā uz trešajām personām tikai tad, ja šīm filiālēm ir atšķirīga komercreģistrā ierakstīta firma.

93.pants. Pārstāvības atņemšana

(1) Sabiedrības biedra pārstāvību, pamatojoties uz pārējo biedru attiecīgu prasību, var atņemt ar tiesas nolēmumu, ja tam ir svarīgs iemesls.

(2) Par svarīgu iemeslu it īpaši uzskatāms rupjš pārkāpums pienākumu izpildē, kā arī nespēja pienācīgi veikt sabiedrības pārstāvību.

94.pants. Sabiedrības biedru personiskā atbildība

(1) Sabiedrības biedri par sabiedrības saistībām atbild kā kopparādnieki personiski ar visu savu mantu.

(2) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta pirmās daļas noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

95.pants. Sabiedrības biedru ierunas

(1) Ja pret sabiedrības biedru celta prasība par sabiedrības saistību izpildi, viņam ir tiesības celt ar viņa personu nesaistītas ierunas tikai tādā apmērā, kādā tās varētu celt sabiedrība.

(2) Sabiedrības biedrs var atteikties apmierināt kreditora prasījumu, kamēr:

1) sabiedrībai ir tiesības apstrīdēt darījumu, kas ir sabiedrības saistības pamatā;

2) kreditors var apmierināt savu prasījumu ar ieskaitu attiecībā uz izpildāmu sabiedrības prasījumu.

(3) Pamatojoties uz likumīgā spēkā stājušos tiesas nolēmumu lietā, kurā atbildētāja ir tikai sabiedrība, nedrīkst vērst piedziņu uz sabiedrības biedra mantu.

96.pants. Jauna sabiedrības biedra atbildība

(1) Sabiedrības biedrs, kas iestājas jau pastāvošā sabiedrībā, atbild līdz ar pārējiem sabiedrības biedriem atbilstoši šā likuma 94. un 95.panta noteikumiem arī par tām sabiedrības saistībām, kuras radušās pirms viņa iestāšanās sabiedrībā.

(2) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta pirmās daļas noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

4.nodaļa

Sabiedrības izbeigšanās un sabiedrības biedra izstāšanās

97.pants. Sabiedrības izbeigšanās un sabiedrības biedra izstāšanās pamati

(1) Sabiedrība izbeidzas:

- 1) izbeidzoties laikam, uz kādu tā nodibināta;
- 2) ar sabiedrības biedru lēmumu;
- 3) uzsākot bankrota procedūru;
- 4) ar tiesas nolēmumu.

(2) Ja sabiedrības līgumā nav noteikts citādi, sabiedrības biedra izstāšanās pamats ir:

- 1) sabiedrības biedra nāve;
- 2) sabiedrības biedra atzīšana par maksātnespējīgu;
- 3) sabiedrības biedra uzteikums;
- 4) sabiedrības biedra izslēgšana;
- 5) citi sabiedrības līgumā minētie pamati.

98.pants. Sabiedrības izbeigšanās ar tiesas nolēmumu

(1) Uz noteiktu laiku nodibinātu sabiedrību pirms noteiktā laika izbeigšanās, kā arī uz nenoteiktu laiku nodibinātu sabiedrību, pamatojoties uz viena sabiedrības biedra attiecīgu prasību, var izbeigt ar tiesas nolēmumu, ja tam ir svarīgs iemesls.

(2) Svarīgs iemesls it īpaši ir tad, ja cits sabiedrības biedrs ar jaunu nolūku vai pieļaujot rupju neuzmanību pārkāpj viņam ar sabiedrības līgumu uzliktus būtiskus pienākumus vai šādu pienākumu izpilde kļūst neiespējama.

(3) Vienošanās, kas atceļ vai ierobežo tiesības prasīt sabiedrības izbeigšanu, nav spēkā.

99.pants. Sabiedrības biedra uzteikums

(1) Ja sabiedrība nodibināta uz nenoteiktu laiku, sabiedrības biedram ir tiesības izstāties no sabiedrības, uzsākot sabiedrības līgumu ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms pārskata gada beigām.

(2) Galīgajā norēķinā starp sabiedrību un izstājušos biedru ņemams vērā sabiedrības mantas stāvoklis šā panta

pirmajā daļā minētā pārskata gada beigās.

100.pants. Uz nenoteiktu laiku nodibināta sabiedrība

Par sabiedrību, kas nodibināta uz nenoteiktu laiku, šā likuma 98. un 99.panta izpratnē uzskatāma arī tāda sabiedrība, kas:

- 1) nodibināta uz laiku līdz kāda sabiedrības biedra mūža beigām;
- 2) izbeidzoties laikam, uz kādu tā nodibināta, klusējot tiek turpināta.

101.pants. Sabiedrības biedra izslēgšana, pamatojoties uz viņa kreditora prasību

Ja sabiedrības biedra kreditoram sešu mēnešu laikā neizdodas apmierināt savu prasījumu, vēršot piedziņu uz sabiedrības biedra mantu, viņam ir tiesības celt tiesā prasību par sabiedrības biedra izslēgšanu no sabiedrības un kreditora prasījuma apmierināšanu no tās summas, kas būtu izmaksājama sabiedrības biedram, ja prasības celšanas brīdī sabiedrība tiktu izbeigta.

102.pants. Sabiedrības biedra izslēgšana, pamatojoties uz pārējo sabiedrības biedru prasību

(1) Gadījumos, kad sabiedrības biedriem atbilstoši šā likuma 98.panta noteikumiem ir radušās tiesības celt prasību par sabiedrības izbeigšanu, viņi tā vietā var prasīt vainīgā biedra izslēgšanu no sabiedrības.

(2) Galīgajā norēķinā starp sabiedrību un izslēgto biedru ņemams vērā sabiedrības mantas stāvoklis šā panta pirmajā daļā minētās prasības celšanas brīdī.

103.pants. Sabiedrības uzņēmuma pāreja otram sabiedrības biedram

Ja sabiedrībā ir divi biedri un viens no tiem izstājas saskaņā ar šā likuma 99., 101. un 102.panta noteikumiem, sabiedrība izbeidzas bez likvidācijas un sabiedrības uzņēmums pāriet otram sabiedrības biedram, kuram ir pienākums pieteikt sevi ierakstīšanai komercreģistrā kā individuālo komersantu, attiecīgi piesakot sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra.

104.pants. Mantiņeka iestāšanās sabiedrībā

(1) Sabiedrības biedra nāves gadījumā viņa mantiniekam ir tiesības kļūt par sabiedrības biedru, ja tas noteikts sabiedrības līgumā vai ja tam piekrīt visi sabiedrības biedri.

(2) Ja sabiedrības līgumā noteikts, ka par sabiedrības biedru var kļūt tikai viens no mantiniekiem, bet šī persona vai tās izraudzīšanas veids nav noteikts, sabiedrības biedrs šo personu var iecelt ar testamentu.

(3) Ja ar pārējo sabiedrības biedru piekrišanu mantiniekam vai mantiniekiem tiek piešķirts komandīta statuss, uzskatāms, ka sabiedrība ir pārveidota par komandītsabiedrību, to piesakot ierakstīšanai komercreģistrā. Mantiņeks iegūst tiesības uz tādu peļņas daļu, kāda bija mirušajam sabiedrības biedram. Sabiedrības līgumā var noteikt mantiniekam pienākošās peļņas daļas samazināšanu, ja mirušā sabiedrības biedra peļņas daļa atbilstoši sabiedrības līgumam bija palielināta, ņemot vērā viņa darbību vai paaugstinātu atbildību.

(4) Ja mantinieks nevēlas vai nevar kļūt par sabiedrības biedru vai arī tam nepiekrīt pārējie sabiedrības biedri, mantiniekam atbilstoši savai daļai mantojumā ir tiesības saņemt to, kas pienāktos mirušajam sabiedrības biedram (mantojuma atstājējam) pie galīgās norēķināšanās, ja sabiedrība tiktu izbeigta mantojuma atklāšanās brīdī.

(5) Mantiņeks var iesniegt sabiedrībai pieteikumu par iestāšanos sabiedrībā triju mēnešu laikā pēc mantojuma atklāšanās.

(6) Gadījumā, kad mantinieks, kurš iestājies sabiedrībā, izstājas vai sabiedrība izbeidzas, vai arī gadījumā, kad viņam piešķirts komandīta statuss šā panta piektajā daļā noteiktajā termiņā, mantinieks vispārējā kārtībā atbild par sabiedrības saistībām, kas radušās pirms viņa iestāšanās, sabiedrības izbeigšanās vai komandīta statusa piešķiršanas viņam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

105.pants. Pieteikums sabiedrības izbeigšanās un sabiedrības biedra izstāšanās ierakstīšanai komercreģistrā

(1) Sabiedrības izbeigšanās piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā, pieteikumā norādot sabiedrības izbeigšanās pamatu. Šo pieteikumu ir pienākums parakstīt visiem sabiedrības biedriem.

(2) Ja sabiedrība izbeidzas ar bankrota procedūras uzsākšanu, sabiedrības izbeigšanās ierakstāma komercreģistrā uz tiesas nolēmuma pamata.

(3) Pieteikumam par sabiedrības biedra izstāšanās ierakstīšanu komercreģistrā attiecīgi piemērojami šā panta pirmās daļas noteikumi. Sabiedrības biedra izslēgšana no sabiedrības ierakstāma komercreģistrā uz tiesas nolēmuma pamata.

(4) Ja sabiedrības izbeigšanās vai sabiedrības biedra izstāšanās pamats ir sabiedrības biedra nāve, pieteikumu sabiedrības izbeigšanās vai sabiedrības biedra izstāšanās ierakstīšanai komercreģistrā ir pienākums parakstīt pārējiem sabiedrības biedriem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

5.nodaļa Sabiedrības likvidācija

106.pants. Sabiedrības likvidācijas nepieciešamība

Pēc sabiedrības izbeigšanās notiek sabiedrības likvidācija, izņemot gadījumu, kad sabiedrības līgumā noteikts citāds galīgās norēķināšanās veids vai arī sabiedrība atzīta par maksātnespējīgu.

107.pants. Likvidatoru ierakstīšana komercreģistrā

(1) Likvidatori piesakāmi ierakstīšanai komercreģistrā. Šo pieteikumu ir pienākums parakstīt visiem sabiedrības biedriem. Tāpat ierakstīšanai komercreģistrā piesakāmas jebkuras izmaiņas likvidatoru sastāvā vai viņu pārstāvības apjomā. Pieteikumam pievieno katra likvidatora rakstveida piekrišanu būt par likvidatoru. Piekrišanā likvidators norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras likvidatoru viņš piekrīt kļūt.

(2) Sabiedrības biedra nāves gadījumā šā panta pirmajā daļā minētos pieteikumus paraksta pārējie sabiedrības biedri.

(3) (Izslēgta ar 15.04.2010. likumu)

(4) (Izslēgta ar 02.05.2013. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2006., 15.04.2010. un 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

108.pants. Vairāki likvidatori

(1) Ja likvidāciju veic vairāki likvidatori, viņiem ir tiesības veikt ar likvidāciju saistītās darbības tikai kopīgi, ja nav noteikts, ka likvidatori var šīs darbības veikt atsevišķi. Šāds noteikums piesakāms ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Likvidatori no sava vidus var pilnvarot vienu vai vairākus likvidatorus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus. Trešās personas griba uzskatāma par izteiktu attiecībā uz sabiedrību, ja tā izteikta vismaz vienam likvidatoram.

109.pants. Likvidatora pilnvaru ierobežojumu spēkā neesamība

Likvidatora pilnvaru ierobežojumi nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

110.pants. Sabiedrības biedru norādījumi

Likvidatoriem ir pienākums pakļauties tiem norādījumiem, kurus attiecībā uz sabiedrības lietvedību vienbalsīgi pieņēmuši sabiedrības biedri.

111.pants. Likvidatoru paraksts

Likvidatori parakstās, sabiedrības firmai pievienojot savu parakstu un norādi par sabiedrības likvidāciju.

112.pants. Sabiedrības mantas sadale

(1) Pēc parādu nokārtošanas atlikušo sabiedrības mantu likvidatori sadala starp sabiedrības biedriem atbilstoši sabiedrības slēguma bilanci noteiktajām viņu ieguldījuma (kapitāla) daļām.

(2) Nauda, kas nav nepieciešama likvidācijas gaitā, tiek sadalīta starp sabiedrības biedriem nosacīti. Nepieciešamie līdzekļi to saistību segšanai, kuru izpildes termiņš vai nosacījums nav iestājies, un strīdīgu saistību segšanai, kā arī to summu nodrošināšanai, kuras pienākas sabiedrības biedriem pie galīgās norēķināšanās, ir aizturami.

(3) Ja par sabiedrības mantas sadali starp sabiedrības biedriem rodas strīds, likvidatoriem ir pienākums atlikt sadali līdz strīda izšķiršanai.

113.pants. Citi norēķināšanās veidi

Ja sabiedrības biedri vienojušies par citādu galīgās norēķināšanās veidu, attiecībā uz trešajām personām, ciktāl pastāv vēl nesadalīta sabiedrības manta, attiecīgi piemērojami šīs nodaļas noteikumi.

114.pants. Sabiedrības biedru tiesiskās attiecības

Līdz likvidācijas pabeigšanai līdzšinējo sabiedrības biedru savstarpējām attiecībām un sabiedrības attiecībām ar trešajām personām piemērojami šīs sadaļas otrās un trešās nodaļas noteikumi, ciktāl šajā nodaļā nav noteikts vai no likvidācijas mērķa neizriet citādi.

115.pants. Pieteikums par sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra

(1) Pēc likvidācijas pabeigšanas visiem sabiedrības likvidatoriem ir pienākums pieteikt sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra.

(2) Sabiedrības dokumentus nodod glabāšanā vienam no sabiedrības biedriem vai trešajai personai Latvijā, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo arhīvu to glabāšanas vietu. Sabiedrības arhīviski vērtīgos dokumentus, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodod glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam.

(3) Sabiedrības biedri un viņu mantinieki saglabā tiesības ieskatīties sabiedrības grāmatvedības un citos dokumentos, kā arī tos izmantot. Tiesības izmantot Latvijas Nacionālajam arhīvam nodotos dokumentus nosaka Arhīvu likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

6.nodaļa Noilgums un atbildības ierobežojumi

116.pants. Prasījumi pret sabiedrības biedru

(1) No sabiedrības saistībām izrietošie prasījumi pret sabiedrības biedru noilgst triju gadu laikā pēc sabiedrības izbeigšanās, ja prasījums pret sabiedrību nav pakļauts īsākam noilguma termiņam.

(2) Noilguma termiņš sākas ar to dienu, kad sabiedrības izbeigšanās ierakstīta komercreģistrā.

(3) Ja sabiedrības saistību izpildes termiņš vai nosacījums iestājas pēc sabiedrības izbeigšanās ierakstīšanas komercreģistrā, kreditora prasījuma noilguma termiņš sākas ar saistību izpildes termiņa vai nosacījuma iestāšanās brīdi.

(4) Noilguma pārtraukums attiecībā uz izbeigušos sabiedrību ir spēkā arī attiecībā uz sabiedrības biedriem, kuri tajā piedalījās izbeigšanās brīdī.

117.pants. Tāda sabiedrības biedra atbildība, kurš izstāties no sabiedrības

Ja sabiedrības biedrs izstājas no sabiedrības, viņš atbild tikai par tām sabiedrības saistībām, kuras radušās pirms viņa izstāšanās un kuru izpildes termiņš vai nosacījums iestāties pirms viņa izstāšanās vai piecu gadu laikā pēc izstāšanās, skaitot no dienas, kad sabiedrības biedra izstāšanās ierakstīta komercreģistrā.

X SADAĻA KOMANDĪTSABIEDRĪBA

(Sadaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

118.pants. Komandītsabiedrības jēdziens

(1) Komandītsabiedrība ir personālsabiedrība (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība), kuras mērķis ir komercdarbības veikšana, izmantojot kopēju firmu, un kurā uz sabiedrības līguma pamata apvienojušās divas vai vairākas personas (biedri), ja vismaz viena sabiedrības biedra (komandīta) atbildība attiecībā uz sabiedrības kreditoriem ir ierobežota ar viņa ieguldījuma apmēru, bet pārējo personiski atbildīgo sabiedrības biedru (komplementāru) atbildība nav ierobežota.

(2) Komandītsabiedrībai piemērojami šā likuma noteikumi par pilnsabiedrību, ja šajā sadaļā nav noteikts citādi.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

119.pants. Pieteikums ierakstīšanai komercreģistrā

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

120.pants. Sabiedrības biedru savstarpējās attiecības

Ja sabiedrības līgumā nav noteikts citādi, sabiedrības biedru savstarpējām attiecībām piemērojami šā likuma 121.— 125.panta noteikumi.

121.pants. Sabiedrības lietvedība

(1) Komandītiem nav tiesību piedalīties sabiedrības lietvedībā.

(2) Komandītiem nav tiesību iebilst pret komplementāra rīcību, izņemot gadījumu, kad šī rīcība pārsniedz sabiedrības parasti veiktās komercdarbības ietvarus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

122.pants. Konkurences aizliegums

Attiecībā uz komandītu nav piemērojami šā likuma 82.panta noteikumi, izņemot gadījumu, kad ar sabiedrības līgumu viņam piešķirtas tiesības veikt sabiedrības lietvedību vai arī viņam ir citāda būtiska ietekme uz sabiedrības lietvedību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

123.pants. Kontroles tiesības

(1) Komandītam ir tiesības jebkurā laikā pieprasīt rakstveida pārskatu par sabiedrības mantas stāvokli un pārbaudīt tā pareizību, ieskatoties sabiedrības grāmatvedības un citos dokumentos.

(2) Pamatojoties uz komandīta attiecīgu prasību, tiesa var izprasīt no sabiedrības rakstveida pārskatu par sabiedrības mantas stāvokli (bilances un gada pārskata norakstu), kā arī sabiedrības grāmatvedības un citu dokumentu uzrādīšanu, ja tam ir svarīgs iemesls.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

124.pants. Peļņa un zaudējumi

(1) Attiecībā uz komandītiem piemērojami šā likuma 88.panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumi.

(2) Sabiedrības peļņas daļa, kas pienākas komandītam, tiek pieskaitīta viņa kapitāla daļai, līdz tā sasniedz noteiktā ieguldījuma summu.

(3) Komandīts piedalās zaudējumos tikai savas kapitāla daļas un sava vēl neveiktā ieguldījuma apmērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

125.pants. Peļņas daļas izmaksa

(1) Komandīts var prasīt viņam pienākošās peļņas daļas izmaksu, izņemot gadījumu, kad viņa kapitāla daļa attiecībā uz noteikto ieguldījuma summu ir samazinājusies zaudējumu rezultātā vai arī samazinātos viņam pienākošās peļņas daļas izmaksas rezultātā.

(2) Komandītam nav pienākuma atdot viņam izmaksāto peļņas daļu sakarā ar turpmākajiem sabiedrības zaudējumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

126.pants. Sabiedrības pārstāvība

Komandītam nav tiesību pārstāvēt sabiedrību attiecībās ar trešajām personām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

127.pants. Komandīta atbildība

Komandīts sabiedrības kreditoriem atbild sava ieguldījuma apmērā līdz ieguldījuma izdarīšanai. Šāda atbildība ir izslēgta, tiklīdz ieguldījums ir veikts.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

128.pants. Komandīta atbildības apjoms

(1) Pēc sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā komandīta atbildības apjoms attiecībā uz sabiedrības kreditoriem nosakāms atbilstoši komercreģistrā ierakstītajai viņa ieguldījuma summai.

(2) Sabiedrības biedru vienošanās, saskaņā ar kuru komandīts tiek atbrīvots no ieguldījuma izdarīšanas vai ieguldījuma izdarīšana tiek atlikta, nav spēkā attiecībā uz kreditoriem.

(3) Ciktāl komandīta ieguldījums ir viņam atmaksāts, tas attiecībā uz sabiedrības kreditoriem uzskatāms par neizdarītu. Šis noteikums ir spēkā arī tad, ja komandītam tiek izmaksāta peļņas daļa laikā, kad viņa ieguldījuma (kapitāla) daļa attiecībā pret izdarītā ieguldījuma summu ir samazinājusies zaudējuma rezultātā vai arī ciktāl viņa ieguldījuma (kapitāla) daļa attiecībā pret noteikto ieguldījuma summu ir samazinājusies peļņas daļas izmaksas rezultātā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

129.pants. Komandīta atbildība, iestājoties personālsabiedrībā

(1) Ja pastāvošā personālsabiedrībā iestājas komandīts, viņš atbilstoši šā likuma 127. un 128.panta noteikumiem atbild par tām sabiedrības saistībām, kuras radušās pirms viņa iestāšanās.

(2) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta pirmās daļas noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

130.pants. Ieguldījuma samazinājums

Komandīta ieguldījuma samazinājums, kamēr tas nav ierakstīts komercreģistrā, nav spēkā attiecībā uz kreditoriem. Komandīta ieguldījuma samazinājums neattiecas uz kreditoru, kura prasījums radies pirms ieguldījuma samazinājuma ierakstīšanas komercreģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

131.pants. Pieteikums par ieguldījuma grozījumu ierakstīšanu komercreģistrā

Ieguldījuma palielinājums vai samazinājums piesakāms ierakstīšanai komercreģistrā. Šo pieteikumu ir pienākums parakstīt visiem sabiedrības biedriem.

132.pants. Komandīta atbildība pirms sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā

(1) Ja sabiedrība ir uzsākusi savus darījumus pirms tās ierakstīšanas komercreģistrā, katrs komandīts, kurš piekritis darījumu uzsākšanai, atbild kā komplementārs par sabiedrības saistībām, kas radušās pirms sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā, izņemot gadījumu, kad kreditoram bija zināma viņa kā komandīta dalība sabiedrībā.

(2) Ja komandīts iestājas pastāvošā personālsabiedrībā, šā panta pirmās daļas noteikumi attiecīgi piemērojami tām sabiedrības saistībām, kuras radušās laikā starp viņa iestāšanos un viņa kā komandīta ierakstīšanu komercreģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

133.pants. Komandīta nāve

Komandīta nāves gadījumā dalību sabiedrībā turpina viņa mantinieki, ja sabiedrības līgumā nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

XI SADAĻA KAPITĀLSABIEDRĪBA

1.nodaļa Vispārīgie jautājumi

134.pants. Kapitālsabiedrības jēdziens

(1) Kapitālsabiedrība (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība) ir komercsabiedrība, kuras pamatkapitāls sastāv no pamatkapitāla daļu vai akciju (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — daļas) nominālvērtību kopsummas.

(2) Kapitālsabiedrība ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība.

(3) Sabiedrība ar ierobežotu atbildību ir slēgta sabiedrība, kuras daļas nav publiskās apgrozības objekts.

(4) Akciju sabiedrība ir atklāta sabiedrība, kuras daļas (akcijas) var būt publiskās apgrozības objekts.

135.pants. Sabiedrības tiesiskais statuss

(1) Sabiedrība ir juridiskā persona.

(2) Sabiedrība uzskatāma par nodibinātu un iegūst juridiskās personas statusu ar dienu, kad tā ierakstīta komercreģistrā.

136.pants. Dalībnieks

(1) Dalībnieks ir persona, kas ierakstīta dalībnieku (akcionāru) reģistrā, ja likumā nav noteikts citādi.

(2) Dibinātājs iegūst dalībnieka statusu ar dienu, kad sabiedrība ierakstīta komercreģistrā.

(3) Ar jēdzienu "dalībnieks" šīs sadaļas ietvaros tiek saprasts sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieks un akciju sabiedrības akcionārs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

136.¹ pants. Dalībnieka pienākums paziņot sabiedrībai par tās patieso labuma guvēju

(1) Dalībnieks nekavējoties, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc valdes pieprasījuma saņemšanas paziņo sabiedrībai par tās patieso labuma guvēju, kas kontroli īsteno ar dalībnieka starpniecību (turpmāk šajā pantā — patiesais labuma guvējs).

(2) Ja dalībnieks šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā neiesniedz sabiedrībai pieprasīto informāciju:

1) dalībniekam nav balsstiesību un, nosakot pārstāvības normu, minētā dalībnieka balsis netiek ņemtas vērā;

2) sabiedrība neizmaksā dalībniekam dividendes.

(3) Ja valde likumā noteiktajā kārtībā un termiņā nav iesniegusi komercreģistra iestādei dalībnieka sniegtās ziņas par patieso labuma guvēju, attiecīgās ziņas komercreģistra iestādei var iesniegt dalībnieks.

(4) Ja komercreģistra iestāde, pamatojoties uz dalībnieka pieteikumu, reģistrē patieso labuma guvēju, šā panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi nav spēkā.

(5) Tiesa var izslēgt dalībnieku no sabiedrības, pamatojoties uz sabiedrības prasību, ja dalībnieks nav iesniedzis sabiedrībai šā panta pirmajā daļā minēto paziņojumu un nav iesniedzis komercreģistra iestādei šā panta ceturtajā daļā minēto pieteikumu.

(6) Dalībnieka izslēgšanas gadījumā viņa daļas pāriet sabiedrībai, kurai ir pienākums izmaksāt izslēgtajam dalībniekam viņa ieguldījumu, kuru nosaka atbilstoši šā likuma 156. panta otrās daļas noteikumiem.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

137.pants. Sabiedrības atbildības norobežošana

(1) Sabiedrība par savām saistībām atbild ar visu savu mantu.

(2) Sabiedrība neatbild par dalībnieka saistībām.

(3) Dalībnieks neatbild par sabiedrības saistībām.

138.pants. Sabiedrība ar papildu atbildību

(1) Sabiedrību var nodibināt kā sabiedrību ar papildu atbildību, kurā vismaz viens dalībnieks par sabiedrības saistībām atbild personiski ar visu savu mantu.

(2) Sabiedrības ar papildu atbildību dibināšanas dokumentos norāda visas personas, kuras par sabiedrības

saistībām atbild personiski ar visu savu mantu. Šīs personas tiek ierakstītas komercreģistrā.

139.pants. Sabiedrības juridiskā adrese

(1) Sabiedrības juridiskā adrese ir adrese, kura ierakstīta komercreģistrā. Juridiskās adreses maiņas gadījumā valde iesniedz pieteikumu komercreģistra iestādei attiecīga ieraksta izdarīšanai.

(2) Pieteikumā valde norāda sabiedrības juridisko adresi, tai skaitā nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecina, ka sabiedrība ir sasniedzama un tai ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2006., 16.06.2011. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

1.¹ nodaļa

Ierobežojumi darījuma slēgšanai ar sabiedrības dibinātāju, dalībnieku, valdes vai padomes locekli un saistīto personu

(Nodaļa izslēgta ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

139.¹ pants. Ar sabiedrības dibinātāju, dalībnieku, valdes vai padomes locekli saistītā persona

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

139.² pants. Darījuma slēgšana ar dibinātāju, dalībnieku vai saistīto personu

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

139.³ pants. Darījuma slēgšana ar valdes, padomes locekli vai saistīto personu

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

2.nodaļa

Sabiedrības dibināšana

140.pants. Sabiedrības dibinātāji

(1) Sabiedrības dibinātājs ir fiziskā vai juridiskā persona vai arī personālsabiedrība, kura veikusi sabiedrības dibināšanas darbības vai kuras vārdā dibināšanas darbības veiktas.

(2) Sabiedrību var dibināt viens vai vairāki dibinātāji.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

141.pants. Sabiedrības dibināšanas kārtība

(1) Dibinot sabiedrību, dibinātāji veic šādas darbības:

1) izstrādā un paraksta sabiedrības dibināšanas dokumentus saskaņā ar šā likuma 142.pantu;

2) izveido sabiedrības pārvaldes institūcijas un, ja tas ir sabiedrībā paredzēts, ieceļ revidentu;

3) apmaksā pamatkapitālu un organizē dibinātāju naudas iemaksu maksājumu kontā;

4) organizē mantiskā ieguldījuma novērtēšanu (ja tiek izdarīts mantiskais ieguldījums);

4¹) iegrāmato akciju sabiedrības dematerializētās akcijas centrālajā vērtspapīru depozitārijā, ja statūtos

paredzēts, ka akcijas ir reģistrētas kontos;

5) samaksā valsts nodevu par ierakstīšanu komercreģistrā;

6) iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu.

(2) Dibinātāji var pieprasīt sabiedrības dibināšanas pārbaudi šā likuma 150.pantā minētajos gadījumos un kārtībā.

(3) Dibinātāji ar sabiedrības dibināšanu saistītās darbības veic kopīgi, ja dibināšanas līgumā nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2006., 15.04.2010., 06.07.2021. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

142.pants. Sabiedrības dibināšanas dokumenti

(1) Sabiedrības dibināšanas dokumenti ir dibināšanas līgums un statūti.

(2) Dibināšanas dokumentu nosacījumi drīkst atšķirties no likuma noteikumiem tikai tad, ja likums šādu atšķirību tieši atļauj.

143.pants. Dibināšanas līgums

(1) Dibināšanas līgumā norāda:

1) ziņas par dibinātājiem:

a) fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un adresi, kurā tā sasniedzama,

b) juridiskajai personai — nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi, tā pārstāvja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), un amatu, kurš juridiskās personas vārdā paraksta dibināšanas līgumu;

2) sabiedrības firmu;

3) sabiedrības pamatkapitāla lielumu, daļu skaitu un nominālvērtību;

4) katra dibinātāja parakstītā pamatkapitāla lielumu, apmaksas kārtību un termiņus;

5) katram dibinātājam pienākošos daļu skaitu atbilstoši tā parakstītā pamatkapitāla daļai;

6) to daļu skaitu un nominālvērtību summu, kuras, dibinot sabiedrību, tiek apmaksātas ar mantisko ieguldījumu, norādot katru mantiskā ieguldījuma priekšmetu un katras tās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), kura uzņemas saistības izdarīt mantisko ieguldījumu;

6¹) centrālā vērtspapīru depozitārija, kurā tiks iegrāmatotas dematerializētās akcijas, nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

7) dibināšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un segšanas kārtību;

8) jebkurus īpašus pienākumus, tiesības vai priekšrocības, kas sabiedrības dibināšanas laikā piešķirtas personai, kura piedalījies sabiedrības dibināšanā;

9) sabiedrības valdes locekļu vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi);

10) sabiedrības padomes locekļu vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), ja sabiedrībai ir padome;

11) revidenta vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), ja revidents ir sabiedrībā paredzēts;

12) citus noteikumus, ko dibinātāji uzskata par būtiskiem un kas nav pretrunā ar likumu.

(2) Dibināšanas līgumu paraksta visi dibinātāji.

(3) Dibināšanas līgums ir spēkā līdz tajā noteikto saistību pienācīgai izpildei un līdz tajā norādītā sabiedrības padomes un valdes pilnvaru termiņa beigām saskaņā ar šā likuma 145.panta otrās daļas noteikumiem.

(4) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(5) Ja sabiedrību dibina viens dibinātājs, tas dibināšanas līguma vietā sastāda un paraksta lēmumu par sabiedrības dibināšanu. Uz lēmumu par sabiedrības dibināšanu attiecas šā likuma noteikumi, kuri regulē dibināšanas līgumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.03.2006., 15.04.2010. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

144.pants. Statūti

(1) Sabiedrības statūtos norāda:

1) sabiedrības firmu;

2) *(izslēgts ar 22.04.2004. likumu);*

3) sabiedrības darbības termiņu vai mērķi (ja sabiedrība tiek dibināta uz noteiktu laiku vai noteikta mērķa sasniegšanai);

4) pamatkapitāla lielumu, daļu skaitu un nominālvērtību;

4¹) ja sabiedrībai ir dažādas daļu kategorijas, — daļu kategorijas (norādot tiesības, kas izriet no katras daļu kategorijas) un katras kategorijas daļu skaitu un nominālvērtību;

5) *(izslēgts ar 14.02.2002. likumu);*

6) sabiedrības valdes locekļu tiesības pārstāvēt sabiedrību atsevišķi vai kopīgi;

6¹) valdes skaitlisko sastāvu (ja tāds paredzēts);

7) sabiedrības padomes skaitlisko sastāvu (ja sabiedrībai paredzēta padome);

8) īpašus daļu atsavināšanas noteikumus (ja tādi paredzēti);

9) citus noteikumus, ko dibinātāji uzskata par būtiskiem un kas nav pretrunā ar likumu.

(2) Akciju sabiedrības statūtos papildus šā panta pirmajā daļā minētajām ziņām norāda:

1) *(izslēgts ar 17.12.2020. likumu);*

2) vai akcijas ir reģistrētas vai dematerializētas akcijas;

3) *(izslēgts ar 16.06.2022. likumu);*

4) sabiedrības galvenos komercdarbības veidus.

(3) Dibinot sabiedrību, statūtus paraksta visi dibinātāji, norādot parakstīšanas datumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 24.04.2008., 15.06.2017., 17.12.2020. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

145.pants. Sabiedrības pārvaldes institūciju veidošana un revidenta iecelšana

(1) Likumā noteiktie ierobežojumi attiecināmi arī uz sabiedrības valdes un padomes locekļiem un revidentu, kas iecelts ar dibināšanas līgumu.

(2) Līdz sabiedrības reģistrācijai izveidotās sabiedrības valdes, padomes un revidenta pilnvaru termiņš izbeidzas attiecīgi ar jaunas valdes un padomes izveidošanu un revidenta iecelšanu dalībnieku sapulcē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 16.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

146. pants. Parakstītais un līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai apmaksātais pamatkapitāls

(1) Līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai dibinātāji paraksta un apmaksā visu dibināšanas līgumā noteikto pamatkapitālu, ja dibināšanas līgumā nav noteikts agrāks pamatkapitāla apmaksas termiņš.

(2) Līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai akciju sabiedrības un šā likuma 185.¹ panta pirmajā daļā minētās sabiedrības ar ierobežotu atbildību apmaksātais pamatkapitāls apmaksājams tikai naudā.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

147. pants. Pamatkapitāla apmaksāšanas kārtība, dibinot sabiedrību

(1) Dibinātāji uz dibināmās sabiedrības vārda atver maksājumu kontu, organizē naudas iemaksāšanu tajā un saņem no maksājumu pakalpojuma sniedzēja komercreģistra iestādei adresētu izziņu vai citu maksājumu pakalpojuma sniedzēja izdotu dokumentu, kas apliecina pamatkapitāla apmaksu.

(2) Sabiedrības dibināšanas izdevumi sedzami proporcionāli katra dibinātāja parakstītā pamatkapitāla lielumam, ja dibināšanas līgumā nav paredzēta cita dibināšanas izdevumu segšanas kārtība.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

148.pants. Mantiskā ieguldījuma novērtēšana

Ja, dibinot sabiedrību, pamatkapitāls vai tā daļa tiek apmaksāta ar mantisko ieguldījumu, dibinātāji organizē tā novērtēšanu saskaņā ar šā likuma 154.panta noteikumiem.

149.pants. Pieteikums ierakstīšanai komercreģistrā

(1) Sabiedrības dibināšana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Pieteikumu paraksta visi dibinātāji.

(3) Pieteikumam pievieno:

1) dibināšanas dokumentus;

2) maksājumu pakalpojuma sniedzēja izziņu vai citu dokumentu par pamatkapitāla apmaksu (ja pamatkapitāls vai tā daļa apmaksāta naudā);

3) dokumentus, kas apliecina katra mantiskā ieguldījuma priekšmeta novērtējumu un tā nodošanu sabiedrībai (ja tiek izdarīts mantiskais ieguldījums);

4) katra padomes locekļa rakstveida piekrišanu būt par padomes locekli (ja sabiedrībai ir padome);

5) katra valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli. Ja līdz sabiedrības ierakstīšanai komercreģistrā mainās tās firma, rakstveida piekrišana atkārtoti nav jāiesniedz;

6) *(izslēgts ar 15.04.2010. likumu);*

7) valdes paziņojumu par sabiedrības juridisko adresi, tai skaitā norādot nekustamā īpašuma objekta (ēkas, dzīvokļa īpašuma vai telpas) kadastra apzīmējumu, un apliecinājumu, ka sabiedrība ir sasniedzama un tai ir tiesisks pamats atrasties norādītajā juridiskajā adresē;

8) *(izslēgts ar 16.03.2006. likumu);*

9) dalībnieku (akcionāru) reģistra pirmo nodalījumu;

10) centrālā vērtspapīru depozitārija izsniegtu apliecinājumu par dematerializēto akciju iegrāmatošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.03.2006., 15.04.2010., 16.06.2011., 02.05.2013., 15.06.2017., 06.07.2021., 16.06.2022. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

150.pants. Sabiedrības dibināšanas pārbaude

(1) Dalībniekiem, kuri pārstāv ne mazāk par vienu divdesmitdaļu no pamatkapitāla, ir tiesības gada laikā no sabiedrības reģistrācijas dienas prasīt, lai komercreģistra iestāde apstiprina dalībnieku izvēlētu vienu vai vairākus ekspertus sabiedrības dibināšanas pārbaudes veikšanai.

(2) Par veikto pārbaudi eksperti sastāda ziņojumu trijos eksemplāros, no kuriem vienu eksemplāru iesniedz komercreģistra iestādei, otru — sabiedrībai, bet trešo — dalībniekiem, kuri pieprasījuši pārbaudi.

(3) Sabiedrības dibināšanas pārbaudes izdevumus sedz dalībnieki, kuri pieprasījuši pārbaudi.

(4) Ja sabiedrības dibināšanas pārbaudē tiek konstatēts, ka dibinātāji nav pienācīgi veikuši savus pienākumus, viņi atlīdzina šā panta trešajā daļā minētajiem dalībniekiem sabiedrības dibināšanas pārbaudes izdevumus. Strīdus par izdevumiem, kas saistīti ar sabiedrības dibināšanas pārbaudi, izšķir tiesa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 16.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

3.nodaļa Sabiedrības pamatkapitāls

151.pants. Pamatkapitāla apmaksa un apmaksas veidi

(1) Pamatkapitālu apmaksā ar naudu vai mantisku ieguldījumu.

(2) Pamatkapitālu izsaka *euro*.

(3) Apmaksas veidu nosaka dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos.

(4) Ieguldītās lietas kļūst par sabiedrības īpašumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 18.10.2013. Grozījumi otrajā daļā stājas spēkā 01.01.2014. Sk. pārejas noteikumu 35.punktu)

152.pants. Pamatkapitāla apmaksa naudā

(1) Ja dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos nav paredzēts mantiskais ieguldījums, pamatkapitāls apmaksājams tikai naudā.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteikto ieguldījumu naudā nevar aizstāt ar mantisko ieguldījumu.

153.pants. Mantiskais ieguldījums

(1) Par mantiskā ieguldījuma priekšmetu var būt naudas izteiksmē novērtējama ķermeniska vai bezķermeniska lieta, kuru var izmantot sabiedrības komercdarbībā, izņemot lietas, uz kurām saskaņā ar likumu nevar vērst piedziņu.

(2) Par mantiskā ieguldījuma priekšmetu nevar būt ne saistības sniegt pakalpojumus vai veikt darbu, ne paredzamā peļņa vai paredzamā darbība sabiedrībā, ne arī paredzamā darba samaksa, honorāri, dividendes un tamlīdzīgi maksājumi, ko dibinātājs vai dalībnieks var saņemt no sabiedrības.

(3) Mantisko ieguldījumu nedrīkst izdarīt pa daļām.

(4) Persona, kura izdara mantisko ieguldījumu, paziņo par trešo personu tiesībām uz mantiskā ieguldījuma priekšmetu. Ja persona neizpilda šo prasību, tai savas daļas jāapmaksā naudā.

(5) Ja mantiskā ieguldījuma priekšmeta vērtība līdz pieteikuma iesniegšanai komercreģistra iestādei ir samazinājusies, persona, kura to ieguldījusi, šo samazinājumu sedz naudā.

(6) *(Izslēgta ar 22.04.2004. likumu)*

(7) Izdarot mantisko ieguldījumu ar kryptoaktīvu, to pārved sabiedrības sadalītās virsgrāmatas adresē vai kontā, kas atvērts pie Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 31. maija regulā (ES) 2023/1114 par kryptoaktīvu tirgiem un ar ko groza regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 1095/2010 un direktīvas 2013/36/ES un (ES) 2019/1937 (turpmāk — Regula Nr. 2023/1114) noteiktā kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024. Septītā daļa stājas spēkā 30.12.2024. Sk. pārejas noteikumu 86. punktu)

154.pants. Mantiskā ieguldījuma novērtēšanas kārtība

(1) Mantisko ieguldījumu novērtē un atzinumu par to sniedz persona, kura iekļauta mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstā. Par vērtētāju nevar būt novērtējamās mantas īpašnieka radnieks līdz trešajai radniecības pakāpei, laulātais un svainis līdz otrajai svainības pakāpei, kā arī persona, kura citādi ieinteresēta mantas novērtējumā.

(1¹) Kārtību, kādā ved mantiskā ieguldījuma vērtētāju sarakstu, un vērtētājiem izvirzāmās prasības nosaka Ministru kabinets.

(2) Ja, dibinot sabiedrību ar ierobežotu atbildību, mantisko ieguldījumu kopējā vērtība nepārsniedz 5700 *euro* un mantiskie ieguldījumi kopā ir mazāk par pusi no sabiedrības pamatkapitāla, mantisko ieguldījumu novērtēt un atzinumu sniegt var dibinātāji. Šādā gadījumā atzinumu paraksta visi dibinātāji.

(2¹) Ja pamatkapitālu apmaksā ar pārvedamiem vērtspapīriem un naudas tirgus instrumentiem, kas iekļauti dalībvalstī reģistrētā (licencētā) regulētajā tirgū vismaz divus gadus pirms dibināšanas līguma parakstīšanas vai lēmuma par pamatkapitāla palielināšanu pieņemšanas brīža, atzinumu par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu var sniegt tie dibinātāji vai dalībnieki, kuri izdara attiecīgo mantisko ieguldījumu.

(2²) Ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību pamatkapitālu apmaksā ar elektroniskās naudas žetonu vai aktīviem piesaistītu žetonu Regulas Nr. 2023/1114 izpratnē, atzinumu par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu var sniegt tie dibinātāji vai dalībnieki, kuri izdara attiecīgo mantisko ieguldījumu. Elektroniskās naudas žetona vai aktīviem piesaistītā žetona vērtību nosaka pēc tā vidējās cenas kryptoaktīvu tirdzniecības platformā, kura tiek uzturēta saskaņā ar Regulu Nr. 2023/1114, sešu mēnešu periodā pirms novērtējuma.

(3) Mantiskais ieguldījums novērtējams pēc attiecīgās lietas vai tiesības parastās vērtības.

(3¹) Ja pamatkapitālu novērtē šā panta 2.¹ daļā noteiktajā kārtībā, pārvedamo vērtspapīru un naudas tirgus instrumentu vērtību nosaka pēc vidējās svērtās cenas regulētajā tirgū sešu mēnešu periodā pirms novērtējuma.

(3²) Atzinums par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ir spēkā sešus mēnešus no tā sastādīšanas dienas. Atzinumam par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ir jābūt spēkā arī dienā, kad tiek parakstīts dibināšanas līgums vai pieņemts lēmums par pamatkapitāla palielināšanu.

(3³) Valdei ir pienākums nodrošināt mantiskā ieguldījuma pārvērtēšanu saskaņā ar šā panta pirmās daļas noteikumiem, ja atklājas apstākļi, kas samazinātu mantiskā ieguldījuma vērtību līdz brīdim, kad pieteikums par

sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā vai pieteikums par pamatkapitāla palielināšanu tiks iesniegts komercreģistra iestādei.

(3⁴) Ja valde nenodrošina mantiskā ieguldījuma pārvērtēšanu šā panta 3.³ daļā minētajā gadījumā, dalībniekiem, kuri dienā, kad tiek pieņemts lēmums par pamatkapitāla palielināšanu, pārstāv vismaz vienu divdesmito daļu no pamatkapitāla, līdz dienai, kad komercreģistra iestādei tiks iesniegts pieteikums par pamatkapitāla palielināšanu, ir tiesības prasīt mantiskā ieguldījuma pārvērtēšanu saskaņā ar šā panta pirmās daļas noteikumiem.

(4) Atzinumā par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ietver katra ieguldījuma priekšmeta aprakstu, vērtību, norāda mantas piederību un katra ieguldījuma novērtēšanā izmantotās metodes un ietver atzinumu par mantiskā ieguldījuma priekšmeta atbilstību sabiedrības komercdarbības veidiem. Ja vērtēšanu izdara dibinātāji vai dalībnieki, mantiskā ieguldījuma novērtēšanas metodes nav jānorāda. Dibinātāju vai dalībnieku sastādītajā atzinumā par šā panta 2.¹ vai 2.² daļā minētā mantiskā ieguldījuma novērtēšanu papildus norāda informāciju, kas izmantota par pamatu mantiskā ieguldījuma vērtības noteikšanai.

(5) *(Izslēgta ar 06.07.2021. likumu)*

(6) Par zaudējumiem, kas nodarīti ar nepareizu mantiskā ieguldījuma novērtējumu, atbild solidāri personas, kuras veikušas novērtēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 24.04.2008., 15.04.2010., 29.11.2012., 19.09.2013., 06.07.2021., 11.05.2023., 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024. 2.² daļa un grozījums ceturtajā daļā par papildināšanu ar vārdu un skaitli "vai 2.²" stājas spēkā 30.12.2024. Sk. pārejas noteikumu 86. punktu)

155.pants. Daļas apmaksa

(1) Dibinātājam vai dalībniekam ir pienākums apmaksāt daļu atbilstoši tās nominālvērtībai.

(2) Pamatkapitāla palielināšanas noteikumos var paredzēt, ka pamatkapitāla palielināšanas gadījumā dalībniekam papildus nominālvērtībai jāapmaksā arī daļas uzcenojums. Daļas uzcenojumu norāda pamatkapitāla palielināšanas noteikumos, un tas nav ieskaitāms pamatkapitālā.

156.pants. Daļas apmaksas termiņa neievērošanas sekas

(1) Ja persona dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos norādītajā daļas pilnās apmaksas termiņā neapmaksā pilnu parakstītās daļas cenu, valde šai personai pienācīgā kārtā rakstveidā paziņo par to. Paziņojumā norāda valdes noteikto atkārtoto daļas pilnas apmaksas termiņu, kurš nedrīkst būt īsāks par 15 dienām un garāks par 30 dienām no paziņojuma nosūtīšanas dienas.

(2) Ja persona neapmaksā daļu šā panta pirmajā daļā minētajā valdes noteiktajā termiņā, tā zaudē tiesības uz šo daļu, kura pāriet sabiedrībai. Kad daļas jaunais ieguvējs samaksājis tās pārdošanas cenu, sabiedrība ietur vienu piektdaļu no pārdošanas cenas un atlikušo summu izmaksā attiecīgajam dalībniekam.

(3) Pamatkapitāla palielināšanas noteikumos var paredzēt, ka daļu pilnas cenas neapmaksāšanas gadījumā dalībniekam paliek daļu skaits, kas ir proporcionāls viņa samaksātajai summai, ja statūtos tas ir paredzēts.

(4) Ja summa, ko iegūst sabiedrība, pārdodot šā panta otrajā daļā minētajā kārtībā iegūto daļu, ir mazāka par summu, ko jau samaksājis pirmais daļas ieguvējs, sabiedrība var prasīt starpību no pirmā daļas ieguvēja.

(5) Dibināšanas līgumā, kā arī statūtos var noteikt līgumsodu par daļas apmaksas termiņa neievērošanu. Šā panta otrajā daļā minētā ieturamā summa nav uzskatāma par līgumsodu šīs daļas izpratnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

157.pants. Vairāku personu tiesības uz daļu

(1) Sabiedrībā viena daļa var piederēt vairākām personām kopīgi. Šīs personas no daļas izrietošās tiesības var izmantot, tikai ieceļot kopīgu pārstāvi.

(2) *(Izslēgta ar 02.05.2013. likumu)*

(3) Personas, kurām kopīgi pieder viena daļa sabiedrībā, atbild solidāri par saistībām, kas izriet no šīs daļas.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

158.pants. Obligātā rezerve

(Izslēgts ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

159.pants. Obligātās rezerves izlietošana

(Izslēgts ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

160.pants. Citas rezerves

(Izslēgts ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

161.pants. Dividendes

(1) (Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)

(1¹) Dividendes nosaka ar dalībnieku sapulces lēmumu.

(2) Dividendes izmaksā dalībniekam proporcionāli viņam piederošo daļu nominālvērtību summai, ja statūtos nav paredzēta citāda dividenžu sadales kārtība.

(3) (Izslēgta ar 14.11.2024. likumu)

(4) Dividendes nedrīkst noteikt, aprēķināt un izmaksāt, ja no gada pārskata vai šā likuma 161.¹ pantā minētā saimnieciskās darbības pārskata izriet, ka sabiedrības pašu kapitāls ir mazāks par pamatkapitālu.

(5) Dividendes izmaksājamas tikai naudā, pamatojoties uz lēmumu par peļņas sadali.

(6) Dividendes, kas nav izņemtas 10 gadu laikā, pāriet sabiedrības īpašumā, izņemot gadījumus, kad atbilstoši likumam noilgums uzskatāms par pārtrauktu vai apturētu. Par laikā neizņemtajām dividendēm, ja tas noticis dalībnieka vainas dēļ, procentus nemaksā.

(7) Sabiedrības dalībnieku lēmums par to, ka dividendes kaut uz laiku atstājamas sabiedrības rīcībā, nav spēkā.

(8) Sabiedrība nevar atprasīt no dalībnieka saņemtās dividendes, izņemot šā likuma 162.pantā minētos gadījumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 02.05.2013., 16.01.2014., 11.05.2023. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

161.¹ pants. Ārkārtas dividendes

(1) Statūtos var paredzēt, ka dividendes var noteikt un aprēķināt arī no peļņas, kas gūta periodā pēc iepriekšējā pārskata gada beigām (šā panta izpratnē — ārkārtas dividendes). Šādā gadījumā attiecīgi piemērojami šā likuma noteikumi par dividenžu noteikšanu, aprēķināšanu un izmaksu, ciktāl šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Statūtos paredz nosacījumu vai termiņu, kuram iestājoties nosakāms termiņš, kādā valde sasauc dalībnieku sapulci, lai pieņemtu lēmumu par ārkārtas dividenžu noteikšanu. Valde nesasauc dalībnieku sapulci, ja saskaņā ar saimnieciskās darbības pārskatu, kas sagatavots par ārkārtas dividenžu izmaksas periodu, sabiedrībai nav peļņas. Statūtos var noteikt citus gadījumus, kad valde nesasauc dalībnieku sapulci, lai pieņemtu lēmumu par ārkārtas dividenžu noteikšanu.

(3) (Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)

(3¹) Sabiedrība var izmaksāt ārkārtas dividendēs ne vairāk kā 85 procentus no peļņas, kas gūta periodā, par kuru ārkārtas dividendes noteiktas.

(4) Valde sagatavo un iesniedz dalībnieku sapulcei sabiedrības saimnieciskās darbības pārskatu par periodu, par kuru tiek noteiktas ārkārtas dividendes, un priekšlikumu par ārkārtas dividendēs izmaksājamo peļņas daļu. Dalībnieku sapulce nevar noteikt lielāku ārkārtas dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par to, kas noteikta valdes priekšlikumā par ārkārtas dividendēs izmaksājamo peļņas daļu.

(5) Sabiedrības saimnieciskās darbības pārskats sagatavojams saskaņā ar likuma prasībām par gada pārskata sastādīšanu. Sabiedrība šā likuma 214. un 273.¹ pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju saimnieciskās darbības pārskatam un valdes priekšlikumam par ārkārtas dividendēs izmaksājamo peļņas daļu.

(6) Dalībnieku sapulce lēmumu par ārkārtas dividenžu noteikšanu pieņem:

- 1) ne agrāk kā trīs mēnešus pēc tam, kad pieņemts iepriekšējais dalībnieku sapulces lēmums par dividenžu noteikšanu;
- 2) ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc tā pārskata perioda beigām, par kuru sagatavots sabiedrības saimnieciskās darbības pārskats.

(7) Dalībnieku sapulcē valde apliecina, ka:

- 1) sabiedrības finansiālais stāvoklis līdz dalībnieku sapulces dienai nav būtiski pasliktinājies;
- 2) ārkārtas dividenžu izmaksa nerada risku sabiedrības saistību izpildei atlikušajos pārskata gada mēnešos.

(8) Dividendes saskaņā ar šā panta noteikumiem var noteikt un izmaksāt, ja dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanas dienā:

- 1) sabiedrībai nav nodokļu parādu;
- 2) sabiedrībai nav atliktu vai termiņos sadalītu nodokļu maksājumu un sabiedrības veicamie nodokļu avansa maksājumi nav samazināti.

(9) Sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas atbilst šā likuma 185.¹ panta pirmās daļas noteikumiem, nedrīkst noteikt un izmaksāt ārkārtas dividendes.

(16.01.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

162.pants. Nepamatoti izmaksāto summu atdošana

(1) Ja personai izmaksāta dividende, uz kuru vai uz kuras daļu tai nebija tiesību, un šī persona dividendes saņemšanas brīdī zināja vai tai vajadzēja zināt, ka izmaksa nav pamatota, tai ir pienākums nepamatoti iegūto summu atdot sabiedrībai.

(2) Citas nepamatoti izmaksātās summas, ko dalībnieks no sabiedrības ieguvis labā ticībā, viņam ir pienākums atmaksāt pēc tam, kad viņam kļuvis zināms, ka izmaksa nav pamatota. Nepamatoti izmaksātās summas, kuras dalībnieks no sabiedrības ieguvis ļaunā nolūkā vai aiz rupjas neuzmanības, viņam ir pienākums atdot sabiedrībai. Šādā gadījumā dalībniekam jāatlīdzina zaudējumi, kas radušies sabiedrībai šīs nepamatotās izmaksas rezultātā.

4.nodaļa Atbildība

163.pants. Atbildība par saistībām, kuras radušās pirms sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā

(1) Dibinātājs, kurš dibināmās sabiedrības vārdā rīkojies pirms sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā, atbild par saistībām, kas izriet no šīs rīcības. Vairāku dibinātāju rīcības gadījumā šie dibinātāji atbild solidāri.

(2) Vienošanās, kas ir pretēja šā panta pirmās daļas noteikumiem, nav spēkā attiecībā uz trešajām personām.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētās saistības pāriet sabiedrībai, ja sabiedrības valde vai dalībnieki, kuri pārstāv ne

mazāk par vienu divdesmitdaļu pamatkapitāla, triju mēnešu laikā pēc sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā neceļ iebildumus pret šo saistību pāreju sabiedrībai. Ja šādi iebildumi ir celti, jautājumu par saistību pāreju izlemj dalībnieku sapulce. Saistību pāreja sabiedrībai neierobežo tās tiesības prasīt no dibinātājiem saistību izpildi.

(4) Ja sabiedrības kreditoru prasījumu apmierināšanai sabiedrības mantas nepietiek, dibinātāji atbild solidāri kreditoriem par sabiedrības saistībām tā sabiedrības mantas samazinājuma apjomā, kāds radies no saistībām, kuras uzņēmusies dibināmā sabiedrība. Šādi prasījumi noilgst triju gadu laikā no dienas, kad sabiedrība ierakstīta komercreģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

164.pants. Mantas iegūšana no dibinātājiem un dalībniekiem

(Izslēgts ar 16.06.2005. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

165.pants. Atbildība par nepatiesu ziņu sniegšanu

(1) Sabiedrības dibinātāji solidāri atbild sabiedrībai par tādu nepatiesu ziņu rezultātā nodarītajiem zaudējumiem, kuras sniegtas līdz sabiedrības ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Valdes locekļi solidāri atbild sabiedrībai par tādu nepatiesu ziņu rezultātā nodarītajiem zaudējumiem, kuras sniegtas pēc sabiedrības ierakstīšanas komercreģistrā.

(3) Par nepatiesu ziņu sniegšanu komercreģistram attiecīgās personas saucas pie administratīvās atbildības vai kriminālatbildības.

166.pants. Dibinātāju atbildība

(1) Dibinātāji atbild solidāri sabiedrībai un trešajām personām par zaudējumiem, kas nodarīti sabiedrības dibināšanas laikā pašu dibinātāju ļaunprātīgas vai nolaidīgas rīcības rezultātā.

(2) Rīcība, kura ir pretrunā ar likumu vai dibināšanas līgumu, jebkurā gadījumā uzskatāma par ļaunprātīgu.

(3) Dibinātāji atbild solidāri sabiedrībai par iztrūkumu, kurš radies, ja kāda persona nespēj izpildīt daļu apmaksas saistības, gadījumos, kad šie dibinātāji, pieņemot šo personu līdzdalībā, zināja vai tiem vajadzēja zināt par šīs personas nespēju izpildīt saistības.

(4) Šā panta noteikumi nekādā veidā neierobežo atbildību, kas noteikta šā likuma 163.pantā.

(5) Šajā pantā minētie prasījumi noilgst piecu gadu laikā no dienas, kad sabiedrība ierakstīta komercreģistrā.

167.pants. Trešo personu atbildība par dibināšanas procesa pārkāpumiem

(1) Persona, kura sekmējusi dibinātāju ļaunprātīgu vai nolaidīgu rīcību vai līdzdarbojusies tajā, atbild solidāri ar vainīgajiem dibinātājiem, ja tā zinājusi vai tai vajadzēja zināt šādas rīcības ļaunprātīgo vai nolaidīgo raksturu.

(2) Ar dibinātājiem solidāri atbild arī persona, uz kuras rēķina dibinātājs ir uzņēmis daļu apmaksas saistību. Šī persona nevar atsaukties uz tādu apstākļu nezināšanu, kurus dibinātājs zinājis vai par kuriem tam bija jāzina.

(3) Šajā pantā minētie prasījumi noilgst piecu gadu laikā no dienas, kad sabiedrība ierakstīta komercreģistrā.

168.pants. Atbildība par sabiedrības institūcijas locekļu, prokūristu un komercpilnvarnieku ietekmēšanu

(1) Persona, kura ar ļaunu nolūku panāk to, ka valdes vai padomes loceklis, prokūrists vai komercpilnvarnieks rīkojas pretēji sabiedrības vai tās dalībnieku interesēm, atbild sabiedrībai par šādas rīcības rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā ir pamats valdes vai padomes locekļa saukšanai pie atbildības saskaņā ar šā likuma 169.pantu, viņš atbild solidāri ar personu, kura izmantojusi savu ietekmi. Ja ir pamats saukt pie atbildības prokūristu vai komercpilnvarnieku, viņi atbild solidāri ar personu, kura izmantojusi savu ietekmi.

(3) Valdes loceklis, padomes loceklis, prokūrists vai komercpilnvarnieks neatbild saskaņā ar šā panta otro daļu, ja pierāda, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

(4) Šā panta pirmās un otrās daļas noteikumi nav piemērojami, ja ietekme īstenota:

1) izmantojot balsstiesības dalībnieku sapulcē;

2) tiesīgi izmantojot izšķirošo ietekmi saskaņā ar Koncernu likumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

169.pants. Valdes un padomes locekļu atbildība

(1) Valdes un padomes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

(2) Valdes un padomes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai.

(3) Valdes un padomes loceklis neatbild saskaņā ar šā panta otro daļu, ja pierāda, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

(4) Valdes un padomes loceklis neatbild par sabiedrībai nodarīto zaudējumu, ja viņš rīkojies labā ticībā dalībnieku sapulces likumīga lēmuma ietvaros. Tas, ka padome apstiprinājusi valdes rīcību, neizslēdz valdes locekļu atbildību sabiedrības priekšā.

(5) Prasījumi pret valdes un padomes locekli noilst piecu gadu laikā no zaudējumu nodarīšanas dienas.

(14.02.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

169.¹ pants. Valdes locekļu atbildība par dalībnieku reģistra vešanas noteikumu pārkāpšanu

(1) Valdes loceklis atbild par dalībniekam, daļas atsavinātājam vai daļas ieguvējam nodarītajiem zaudējumiem, kas radušies, valdes loceklim pārkāpjot šā likuma 187., 187.¹, 234. un 235.¹ panta noteikumus.

(2) Ja valde šā likuma 187.¹ panta trešajā daļā un 235.¹ panta trešajā daļā minētajā gadījumā likumā noteiktajā termiņā un kārtībā neizdara ierakstu dalībnieku reģistrā vai neiesniedz komercreģistra iestādei jauno dalībnieku reģistra nodalījumu, attiecīgās personas saucamas pie administratīvās atbildības.

(02.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

170.pants. Kreditora prasība sabiedrības labā

(1) Sabiedrības kreditors, kurš nevar panākt sava prasījuma apmierināšanu no sabiedrības, gada laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas var celt prasību sabiedrības labā pret šā likuma 166.—169. pantā minētajām personām, kuras nodarījušas zaudējumus sabiedrībai un nav tos atlīdzinājušas.

(2) Sabiedrības kreditoriem ir tiesības celt prasību, un šīs tiesības nav ierobežotas arī gadījumos, ja:

1) sabiedrība ir atteikusies no prasības pret vainīgo personu;

2) ir noslēgts izlīgums;

3) zaudējums nodarīts, pildot dalībnieku sapulces vai padomes lēmumu.

(3) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

171.pants. Konkurences aizliegums attiecībā uz sabiedrības valdes locekļiem

(1) Valdes loceklis bez padomes piekrišanas, bet, ja tāda nav izveidota, — bez dalībnieku sapulces piekrišanas nedrīkst:

1) būt par komplementāru personālsabiedrībā vai dalībnieku ar papildu atbildību kapitālsabiedrībā, kas darbojas sabiedrības komercdarbības jomā;

2) savā vai trešās personas vārdā vai labā slēgt darījumus sabiedrības komercdarbības jomā;

3) būt par citas sabiedrības valdes locekli, kura darbojas sabiedrības komercdarbības jomā, izņemot gadījumus, kad sabiedrība ar šo citu sabiedrību ietilpst vienā koncernā.

(2) Ja sabiedrības valdes loceklis pārkāpj šā panta pirmās daļas noteikumus, sabiedrībai ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību vai attiecīgo darījumu atzīšanu par tādiem, kas noslēgti sabiedrības vārdā, un gūtā ienākuma vai prasījuma tiesību uz to nodošanu sabiedrībai.

(3) Šā panta otrajā daļā minētie prasījumi noilst triju mēnešu laikā no dienas, kad pārējie valdes locekļi vai padomes (ja tāda ir izveidota) locekļi ir uzzinājuši par konkurences aizlieguma pārkāpumu, bet ne vēlāk kā piecu gadu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

172.pants. Sabiedrības prasību celšana

(1) Prasību pret dibinātājiem, valdes vai padomes locekļiem vai revidentu sabiedrība ceļ, pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, kurš pieņemts ar klātesošo vienkāršu balsu vairākumu. Statūtos prasības celšanai nedrīkst noteikt lielāku balsu vairākumu.

(2) Sabiedrībai ir pienākums celt prasību pret šā panta pirmajā daļā minētajām personām arī tad, ja to pieprasa dalībnieku mazākums, kurš kopā pārstāv ne mazāk par vienu divdesmitdaļu no pamatkapitāla vai kura līdzdalība pamatkapitālā nav mazāka par 100 000 *euro*. Dalībnieku mazākuma pieprasījumu iesniedz sabiedrības institūcijai, kurai saskaņā ar šo likumu ir tiesības celt prasību, bet, ja šī institūcija viena mēneša laikā neceļ prasību tiesā, dalībnieku mazākums šā panta sestajā daļā noteiktajā termiņā var celt prasību bez šīs institūcijas starpniecības.

(3) Sabiedrības prasību pret valdes locekli ceļ un uztur padome. Ja sabiedrībai nav padomes, dalībnieku sapulce, kura pieņem lēmumu par prasības celšanu pret valdes locekļiem, prasības celšanai un uzturēšanai ievēlē vienu vai vairākus sabiedrības pārstāvjus.

(4) Sabiedrības prasību pret dibinātājiem, padomi un revidentu ceļ un uztur valde, ja dalībnieku sapulce neņem citādi.

(5) Ja prasības celšanu pieprasa dalībnieku mazākums, tiesa tā izraudzītās personas pielaiž par sabiedrības pārstāvjiem lietas izskatīšanā, ja tam ir svarīgs iemesls. Par svarīgu iemeslu jebkurā gadījumā uzskatāms šā panta otrajā daļā minētais gadījums, kad attiecīgā institūcija, neņemot vērā dalībnieku mazākuma pieprasījumu, neceļ prasību tiesā.

(6) Prasība ceļama tiesā triju mēnešu laikā no dienas, kad dalībnieku sapulce pieņēmusi lēmumu par prasības celšanu vai kad saņemts dalībnieku mazākuma pieprasījums. Prasībai pievieno attiecīgi apliecinātu sapulces protokola izrakstu. Dalībnieku mazākumam, ceļot prasību tiesā, ir pienākums pievienot pierādījumus par to, ka šie dalībnieki pārstāv ne mazāk par vienu divdesmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla vai viņu līdzdalība sabiedrības pamatkapitālā nav mazāka par 100 000 *euro*, kā arī attiecīgu dalībnieku mazākuma pilnvarojumu.

(7) Par zaudējumiem, kas sabiedrībai radušies nepamatotas prasības dēļ, atbild solidāri tie par prasības celšanu balsojušie dalībnieki vai dalībnieku mazākums, kuru rīcībā konstatēts ļauns nolūks vai rupja neuzmanība.

(8) (Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 19.09.2013., 15.06.2017. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

173.pants. Atbrīvošana no atbildības

(1) Dalībnieku sapulce var atbrīvot valdes vai padomes locekļus no atbildības vai pieņemt lēmumu par izlīguma

slēgšanu tikai par viņu faktiski veiktu konkrētu dalībnieku sapulcē atklātu rīcību, kuras rezultātā sabiedrībai nodarīts zaudējums.

(2) Dalībnieku sapulces lēmums par valdes vai padomes locekļu atbrīvošanu no atbildības vai par izlīguma slēgšanu neierobežo dalībnieku mazākuma tiesības celt prasību saskaņā ar šā likuma 172.panta otrās daļas noteikumiem.

(3) Dalībnieku sapulces lēmums par gada pārskata apstiprināšanu pats par sevi neatbrīvo valdes un padomes locekļus no atbildības par viņu rīcību attiecīgajā pārskata periodā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

5.nodaļa

Sabiedrības gada pārskats un peļņas sadale

174.pants. Sabiedrības pārskats

(1) Pēc pārskata gada beigām valde sastāda un paraksta sabiedrības gada pārskatu un nekavējoties iesniedz to revidentam un padomei (ja tāda ir izveidota).

(2) Pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas valde sasauc dalībnieku sapulci.

(3) Ja sabiedrībai nav padomes, valde sasauc dalībnieku sapulci pēc revidenta atzinuma saņemšanas.

(4) Sabiedrība šā likuma 214. un 273.¹ pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju gada pārskatam, revidenta atzinumam un padomes ziņojumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

175.pants. Padomes ziņojums dalībnieku sapulcei

(1) Ja sabiedrībai ir padome, tā izskata valdes iesniegto gada pārskatu, priekšlikumus par peļņas izlietošanu un sastāda par to rakstveida ziņojumu, kuru pievieno gada pārskatam.

(2) Ziņojumā iekļauj arī:

1) sabiedrības darbības un finansiālā stāvokļa izvērtējumu;

2) valdes darbības izvērtējumu;

3) pārskatu par padomes darbību pārskata periodā;

4) priekšlikumus par sabiedrības darbības uzlabošanu, ja tas ir nepieciešams.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

176.pants. Revidents

(1) Sabiedrības gada pārskatu pārbauda un atzinumu par to sniedz dalībnieku sapulcē ievēlēts zvērināts revidents, ja to paredz likums. Citos gadījumos gada pārskatu pārbauda un atzinumu par to sniedz revidents, ja to paredz statūti vai dalībnieku sapulces lēmums.

(2) Šā likuma normas par revidenta atzinumu par gada pārskatu ir piemērojamas, ja sabiedrībā saskaņā ar šā panta pirmo daļu revidents ir paredzēts.

(3) *(Izslēgta ar 16.03.2006. likumu)*

(4) Par revidentu nevar būt pašas sabiedrības dalībnieks, valdes vai padomes loceklis, kā arī persona, kura ir citādi ieinteresēta sabiedrības komercdarbībā. Ja sabiedrība ietilpst koncernā, par revidentu nevar būt arī persona,

kas ir valdes vai padomes loceklis atkarīgajā sabiedrībā vai valdošajā uzņēmumā.

(5) Valde, padome vai dalībnieki, kuri pārstāv ne mazāk par vienu desmitdaļu no pamatkapitāla, var dalībnieku sapulcē vai ne vēlāk kā divus mēnešus pēc dalībnieku sapulces celt motivētus iebildumus pret ievēlēto revidentu. Dalībnieku sapulcē celtos iebildumus nekavējoties izšķir pati sapulce, bet, ja iebildumi celti vēlāk, strīdīgo jautājumu izšķir dalībnieku sapulce, kas sasaukama ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc tam, kad iebildumus saņēmusi valde. Ja iebildumi tiek noraidīti, iebildumus cēlušajiem dalībniekiem, kas pārstāv ne mazāk par vienu desmitdaļu no pamatkapitāla, ir tiesības uz sava rēķina pieaicināt citu revidentu. Pieaicinot citu revidentu, ievēlētā revidenta statuss un tiesību apjoms nemainās.

(6) Šā panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā pieaicinātajam revidentam ir tādas pašas tiesības kā ievēlētajam revidentam, un uz viņu attiecināmi tie paši likuma noteikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 16.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

177.pants. Revidenta pienākumi un tiesības

Revidenta pienākumus un tiesības nosaka attiecīgi likumi.

178.pants. Revidenta atbildība

(1) Revidents atbild sabiedrībai un trešajām personām par viņa vainas dēļ nodarītajiem zaudējumiem.

(2) Revidents neatbild par sabiedrības pārvaldes institūciju pārkāpumu rezultātā nodarītajiem zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad viņš par šiem pārkāpumiem zinājis vai viņam par tiem vajadzēja zināt, bet viņš nav tos norādījis atzinumā.

(3) Ja revidentam iestājas atbildība saskaņā ar šā panta otrās daļas noteikumiem, viņš atbild solidāri ar attiecīgās pārvaldes institūcijas locekļiem.

179.pants. Sabiedrības gada pārskata apstiprināšana

(1) Sabiedrības gada pārskatu apstiprina dalībnieku sapulce, kuru sasauc valde pēc revidenta atzinuma saņemšanas, bet, ja sabiedrībai ir padome, — arī pēc padomes ziņojuma saņemšanas.

(2) Sabiedrības gada pārskata apstiprināšanu dalībnieku sapulcē atliek, ja šā likuma 176.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā pieaicinātā revidenta atzinums atšķiras no ievēlētā revidenta atzinuma.

(3) Sabiedrības gada pārskata apstiprināšanu dalībnieku sapulcē atliek, ja to, apstrīdot atsevišķu gada pārskata posteņu pareizību, pieprasa dalībnieki, kuri pārstāv vismaz vienu desmitdaļu no pamatkapitāla.

(4) Ja gada pārskata apstiprināšana atlikta šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā, nākamajā dalībnieku sapulcē, kuras darba kārtībā paredzēta tā paša gada pārskata apstiprināšana, dalībnieku mazākums var pieprasīt vēlreiz atlikt gada pārskata apstiprināšanu tikai tad, ja konstatēti jauni apstākļi, kas ir šķērslis gada pārskata apstiprināšanai.

180.pants. Sabiedrības peļņas izlietošana

(1) Valde sagatavo un iesniedz kārtējai dalībnieku sapulcei priekšlikumu par peļņas izlietošanu.

(2) Sabiedrība šā likuma 214. un 273.¹ pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju priekšlikumam par peļņas izlietošanu.

(3) Priekšlikumā norāda:

1) sabiedrības pārskata gada peļņas apmēru;

2) *(izslēgts ar 14.02.2002. likumu);*

3) *(izslēgts ar 14.02.2002. likumu);*

4) dividendēs izmaksājamo peļņas daļu;

5) peļņas izlietošanu citiem mērķiem.

(4) Dalībnieku sapulce lemj par peļņas izlietošanu pēc sabiedrības gada pārskata apstiprināšanas.

(5) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(6) Ja sabiedrībai ir nesadalītā peļņa, dalībnieki šajā likumā noteiktajā kārtībā var lūgt valdi sasaukt dalībnieku sapulci, lai pieņemtu lēmumu par peļņas izlietošanu. Valde priekšlikumā par peļņas izlietošanu norāda šā panta trešajā daļā minētās ziņas un šā likuma 214. un 273.¹ pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju priekšlikumam par peļņas izlietošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 02.05.2013., 16.01.2014. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

181.pants. Gada pārskata iesniegšana komercreģistra iestādei

(Izslēgts ar 24.04.2008. likumu; grozījums par panta izslēgšanu stājas spēkā 01.07.2008. Sk. pārejas noteikumu 10.punktu.)

182.pants. Sabiedrības naudas līdzekļu izmaksa dalībniekiem

(1) Sabiedrība drīkst izdarīt izmaksas dalībniekiem tikai tad, ja tiek izmaksātas dividendes vai samazināts pamatkapitāls vai ja sabiedrība tiek likvidēta un tās manta sadalīta starp dalībniekiem.

(2) Dalībniekiem izdarītās izmaksas, kas nav minētas šā panta pirmajā daļā, uzskatāmas par nepamatotām. Par sabiedrības līdzekļu nepamatotu izmaksu uzskatāmi arī gadījumi, kad dalībnieks bez maksas izmanto sabiedrības mantu, kad dalībniekam par sabiedrībai sniegtajiem pakalpojumiem izmaksā augstāku atlīdzību, nekā noteikts līgumā, vai kad sabiedrība pērk no dalībnieka mantu par paaugstinātu cenu.

(3) Dalībniekiem nedrīkst izdarīt izmaksas, ja sabiedrības pašu kapitāls pārskata gada noslēgšanas brīdī vai, ja pieņemts lēmums par ārkārtas dividenžu noteikšanu, — attiecīgā pārskata perioda beigās ir mazāks vai šādu izmaksu rezultātā kļuvis mazāks par sabiedrības pamatkapitāla apmēru. Šis nosacījums neattiecas uz gadījumiem, kad sabiedrība tiek likvidēta.

(4) Šā panta pirmajā un trešajā daļā minētās saistības neattiecas uz izmaksām dalībniekiem, pret kuriem saistības radušās citādi, nevis no dalības sabiedrībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004. un 16.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2014. Grozījumi trešajā daļā stājas spēkā 01.07.2014. Sk. pārejas noteikumu 50.punktu)

183.pants. Sabiedrības īpašā pārbaude

(1) Lēmumu par sabiedrības darbības īpašās pārbaudes veikšanu jautājumos, kas saistīti ar sabiedrības darbību un tās mantisko stāvokli, darījuma slēgšanu ar valdes vai padomes locekli vai saistīto personu, kā arī gadījumā, kad no zvērīnāta revidenta ir saņemta rakstveida informācija par zvērīnāta revidenta konstatētajām nepilnībām sabiedrības darbības vidē (tai skaitā iekšējās kontroles sistēmā), kas var radīt korupcijas risku, pieņem dalībnieki vai valde, bet, ja sabiedrībai ir padome, šādu lēmumu var pieņemt arī padome.

(2) Dalībnieki, kuri pārstāv ne mazāk par vienu divdesmitdaļu sabiedrības pamatkapitāla, var pieprasīt īpašās pārbaudes veikšanu, ja tam ir svarīgs iemesls.

(3) Ja valde nepiekrīt īpašās pārbaudes veikšanai, tā nekavējoties sasauk dalībnieku sapulci, iekļaujot tās darba kārtībā jautājumu par īpašās pārbaudes veikšanu. Ja dalībnieku sapulce noraida pieprasījumu, dalībnieku mazākums, kas pārstāv ne mazāk kā vienu divdesmitdaļu no pamatkapitāla, īpašās pārbaudes veikšanai var ievēlēt zvērīnātu revidentu.

(4) Īpašā pārbaude veicama uz sabiedrības rēķina. Ja revidentu ir pieaicinājuši paši dalībnieki, šāda īpašā pārbaude veicama uz šo dalībnieku rēķina.

(5) Revidents par īpašās pārbaudes rezultātiem sastāda atzinumu, kuru iesniedz sabiedrības institūcijai, kas

pieņēmusi lēmumu par īpašās pārbaudes veikšanu, vai dalībnieku mazākumam un valdei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.03.2006., 15.04.2010., 14.06.2012. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

184.pants. Sabiedrības kontrolieris

(Izslēgts no 01.07.2023 ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

6. nodaļa

Darījumi ar saistītajām personām

(Nodaļa 15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

184.¹ pants. Ar sabiedrību saistītā persona

Šā likuma ietvaros ar jēdzienu "ar sabiedrību saistītā persona" saprot:

- 1) sabiedrības dalībnieku, kuram ir tieša izšķirošā ietekme sabiedrībā;
- 2) sabiedrības valdes vai padomes locekli;
- 3) sabiedrības dalībnieka, kuram ir tieša izšķirošā ietekme sabiedrībā, valdes vai padomes locekli;
- 4) personu, kura ir šā panta 1. vai 2. punktā minētās personas radnieks līdz otrajai radniecības pakāpei, laulātais vai svainis līdz pirmajai svainības pakāpei, vai personu, ar kuru tai ir kopīga saimniecība;
- 5) juridisko personu, kurā šā panta 1., 2. vai 4. punktā minētajai personai ir izšķirošā ietekme.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

184.² pants. Darījuma slēgšana ar saistīto personu

(1) Šā panta noteikumi attiecas uz darījumiem, kas nav slēgti sabiedrības parasti veicamās komercdarbības ietvaros vai neatbilst tirgus nosacījumiem. Šā panta noteikumi neattiecas uz gadījumiem, kad darījums noslēgts saskaņā ar tiesas nolēmumu.

(2) Ja sabiedrība slēdz darījumu ar saistīto personu, padome vai, ja tādas nav, dalībnieku sapulce dod piekrišanu darījuma slēgšanai.

(3) Pirms darījuma slēgšanas valde sniedz padomei vai dalībnieku sapulcei šādas ziņas par darījumu:

- 1) ziņas par saistīto personu, ar kuru darījums tiek slēgts;
- 2) darījuma nepieciešamības pamatojumu;
- 3) darījuma noteikumus;
- 4) izvērtējumu par darījuma ietekmi uz sabiedrības komercdarbību un sabiedrības finansiālo stāvokli;
- 5) izvērtējumu par darījuma ietekmi uz sabiedrības dalībniekiem, kuri nav uzskatāmi par saistītajām personām attiecībā uz minēto darījumu.

(4) Ja šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā sabiedrības intereses saduras ar kāda padomes locekļa vai ar viņu saistītas personas interesēm, ieinteresētajam padomes loceklim nav balsstiesību, un tas ierakstāms padomes sēdes protokolā.

(5) Šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā balsstiesību nav arī tam padomes loceklim, kurš ir ieinteresētā padomes locekļa radnieks līdz otrajai radniecības pakāpei, laulātais vai svainis līdz pirmajai svainības pakāpei, vai persona, ar kuru viņam ir kopīga saimniecība.

(6) Ja nevienam padomes loceklim nav balsstiesību, piekrišanu darījuma slēgšanai dod dalībnieku sapulce.

(7) Darījums starp sabiedrību un saistīto personu nav spēkā, ja nav ievērota šajā pantā noteiktā darījuma slēgšanas kārtība un saistītā persona zināja vai tai vajadzēja zināt, ka nepieciešama padomes vai dalībnieku sapulces piekrišana un tā nav dota.

(8) Papildus šā panta noteikumiem viena dalībnieka sabiedrībā darījums starp sabiedrību un tās dalībnieku slēdzams rakstveidā.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

XII SADAĻA SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU

1.nodaļa Pamatkapitāls un daļa

185.pants. Pamatkapitāla lielums

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība) minimālais pamatkapitāla lielums ir 2800 euro.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 18.10.2013. Grozījumi pantā stājas spēkā 01.01.2014. Sk. pārejas noteikumu 35.punktu)

185.¹ pants. Īpašie noteikumi attiecībā uz pamatkapitāla lielumu

(1) Sabiedrības pamatkapitāls var būt mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto minimālo pamatkapitāla lielumu, ja sabiedrība atbilst visām šādām pazīmēm:

- 1) sabiedrības dibinātāji ir fiziskās personas, un to maksimālais skaits ir pieci;
- 2) sabiedrības dalībnieki ir fiziskās personas, un to maksimālais skaits ir pieci;
- 3) sabiedrības valdes sastāvā ir viens vai vairāki locekļi, un viņi visi ir sabiedrības dalībnieki;
- 4) katrs sabiedrības dalībnieks ir tikai vienas tādas sabiedrības dalībnieks, kuras pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto.

(2) Ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto, tā katru gadu veido obligāto rezervi, izdarot atskaitījumus vismaz 25 procentu apmērā no pārskata gada peļņas.

(3) Obligāto rezervi, pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, var izmantot:

- 1) pamatkapitāla palielināšanai;
- 2) pārskata gada zaudējumu segšanai, ja tie nav segti no iepriekšējā pārskata gada peļņas;
- 3) iepriekšējā pārskata gada zaudējumu segšanai, ja tie nav segti no pārskata gada peļņas.

(4) Ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto, tās valde priekšlikumā par sabiedrības peļņas izlietošanu papildus šā likuma 180.panta trešajā daļā minētajām ziņām norāda obligātās rezerves veidošanai izdarāmo atskaitījumu apmēru.

(5) Ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto, sabiedrība var izmaksāt dividendēs to pārskata gada peļņas daļu, kura paliek pēc atskaitījumiem obligātajā rezervē.

(6) Ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto un tā neatbilst kādai no šā panta pirmās daļas 2., 3. vai 4.punktā minētajām pazīmēm, sabiedrībai ir pienākums triju mēnešu laikā no brīža, kad rodas neatbilstība attiecīgajai pazīmei, palielināt pamatkapitālu līdz šā likuma 185.pantā noteiktajam apmēram.

(7) Ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto un ir pasludināts šīs sabiedrības maksātnespējas process, tās dalībnieki solidāri atbild par sabiedrības saistībām, kuru kopējais apmērs nepārsniedz šā likuma 185.pantā noteiktā pamatkapitāla apmēra un dibinātāju apmaksātā pamatkapitāla apmēra starpību.

(15.04.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.01.2014. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

186.pants. Daļa

(1) Daļas nominālvērtību nosaka sabiedrības statūtos. Daļas nominālvērtība nedrīkst būt mazāka par vienu centu. Visām vienas kategorijas daļām ir vienāda nominālvērtība.

(2) Daļa nav dalāma.

(3) Daļa dod dalībniekam tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē, peļņas sadalē un sabiedrības mantas sadalē sabiedrības likvidācijas gadījumā, kā arī citas likumā un statūtos paredzētās tiesības.

(4) Katrai daļai tiek piešķirts individuāls, nemainīgs kārtas numurs. Kārtas numuru piešķir daļu izlaišanas secībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 02.05.2013., 19.09.2013. un 17.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

186.¹ pants. Daļu kategorijas

(1) Statūtos var nostiprināt dažādas no daļām izrietošas tiesības, tajā skaitā tiesības uz dividendes saņemšanu, likvidācijas kvotas saņemšanu un balsstiesībām dalībnieku sapulcē.

(2) Daļas, kurās nostiprināts vienāds tiesību apjoms, ir vienas kategorijas daļas. Ja sabiedrībai ir vairākas daļu kategorijas, katrai no tām piešķir atšķirīgu apzīmējumu.

(3) Ja sabiedrībai ir vairākas daļu kategorijas, lēmums par statūtu grozījumiem, kas paredz grozīt, ierobežot vai atcelt attiecīgai daļu kategorijai noteiktās tiesības, ir pieņemts, ja tam piekrīt visi attiecīgās kategorijas daļu turētāji, ja vien statūtos nav noteikts citādi.

(4) Ja šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā nav nepieciešama visu attiecīgās kategorijas daļu turētāju piekrišana, šīs kategorijas daļu turētājs, kurš balsojis pret šā panta trešajā daļā minēto lēmumu vai nav piedalījies balsošanā, ir tiesīgs divu mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža vai brīža, kad tas uzzināja vai kad tam vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu, pieprasīt, lai sabiedrība atpērk viņa daļas. Šādā gadījumā attiecīgi piemērojami šā likuma 353. panta ceturtās, piektās, sestās vai septītās daļas noteikumi.

(17.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

187.pants. Dalībnieku reģistrs

(1) Daļu un to apmaksas uzskaitē, daļu pārejas atspoguļošanai, kā arī dalībnieku tiesību nodrošināšanai sabiedrība ved dalībnieku reģistru.

(2) Dalībnieku reģistrs ir lieta, kuru veido atsevišķi nodalījumi. Nodalījums ir dokuments, kuru veido vienā reizē izdarīto ierakstu kopums, kas atspoguļo pilnu aktuālo dalībnieku sastāvu.

(3) Dalībnieku reģistra nodalījumu sastāda divos eksemplāros. Vienu nodalījuma eksemplāru pievieno dalībnieku reģistram, bet otru šajā likumā noteiktajā kārtībā iesniedz komercreģistra iestādei.

(4) Dalībnieku reģistrs glabājams 10 gadus pēc sabiedrības izslēgšanas no komercreģistra.

(5) Katrā dalībnieku reģistra nodalījumā norāda sabiedrības firmu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un — attiecīgos gadījumos — ziņas par to, ka sabiedrība ir likvidācijas vai maksātnespējas procesā, kā arī dokumenta nosaukumu "Dalībnieku reģistra nodalījums" un ieraksta šādas ziņas:

1) nodalījuma kārtas numuru un datumu;

2) ieraksta kārtas numuru, izmantojot vienlaidu numerāciju no pirmā dalībnieku reģistra nodalījuma;

3) daļu kārtas numurus;

4) ziņas par dalībniekiem:

a) fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un adresi, kurā tā sasniedzama,

b) juridiskajai personai un personālsabiedrībai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

5) dalībnieka elektroniskā pasta adresi, ja dalībnieks to lūdzis izmantot sabiedrības saziņai ar viņu;

6) katra dalībnieka daļu kategoriju (ja sabiedrībai ir vairākas daļu kategorijas), skaitu, nominālvērtību un no daļām izrietošo balsu skaitu;

7) daļu apmaksas stāvokli;

8) dalībnieku kopīgo pārstāvi, kas iecelts šā likuma 157. pantā noteiktajā kārtībā, norādot šīs daļas 4. un 5. punktā minētās ziņas par viņu;

9) ziņas par daļām, ko ieguvusi pati sabiedrība, norādot daļu iegūšanas pamatu.

(6) Ierakstus dalībnieku reģistrā veic, ievērojot šādus noteikumus:

1) ieraksti izdarāmi hronoloģiskā secībā;

2) ierakstu dzēšana un svītrošana nav atļauta;

3) katrs jauns nodalījums pievienojams dalībnieku reģistra iepriekšējiem nodalījumiem;

4) izveidojot jaunu nodalījumu, tajā atspoguļojams pilns aktuālais dalībnieku sastāvs;

5) iesniedzot dalībnieku reģistra nodalījumu komercreģistra iestādei, pilnībā apmaksātām daļām apmaksas stāvoklis nav jānorāda.

(7) Dalībnieku reģistra pirmajā nodalījumā ieraksti izdarāmi saskaņā ar dibināšanas līgumā norādītajām ziņām.

(8) Turpmākie ieraksti dalībnieku reģistra nodalījumos izdarāmi saskaņā ar ziņām, kuras norādītas pieteikumā jaunu daļu iegūšanai vai paziņojumā par daļas pāreju vai citām izmaiņām dalībnieku reģistrā ierakstāmajās ziņās, kā arī šā likuma 192.pantā noteiktajos gadījumos.

(9) Katru nodalījumu ar savu parakstu apliecina valdes priekšsēdētājs vai valdes pilnvarots valdes loceklis. Valdes priekšsēdētāja vai valdes locekļa paraksts apliecināms notariāli. Šo noteikumu nepiemēro, ja dalībnieku reģistrā tiek izdarītas izmaiņas šā panta piektās daļas 4.punktā minētajās ziņās.

(10) Ja dalībnieks daļu atsavina, ierakstu dalībnieku reģistra nodalījumā ar savu parakstu apliecina arī daļas atsavinātājs un ieguvējs. Daļas atsavinātāja un ieguvēja paraksti apliecināmi notariāli.

(11) Ar dalībnieku reģistru ir tiesīgi iepazīties dalībnieki, valdes un padomes locekļi, revidents, kā arī kompetentas publiskas iestādes.

(12) Dalībniekam ir tiesības saņemt valdes priekšsēdētāja vai valdes pilnvarota valdes locekļa apliecinātu sabiedrības dalībnieku reģistra izrakstu par sev piederošajām daļām sabiedrībā vai pēdējā reģistra nodalījuma kopiju.

(13) Ja sabiedrība ir piešķirusi personai tiesības iegūt sabiedrības daļas, valde nodrošina šādu piešķirto tiesību un to turētāju uzskaiti, norādot arī iegūstamo daļu skaitu un iegūšanas nosacījumus. Ar šo informāciju ir tiesīgi iepazīties dalībnieki, personas, kurām ir piešķirtas tiesības iegūt sabiedrības daļas, valdes un padomes locekļi, kompetentas

publiskas iestādes, kā arī citas personas, kurām ir tiesiskā interese.

(02.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.12.2020. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

187.¹ pants. Ieraksta izdarīšana dalībnieku reģistrā un pieteikuma par izmaiņām dalībnieku reģistrā iesniegšana komercreģistra iestādei

(1) Paziņojumu ieraksta izdarīšanai dalībnieku reģistrā sabiedrībai iesniedz persona, par kuru ieraksts izdarāms.

(2) Daļas atsavināšanas gadījumā daļas ieguvējs un atsavinātājs iesniedz kopīgu paziņojumu, ar kuru apliecina daļas nodošanu, vai tā darījuma akta oriģinālu vai notariāli apliecinātu kopiju, ar kuru daļas tiek nodotas.

(3) Paziņojumu sabiedrībai iesniedz daļas ieguvējs, ja daļas:

- 1) iegūtas mantojumā;
- 2) iegūtas ar spēkā stājušos tiesas spriedumu;
- 3) atsavinājis zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata darbības;
- 4) atsavinājis maksātnespējas procesa administrators, pildot amata darbības;
- 5) iegūtas, izlietojot komercķīlu.

(³¹) Šā panta trešajā daļā minētajam paziņojumam pievieno dokumentu, uz kura pamata daļas iegūtas, vai tā notariāli apliecinātu kopiju.

(4) Dalībnieks iesniedz paziņojumu par izmaiņām dalībnieku reģistrā ierakstāmajās ziņās par viņu.

(5) Valde izdara ierakstu dalībnieku reģistrā bez attiecīgā paziņojuma, ja izmaiņas dalībnieku reģistrā ierakstāmajās ziņās izriet vienīgi no pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumiem vai spēkā esoša reorganizācijas līguma, vai statūtos paredzētajām tiesībām attiecībā uz daļu kategoriju, vai pārnesot nemainītu ierakstu no iepriekšējā nodalījuma.

(6) Valdei ir pienākums izdarīt ierakstu dalībnieku reģistrā vai celt motivētus iebildumus pret ieraksta izdarīšanu ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc tam, kad tā saņēmusi paziņojumu par izmaiņām dalībnieku reģistrā ierakstāmajās ziņās. Valde atsaka ieraksta izdarīšanu dalībnieku reģistrā, ja daļu atsavināšana vai iegūšana notikusi pretēji likumam vai dibināšanas dokumentiem vai ja no sabiedrībai iesniegtajiem dokumentiem nav skaidri un nepārprotami redzama daļu pāreja.

(7) Triju darba dienu laikā pēc jaunā nodalījuma parakstīšanas valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par izmaiņām dalībnieku reģistrā. Pieteikumam pievieno pēdējo sabiedrības dalībnieku reģistra nodalījumu. Pieteikumā valde apliecina, ka ir ievēroti šā likuma un sabiedrības statūtu noteikumi par daļas atsavināšanu.

(8) Ja šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā valde likumā noteiktajā termiņā un kārtībā neizdara ierakstu dalībnieku reģistrā vai neiesniedz komercreģistra iestādei jauno dalībnieku reģistra nodalījumu, daļas ieguvējs var iesniegt paziņojumu komercreģistra iestādei. Paziņojumam pievieno šā panta 3.¹ daļā minēto dokumentu un paziņojumā apliecina, ka ir iesniegts paziņojums valdei par daļas atsavināšanu, norādot datumu, kurā paziņojums valdei iesniegts.

(9) Izdarot ierakstu dalībnieku reģistrā, komercreģistra iestādes amatpersona sastāda jaunu dalībnieku reģistra nodalījumu divos eksemplāros. Nodalījumu paraksta tikai komercreģistra iestādes amatpersona. Vienu nodalījuma eksemplāru pievieno sabiedrības reģistrācijas lietai, bet otru nosūta sabiedrībai.

(02.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. un 17.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

188.pants. Daļas atsavināšana

(1) Dalībniekam ir tiesības brīvi atsavināt sev piederošo daļu, ja vien likumā vai statūtos nav noteikts citādi.

(2) Daļas atsavināšanas, tajā skaitā nodošanas, darījums slēdzams rakstveidā.

(3) Dāvināt, mainīt vai citādi atsavināt daļu (izņemot pārdošanu) dalībnieks drīkst tikai ar dalībnieku lēmumā izteiktu piekrišanu, ja statūtos nav noteikts citādi.

(4) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(02.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

188.¹ pants. Daļas labticīga iegūšana

(1) Daļas ieguvējs uzskatāms par labticīgu, ja tas daļu ieguvis no daļas atsavinātāja, kas ierakstīts kā sabiedrības dalībnieks komercreģistra iestādē esošā sabiedrības reģistrācijas lietā pievienotā dalībnieku reģistra nodaļījumā.

(2) Daļas ieguvējs nav uzskatāms par labticīgu, ja viņam ir zināms, ka daļa nepieder atsavinātājam, atsavinātājs nav tiesīgs rīkoties ar šo daļu, atsavinātājam noteikts daļas atsavināšanas aizliegums, vai arī ieguvējam šie fakti nav zināmi viņa rupjas neuzmanības dēļ.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

189.pants. Dalībnieku pirkuma tiesības

(1) Gadījumā, kad dalībnieka daļas tiek pārdotas, pārējiem dalībniekiem ir pirkuma tiesības, ja statūtos nav noteikts citādi.

(2) Par daļas pārdošanu daļas pārdevējs vai daļas ieguvējs paziņo katram dalībniekam un valdei, paziņojumam pievienojot noslēgto pirkuma līgumu vai tā attiecīgi apliecinātu kopiju. Ja paziņojumu nosūta daļas ieguvējs, tas nosūtāms vienlaikus arī daļas pārdevējam. Paziņojumu dalībniekam nosūta uz dalībnieku reģistrā norādīto saziņas adresi.

(3) Pirkuma tiesību izlietošanas termiņš ir viens mēnesis no dienas, kad paziņojums par daļas pārdošanu nosūtīts visiem dalībniekiem, ja statūtos nav noteikts īsāks termiņš. Dalībnieks var rakstveidā atteikties no pirkuma tiesību izlietošanas pirms noteiktā termiņa beigām.

(4) Par pirkuma tiesību izlietošanu vai atteikšanos tās izlieto dalībnieks paziņo personai, kura nosūtījusi paziņojumu par daļas pārdošanu, un valdei.

(5) Šā panta trešajā daļā noteiktā termiņa laikā daļas pārdevējam aizliegts rīkoties ar daļu, grozīt pirkuma līguma noteikumus vai veikt citas darbības, kas pasliktinātu pirkumtiesīgā dalībnieka stāvokli gadījumā, ja viņš izlietotu pirkuma tiesības.

(6) Ja daļas ieguvējs ir sabiedrības dalībnieks un dalībnieki izlieto pirkuma tiesības, daļas sadalāmas starp daļas ieguvēju un dalībniekiem proporcionāli viņiem piederošajām daļām.

(7) Ja divi vai vairāki dalībnieki izlieto pirkuma tiesības un pārdodamo daļu skaits ir pietiekams, tās sadala starp šiem dalībniekiem proporcionāli viņiem piederošajām daļām.

(8) Ja divi vai vairāki dalībnieki izlieto pirkuma tiesības, bet pārdodamo daļu skaits nav pietiekams, lai tās sadalītu proporcionāli, starp šiem dalībniekiem rīko slēgtu izsoli uz atlikušajām daļām, kuras nevar proporcionāli sadalīt. Statūtos var paredzēt citu kārtību, kādā sadalāmas atlikušās daļas.

(9) Slēgtajā izsolē iegūto pirkuma maksu pārskaita daļas pārdevējam.

(02.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

189.¹ pants. Dalībnieku pirkuma tiesības, ja daļas pārdod zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata pienākumus

(1) Par izsoles izziņošanu zvērināts tiesu izpildītājs paziņo valdei. Valde pēc minētā paziņojuma saņemšanas nekavējoties nosūta to dalībniekiem.

(2) Par dalībnieku tiesībām izlietot pirmpirkuma tiesības zvērināts tiesu izpildītājs paziņo valdei. Paziņojumā norāda:

- 1) daļas ieguvēju, kas noteikts Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā;
- 2) pirkuma maksu, kas noteikta Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā;
- 3) samaksas termiņu, kas nevar būt īsāks par 10 dienām (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no paziņojuma nosūtīšanas dienas;
- 4) zvērināta tiesu izpildītāja depozīta kontu.

(3) Valde pēc šā panta otrajā daļā minētā paziņojuma saņemšanas nekavējoties paziņo dalībniekiem par tiesībām izlietot pirmpirkuma tiesības, paziņojumā norādot pirmpirkuma tiesību izlietošanas termiņu, kas nevar būt īsāks par piecām dienām un garāks par šā panta otrajā daļā minētajā paziņojumā noteikto samaksas termiņu.

(4) Par pirmpirkuma tiesību izlietošanu vai atteikšanos tās izlietot dalībnieks nekavējoties paziņo valdei. Ja dalībnieks izlieto pirmpirkuma tiesības, viņš valdes norādītajā pirmpirkuma tiesību izlietošanas termiņā iemaksā atbilstošo pirkuma maksas summu valdes norādītajā sabiedrības kontā.

(5) Ja šā panta otrajā daļā minētajā paziņojumā norādītais daļas ieguvējs ir sabiedrības dalībnieks un citi dalībnieki izlieto pirmpirkuma tiesības vai ja divi vai vairāki dalībnieki izlieto pirmpirkuma tiesības, daļas sadalāmas šā likuma 189. pantā noteiktajā kārtībā.

(6) Ja dalībnieki izlieto pirmpirkuma tiesības, valde pārskaita dalībnieku iemaksātās summas pilnā pirkuma maksas apmērā zvērināta tiesu izpildītāja norādītajā kontā un paziņo zvērinātam tiesu izpildītājam par daļu ieguvējiem, to iegūto daļu skaitu un samaksāto pirkuma maksu.

(7) Ja šā panta otrajā daļā minētajā paziņojumā norādītajā samaksas termiņā pirkuma maksa nav samaksāta, valde nekavējoties pēc minētā termiņa notecējuma izdara ierakstu dalībnieku reģistrā par šā panta otrajā daļā minētajā paziņojumā norādīto daļas ieguvēju.

(8) Ja dalībniekam pirmpirkuma tiesības nav bijis iespējams izlietot valdes vainas dēļ, viņam ir izpirkuma tiesības. Izpirkuma tiesības izlietojamas šā likuma 189.³ pantā noteiktajā kārtībā.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017. Pants stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 58. punktu)

189.² pants. Dalībnieku pirmpirkuma tiesības, ja daļas pārdod maksātnespējas procesa administrators vai tās tiek pārdotas, izlietojot komercķīlas tiesību

Šā likuma 189.¹ panta noteikumi piemērojami arī daļu pārdošanai, ko veic maksātnespējas procesa administrators, un daļu pārdošanai, izlietojot komercķīlas tiesību.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017. Pants stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 58. punktu)

189.³ pants. Dalībnieka izpirkuma tiesības

(1) Ja dalībniekam pirmpirkuma tiesības nav bijis iespējams izlietot daļas pārdevēja vai daļas ieguvēja vainas dēļ, tad dalībniekam ir izpirkuma tiesības.

(2) Dalībnieka izpirkuma tiesībām piemēro Civillikuma noteikumus par izpirkumu, ciktāl šajā pantā nav noteikts citādi.

(3) Izpirkuma tiesības izlietojamas viena mēneša laikā no dienas, kad izpirkumtiesīgais dalībnieks uzzināja par pirmpirkuma tiesību neievērošanu, bet ne vēlāk kā gada laikā no dienas, kad sabiedrības reģistrācijas lietai pievienots dalībnieku reģistra nodalījums, kurā daļu ieguvējs ierakstīts kā dalībnieks.

(4) Izpirkuma tiesības var izlietot arī attiecībā uz tām daļām, uz kurām ieguvējs parakstījis proporcionāli izpērkamajām daļām vai kuras tas ieguvis līdz izpirkuma tiesību izlietošanas dienai.

(5) Ja izlietot izpirkuma tiesības piesakās vairāki izpirkumtiesīgie dalībnieki, daļas sadalāmas šā likuma 189.pantā noteiktajā kārtībā.

(02.05.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017. Grozījums par panta numerācijas maiņu stājas spēkā 01.01.2018. Sk. pārejas noteikumu 58. punktu)

190.pants. Daļas ieķīlāšana

Daļu var ieķīlāt pēc komercķīlas noteikumiem, ja statūtos nav aizliegta daļas apgrūtināšana.

191.pants. Daļas mantošana

(1) Dalībnieka nāves gadījumā viņam piederošā daļa pāriet mantojumā viņa mantiniekiem, ja statūtos nav noteikts, ka daļa pāriet sabiedrībai. Ja statūtos paredzēts, ka mirušā dalībnieka daļa pāriet sabiedrībai, tad sabiedrībai ir pienākums izmaksāt mantiniekiem vai — Civillikuma 416.pantā minētajā gadījumā — valstij atlīdzību atbilstoši tai likvidācijas kvotai, kuru saņemtu mirušais dalībnieks mantojuma atklāšanās brīdī.

(2) Daļas, kurām nav mantinieku, atbilstoši Civillikuma 416.pantā noteiktajam uzskatāmas par bezmantinieku mantu un piekrīt valstij. Valstij nav balsstiesību, un, nosakot pārstāvības normu, šīs daļas netiek ņemtas vērā.

(3) Iegūtās daļas valsts piedāvā pārdošanai.

(4) Sabiedrības dalībniekiem ir pirmpirkuma tiesības, ja statūtos nav noteikts citādi. Sabiedrības dalībnieku pirmpirkuma tiesības izlietojamas šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(5) Ja likumā noteiktajā kārtībā daļas nav pārdotas, tās pāriet sabiedrībai.

(06.06.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

192.pants. Savu daļu iegūšana

(1) Sabiedrība nedrīkst iegūt savas daļas, izņemot gadījumus, kad tā šīs daļas iegūst:

1) mantošanas ceļā;

2) dalībnieka nāves gadījumā, ja statūtos paredzēts, ka mirušā dalībnieka daļas pāriet sabiedrībai;

3) dalībniekam rakstveidā atsakoties no savas daļas;

4) dalībniekam zaudējot tiesības uz neapmaksātu daļu;

5) ja dalībnieks tiek izslēgts no sabiedrības;

6) dalībnieka — juridiskās personas — izbeigšanās gadījumā, ja juridiskās personas daļu nav ieguvusi cita persona;

7) samazinot pamatkapitālu, izņemot daļas no apgrozības un tās dzēšot;

8) iegūstot citu uzņēmumu vai tā daļu;

9) bezatlīdzības darījuma rezultātā;

10) piedzenot savus prasījumus no trešajām personām;

11) reorganizācijas rezultātā, izmaksājot atlīdzību noteiktajos gadījumos;

12) tad, ja daļas, kuras piekrīt valstij kā bezmantinieku manta, likumā noteiktajā kārtībā nav pārdotas;

13) lai piešķirtu tās darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem.

(2) Ja sabiedrība iegūst savu daļu, tai nav nekādu dalībnieka tiesību. Nosakot pārstāvības normu, šīs daļas netiek ņemtas vērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 06.06.2013. un 17.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

193.pants. Savu daļu atsavināšana

(1) Sabiedrībai iegūtā sava daļa jāatsavina gada laikā no iegūšanas dienas, izņemot šā likuma 192. panta pirmās daļas 13. punktā paredzēto gadījumu. Šādā gadījumā attiecīgi piemērojami šā likuma 188.panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumi, kā arī 189.panta pirmās daļas noteikumi.

(2) Ja sabiedrība savu daļu noteiktajā termiņā neatsavina, daļu dzēš, attiecīgi samazinot pamatkapitālu saskaņā ar šā likuma noteikumiem par pamatkapitāla samazināšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 02.05.2013. un 17.12.2020. likumu, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

194.pants. Dalībnieka tiesības uz informāciju

Dalībniekam ir tiesības saņemt no valdes informāciju par sabiedrības darbību un iepazīties ar visiem sabiedrības dokumentiem. Šīs tiesības var ierobežot katrā konkrētajā gadījumā ar dalībnieku sapulces lēmumu, ja ir pamatotas aizdomas, ka dalībnieks iegūtās ziņas varētu izmantot pretēji sabiedrības mērķim, nodarot sabiedrībai vai ar to vienā koncernā ietilpstošajam subjektam, vai trešajām personām būtisku kaitējumu vai zaudējumus.

(14.02.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

195.pants. Dalībnieka izslēgšana

(1) Tiesa var izslēgt dalībnieku no sabiedrības, pamatojoties uz sabiedrības prasību, ja viņš bez attaisnojoša iemesla nepilda savas saistības vai citādi nodarījis būtisku kaitējumu sabiedrības interesēm, vai nav izpildījis saistības, vai nav pārtraucis kaitējuma nodarīšanu pēc tam, kad no sabiedrības saņemts rakstveida brīdinājums.

(2) Prasību par dalībnieka izslēgšanu var celt dalībnieki, kuri pārstāv ne mazāk par pusi no sabiedrības pamatkapitāla, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(3) Dalībnieka izslēgšanas gadījumā viņa daļas pāriet sabiedrībai, kurai ir pienākums izmaksāt izslēgtajam dalībniekam viņa ieguldījumu, kuru nosaka atbilstoši šā likuma 156.panta otrās daļas noteikumiem.

2.nodaļa Pamatkapitāla izmaiņas

196.pants. Lēmums par pamatkapitāla izmaiņām

(1) Pamatkapitālu drīkst palielināt vai samazināt, tikai pamatojoties uz dalībnieku sapulces lēmumu, kurā noteikti pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumi.

(2) Lēmums par pamatkapitāla izmaiņām ir pieņemts, ja par to nobalso klātesošie dalībnieki ar ne mazāk par divām trešdaļām balsu, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(3) Ja tiek pieņemts lēmums par pamatkapitāla izmaiņām, vienlaikus izdarāmi attiecīgi grozījumi statūtos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

197.pants. Pamatkapitāla palielināšana

(1) Sabiedrības pamatkapitālu var palielināt:

- 1) esošajiem dalībniekiem vai uzņemtajiem jaunajiem dalībniekiem izdarot ieguldījumus sabiedrības pamatkapitālā un pretī saņemot attiecīgu jaunu daļu skaitu;

2) pēc gada pārskata vai saimnieciskās darbības pārskata par īsāku laika posmu nekā gads apstiprināšanas, palielinot esošo daļu nominālvērtību vai izlaižot jaunas daļas, pamatkapitālā daļēji vai pilnībā ieskaitot pozitīvo starpību starp pašu kapitālu un summu, ko veido pamatkapitāls un rezerves, kuras saskaņā ar likumu nedrīkst ieskaitīt pamatkapitāla palielināšanai. Jaunās daļas sadalāmas dalībniekiem proporcionāli viņiem piederošajām daļām, izņemot gadījumu, kad pamatkapitāla palielināšanas noteikumos paredzēts, ka jaunās daļas nodod sabiedrībai ar mērķi piešķirt tās darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem, un par pamatkapitāla palielināšanas noteikumu apstiprināšanu ir nobalsojuši visi sabiedrības balsstiesīgie dalībnieki. Saimnieciskās darbības pārskats sastādāms atbilstoši likuma prasībām par gada pārskata sastādīšanu;

3) palielinot esošo daļu nominālvērtību vai izlaižot jaunas daļas, pamatkapitālā daļēji vai pilnībā ieskaitot obligāto rezervi. Jaunās daļas sadalāmas dalībniekiem proporcionāli viņiem piederošajām daļām.

(2) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(3) Ja jaunas daļas tiek iegūtas par cenu, kas pārsniedz daļas nominālvērtību saskaņā ar šā likuma 155.panta otrās daļas noteikumiem, starpība starp iegūšanas cenu un iegūtās daļas nominālvērtību netiek ieskaitīta pamatkapitālā.

(4) Mantiskais ieguldījums pamatkapitāla palielināšanas gadījumā atļauts tikai tad, ja to paredz pamatkapitāla palielināšanas noteikumi.

(5) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(6) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(7) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(8) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(9) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.03.2006., 24.04.2008., 15.04.2010., 15.06.2017., 17.12.2020. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

198.pants. Pamatkapitāla palielināšanas noteikumi

(1) Ar lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu apstiprina pamatkapitāla palielināšanas noteikumus, kuros norāda:

1) pamatkapitāla palielināšanas veidu;

2) palielinātā pamatkapitāla lielumu un apmēru, par kādu tas palielināts;

3) jauno daļu skaitu;

4) daļas nominālvērtību;

5) daļas cenu, ja ir noteikts daļas uzcenojums;

6) daļu apmaksas veidu;

7) termiņu, kādā trešās personas iesniedz pieteikumus daļu iegūšanai, ja pamatkapitāls tiek palielināts, uzņemot jaunus dalībniekus;

8) jauno daļu apmaksas termiņu ar tādu aprēķinu, lai jaunā daļa būtu pilnīgi apmaksāta ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla palielināšanu;

9) termiņu, no kura jaunās daļas dod tiesības uz dividendi;

10) citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu.

(2) Ja sabiedrības pamatkapitāls ir mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto, jaunās daļas apmaksājamas tikai

naudā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

199.pants. Dalībnieka pirmtiesības

(1) Dalībniekam 15 dienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla palielināšanu, ir pirmtiesības iegūt jaunās daļas proporcionāli viņam piederošajām daļām.

(2) Ja dalībnieks nav izmantojis pirmtiesības uz jauno daļu iegūšanu, 15 dienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā termiņa beigām tās var iegūt tie dalībnieki, kuri ir izmantojuši šā panta pirmajā daļā minētās pirmtiesības.

(3) Ja daļas, uz kurām dalībnieks nav izmantojis pirmtiesības, vēlas iegūt divi vai vairāki citi dalībnieki, tās sadalāmas proporcionāli šiem dalībniekiem piederošajām daļām. Ja pārdodamo daļu skaits nav pietiekams, lai tās sadalītu proporcionāli, valde starp šiem dalībniekiem rīko slēgtu izsoli uz atlikušajām daļām, kuras nevar proporcionāli sadalīt.

(3¹) Slēgtajā izsolē iegūto pirkuma maksu ieskaita sabiedrības kontā.

(4) Ja dalībnieki nav izmantojuši šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā paredzētās tiesības, jaunās daļas drīkst iegūt trešās personas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

200.pants. Pieteikums daļu iegūšanai

(1) Ja dalībnieks vēlas iegūt jaunās daļas, viņš šā likuma 199.panta pirmajā vai otrajā daļā noteiktajā termiņā iesniedz sabiedrībai pieteikumu par daļu iegādi.

(2) Trešā persona iesniedz pieteikumu lēmumā par pamatkapitāla palielināšanu noteiktajā termiņā.

(3) Pieteikums ir saistošs personai, kura to iesniegusi.

(4) Pieteikumā norāda:

- 1) sabiedrības firmu;
- 2) piedāvājumu iegūt sabiedrības daļas;
- 3) daļu skaitu, kuru persona vēlas iegūt;
- 4) veidu, ar kuru iegūtās daļas tiks apmaksātas atbilstoši pamatkapitāla palielināšanas noteikumiem;
- 5) mantiskā ieguldījuma priekšmetu (ja tiek izdarīts mantiskais ieguldījums);
- 6) ieguldījuma izdarīšanas termiņu, nepārsniedzot pamatkapitāla palielināšanas noteikumos minēto.

201.pants. Pamatkapitāla apmaksas kārtība

Pamatkapitāla palielināšanas gadījumā piemērojami šā likuma 151.-154.panta noteikumi, ja šajā nodaļā nav noteikts citādi.

202.pants. Pieteikums komercreģistra iestādei par pamatkapitāla palielināšanu

(1) Pēc pamatkapitāla palielināšanas noteikumos norādītā apmaksas termiņa beigām vai pēc tam, kad atbilstoši pamatkapitāla palielināšanas noteikumiem apmaksāts viss izsludinātais pamatkapitāls (ja pamatkapitāls apmaksāts pirms attiecīgā termiņa beigām), valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par pamatkapitāla palielināšanu.

(2) Pieteikumam pievieno:

- 1) dalībnieku sapulces protokola izrakstu;
- 2) pamatkapitāla palielināšanas noteikumus;
- 3) statūtos izdarīto grozījumu tekstu un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā;
- 4) dalībnieku vai trešo personu pieteikumus daļu iegūšanai;
- 4¹) dalībnieku reģistra pēdējo nodalījumu;
- 5) ja pamatkapitāls tiek palielināts ar naudas ieguldījumu, — maksājumu pakalpojuma sniedzēja izziņu vai citu dokumentu par daļas apmaksu, izņemot gadījumus, kad pamatkapitālu palielina šā likuma 197.panta pirmās daļas 2. un 3.punktā noteiktajā kārtībā;
- 6) mantiskā ieguldījuma izdarīšanas gadījumā — dokumentus, kas apliecina katra mantiskā ieguldījuma priekšmeta novērtējumu un tā nodošanu sabiedrībai;
- 7) apliecinājumu, ka nav radušies būtiski apstākļi, kas ietekmē šā likuma 154. panta 2.¹ vai 2.² daļā minētā mantiskā ieguldījuma vērtību;
- 8) *(izslēgts ar 15.06.2017. likumu).*

(3) Pamatkapitāls uzskatāms par palielinātu un tiesības, kas izriet no jaunajām daļām, rodas ar dienu, kad komercreģistrā ierakstīts jaunais pamatkapitāla lielums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 24.04.2008., 18.12.2008., 15.04.2010., 02.05.2013., 15.06.2017., 16.06.2022. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024. Grozījums otrās daļas 7. punktā par kārtību, kādā sabiedrības pamatkapitālu apmaksā ar kriptoaktīviem, stājas spēkā 30.12.2024. Sk. pārejas noteikumu 86. punktu)

203.pants. Pamatkapitāla palielinājuma apliecinājums

(Izslēgts ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

204.pants. Pamatkapitāla samazināšanas veidi

Pamatkapitālu samazina, dzēšot daļas vai samazinot daļas nominālvērtību.

205.pants. Pamatkapitāla samazināšanas noteikumi

(1) Pamatkapitāla samazināšanas noteikumos norāda:

- 1) pamatkapitāla samazināšanas iemeslu;
- 2) pamatkapitāla samazināšanas veidu un kārtību;
- 3) samazinātā pamatkapitāla lielumu un apmēru, par kādu tas samazināts;
- 4) daļas nominālvērtību.

(2) Paziņojums par pamatkapitāla samazināšanu nekavējoties nosūtāms komercreģistra iestādei. Paziņojumam pievieno dalībnieku sapulces protokola izrakstu un pamatkapitāla samazināšanas noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2008. likumu, kas stājas spēkā 21.01.2009.)

206.pants. Pamatkapitāla samazināšanas apmērs

Pamatkapitālu var samazināt līdz šā likuma 185.pantā noteiktajam apmēram.

207.pants. Kreditoru aizsardzība

(1) Piecu dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla samazināšanu, valde nosūta rakstveida paziņojumu par pamatkapitāla samazināšanu un par jauno pamatkapitāla lielumu visiem zināmajiem sabiedrības kreditoriem, kuriem prasījuma tiesības pret sabiedrību radušās pirms tam, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla samazināšanu.

(2) Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par sabiedrības pieņemto lēmumu par pamatkapitāla samazināšanu. Paziņojumā norāda termiņu, kurā var pieteikties kreditori, kas vēlas saņemt nodrošinājumu, un kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņu, kas nedrīkst būt īsāks par vienu mēnesi no paziņojuma publicēšanas dienas.

(3) Sabiedrība sniedz nodrošinājumu kreditoriem, kuri pieteikušies noteiktajā termiņā (izņemot nodrošinātos kreditorus nodrošinātā prasījuma apmērā).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

208.pants. Pieteikums komercreģistra iestādei par pamatkapitāla samazināšanu

(1) Pēc tam, kad beidzies kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņš un prasījumi ir nodrošināti, valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par pamatkapitāla samazināšanu. Pieteikumam pievieno statūtos izdarīto grozījumu tekstu un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā.

(2) Pieteikumā valde apliecina nodrošinājuma sniegšanu kreditoriem vai viņu prasījumu apmierināšanu.

(3) Pieteikumu komercreģistra iestādei iesniedz ne vēlāk kā pēc sešiem mēnešiem no dienas, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla samazināšanu.

(4) Pamatkapitāls uzskatāms par samazinātu ar dienu, kad komercreģistrā ierakstīts jaunais pamatkapitāla lielums.

3.nodaļa Sabiedrības pārvalde

209.pants. Sabiedrības pārvaldes institūcijas

Sabiedrības pārvaldes institūcijas ir dalībnieku sapulce un valde, kā arī padome (ja tāda ir izveidota).

210.pants. Dalībnieku sapulces kompetence

(1) Tikai dalībnieku sapulces kompetencē ietilpst:

1) grozījumu izdarīšana statūtos;

2) pamatkapitāla palielināšana vai samazināšana;

3) padomes locekļu ievēlēšana un atsaukšana;

4) valdes locekļu ievēlēšana un atsaukšana;

5) gada pārskata un peļņas sadales apstiprināšana;

6) revidenta un likvidatora ievēlēšana un atsaukšana;

7) lēmuma pieņemšana par prasības celšanu pret valdes locekli, padomes locekli, dibinātāju vai dalībnieku un par sabiedrības pārstāvja iecelšanu lietas vešanai tiesā;

8) *(izslēgts ar 14.02.2002. likumu);*

9) lēmuma pieņemšana par sabiedrības darbības izbeigšanu, turpināšanu, apturēšanu, atjaunošanu vai reorganizāciju, kā arī koncerna līguma noslēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu;

10) citi jautājumi, kuri saskaņā ar likumu vai statūtiem nodoti dalībnieku sapulces kompetencē.

(2) Dalībnieku sapulcei ir tiesības pieņemt arī tādus lēmumus, kas ietilpst valdes vai padomes kompetencē. Šādā gadījumā dalībnieki, kuri balsojuši par šo lēmumu, solidāri atbild par zaudējumiem, kas nodarīti šāda lēmuma rezultātā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 29.11.2012. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Pirmās daļas 6. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

211.pants. Dalībnieka balsstiesības

(1) Katra daļa dalībniekam dod tikai vienu balsi, ja statūtos nav noteikts citādi.

(2) Dalībniekam nav tiesību piedalīties balsošanā, ja tiek pieņemts lēmums:

1) par viņa atbrīvošanu no saistībām vai atbildības;

2) par prasības celšanu pret viņu;

3) par darījuma slēgšanu ar viņu vai saistīto personu;

4) šā likuma 210.panta otrajā daļā minētajā gadījumā un dalībnieka intereses saduras ar sabiedrības interesēm;

5) šā likuma 210.panta otrajā daļā minētajā gadījumā un dalībniekam ir atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību. Ja dalībniekam ir atņemtas tiesības veikt noteikta veida komercdarbību, viņam nav tiesību piedalīties balsošanā jautājumos, kas saistīti ar attiecīgo komercdarbības veidu.

(3) Nosakot pārstāvības normu, šā panta otrajā daļā minētā dalībnieka balsis netiek ņemtas vērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 14.06.2012., 29.11.2012. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

212.pants. Dalībnieku sapulce

(1) Dalībnieku sapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās dalībnieki, kuri kopā pārstāv vairāk par pusi no balsstiesīgā pamatkapitāla, ja statūti neparedz lielāku pārstāvības normu.

(2) Ja likumā noteiktajā kārtībā sasauktā dalībnieku sapulce nav lemttiesīga tāpēc, ka tajā nav noteiktā kvoruma, atkārtoti sasauktā sapulce ar to pašu darba kārtību ir lemttiesīga neatkarīgi no tajā pārstāvēto balsu skaita.

(3) Dalībnieks var piedalīties dalībnieku sapulcē personiski vai ar rakstveidā pilnvarota pārstāvja starpniecību. Pilnvara nav vajadzīga personām, kuras dalībnieku pārstāv uz likuma pamata. Šīs personas uzrāda dokumentu, kas apliecina pārstāvības tiesības.

(4) Dalībnieku sapulci vada valdes priekšsēdētājs, ja dalībnieki neievēlē citu sapulces vadītāju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

213.pants. Dalībnieku sapulces sasaukšana

(1) Kārtējo dalībnieku sapulci sasauc valde vismaz reizi gadā, lai tā apstiprinātu gada pārskatu, pieņemtu lēmumu par peļņas sadali un ievēlētu revidentu.

(2) Ja valde nav sasaukusi kārtējo dalībnieku sapulci paredzētajā termiņā, to var sasaukt:

1) padome (ja tāda ir izveidota);

2) komercreģistra iestāde par maksu.

(3) Valdei ir pienākums sasaukt dalībnieku sapulci statūtos paredzētajos gadījumos, kā arī tad, ja:

- 1) iestājušies šā likuma 219.pantā minētie apstākļi;
- 2) to pieprasa padome;
- 3) to pieprasa dalībnieki, kas pārstāv ne mazāk kā vienu desmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla.

(4) Ja valde nesauc dalībnieku sapulci mēneša laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas, to pēc jebkura dalībnieka pieprasījuma sasauk padome. Ja padome nesauc dalībnieku sapulci viena mēneša laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas, to sasauk komercreģistra iestāde par maksu. Komercreģistra iestādei maksu un sapulces sasaukšanas izdevumus samaksā pieprasītājs. Sabiedrība sedz komercreģistra iestādei samaksāto summu, ja sapulces sasaukšanai bijis pamatots iemesls.

(4¹) Dalībnieku sapulci sasauk administratīvajā teritorijā, kurā reģistrēta sabiedrības juridiskā adrese, ja statūtos nav noteikts citādi.

(5) Ja dalībnieku sapulce nav notikusi šā likuma 212.panta otrajā daļā minētā iemesla dēļ, viena mēneša laikā sasaukama atkārtota dalībnieku sapulce.

(6) Dalībnieku sapulces gaita tiek protokolēta. Uz to attiecināmi šā likuma 285.panta noteikumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.06.2005. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

214.pants. Paziņojums par dalībnieku sapulces sasaukšanu

(1) Paziņojumu par dalībnieku sapulces sasaukšanu valde nosūta visiem dalībniekiem ne vēlāk kā divas nedēļas pirms sapulces. Paziņojumi nosūtāmi uz sabiedrības dalībnieku reģistrā norādītajām saziņas adresēm. Statūtos var noteikt citu paziņošanas kārtību.

(2) Paziņojumā norāda:

- 1) sabiedrības firmu un juridisko adresi;
- 2) sapulces norises vietu un laiku;
- 3) sapulces veidu (kārtējā vai ārkārtas sapulce) un to, vai sapulce ir atkārtota sapulce;
- 4) institūciju, kura sasauk sapulci;
- 4¹) kārtību un termiņus, kādos dalībnieki var izmantot tiesības balsot pirms dalībnieku sapulces vai piedalīties vai balsot dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus;
- 5) noteikumus par dalībnieku pārstāvju piedalīšanos sapulcē;
- 6) darba kārtību;
- 7) vietu un laiku, kur un kad dalībnieki var iepazīties ar lēmumu projektiem sapulces darba kārtībā iekļautajos jautājumos, kā arī ar citiem sapulcē izskatāmajiem jautājumiem.

(3) Ja dalībnieku sapulces darba kārtībā ir jautājums par grozījumu izdarīšanu statūtos, tad lēmuma projektā par statūtu grozījumiem īpaši norāda:

- 1) statūtu noteikumus, kurus paredzēts grozīt, papildināt vai atcelt;
- 2) statūtu jauno noteikumu redakciju, ja statūti tiek papildināti ar jauniem noteikumiem.

(4) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(5) Sabiedrība šā likuma 273.¹ pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju dalībnieku sapulcē izskatāmajiem dokumentiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 20.03.2020. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

214.¹ pants. Attālināta dalība un balsošana dalībnieku sapulcē

(1) Dalībniekam ir tiesības rakstveidā (tai skaitā izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus) balsot pirms dalībnieku sapulces, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) balsojums tiek nodots tādā veidā, kas ļauj sabiedrībai nodrošināt dalībnieka identifikāciju;

2) balsojums tiek saņemts sabiedrībā vismaz iepriekšējā dienā pirms dalībnieku sapulces.

(2) Dalībnieks, kurš balsojis pirms dalībnieku sapulces, var lūgt sabiedrību apstiprināt balsojuma saņemšanu. Sabiedrība nekavējoties pēc dalībnieka balsojuma saņemšanas nosūta dalībniekam apstiprinājumu.

(3) Valde pēc savas iniciatīvas vai pēc dalībnieku pieprasījuma, ja dalībnieki kopā pārstāv vismaz 20 procentus no sabiedrības pamatkapitāla un statūti neparedz mazāku pārstāvības normu, nodrošina dalībniekam tiesības piedalīties vai balsot dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Šādā gadījumā valde nosaka prasības dalībnieku identifikācijai un kārtību, kādā dalībnieki var izmantot šīs tiesības.

(4) Statūtos var noteikt, ka dalībniekam ir tiesības piedalīties vai balsot dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Šādā gadījumā statūtos nosaka vai deleģē valdei noteikt prasības dalībnieku identifikācijai un kārtību, kādā dalībnieki var izmantot šīs tiesības.

(5) Dalībnieka tiesības piedalīties vai balsot dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, neierobežo dalībnieka tiesības piedalīties un balsot dalībnieku sapulcē klātienē.

(6) Statūtos var noteikt, ka dalībnieku sapulces notiek tikai elektroniski un dalībnieki piedalās un balso dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Lēmums par minētajiem statūtu grozījumiem ir pieņemts, ja tam piekrīt visi balsstiesīgie dalībnieki.

(7) Dalībnieks, kurš balso pirms dalībnieku sapulces vai piedalās vai balso dalībnieku sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, ir uzskatāms par klātesošu dalībnieku sapulcē. Šādā gadījumā valde sastāda to dalībnieku sarakstu, kuri balsojuši pirms dalībnieku sapulces, un pirms pirmā balsojuma iepazīstina ar šo sarakstu dalībniekus. Sarakstā norāda šā likuma 278. panta trešajā daļā minētās ziņas.

(20.03.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.03.2020.)

215.pants. Lēmuma pieņemšana bez dalībnieku sapulces sasaukšanas

(1) Dalībniekiem ir tiesības pieņemt lēmumus bez dalībnieku sapulces sasaukšanas, ja vien likumā vai statūtos nav noteikts, ka atsevišķi jautājumi izlemjami tikai dalībnieku sapulcē.

(2) Valde visiem dalībniekiem nosūta rakstveida lēmuma projektu un dokumentus, kuriem ir nozīme lēmuma pieņemšanā, norādot termiņu, kurā dalībnieks rakstveidā var balsot "par" vai "pret" lēmuma pieņemšanu. Šāds termiņš nedrīkst būt īsāks par divām nedēļām no lēmuma projekta izsūtīšanas dienas. Ja dalībnieks noteiktajā termiņā nav devis rakstveida atbildi, uzskatāms, ka viņš balsojis pret lēmuma pieņemšanu.

(3) Par balsošanas rezultātiem valde sastāda balsošanas protokolu un nekavējoties nosūta to visiem dalībniekiem. Balsošanas protokolā norāda:

1) sabiedrības firmu un juridisko adresi;

2) protokola sastādītāja vārdu un uzvārdu;

3) pieņemtos lēmumus un ar tiem saistītās balsošanas rezultātus;

4) pēc dalībnieka pieprasījuma par atšķirīga viedokļa paušanu — šā viedokļa saturu;

5) citas balsojumam būtiskas ziņas.

(4) Ja lēmums tiek pieņemts bez dalībnieku sapulces sasaukšanas, tad tas ir pieņemts, ja par to nodotas vairāk par pusi no visām dalībnieku balsīm, ja likumā vai statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

216.pants. Dalībnieku lēmuma pieņemšana

(1) Dalībnieku lēmums ir pieņemts, ja par to nodotas vairāk par pusi no dalībnieku sapulcē pārstāvētajām balsīm, ja likumā vai statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(2) Dalībnieku sapulces lēmumu ieraksta protokolā vai sastāda atsevišķa dokumenta veidā. Protokolu paraksta sapulces vadītājs, protokolētājs un vismaz viens sapulces ievēlēts dalībnieks — protokola pareizības apliecinātājs. Lēmumu paraksta sapulces vadītājs. Ja lēmums iesniedzams komercreģistra iestādei, tad lēmumu paraksta sapulces vadītājs un vismaz viens dalībnieks, kas ievēlēts par lēmuma pareizības apliecinātāju. Komercreģistra iestādei iesniedz protokola vai lēmuma oriģinālu vai atvasinājumu, kura pareizību apliecina tās pašas personas, kuras parakstīja oriģinālu.

(3) Dalībnieku lēmums attiecībā uz sabiedrību, tās padomes un valdes locekļiem, revidentu un dalībniekiem ir spēkā ar tā pieņemšanas brīdi, ja šajā lēmumā vai likumā nav noteikts cits lēmuma spēkā stāšanās termiņš.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2006. un 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

217.pants. Dalībnieku lēmuma atzīšana par spēkā neesošu

(1) Tiesa, pamatojoties uz dalībnieka, valdes vai padomes locekļa prasību, var atzīt dalībnieku lēmumu par spēkā neesošu, ja šāds lēmums vai tā pieņemšanas procedūra ir pretrunā ar likumu vai statūtiem vai pieļauti būtiski pārkāpumi sapulces sasaukšanā vai lēmuma pieņemšanā, tai skaitā ir pārkāptas dalībnieka tiesības saņemt informāciju šā likuma 214. pantā noteiktajā kārtībā, piedalīties vai balsot sapulcē. Prasību var celt triju mēnešu laikā no dienas, kad persona uzzināja vai kad tai vajadzēja uzzināt par sapulces lēmumu, bet ne vēlāk kā gadu no sapulces norises dienas.

(2) Ja lēmums pieņemts, pārkāpjot lēmuma pieņemšanas procedūru, uz šā pamata lēmums nav apstrīdams, ja par tā pieņemšanu nobalsojuši visi dalībnieki.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

218.pants. Lēmuma pieņemšana par svarīgiem jautājumiem

(1) Lēmums par grozījumu izdarīšanu statūtos, sabiedrības darbības izbeigšanu vai turpināšanu, apturēšanu vai atjaunošanu, sabiedrības reorganizāciju un koncerna līguma noslēgšanu, grozīšanu un izbeigšanu ir pieņemts, ja par to nodotas ne mazāk par divām trešdaļām sapulcē pārstāvēto balsu, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(2) Piesakot statūtu grozījumus komercreģistra iestādei, pievieno dalībnieku sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par grozījumu izdarīšanu statūtos un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā, ko paraksta valde un tās personas, kuras parakstījušas attiecīgo dalībnieku sapulces protokolu.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. un 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013. Grozījumi pirmajā daļā stājas spēkā 01.01.2014. Sk. pārejas noteikumu 26.punktu)

219.pants. Dalībnieku sapulces sasaukšana īpašos gadījumos

Ja sabiedrības zaudējumi sasniedz vismaz pusi no sabiedrības pamatkapitāla vai arī sabiedrībai ir ierobežota maksātspēja, konstatētas vai draud iestāties maksātnespējas pazīmes, valde par to ziņo padomei (ja tāda ir izveidota) un sasauk dalībnieku sapulci, kurā sniedz paskaidrojumus.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.04.2008. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

220.pants. Padome

(1) Sabiedrība izveido padomi, ja tas paredzēts statūtos.

(2) Padomes darbībai un kompetencei piemērojami šā likuma 291. - 300.panta noteikumi, ciktāl šajā nodaļā nav

noteikts citādi.

(2¹) Padomi ievēlē uz nenoteiktu laiku, ja statūtos nav noteikts citādi.

(3) Padomes locekļus ievēlē ar vienkāršu klātesošo dalībnieku balsu vairākumu, ja statūtos nav paredzēts, ka padomes locekļu ievēlēšanai nepieciešams lielāks balsu skaits vai piemērojami šā likuma 296.panta ceturtās, piektās un sestās daļas noteikumi.

(4) Šā likuma 296.panta devītā daļa piemērojama, ja sabiedrības statūtos noteikts, ka padomes ievēlēšana notiek saskaņā ar šā likuma 296.panta ceturtās, piektās un sestās daļas noteikumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 18.12.2008. un 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

221.pants. Valde

(1) Valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību.

(2) Valdes sastāvā var būt viens vai vairāki locekļi.

(3) Par valdes locekli var būt rīcībspējīga fiziskā persona.

(4) Par valdes locekli nevar būt šīs sabiedrības padomes loceklis, šīs sabiedrības revidents un koncerna valdošā uzņēmuma padomes loceklis. Statūtos var paredzēt uz valdes locekļiem attiecināmus stingrākus ierobežojumus.

(5) Valdei ir pienākums sniegt ziņas dalībnieku sapulcei par noslēgtajiem darījumiem starp sabiedrību un dalībnieku, padomes locekli vai valdes locekli.

(6) Valdei ir pienākums ne retāk kā reizi ceturksnī iesniegt padomei pārskatu par sabiedrības darbību un finansiālo stāvokli, kā arī nekavējoties ziņot padomei par sabiedrības finansiālā stāvokļa pasliktināšanos vai citiem ar sabiedrības komercdarbību saistītiem būtiskiem apstākļiem.

(7) Valdes locekļi no sava vidus ievēlē valdes priekšsēdētāju, kas organizē valdes darbu. Statūtos var paredzēt, ka valdes priekšsēdētāju ieceļ padome, ja tāda ir izveidota.

(8) Valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību, kas atbilst viņa pienākumiem un sabiedrības finansiālajam stāvoklim. Atlīdzības apmēru nosaka ar padomes lēmumu, bet, ja sabiedrībai nav padomes, — ar dalībnieku lēmumu.

(9) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(10) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(11) *(Izslēgta ar 22.04.2004. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

222.pants. Valdes tiesības vadīt sabiedrību

Valdes locekļi vada sabiedrību tikai kopīgi.

(14.02.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

223.pants. Valdes pārstāvības tiesības

(1) Visiem valdes locekļiem ir pārstāvības tiesības. Valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi, ja statūtos nav noteikts citādi.

(2) Kopīgas pārstāvības gadījumā valdes locekļi var pilnvarot no sava vidus vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus.

(3) Valdes pārstāvības tiesības attiecībā uz trešajām personām nevar ierobežot. Statūtos noteiktās valdes locekļu tiesības pārstāvēt sabiedrību kopīgi vai atsevišķi nav uzskatāmas par valdes pārstāvības tiesību ierobežojumu šā

panta izpratnē.

(4) Attiecībā uz sabiedrību valdes locekļiem jāievēro pārstāvības ierobežojumi, kas noteikti statūtos, dalībnieku sapulces un padomes lēmumos, kā arī aizliegums veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību vai ieņemt noteiktus amatus.

(14.02.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdaṛīti ar 22.04.2004. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

224.pants. Valdes locekļu ievēlēšana un atsaukšana

(1) Dalībnieku sapulce ar savu lēmumu ievēlē un atsauc valdes locekļus. Iesniedzot komercreģistra iestādei pieteikumu par valdes locekļa pilnvaru izbeigšanos, izmaiņām pārstāvības tiesībās vai par jauna valdes locekļa ievēlēšanu, pieteikumam pievienojams dalībnieku sapulces protokola izraksts ar attiecīgo lēmumu.

(1¹) Lēmums par valdes locekļa ievēlēšanu ir spēkā arī tad, ja to pieņēmusi persona, kura nav ierakstīta dalībnieku reģistrā, bet kura ieguvusi visas sabiedrības daļas, ja visas daļas:

- 1) iegūtas mantojumā;
- 2) iegūtas ar spēkā stājušos tiesas spriedumu;
- 3) atsavinājis zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata darbības;
- 4) atsavinājis maksātnespējas procesa administrators, pildot amata darbības;
- 5) iegūtas, izlietojot komercķīlu.

(1²) Šā panta 1.¹ daļā minētajam lēmumam pievieno dokumentu, uz kura pamata visas daļas iegūtas, vai tā notariāli apliecinātu kopiju un jauno dalībnieku reģistra nodalījumu.

(2) Lai personu ievēlētu par valdes locekli, ir nepieciešama attiecīgās personas piekrišana. Piekrišanā valdes locekļa kandidāts norāda iespējamās šķēršļus amata ieņemšanai saskaņā ar šā likuma 4.¹, 4.², 4.³, 171. un 221. pantu un iespējamās šķēršļus sabiedrības pārstāvības tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 4.¹ un 4.² pantu vai apliecina, ka viņam šādu šķēršļu nav.

(2¹) Komercreģistra iestādei iesniedz valdes locekļa rakstveida piekrišanu, kurā viņš norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras valdes locekli piekrīt kļūt.

(3) Valdes locekli ievēlē uz nenoteiktu laiku, ja statūtos nav noteikts citādi.

(4) Valdes locekli var atsaukt ar dalībnieku lēmumu. Ja sabiedrībai ir padome, tā var atstādināt valdes locekli no amata līdz dalībnieku sapulcei, bet ne ilgāk kā uz diviem mēnešiem.

(5) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(6) Statūtos var paredzēt, ka valdes locekli var atsaukt tikai tad, ja tam ir svarīgs iemesls. Par šādu iemeslu jebkurā gadījumā uzskatāma rupja pilnvaru pārkāpšana, pienākumu neizpilde vai nepienācīga izpilde, nespēja vadīt sabiedrību, kaitējuma nodarīšana sabiedrības interesēm, kā arī uzticības zaudēšana.

(7) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(8) Valdes loceklis var jebkurā laikā atstāt valdes locekļa amatu, par to iesniedzot paziņojumu sabiedrībai.

(Ar grozījumiem, kas izdaṛīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.03.2006., 15.04.2010., 29.11.2012., 02.05.2013., 15.06.2017. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums par otrās daļas otrā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 01.08.2023. Sk. pārejas noteikumu 83. punktu)

224.¹ pants. Valdes locekļu tiesības uz ar bērna aprūpi saistītiem atvaļinājumiem

(1) Valdes loceklim ir tiesības izmantot grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, atvaļinājumu bērna tēvam, adoptētājam un citai personai, bērna kopšanas atvaļinājumu, bērna aprūpētāja atvaļinājumu, kā arī atvaļinājumu bez darba samaksas saglabāšanas, ja ir jāaprūpē adoptējamais bērns, audžubērns vai aizbilstamais (turpmāk šajā pantā — atvaļinājums). Atvaļinājumu piešķiršanā piemērojami Darba likuma 153., 154., 155. un 156. panta noteikumi, ciktāl šajā likumā nav noteikts citādi.

(2) Paziņojumu par atvaļinājuma izmantošanu valdes loceklis iesniedz sabiedrībai vai, ja sabiedrībai ir tikai viens valdes loceklis, tās dalībniekiem, iesniedzot to saprātīgā termiņā, bet paziņojumu par bērna kopšanas atvaļinājuma izmantošanu — ne vēlāk kā mēnesi pirms atvaļinājuma sākuma dienas. Paziņojumā norāda atvaļinājuma veidu, ilgumu un tā sākuma un beigu datumus. Paziņojumam pievieno dokumentus, kas apliecina tiesības uz attiecīgā atvaļinājuma izmantošanu.

(3) Atvaļinājuma laikā valdes locekļa pilnvaras tiek apturētas ar atvaļinājuma sākuma dienu, kas norādīta šā panta otrajā daļā minētajā paziņojumā. Valdes loceklis, kura pilnvaras ir apturētas, neietilpst valdes sastāvā un nav tiesīgs pildīt valdes locekļa pienākumus. Valdes loceklim saglabā darba ņēmēja statusu likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izpratnē.

(4) Dalībnieku sapulcei ir tiesības ievēlēt citu valdes locekli uz valdes locekļa atvaļinājuma laiku. Ja statūtos norādīts valdes skaitliskais sastāvs, šāds ierobežojums neattiecas uz gadījumiem, kad uz atvaļinājuma laiku ievēlēts cits valdes loceklis.

(5) Valdes locekli atvaļinājuma laikā var atsaukt tikai tad, ja tam ir svarīgs iemesls. Tiesību uz atvaļinājumu izmantošana nevar būt par pamatu valdes locekļa atsaukšanai. Strīda gadījumā sabiedrībai ir pienākums pierādīt, ka valdes locekļa atsaukšanai bijis svarīgs iemesls.

(6) Valdes loceklis informē sabiedrību par atgriešanos no atvaļinājuma, ne vēlāk kā 14 dienas iepriekš iesniedzot sabiedrībai vai, ja sabiedrībai ir tikai viens valdes loceklis, tās dalībniekiem paziņojumu par atgriešanos no atvaļinājuma. Ja atvaļinājums ir īsāks par mēnesi, var iesniegt vienu kopīgu paziņojumu par atvaļinājuma izmantošanu un atgriešanos no tā. Valdes loceklim ir tiesības atgriezties no atvaļinājuma pirms tā beigām, ja objektīvu apstākļu dēļ zudis pamats turpmākai bērna kopšanai vai valdes loceklis saņēmis dalībnieku sapulces piekrišanu. Ja valdes loceklis noteiktajā termiņā nav iesniedzis paziņojumu, uzskatāms, ka viņš atstāj amatu atvaļinājuma pēdējā dienā.

(7) Pamatojoties uz valdes locekļa paziņojumu, viņa pilnvaras tiek atjaunotas nākamajā dienā pēc atvaļinājuma beigām. Ja valdes loceklis atgriežas no atvaļinājuma pirms tā beigām, viņa pilnvaras tiek atjaunotas ne vēlāk kā 14 dienas pēc paziņojuma iesniegšanas sabiedrībai vai dalībnieku sapulces lēmuma pieņemšanas dienas.

(8) Sabiedrība iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par izmaiņām valdes sastāvā triju darba dienu laikā pēc valdes locekļa atvaļinājuma sākuma dienas un pilnvaru atjaunošanas dienas. Pieteikumam pievieno attiecīgi šā panta otrajā vai sestajā daļā minēto paziņojumu. Valdes locekļa atvaļinājuma laikā komercreģistrā izdara ierakstu par valdes locekļa izslēgšanu no komercreģistra, norādot izslēgšanas iemeslu.

(9) Ja sabiedrība neiesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par izmaiņām valdes sastāvā, attiecīgo pieteikumu komercreģistra iestādei var iesniegt valdes loceklis, kurš izmantojis šajā pantā minētās tiesības uz atvaļinājumu. Pieteikumā valdes loceklis apliecina, ka paziņojumu par atvaļinājuma izmantošanu vai atgriešanos no tā ir iesniedzis sabiedrībai.

(10) Valdes loceklis, kurš izmantojis šajā pantā minētās tiesības uz atvaļinājumu, saglabā tiesības, kuras viņam bija pirms atvaļinājuma izmantošanas. Valdes loceklim ir tādas pašas tiesības uz atlīdzības apmēra palielināšanu un citiem ieguvumiem, kādas viņam pienāktos, ja nebūtu devies atvaļinājumā.

(14.11.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.12.2024. Sk. pārejas noteikumu 87. punktu)

XIII SADAĻA AKCIJU SABIEDRĪBA

1.nodaļa Akciju sabiedrības kapitāli un vērtspapīri

225.pants. Akciju sabiedrības pamatkapitāls

(1) Akciju sabiedrības (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība) pamatkapitāls nedrīkst būt mazāks par 25 000 euro.

(2) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

226.pants. Akcija un ar to saistītās tiesiskās attiecības

(1) Akcija ir vērtspapīrs, kas apliecina akcionāra līdzdalību sabiedrības pamatkapitālā un dod viņam tiesības atbilstoši attiecīgās akcijas kategorijai piedalīties sabiedrības pārvaldē, saņemt dividendi un sabiedrības likvidācijas gadījumā — likvidācijas kvotu.

(2) Akcija nav dalāma.

(3) Tiesiskās attiecības, kas rodas sakarā ar publiskajā apgrozībā esošajām akcijām, regulē šis likums, ciktāl Finanšu instrumentu tirgus likumā nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.04.2008. likumu, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

227.pants. Akciju kategorijas

(1) Akcijās var nostiprināt dažādas tiesības uz:

- 1) dividendes saņemšanu;
- 2) likvidācijas kvotas saņemšanu;
- 3) balsstiesībām akcionāru sapulcē.

(2) Akcijas, kurās nostiprināts vienāds tiesību apjoms, ir vienas kategorijas akcijas. Ja sabiedrībai ir vairāku kategoriju akcijas, katrai akciju kategorijai jāpiešķir atšķirīgs apzīmējums.

228. pants. Reģistrēta akcija un dematerializēta akcija

(1) Akcija var būt reģistrēta akcija vai dematerializēta akcija. Reģistrēta akcija ir uzskaitīta akcionāru reģistrā, un dematerializēta akcija ir iegrāmatota centrālajā vērtspapīru depozitārijā. Visas sabiedrības akcijas ir vai nu reģistrētas akcijas, vai dematerializētas akcijas.

(2) No reģistrētas akcijas izrietošās tiesības ir personai, kura kā akcionārs ierakstīta akcionāru reģistrā. Katrai akcijai tiek piešķirts individuāls, nemainīgs kārtas numurs. Kārtas numuru piešķir akciju emisijas secībā.

(3) No dematerializētas akcijas izrietošās tiesības ir personai, uz kuras vārda atvērtā finanšu instrumentu kontā akcija ir iegrāmatota atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumam.

(4) Akcionāru sapulce var nolemt konvertēt dematerializētas akcijas par reģistrētām akcijām un otrādi. Pieņemot lēmumu par akciju konversiju, izdarāmi attiecīgi grozījumi statūtos.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

229.pants. Akciju forma

(Izslēgts ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

230.pants. Akciju nominālvērtība

(1) Akciju nominālvērtību nosaka sabiedrības statūtos un izsaka euro.

(2) Akcijas nominālvērtība nedrīkst būt mazāka par vienu centu.

(3) Akcijas nominālvērtībai jādalās ar sabiedrības akciju mazāko nominālvērtību bez atlikuma.

(19.09.2013. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

231.pants. Priekšrocību akcijas

(1) Priekšrocību akcija dod akcionāram īpašas tiesības attiecībā uz dividendes, likvidācijas kvotas, kā arī dividendes un likvidācijas kvotas saņemšanu.

(2) Sabiedrība var izlaist priekšrocību akcijas, ja šāda akciju kategorija paredzēta tās statūtos.

(3) *(Izslēgta ar 22.04.2004. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 16.03.2006. likumu, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

232.pants. No priekšrocību akcijām izrietošās tiesības

(1) No priekšrocību akcijām izrietošās tiesības nosaka statūtos.

(2) Priekšrocību akcijas nedod balsstiesības.

(3) Ja akcionāram, kuram pieder priekšrocību akcijas ar īpašām tiesībām attiecībā uz dividendes saņemšanu, par diviem pārskata gadiem pēc kārtas neizmaksā dividendes vai izmaksā tikai daļu no tām, nākamajā pārskata gadā viņš iegūst balsstiesības atbilstoši vispārējiem noteikumiem proporcionāli viņam piederošo priekšrocību akciju nominālvērtību summai.

(4) Balsstiesību iegūšana neatbrīvo sabiedrību no saistībām izmaksāt neizmaksātās dividendes, kā arī neietekmē citas tiesības, kuras izriet no priekšrocību akcijām.

(5) Akcionārs, kuram pieder priekšrocību akcijas ar īpašām tiesībām attiecībā uz dividendes saņemšanu, zaudē balsstiesības tā pārskata gada pēdējā dienā, kura laikā viņš pilnībā saņēmis iepriekš neizmaksātās dividendes.

233.pants. Priekšrocību grozīšana, ierobežošana vai atcelšana

(1) Akcionāru sapulce, izdarot attiecīgus grozījumus statūtos, var pieņemt lēmumu par to priekšrocību grozīšanu, ierobežošanu vai atcelšanu, kuras izriet no priekšrocību akcijām.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais lēmums ir spēkā, ja par tā pieņemšanu nobalso arī attiecīgās kategorijas priekšrocību akciju turētāji ar balsu skaitu, kas nav mazāks par trim ceturtdaļām no šīs kategorijas balsu kopskaita.

(3) Šā panta otrās daļas noteikums par priekšrocību akciju turētāju piekrišanu attiecināms arī uz gadījumu, kad tiek pieņemts lēmums izlaist jaunas priekšrocību akcijas, kurām ir lielākas vai vienādas priekšrocības salīdzinājumā ar jau esošajām priekšrocību akcijām.

(4) Šā panta otrās un trešās daļas noteikumi nav piemērojami jebkurā no šādiem gadījumiem:

1) statūti paredz priekšrocību akciju turētāju pirmtiesības uz emitējamajām priekšrocību akcijām;

2) emitējot līdzšinējās priekšrocību akcijas, dibināšanas līgumā, statūtos vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos ir tieši norādīts, ka šā panta otrās un trešās daļas noteikumi nav piemērojami.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

234. pants. Akcionāru reģistrs

(1) Reģistrēto akciju uzskaitē, to pārejas atspoguļošanai, kā arī akcionāru tiesību nodrošināšanai sabiedrība ved akcionāru reģistru.

(2) Akcionāru reģistrs ir lieta, kuru veido atsevišķi nodaļījumi. Nodaļījums ir dokuments, kuru veido vienā reizē izdarīto ierakstu kopums, kas atspoguļo aktuālo akcionāru sastāvu.

(3) Akcionāru reģistra nodalījumu sastāda divos eksemplāros. Vienu nodalījuma eksemplāru pievieno akcionāru reģistram, bet otru šajā likumā noteiktajā kārtībā iesniedz komercreģistra iestādei.

(4) Akcionāru reģistrs glabājams 10 gadus pēc sabiedrības izslēgšanas no komercreģistra.

(5) Ierakstus akcionāru reģistrā veic, ievērojot šādus noteikumus:

- 1) ieraksti izdarāmi hronoloģiskā secībā;
- 2) ierakstu dzēšana un svītrošana nav atļauta;
- 3) katrs jauns nodalījums pievienojams akcionāru reģistra iepriekšējiem nodalījumiem;
- 4) izveidojot jaunu nodalījumu, tajā atspoguļojams pilns aktuālais akcionāru sastāvs;
- 5) iesniedzot akcionāru reģistra nodalījumu komercreģistra iestādei, pilnībā apmaksātām akcijām apmaksas stāvoklis nav jānorāda.

(6) Katru nodalījumu ar savu parakstu apliecina valdes priekšsēdētājs vai valdes pilnvarots valdes loceklis. Valdes priekšsēdētāja vai valdes locekļa paraksts ir apliecināms notariāli. Šo noteikumu nepiemēro, ja akcionāru reģistrā tiek izdarītas izmaiņas šā likuma 235. panta pirmās daļas 4. un 5. punktā minētajās ziņās.

(7) Ja akcionārs akciju atsavina, ierakstu akcionāru reģistra nodalījumā ar savu parakstu apliecina arī akcijas atsavinātājs un ieguvējs. Akcijas atsavinātāja un ieguvēja paraksti apliecināmi notariāli.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

235. pants. Akcionāru reģistrā ierakstāmās ziņas

(1) Katrā akcionāru reģistra nodalījumā norāda sabiedrības firmu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un — attiecīgos gadījumos — ziņas par to, ka sabiedrība ir likvidācijas vai maksātnespējas procesā, kā arī dokumenta nosaukumu "Akcionāru reģistra nodalījums" un ieraksta šādas ziņas:

- 1) nodalījuma kārtas numuru un datumu;
- 2) ieraksta kārtas numuru, izmantojot vienlaidu numerāciju no pirmā akcionāru reģistra nodalījuma;
- 3) akciju kārtas numurus;
- 4) ziņas par akcionāriem:
 - a) fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un adresi, kurā tā sasniedzama,
 - b) juridiskajai personai un personālsabiedrībai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;
- 5) akcionāra elektroniskā pasta adresi, ja akcionārs to lūdzis izmantot sabiedrības saziņai ar viņu;
- 6) katra akcionāra akciju kategoriju, skaitu, nominālvērtību un no akcijām izrietošo balsu skaitu;
- 7) akciju apmaksas stāvokli;
- 8) akcionāru kopīgo pārstāvi, kas iecelts šā likuma 157. pantā noteiktajā kārtībā, norādot šā panta pirmās daļas 4. un 5. punktā minētās ziņas par viņu;
- 9) ziņas par akcijām, ko ieguvusi pati sabiedrība, norādot akciju iegūšanas pamatu.

(2) Akcionāru reģistra pirmajā nodalījumā ieraksti izdarāmi saskaņā ar ziņām, kuras norādītas dibināšanas līgumā.

(3) Turpmākie ieraksti akcionāru reģistra nodalījumos izdarāmi saskaņā ar ziņām, kuras norādītas pieteikumā

jaunu akciju iegūšanai vai paziņojumā par akcijas pāreju vai citām izmaiņām akcionāru reģistrā ierakstāmajās ziņās, kā arī šā likuma 240. pantā noteiktajos gadījumos.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 66. punktu)

235.¹ pants. Ieraksta izdarīšana akcionāru reģistrā un pieteikuma par izmaiņām akcionāru reģistrā iesniegšana komercreģistra iestādei

(1) Paziņojumu ieraksta izdarīšanai akcionāru reģistrā sabiedrībai iesniedz persona, par kuru ieraksts izdarāms.

(2) Akciju atsavināšanas gadījumā akciju ieguvējs un atsavinātājs iesniedz kopīgu paziņojumu, ar kuru apliecina akciju nodošanu, vai tā darījuma akta oriģinālu vai notariāli apliecinātu kopiju, ar kuru akcijas tiek nodotas.

(3) Paziņojumu sabiedrībai iesniedz akciju ieguvējs, ja akcijas:

- 1) iegūtas mantojumā;
- 2) iegūtas ar spēkā stājušos tiesas spriedumu;
- 3) atsavinājis zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata darbības;
- 4) atsavinājis maksātnespējas procesa administrators, pildot amata darbības;
- 5) iegūtas, izlietojot komercķīlu.

(4) Šā panta trešajā daļā minētajam paziņojumam pievieno dokumentu, uz kura pamata akcijas iegūtas, vai notariāli apliecinātu tā kopiju.

(5) Akcionārs iesniedz paziņojumu par izmaiņām akcionāru reģistrā ierakstāmajās ziņās par viņu.

(6) Valde izdara ierakstu akcionāru reģistrā bez attiecīgā paziņojuma, ja izmaiņas akcionāru reģistrā ierakstāmajās ziņās izriet vienīgi no pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumiem vai spēkā esoša reorganizācijas līguma, vai pārņemot nemainītu ierakstu no iepriekšējā nodalījuma.

(7) Valdei ir pienākums izdarīt ierakstu akcionāru reģistrā vai celt motivētus iebildumus pret ieraksta izdarīšanu ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc tam, kad tā saņēmusi paziņojumu par izmaiņām akcionāru reģistrā ierakstāmajās ziņās. Valde atsaka ieraksta izdarīšanu akcionāru reģistrā, ja akciju atsavināšana vai iegūšana notikusi pretēji likumam vai dibināšanas dokumentiem vai ja no sabiedrībai iesniegtajiem dokumentiem nav skaidri un nepārprotami redzama akciju pāreja.

(8) Triju darba dienu laikā pēc jaunā nodalījuma parakstīšanas valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par izmaiņām akcionāru reģistrā. Pieteikumam pievieno pēdējo sabiedrības akcionāru reģistra nodalījumu. Pieteikumā valde apliecina, ka ir ievēroti šā likuma un sabiedrības statūtu noteikumi par akciju atsavināšanu.

(9) Ja šā panta trešajā daļā minētajā gadījumā valde likumā noteiktajā termiņā un kārtībā neizdara ierakstu akcionāru reģistrā vai neiesniedz komercreģistra iestādei jauno akcionāru reģistra nodalījumu, akciju ieguvējs var iesniegt paziņojumu komercreģistra iestādei. Paziņojumam pievieno šā panta ceturtajā daļā minēto dokumentu un paziņojumā apliecina, ka ir iesniegts paziņojums valdei par akciju atsavināšanu, norādot datumu, kurā paziņojums valdei iesniegts.

(10) Izdarot ierakstu akcionāru reģistrā, komercreģistra iestādes amatpersona sastāda jaunu akcionāru reģistra nodalījumu divos eksemplāros. Nodalījumu paraksta tikai komercreģistra iestādes amatpersona. Vienu nodalījuma eksemplāru pievieno sabiedrības reģistrācijas lietai, bet otru nosūta sabiedrībai.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

236.pants. Tiesības iepazīties ar akcionāru reģistru

(1) Ar akcionāru reģistru sabiedrībā ir tiesīgi iepazīties akcionāri, valdes un padomes locekļi, revidents un kompetentas publiskas iestādes.

(2) (Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)

(3) Akcionāram ir tiesības saņemt valdes priekšsēdētāja vai valdes pilnvarota valdes locekļa apliecinātu sabiedrības akcionāru reģistra izrakstu par sev piederošajām akcijām sabiedrībā vai pēdējā akcionāru reģistra nodalījuma kopiju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

236.¹ pants. Dematerializēto akciju iegrāmatošana

(1) Sabiedrība nodrošina to akciju, kuras ir iekļautas vai kuras ir plānots iekļaut regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, iegrāmatošanu centrālajā vērtspapīru depozitārijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija regulas (ES) Nr. 909/2014 par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un regulā (ES) Nr. 236/2012 (turpmāk — Regula Nr. 909/2014) noteikumiem.

(2) Sabiedrība nodrošina arī citu dematerializēto akciju iegrāmatošanu centrālajā vērtspapīru depozitārijā. Akcijas iegrāmato centrālajā vērtspapīru depozitārijā, kurš saņēmis Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atļauju centrālā vērtspapīru depozitārija darbībai vai Regulas Nr. 909/2014 23. pantā noteiktajā kārtībā ieguvis tiesības sniegt centrālā vērtspapīru depozitārija pakalpojumus Latvijas Republikā.

(3) Lēmumu par centrālo vērtspapīru depozitāriju, kurā iegrāmatot akcijas, pieņem akcionāru sapulce. Minētais lēmums ir pieņemts, ja par to nodotas ne mazāk kā trīs ceturtdaļas no klātesošo balsstiesīgo akcionāru balsīm, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(4) Pēc akciju iegrāmatošanas centrālajā vērtspapīru depozitārijā valde iesniedz pieteikumu komercreģistra iestādei. Pieteikumā norāda centrālā vērtspapīru depozitārija, kurā akcijas iegrāmatotas, nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi un pieteikumam pievieno tā izsniegtu apliecinājumu par akciju iegrāmatošanu.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums otrajā daļā par vārda "reģistrāciju" izslēgšanu stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 66. un 84. punktu)

236.² pants. Informācijas pieprasīšana par dematerializēto akciju turētājiem

(1) Lai nodrošinātu saziņu ar akcionāriem un akcionāru tiesību īstenošanu, sabiedrībai un akcionāram ir tiesības saņemt informāciju par sabiedrības dematerializēto akciju turētājiem.

(2) Sabiedrība un kompetentās iestādes ir tiesīgas pieprasīt no centrālā vērtspapīru depozitārija, kurā iegrāmatotas sabiedrības dematerializētās akcijas, informāciju par sabiedrības dematerializēto akciju turētājiem. Sabiedrība, kuras akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū, informāciju par dematerializēto akciju turētājiem pieprasa Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajā kārtībā.

(3) Sabiedrība pēc akcionāra pieprasījuma sniedz tās rīcībā esošās ziņas par sabiedrības dematerializētajām akcijām, tajā skaitā:

1) ziņas par akcionāriem:

a) fiziskajai personai — vārds, uzvārds un adrese, kurā tā sasniedzama,

b) juridiskajai personai un personālsabiedrībai — nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;

2) akcionāra elektroniskā pasta adrese, kas izmantojama saziņai ar sabiedrību vai ar sabiedrību saistītos jautājumos;

3) katra akcionāra akciju kategorijas, skaits, nominālvērtība un no akcijām izrietošo balsu skaits;

4) akcionāru kopīgais pārstāvis, kas iecelts šā likuma 157. pantā noteiktajā kārtībā, norādot šīs daļas 1. un 2. punktā minētās ziņas par viņu;

5) ziņas par akcijām, ko ieguvusi pati sabiedrība.

(4) Šajā pantā noteiktajā kārtībā iegūto informāciju sabiedrībai ir tiesības glabāt ne ilgāk kā vienu gadu pēc tam,

kad tā uzzinājusi par akcionāra statusa zaudēšanu, bet akcionāram — vienu gadu no informācijas saņemšanas dienas.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums trešās daļas 4. punktā par vārdu "šā panta otrās daļas" aizstāšanu ar vārdiem "šīs daļas" stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 84. punktu)

236.³ pants. Akcionāra paziņošanas pienākums

(1) Akcionārs, kuram pieder dematerializētās akcijas un kurš ieguvis vairāk nekā piecus procentus no sabiedrības akciju skaita, rakstveidā paziņo sabiedrībai par savu akciju kopējo skaitu un ar šo skaitu saistītajām balsstiesībām divu nedēļu laikā no to akciju iegūšanas dienas, kuras pārsniedz piecus procentus no sabiedrības akciju skaita.

(2) Atbilstoši šā panta pirmās daļas noteikumiem akcionāram ir pienākums paziņot par katru turpmāko sabiedrības akciju iegūšanu, kas palielina viņa līdzdalību sabiedrībā virs katriem nākamajiem pieciem procentiem no sabiedrības akciju skaita.

(3) Šā panta pirmās daļas noteikumi attiecīgi piemērojami akcionāra pienākumam paziņot par līdzdalības samazināšanos ikreiz, kad tā samazinās par katriem nākamajiem pieciem procentiem vai arī kļūst mazāka par pieciem procentiem no sabiedrības akciju skaita.

(4) Līdz šā panta pirmajā un otrajā daļā minētā paziņojuma iesniegšanas brīdim akcionārs nevar izmantot balsstiesības, kas izriet no akcijām, par kuru iegūšanu akcionāram ir pienākums paziņot sabiedrībai. Nosakot pārstāvības normu, minētās akcionāra balsis netiek ņemtas vērā.

(5) Sabiedrība divu nedēļu laikā pēc šā panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā minētā paziņojuma saņemšanas iesniedz to komercreģistra iestādei.

(6) Šā panta noteikumi nav piemērojami sabiedrībām, kuru akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 68. punktu)

237. pants. Dematerializēto akciju apmaksa

Dematerializētās akcijas nedrīkst apmaksāt pa daļām. Tās apmaksājamas pilnā apmērā, parakstoties uz akcijām.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

238. pants. Akcijas atsavināšana

(1) Akcionārs var brīvi atsavināt savas akcijas. Statūtos var paredzēt akciju atsavināšanas ierobežojumus.

(2) Reģistrētas akcijas atsavināšanas, tajā skaitā nodošanas, darījums slēdzams rakstveidā.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

238.¹ pants. Reģistrētas akcijas labticīga iegūšana

(1) Reģistrētas akcijas ieguvējs uzskatāms par labticīgu, ja tas akciju ieguvis no akcijas atsavinātāja, kas ierakstīts kā sabiedrības akcionārs komercreģistra iestādē esošā sabiedrības reģistrācijas lietai pievienotā akcionāru reģistra nodalījumā.

(2) Reģistrētas akcijas ieguvējs nav uzskatāms par labticīgu, ja viņam ir zināms, ka akcija nepieder atsavinātājam, atsavinātājs nav tiesīgs rīkoties ar šo akciju, atsavinātājam noteikts akcijas atsavināšanas aizliegums, vai arī ieguvējam šie fakti nav zināmi viņa rupjas neuzmanības dēļ.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums panta nosaukumā un tekstā par vārda "vārda" aizstāšanu ar vārdu "reģistrētas" stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 84. punktu)

238.² pants. Akciju mantošana

(1) Akcijas, kurām nav mantinieku, atbilstoši Civillikuma 416.pantā noteiktajam uzskatāmas par bezmantinieku mantu un piekrīt valstij. Valstij nav balsstiesību, un, nosakot pārstāvības normu, šīs akcijas netiek ņemtas vērā.

(2) Iegūtās akcijas valsts piedāvā pārdošanai.

(3) Sabiedrības akcionāriem ir pirmpirkuma tiesības, ja statūtos tas ir paredzēts. Sabiedrības akcionāru pirmpirkuma tiesības izlietojamas šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Ja likumā noteiktajā kārtībā akcijas nav pārdotas, tās pāriet sabiedrībai.

(06.06.2013. likuma redakcijā; panta numerācija grozīta ar 16.06.2022. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums par otrās daļas otrā un trešā teikuma izslēgšanu, kā arī par panta numerācijas maiņu stājas spēkā 01.07.2023. Sk. 16.06.2022. likumu un pārejas noteikumu 84. punktu)

239.pants. Aizliegums sabiedrībai parakstīties uz savām akcijām

(1) Sabiedrība nedrīkst parakstīties uz savām akcijām.

(2) Koncerna atkarīgā sabiedrība nedrīkst parakstīties uz valdošā uzņēmuma akcijām.

(3) Ja uz sabiedrības akciju parakstās persona, kura rīkojas savā vārdā, bet sabiedrības vai no tās atkarīgās sabiedrības labā, uzskatāms, ka šī persona uz akciju parakstījies uz sava rēķina. Vienošanās, kas ir pretēja šiem noteikumiem, nav spēkā.

240.pants. Savu akciju iegūšanas aizliegums

(1) Sabiedrība nedrīkst iegūt pati savas akcijas, izņemot gadījumus, kad:

- 1) sabiedrība samazina pamatkapitālu, izņemot no apgrozības daļu akciju un tās dzēšot;
- 2) sabiedrība iegūst savas akcijas, lai pasargātu sevi no būtiskiem tiešiem zaudējumiem;
- 3) sabiedrība iegūst savas akcijas, lai piešķirtu tās darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem;
- 4) sabiedrība savas akcijas iegūst reorganizācijas rezultātā, izmaksājot atlīdzību likumā noteiktajos gadījumos;
- 5) sabiedrība savas akcijas iegūst, iegūstot citu uzņēmumu vai tā daļu;
- 6) sabiedrība savas akcijas iegūst bezatlīdzības darījuma rezultātā;
- 7) sabiedrība savas akcijas iegūst mantošanas ceļā;
- 8) sabiedrība savas akcijas iegūst, piedzenot savus prasījumus no trešajām personām;
- 9) sabiedrībai pāriet tā akcionāra akcijas, kurš nav šīs akcijas apmaksājis noteiktā termiņā;
- 10) *(izslēgts ar 22.04.2004. likumu);*
- 11) sabiedrība savas akcijas iegūst, ja akcijas, kuras piekrīt valstij kā bezmantinieku manta, likumā noteiktajā kārtībā nav pārdotas;
- 11¹) sabiedrība savas akcijas iegūst akcionāra — juridiskās personas — izbeigšanās gadījumā, ja juridiskās personas akcijas nav ieguvusi cita persona;
- 12) sabiedrība savas akcijas iegūst, lai konvertētu obligācijas.

(1¹) Savu akciju kā nodrošinājuma pieņemšanai tiek piemēroti šā likuma noteikumi par savu akciju iegūšanas aizliegumu.

(2) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(3) Šā panta pirmās daļas 2., 3. un 12. punktā paredzētajā gadījumā sabiedrība drīkst iegūt savas akcijas, pamatojoties uz akcionāru sapulces lēmumu, kurā norādīts maksimālais iegūstamo akciju skaits, kā arī termiņš, kurā šīs akcijas iegūstamas un kurš nedrīkst pārsniegt piecus gadus. Ja akcijas iegūst par atlīdzību, lēmumā norāda arī atlīdzības minimālo un maksimālo apmēru.

(3¹) Šā panta pirmās daļas 3. punktā paredzētajā gadījumā sabiedrība drīkst iegūt savas akcijas, neievērojot šā panta trešās daļas noteikumus, ja sabiedrība atsavina akcijas gada laikā no to iegūšanas dienas.

(4) Personai piederošās sabiedrības akcijas, ja šī persona tās ieguvusi savā vārdā, bet šīs sabiedrības labā, kā arī sabiedrības akcijas, kuras pieder šīs sabiedrības atkarīgajai sabiedrībai, uzskatāmas par piederošām šai sabiedrībai, ja likumā nav noteikts citādi.

(5) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(6) Savu akciju iegūšanas rezultātā sabiedrības pašu kapitāla vērtība nedrīkst kļūt mazāka par sabiedrības pamatkapitāla apmēru.

(7) Sabiedrībai piederošā sava akcija nedod nekādas no šīs akcijas izrietošās tiesības, un šīs tiesības netiek ņemtas vērā akcionāru sapulces kvoruma noteikšanā un peļņas sadalē.

(8) Savu akciju iegūšanu sabiedrība atspoguļo gada pārskatā, norādot šādas ziņas par attiecīgajā pārskata gadā iegūtajām akcijām:

- 1) iegūšanas iemeslu;
- 2) iegūto akciju skaitu, nominālvērtību summu un akciju pārstāvēto pamatkapitāla daļu;
- 3) ja akcijas iegūtas par samaksu — samaksas veidu un apmēru.

(9) Gada pārskatā papildus šā panta astotajā daļā minētajām ziņām norāda arī kopējo sabiedrībai piederošo savu akciju skaitu un to pārstāvēto pamatkapitāla daļu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 24.04.2008., 06.06.2013., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

241.pants. Aizliegums finansēt savu akciju iegādi

(1) Sabiedrībai aizliegts izsniegt aizdevumu vai citādi tieši vai netieši finansēt trešās personas šīs sabiedrības akciju iegādei.

(2) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

242.pants. Sabiedrībai piederošo savu akciju atsavināšana un dzēšana

(1) Ja sabiedrība ieguvusi pati savas akcijas saskaņā ar šā likuma 240.panta noteikumiem, šīs akcijas atsavināmas triju gadu laikā no to iegūšanas dienas, izņemot šā likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktā un ceturtajā daļā minētos gadījumus. Šo noteikumu nepiemēro akcijām, kuru nominālvērtību kopsumma nepārsniedz vienu desmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla.

(2) Ja sabiedrība ieguvusi savas akcijas, pārkāpjot šā likuma 240.panta noteikumus, prettiesīgi iegūtās akcijas atsavināmas gada laikā no to iegūšanas dienas.

(3) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(4) Ja sabiedrība neatsavina savas akcijas šā panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajos termiņos vai ja tā ieguvusi akcijas šā likuma 240.panta pirmās daļas 1.punktā minētajā gadījumā, šīs akcijas dzēšamas, attiecīgi samazinot pamatkapitālu saskaņā ar šā likuma 262. — 265.panta noteikumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 15.06.2017., 17.12.2020. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

243.pants. Nosacījums, ar kādu sabiedrība pieņem ķīlā savas akcijas

(Izslēgts ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

244.pants. Konvertējamās obligācijas

(1) Sabiedrība var emitēt konvertējamās obligācijas, kuras obligacionārs noteiktā termiņā ir tiesīgs apmainīt pret šīs sabiedrības akcijām. Obligāciju konversija nav uzskatāma par mantiskā ieguldījuma veikšanu.

(2) Konvertējamās obligācijas var būt gan vārda, gan uzrādītāja vērtspapīri.

(3) Šā likuma noteikumi par konvertējamām obligācijām attiecināmi arī uz citiem vērtspapīriem, kurus var apmainīt pret sabiedrības akcijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

245.pants. Konvertējamo obligāciju emisija

(1) *(Izslēgta ar 18.12.2008. likumu)*

(2) Ar lēmumu par konvertējamo obligāciju emisiju apstiprina arī obligāciju emisijas noteikumus, kuros norāda:

1) emitējamo obligāciju skaitu, vienas obligācijas nominālvērtību un kopējo nominālvērtību summu;

2) obligācijas cenu;

3) obligāciju konversijas termiņu;

4) procentus, ko sabiedrība apņemas maksāt obligacionāram, un to izmaksas noteikumus (ja tādi ir paredzēti);

5) obligācijas apmaksas kārtību un termiņus;

6) kārtību, kādā obligācijas tiek apmainītas pret akcijām;

7) obligacionāru tiesības;

8) citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu.

(2¹) Akcionāru sapulce vienlaikus ar lēmumu par konvertējamo obligāciju emisiju pieņem lēmumu par pamatkapitāla nosacītu palielināšanu šā likuma 261.¹ pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Obligacionārs iegūst konvertējamo obligāciju pēc tam, kad samaksāta pilna tās pārdošanas cena.

(4) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.12.2008. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

246.pants. Konvertējamo obligāciju pirmtiesības

(1) Konvertējamo obligāciju emisijas gadījumā sabiedrības akcionāriem ir pirmtiesības iegādāties šīs obligācijas.

(2) Akcionāru pirmtiesības var atcelt šā likuma 253. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā. Pirmtiesību atcelšanu paredz emisijas noteikumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

247.pants. Obligacionāru reģistrs

(1) Konvertējamo obligāciju un to turētāju uzskaiti valde nodrošina vārda obligacionāru reģistra vešanu. Obligacionāru reģistrā ieraksta:

1) ziņas par obligacionāriem:

a) fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un adresi, kurā tā sasniedzama,

b) juridiskajai personai — nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

2) katram obligacionāram piederošo obligāciju skaitu, to nominālvērtību un numuru, ja tāds ir piešķirts;

3) ziņas par obligāciju konversiju.

(2) Ar obligacionāru reģistru ir tiesīgi iepazīties obligacionāri, valdes un padomes locekļi un kompetentas publiskas personas.

(3) Obligacionāram ir tiesības saņemt valdes priekšsēdētāja vai valdes pilnvarota valdes locekļa apliecinātu obligacionāru reģistra izrakstu par sev piederošajām obligācijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

248.pants. Obligacionāru tiesības

(1) To obligacionāru tiesības, kuriem pieder konvertējamās obligācijas, nosaka šis likums, statūti un obligāciju emisijas noteikumi.

(2) Obligacionāriem ir tiesības iepazīties ar sabiedrības dokumentiem akcionāru sapulcē noteiktajā kārtībā un apjomā. Viņiem ir tiesības arī piedalīties akcionāru sapulcē bez balsstiesībām un likumā noteiktajos gadījumos — lēmuma pieņemšanā.

248.¹ pants. Personāla opcijas

(1) Sabiedrība var izlaist personāla opcijas, kas dod tiesības šīs sabiedrības vai ar to vienā koncernā ietilpstošu sabiedrību darbiniekiem, valdes un padomes locekļiem iegūt tās akcijas.

(2) Ja, izlietojot personāla opcijas, akcijas tiek iegūtas bez maksas vai par maksu, kas ir mazāka par akcijas nominālvērtību personāla opcijas izlietošanas brīdī, sabiedrība emitē akcijas uz sabiedrības nesadalītās peļņas rēķina vai to apmaksu veic no speciāli izveidotām rezervēm.

(3) Personāla opcijas nav atsavināmas, ja statūtos vai personāla opciju izlaišanas noteikumos nav paredzēts citādi.

(4) To akciju nominālvērtību kopsumma, kuras var iegūt, izlietojot personāla opcijas, nedrīkst pārsniegt 10 procentus no sabiedrības pamatkapitāla brīdī, kad pieņemts lēmums par personāla opciju piešķiršanu.

(5) Personāla opciju izlaišanai piemērojami šā likuma noteikumi par konvertējamām obligācijām. Personāla opciju izlaišanas noteikumos papildus norāda:

1) personāla opciju emisijas mērķi;

2) to personu loku, kuras var iegūt personāla opcijas;

3) personāla opciju segšanai paredzēto akciju skaitu, nominālvērtību, kategoriju un tajās nostiprinātās tiesības;

4) personāla opciju piešķiršanas un nodošanas kārtību, ieskaitot apmaksas veidu un kārtību (ja tāda paredzēta);

5) katras personāla opcijas izlietošanas rezultātā iegūstamo akciju skaitu un vienas akcijas cenu (ja tāda paredzēta);

6) personāla opciju izlietošanas kārtību un termiņus;

7) rezervju veidošanu, ja, izlietojot personāla opcijas, akcijas var iegūt bez maksas vai par maksu, kas ir mazāka par akcijas nominālvērtību darbinieku akciju pirkuma tiesību izlietošanas brīdī.

(6) Personāla opciju un to turētāju uzskaiti valde nodrošina personāla opciju reģistra vešanu šā likuma 247. pantā noteiktajā kārtībā. Reģistrā papildus šā likuma 247. pantā noteiktajām ziņām norāda katra darbinieka, valdes un padomes locekļa iegūstamo akciju skaitu.

(15.06.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

2.nodaļa

Pamatkapitāla palielināšana un samazināšana

249.pants. Tiesības palielināt vai samazināt pamatkapitālu

(1) Pamatkapitālu drīkst palielināt vai samazināt, tikai pamatojoties uz akcionāru sapulces lēmumu, ar kuru apstiprina pamatkapitāla palielināšanas vai samazināšanas noteikumus un izdara grozījumus sabiedrības statūtos, izņemot šā panta ceturtajā daļā minēto gadījumu.

(2) Ja sabiedrībai ir vairākas akciju kategorijas, akcionāru sapulcē par lēmumu palielināt vai samazināt pamatkapitālu balso saskaņā ar šā likuma 284.panta trešās daļas noteikumiem.

(3) (Izslēgta ar 18.12.2008. likumu)

(4) Statūtos var noteikt pilnvarojumu valdei uz laiku līdz pieciem gadiem palielināt pamatkapitālu statūtos vai akcionāru sapulces noteiktajā apmērā, nepārsniedzot 30 procentus no sabiedrības pamatkapitāla pilnvarojuma spēkā stāšanās brīdī.

(5) Palielinot pamatkapitālu šā panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā, grozījumus sabiedrības statūtos izdara padome. Valde sagatavo un paraksta pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā.

(6) Šā panta ceturtajā daļā minēto pilnvarojumu valde var izmantot tiktāl, ciktāl statūtos vai akcionāru sapulces lēmumos nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.04.2008., 18.12.2008. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

250.pants. Pamatkapitāla palielināšana

(1) Sabiedrība palielina pamatkapitālu, emitējot jaunas akcijas saskaņā ar lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu un atklājot uz tām parakstīšanos.

(1¹) Sabiedrība pamatkapitālu var palielināt pēc gada pārskata vai saimnieciskās darbības pārskata par īsāku laika posmu nekā gads apstiprināšanas, proporcionāli palielinot esošo akciju nominālvērtību vai emitējot jaunas akcijas, pamatkapitālā daļēji vai pilnībā ieskaitot pozitīvo starpību starp pašu kapitālu un summu, ko veido pamatkapitāls un rezerves, kuras saskaņā ar likumu nedrīkst ieskaitīt pamatkapitāla palielināšanai. Jaunās akcijas sadalāmas akcionāriem proporcionāli viņiem piederošo akciju nominālvērtībai. Saimnieciskās darbības pārskats sastādāms atbilstoši likuma prasībām par gada pārskata sastādīšanu.

(2) (Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)

(3) Ja jaunās emisijas akcijas tiek apmaksātas ar mantisko ieguldījumu, šis ieguldījums novērtējams un par to sniedzams vērtētāja atzinums šā likuma 154.pantā noteiktajā kārtībā.

(4) (Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 24.04.2008., 15.04.2010., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

251.pants. Akcionāra pirmtiesības

(1) Pamatkapitāla palielināšanas gadījumā līdzšinējam akcionāram ir pirmtiesības iegādāties jaunās emisijas akcijas proporcionāli viņam jau piederošo akciju nominālvērtību summai.

(2) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(3) Ja kāds no akcionāriem noteiktajā termiņā neizmanto savas pirmtiesības, attiecīgās jaunās emisijas akcijas pamatkapitāla palielināšanas noteikumos paredzētajā kārtībā piedāvājamās parakstīšanai tiem līdzšinējiem akcionāriem, kuri izmantojuši pirmtiesības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

252.pants. Paziņojums par akcionāru pirmtiesībām

(1) Sabiedrība paziņojumu par akcionāru pirmtiesībām uz jaunās emisijas akcijām šā likuma 273. panta otrajā un trešajā daļā noteiktajā kārtībā nosūta visiem akcionāriem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā paziņojumā norāda:

1) sabiedrības firmu un juridisko adresi;

2) pamatkapitāla lielumu un plānoto pamatkapitāla palielinājuma apmēru;

3) emitēto akciju kategorijas, skaitu un nominālvērtību;

4) akciju pārdošanas cenu;

5) termiņu, kurā akcionāriem jāizmanto pirmtiesības un kurš nedrīkst būt īsāks par 15 dienām no paziņojuma nosūtīšanas dienas.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

253. pants. Akcionāru pirmtiesību ierobežošana vai atcelšana

(1) Akcionāru pirmtiesības nevar atcelt vai ierobežot dibināšanas līgumā vai statūtos. Palielinot pamatkapitālu šā likuma 261.¹ panta otrajā daļā paredzētajos gadījumos, akcionāriem nav pirmtiesību.

(2) Akcionāru pirmtiesības var atcelt ar akcionāru sapulces lēmumu, kas pieņemts šā likuma 284. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā. Akcionāru sapulcei, kura lemj par pirmtiesību atcelšanu, valde rakstveidā sniedz pamatojumu pirmtiesību atcelšanas nepieciešamībai un jaunās emisijas akciju pārdošanas cenai.

(3) Akcionāru pirmtiesību atcelšanu paredz pamatkapitāla palielināšanas noteikumos.

(4) Akcionāru sapulces lēmums par akciju parakstīšanās organizēšanas nodošanu trešajām personām (260. panta pirmā daļa) nav uzskatāms par pirmtiesību ierobežošānu. Šīs personas nodrošina akcionāru pirmtiesības.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

254.pants. Pamatkapitāla palielināšana ar īpašu mērķi

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

255. pants. Personāla akcijas

(1) Personāla akcijas ir neatsavināmas reģistrētas akcijas, kuras sabiedrība piešķir saviem vai vienā koncernā ietilpstošu sabiedrību darbiniekiem, valdes un padomes locekļiem.

(2) Personāla akcijas var piešķirt bez maksas vai par maksu. Ja personāla akcijas tiek piešķirtas bez maksas, akcijas emitē uz sabiedrības nesadalītās peļņas rēķina.

(3) Sabiedrība var emitēt dažādu kategoriju personāla akcijas. Personāla akcijas dod tiesības saņemt dividendes un, ja šīs akcijas piešķirtas par maksu, — tiesības uz likvidācijas kvotu. Personāla akcijas dod balsstiesības un citas tiesības, ja tas paredzēts statūtos.

(4) Nedzēsto personāla akciju nominālvērtību kopsumma nedrīkst pārsniegt 10 procentus no sabiedrības pamatkapitāla.

(5) Personāla akcijas neatkarīgi no to formas glabā sabiedrība.

(6) Ar darbinieka, valdes vai padomes locekļa statusa izbeigšanos personāla akcijas pāriet sabiedrībai. Akcionāra nāves gadījumā personāla akcijas pāriet sabiedrībai.

(7) Par personāla akciju pāreju sabiedrībai šā panta sestajā daļā minētajā gadījumā izdarāmi attiecīgi ieraksti akcionāru reģistrā bez bijušā akcionāra piekrišanas.

(8) Ja personāla akcijas piešķirtas par maksu, sabiedrība šā panta sestajā daļā minētajā gadījumā samaksā bijušajam personāla akciju turētājam vai viņa mantiniekiem atlīdzību, kuras apmēram jābūt vienādam ar summu, kuru akcionārs iegūtu, sadalot sabiedrības mantu likvidācijas gadījumā, ja tāda notiktu akciju atsavināšanas brīdī.

(9) Statūtos un pamatkapitāla palielināšanas noteikumos var paredzēt noteikumus, kuri atšķiras no šā panta sestajā daļā minētajiem.

(10) Personāla akcijas konvertējamas vai dzēšamas vispārīgā kārtībā.

(15.06.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

256.pants. Pamatkapitāla palielināšana, aizstājot sabiedrības parādus ar tās akcijām

(Izslēgts ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

257.pants. Pamatkapitāla palielināšanas noteikumi

(1) Pamatkapitāla palielināšanas noteikumos norāda:

- 1) pamatkapitāla palielināšanas mērķi vai iemeslus;
- 2) līdzšinējo pamatkapitālu, akciju kategorijas, skaitu un nominālvērtību;
- 3) paredzēto pamatkapitāla palielinājumu (izsludinātais pamatkapitāls);
- 4) jaunās emisijas akciju kategoriju vai kategorijas, kā arī tiesības, kas izriet no šo kategoriju akcijām, un akciju skaitu;
- 5) jaunās emisijas akciju nominālvērtību, pārdošanas cenu un minimālo iemaksu, kas jāizdara, parakstoties uz akcijām;
- 6) jaunās emisijas akciju apmaksas veidu (naudā vai ar mantisko ieguldījumu);
- 7) to jaunās emisijas akciju kategorijas, skaitu un nominālvērtību summu, kuras apmaksā ar mantisko ieguldījumu, norādot katru mantiskā ieguldījuma priekšmetu un tā vērtību;
- 8) jaunās emisijas akciju parakstīšanas un apmaksas termiņus ar tādu aprēķinu, lai katra akcija būtu pilnīgi apmaksāta ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla palielināšanu;
- 9) termiņu, kādā līdzšinējie akcionāri var izmantot pirmtiesības uz jaunās emisijas akcijām, ja viņiem ir šādas tiesības;
- 10) vietu un laiku, kur un kad notiks parakstīšanās uz akcijām.

(2) Pieņemot lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu šā likuma 261.¹ pantā minētajā gadījumā, pamatkapitāla palielināšanas noteikumos nenorāda šā panta pirmās daļas 8. un 9. punktā noteiktās ziņas.

(3) Palielinot pamatkapitālu šā likuma 249.panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā, jaunās emisijas akcijas apmaksājamas tikai naudā.

(4) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 24.04.2008., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

258.pants. Paziņojums akcionāriem par pamatkapitāla palielināšanu

(Izslēgts ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

259.pants. Jaunās emisijas akciju nominālvērtība un pārdošanas cena

(1) Jaunās emisijas akciju nominālvērtību nosaka pamatkapitāla palielināšanas noteikumos.

(2) Par katru jaunās emisijas akciju maksājama šīs akcijas pārdošanas cena, kuru nosaka valde, bet kura nedrīkst būt mazāka par akcijas nominālvērtību. Akciju pārdošanas cena veidojas no akcijas nominālvērtības, papildmaksas un emisijas uzcenojuma. Akciju emisijas uzcenojumu valde drīkst mainīt pamatkapitāla palielināšanas noteikumos norādītajās robežās.

(3) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

260. pants. Pamatkapitāla apmaksa

(1) Ja pamatkapitāla palielināšanas noteikumos norādītajā termiņā izsludinātais pamatkapitāls nav apmaksāts pilnībā, akciju emisija uzskatāma par notikušu apmaksāto akciju apjomā, izņemot gadījumus, kad pamatkapitāla palielināšanas noteikumi šādu palielināšanu nepieļauj.

(2) Ja akciju emisija tiek atzīta par nenotikušu, iekasēto naudu atmaksā akciju parakstītājiem.

(3) Ja akciju emisiju atzīst par notikušu tikai apmaksāto akciju apjomā, padome izdara attiecīgus grozījumus statūtos.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

261.pants. Pieteikums komercreģistra iestādei par pamatkapitāla palielināšanu

(1) Pēc pamatkapitāla palielināšanas noteikumos norādītā apmaksas termiņa beigām vai pēc tam, kad atbilstoši pamatkapitāla palielināšanas noteikumiem apmaksāts viss izsludinātais pamatkapitāls (ja pamatkapitāls apmaksāts pirms attiecīgā termiņa beigām), valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par pamatkapitāla palielināšanu.

(2) Pieteikumam pievieno:

1) akcionāru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu un pamatkapitāla palielināšanas noteikumus;

1¹) valdes sēdes protokola izrakstu ar lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu šā likuma 249.panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā un padomes sēdes protokola izrakstu ar lēmumu atļaut valdei palielināt pamatkapitālu;

2) statūtos izdarīto grozījumu tekstu un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā;

2¹) akcionāru reģistra pēdējo nodaļījumu vai centrālā vērtspapīru depozitārija izsniegtu apliecinājumu par dematerializēto akciju reģistrāciju;

2²) maksājumu pakalpojuma sniedzēja izziņu vai citu dokumentu par daļas apmaksu (ja apmaksa veikta ar naudas ieguldījumu), izņemot gadījumus, kad pamatkapitālu palielina šā likuma 250. panta 1.¹ daļā noteiktajā kārtībā;

3) *(izslēgts ar 16.06.2022. likumu);*

4) dokumentus, kas apliecina katra mantiskā ieguldījuma priekšmeta novērtējumu un tā nodošanu sabiedrībai (ja apmaksa veikta ar mantisko ieguldījumu);

5) apliecinājumu, ka nav radušies būtiski apstākļi, kas ietekmē šā likuma 154.panta 2.¹ daļā minētā mantiskā ieguldījuma vērtību.

(3) Pamatkapitāls uzskatāms par palielinātu un tiesības, kas izriet no akcijām, rodas ar brīdi, kad izdarīts ieraksts komercreģistrā.

(4) *(Izslēgta ar 22.04.2004. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 24.04.2008., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

261.¹ pants. Pamatkapitāla palielināšana ar nosacījumu

(1) Akcionāru sapulce var pieņemt lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu ar nosacījumu (nosacītais pamatkapitāls), ka jaunās emisijas akcijas tiek izmantotas īpašam mērķim, kuru norāda pamatkapitāla palielināšanas noteikumos. Šādos gadījumos pamatkapitāla palielinājums nedrīkst pārsniegt īpašam mērķim nepieciešamo summu.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā pamatkapitālu drīkst palielināt tikai šādiem mērķiem:

1) jauno emisijas akciju apmaiņai pret konvertējamām obligācijām;

2) jauno emisijas akciju apmaiņai pret pievienojamās sabiedrības akcijām reorganizācijas gadījumā;

3) atlīdzībai mazākumakcionāriem, kuru kā akciju apmaiņu veic koncerna valdošais uzņēmums;

4) jauno emisijas akciju piešķiršanai darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem.

(3) Palielinot pamatkapitālu šajā pantā noteiktajā kārtībā, pamatkapitāla palielināšanas noteikumos papildus norāda to personu loku, kurām ir tiesības iegūt jaunās emisijas akcijas.

(4) Akcionāru sapulcei, kura izskata jautājumu par pamatkapitāla palielināšanu ar nosacījumu, valde sniedz pamatojumu par šādas palielināšanas nepieciešamību.

(5) *(Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)*

(6) Palielinot pamatkapitālu šā panta otrās daļas 4. punktā noteiktajā gadījumā, jaunās emisijas akcijas apmaksājamas tikai naudā.

(7) Pēc tam kad akcionāru sapulce ir pieņēmusi lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu ar nosacījumu, valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu, kurā norāda nosacītā pamatkapitāla lielumu. Pieteikumam pievieno akcionāru sapulces protokola izrakstu ar attiecīgo lēmumu un pamatkapitāla palielināšanas noteikumos.

(8) Pēc tam kad ir iestājušies pamatkapitāla palielināšanas noteikumos paredzētie nosacījumi, persona, kura saskaņā ar pamatkapitāla palielināšanas noteikumiem ir tiesīga iegūt sabiedrības akcijas, iesniedz sabiedrībai pieteikumu. Persona, kura iesniedz pieteikumu, pilnībā apmaksā akcijas, ja ir nepieciešama akciju apmaksa.

(9) Valde pieņem lēmumu emitēt akcijas (palielināt pamatkapitālu) 10 dienu laikā pēc tam, kad ir saņemts šā panta astotajā daļā minētais personas pieteikums. Šajā gadījumā nepiemēro šā likuma 309. panta noteikumus. Šā panta otrajā daļā noteikto mērķu sasniegšanai valde pirmām kārtām izmanto sabiedrībai piederošās savas akcijas, ja vien pamatkapitāla palielināšanas noteikumos nav noteikts citādi.

(10) Padome mēneša laikā pēc tam, kad valde pieņēmusi šā panta devītajā daļā minēto lēmumu par akciju emisiju, izdara grozījumus sabiedrības statūtos, precizējot pamatkapitāla lielumu. Valde sagatavo un paraksta pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā.

(11) Pēc šā panta devītajā daļā minētās akciju emisijas valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par

pamatkapitāla palielināšanu. Pieteikumā tā ietver atsauci uz šā panta pirmajā daļā minēto akcionāru sapulces lēmumu un norāda atlikušo nosacītā pamatkapitāla lielumu, kas nepieciešams īpašā mērķa izpildei. Pieteikumam pievieno:

- 1) valdes lēmumu par akciju emisiju;
- 2) padomes lēmumu par grozījumiem statūtos;
- 3) statūtu grozījumu tekstu un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā;
- 4) akcionāru reģistra pēdējo nodaļījumu vai centrālā vērtspapīru depozitārija izsniegtu apliecinājumu par dematerializēto akciju reģistrāciju.

(12) Pamatkapitāls valdes lēmumā noteiktajā akciju emisijas apmērā uzskatāms par palielinātu ar brīdi, kad izdarīts ieraksts komercreģistrā.

(15.06.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

262.pants. Pamatkapitāla samazināšana

(1) Pamatkapitālu samazina:

- 1) sabiedrībai iegūstot un dzēšot savas akcijas;
- 2) dzēšot akcijas, kuras iesnieguši akcionāri;
- 3) samazinot akciju nominālvērtību.

(2) Pamatkapitālu nedrīkst samazināt zem šā likuma 225.panta pirmajā daļā noteiktā apmēra.

(3) Pamatkapitāla samazināšanas gadījumā pamatkapitāls tiek pirmām kārtām samazināts uz sabiedrībai piederošo savu akciju rēķina.

(4) Pamatkapitāla samazināšanas gadījumā izmaksāt akcionāriem dzēsto akciju nominālvērtību drīkst tikai pēc tam, kad ir pilnībā veikti šā likuma 264.pantā noteiktie kreditoru aizsardzības pasākumi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

263.pants. Pamatkapitāla samazināšanas noteikumi

(1) Pamatkapitāla samazināšanas noteikumos norāda:

- 1) pamatkapitāla samazināšanas iemeslu;
- 2) pamatkapitāla samazināšanas apmēru;
- 3) pamatkapitāla samazināšanas veidu;
- 4) dzēšamo akciju skaitu vai akciju samazināto nominālvērtību;
- 5) akciju nodošanas vai apmaiņas termiņu;
- 6) ja paredzēts daļu pamatkapitāla izmaksāt atpakaļ akcionāriem, — izmaksas noteikumus.

(2) Paziņojums par pamatkapitāla samazināšanu nekavējoties nosūtāms komercreģistra iestādei. Paziņojumam pievieno akcionāru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par pamatkapitāla samazināšanu un pamatkapitāla samazināšanas noteikumus.

264.pants. Kreditoru aizsardzība pamatkapitāla samazināšanas gadījumā

(1) Piecu dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla samazināšanu, valde nosūta rakstveida

paziņojumu par pamatkapitāla samazināšanu un jauno pamatkapitāla lielumu visiem zināmajiem sabiedrības kreditoriem, kuriem prasījuma tiesības pret sabiedrību radušās pirms tam, kad tika pieņemts lēmums par pamatkapitāla samazināšanu.

(2) Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par sabiedrības pieņemto lēmumu par pamatkapitāla samazināšanu. Paziņojumā norāda termiņu, kurā var pieteikties kreditori, kas vēlas saņemt nodrošinājumu. Paziņojumā norāda kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņu, kas nedrīkst būt īsāks par vienu mēnesi no paziņojuma publicēšanas dienas.

(3) Sabiedrība sniedz nodrošinājumu kreditoriem, kuri pieteikušies noteiktajā termiņā (izņemot nodrošinātos kreditorus nodrošinātā prasījuma apmērā).

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

265.pants. Pieteikums komercreģistra iestādei par pamatkapitāla samazināšanu

(1) Pēc tam, kad ir beidzies kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņš un prasījumi ir nodrošināti, valde iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par pamatkapitāla samazināšanu. Pieteikumam pievieno statūtos izdarīto grozījumu tekstu un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā.

(2) Pieteikumā valde apliecina nodrošinājuma sniegšanu kreditoriem vai viņu prasījumu apmierināšanu.

(3) Pieteikumu komercreģistra iestādei iesniedz ne vēlāk kā pēc sešiem mēnešiem no dienas, kad pieņemts lēmums par pamatkapitāla samazināšanu.

(4) Pamatkapitāls uzskatāms par samazinātu ar dienu, kad komercreģistrā ierakstīts jaunais pamatkapitāla lielums.

3. nodaļa Sabiedrības organizatoriskā struktūra

266.pants. Sabiedrības pārvaldes institūcijas

Sabiedrību pārvalda akcionāru sapulce, padome un valde.

267.pants. Akcionāru sapulce

(1) Savas tiesības piedalīties sabiedrības pārvaldē akcionāri īsteno akcionāru sapulcē.

(2) Tiek sasauktas kārtējās un ārkārtas akcionāru sapulces.

(3) Akcionāru sapulci sasauc administratīvajā teritorijā, kurā reģistrēta sabiedrības juridiskā adrese, ja statūtos nav noteikts citādi.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

268.pants. Akcionāru sapulces kompetence

(1) Tikai akcionāru sapulcei ir tiesības pieņemt lēmumus par:

1) sabiedrības gada pārskatu;

2) aizvadītā darbības gada peļņas izlietošanu;

3) padomes locekļu, revidentu un likvidatoru ievēlēšanu un atsaukšanu;

4) prasības celšanu pret valdes un padomes locekļiem un revidentu vai par atteikšanos no prasības pret viņiem, kā arī par sabiedrības pārstāvja iecelšanu prasības uzturēšanai pret padomes locekļiem;

5) (izslēgts ar 14.02.2002. likumu);

6) sabiedrības statūtu grozīšanu;

7) pamatkapitāla palielināšanu vai samazināšanu;

8) sabiedrības vērtspapīru emisiju un konversiju, kā arī par centrālo vērtspapīru depozitāriju, kurā iegrāmatot sabiedrības dematerializētās akcijas;

9) atlīdzības noteikšanu padomes locekļiem un revidentam;

10) sabiedrības darbības izbeigšanu vai turpināšanu, apturēšanu vai atjaunošanu, vai par sabiedrības reorganizāciju;

11) valdes un padomes locekļiem paredzētās atlīdzības noteikšanas vispārējiem principiem, veidiem un kritērijiem;

12) sabiedrības akciju piešķiršanu darbiniekiem un valdes un padomes locekļiem.

(2) Akcionāru sapulce pieņem lēmumus citos jautājumos tikai tad, ja tas paredzēts likumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 24.04.2008., 29.11.2012., 15.06.2017., 16.06.2022. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Pirmās daļas 3. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

269.pants. Kārtējā akcionāru sapulce

(1) Kārtējā akcionāru sapulce pieņem lēmumu par gada pārskatu, valdes un padomes ziņojumiem un par aizvadītā pārskata gada peļņas izlietošanu, kā arī citos tās darba kārtībā ietvertajos jautājumos.

(2) Kārtējo akcionāru sapulci sasauk valde katru gadu. Sasaucot kārtējo sapulci, jāievēro likumā paredzētais termiņš gada pārskata apstiprināšanai.

(3) Ja valde nav sasaukusi kārtējo akcionāru sapulci paredzētajā termiņā, to var sasaukt:

1) padome;

2) komercreģistra iestāde;

3) (izslēgts ar 16.06.2005. likumu).

(4) Komercreģistra iestāde par maksu sasauk kārtējo akcionāru sapulci pēc viena vai vairāku akcionāru pieprasījuma, ja sapulce nav notikusi likumā paredzētajā termiņā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2005. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

270.pants. Ārkārtas akcionāru sapulce

(1) Ārkārtas akcionāru sapulci sasauk valde pēc savas iniciatīvas vai tad, ja to pieprasa padome, revidents vai akcionāri, kuri kopā pārstāv ne mazāk kā vienu divdesmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla, ja statūti neparedz mazāku pārstāvības normu.

(2) Ārkārtas akcionāru sapulces sasaukšanas iniciatori pieprasījumā norāda sapulces sasaukšanas iemeslus un darba kārtību. Pieprasījumu par sapulces sasaukšanu iesniedz valdei un padomei un paziņo par to revidentam.

(2¹) Ārkārtas akcionāru sapulci sasauk ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas dienas.

(3) Valde izsludina ārkārtas akcionāru sapulces sasaukšanu ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas dienas.

(4) Ja valde šā panta trešajā daļā minētajā termiņā neizsludina ārkārtas akcionāru sapulci, to sasauc padome.

(5) Komercreģistra iestāde par maksu sasauc ārkārtas akcionāru sapulci, ja sapulce nav notikusi šā panta 2.¹ daļā noteiktajā termiņā un to pieprasa revidents vai akcionāri, kuri kopā pārstāv ne mazāk kā vienu divdesmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla, ja statūti neparedz mazāku pārstāvības normu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.06.2005. un 16.06.2011. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

271.pants. Akcionāru sapulces sasaukšana īpašos gadījumos

Ja sabiedrības zaudējumi sasniedz vismaz pusi no sabiedrības pamatkapitāla vai arī sabiedrībai ir ierobežota maksātspēja, konstatētas vai draud iestāties maksātnespējas procesa pazīmes, valde par to ziņo padomei un sasauc akcionāru sapulci, kurā sniedz paskaidrojumus. Akcionāru sapulce lemj par tiesiskās aizsardzības procesa pieteikuma vai maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu, sabiedrības darbības izbeigšanu un likvidāciju, reorganizāciju, pamatkapitāla izmaiņām vai pieņem citu lēmumu par sabiedrības saimnieciskā stāvokļa uzlabošanu.

(24.04.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

272.pants. Akcionāru sapulču sasaukšanas izdevumi

(1) Izdevumus, kas saistīti ar akcionāru sapulču sasaukšanu, sedz sabiedrība.

(2) Komercreģistra iestādei maksu un akcionāru sapulces sasaukšanas izdevumus samaksā pieprasītājs. Sabiedrība sedz komercēģistra iestādei samaksāto summu, ja akcionāru sapulces sasaukšanai bijis pamatots iemesls.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2005. likumu, kas stājas spēkā 20.07.2005.)

273.pants. Akcionāru sapulces sasaukšanas kārtība

(1) Paziņojums par akcionāru sapulces sasaukšanu nosūtāms ne vēlāk kā 21 dienu pirms paredzētās akcionāru sapulces.

(2) Paziņojumu par akcionāru sapulces sasaukšanu valde nosūta visiem akcionāriem uz akcionāru reģistrā norādītajām saziņas adresēm. Statūtos var noteikt citu paziņošanas kārtību.

(3) Ja sabiedrībai ir dematerializētas akcijas, paziņojumu par akcionāru sapulces sasaukšanu valde nosūta centrālajam vērtspapīru depozitārijam, kurā iegrāmatotas sabiedrības akcijas. Centrālais vērtspapīru depozitārijs paziņojumu nekavējoties nodod finanšu instrumentu konta uzturētājam, kas nekavējoties to pārsūta akcionāram. Statūtos var noteikt citu paziņošanas kārtību, ja likumā nav noteikts citādi.

(4) Paziņojumā norāda:

1) sabiedrības firmu un juridisko adresi;

2) sapulces norises vietu un laiku;

3) sapulces veidu (kārtējā vai ārkārtas sapulce) un to, vai sapulce ir atkārtota sapulce;

4) institūciju, kura sasauc sapulci;

5) kārtību un termiņus, kādos akcionāri var izmantot tiesības balsot pirms akcionāru sapulces vai piedalīties vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus;

6) kārtību un termiņus, kādos akcionāri var izmantot šādas tiesības:

a) iekļaut papildu jautājumus darba kārtībā un iesniegt lēmumu projektus,

b) uzdot jautājumus par sapulces darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem;

7) noteikumus par akcionāru pārstāvju piedalīšanos sapulcē;

8) darba kārtību;

9) vietu un laiku, kur un kad akcionāri var iepazīties ar lēmumu projektiem sapulces darba kārtībā iekļautajos jautājumos, kā arī ar citiem sapulcē izskatāmajiem jautājumiem;

10) ieraksta datumu (ja sabiedrībai ir dematerializētas akcijas) un paskaidrojumu, ka tikai personas, kuras ir akcionāri ieraksta datumā, ir tiesīgas piedalīties un balsot akcionāru sapulcē.

(5) Ja sabiedrības akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, paziņojumā papildus norāda:

1) sabiedrības mājaslapu internetā, kurā akcionāriem būs pieejamas šā likuma 273.² pantā noteiktās ziņas un dokumenti;

2) kārtību, kādā notiek balsošana uz pilnvaras pamata, tajā skaitā ziņas par balsošanai izmantojamām veidlapām un veidu, kā akcionārs var informēt sabiedrību par pilnvarnieka iecelšanu, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus.

(6) Ja sabiedrības mājaslapā internetā ir pieejama informācija par kārtību, kādā akcionāri var izmantot šā panta ceturtās daļas 6. punktā minētās tiesības, paziņojumā var norādīt tikai termiņu, kādā šīs tiesības ir izmantojamas.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

273.¹ pants. Akcionāru sapulcē izskatāmo dokumentu pieejamība

(1) Sabiedrība nodrošina akcionāriem nepārtrauktu elektronisku bezmaksas pieeju akcionāru sapulcē izskatāmajiem dokumentiem. Sabiedrība dokumentu elektronisko pieejamību (tajā skaitā iespēju saglabāt un izdrukāt dokumentus) nodrošina, sākot no paziņojuma par akcionāru sapulces sasaukšanu nosūtīšanas dienas un ne mazāk kā vienu gadu pēc akcionāru sapulces.

(2) Sabiedrība nekavējoties pēc tam, kad saņemti akcionāru iesniegtie lēmumu projekti vai paskaidrojumi par tiem jautājumiem, kuros nav paredzēta lēmumu pieņemšana, nodrošina to pieejamību akcionāriem saskaņā ar šā panta noteikumiem. Ja sabiedrības akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, tā minētos dokumentus nekavējoties pēc to saņemšanas ievieto savā mājaslapā internetā.

(3) Ja sabiedrība tehnisku vai citu iemeslu dēļ nevar nodrošināt akcionāriem nepārtrauktu elektronisku pieeju dokumentiem pirms akcionāru sapulces vai ja akcionārs pamatotu iemeslu dēļ nevar piekļūt elektroniski pieejamiem dokumentiem, sabiedrība pēc akcionāra lūguma dokumentus bez maksas nosūta akcionāram vai nodrošina citu bezmaksas piekļuvi dokumentiem vismaz 14 dienas pirms sapulces.

(4) Ja sabiedrība tehnisku vai citu iemeslu dēļ nevar nodrošināt akcionāriem nepārtrauktu elektronisku pieeju dokumentiem šā panta pirmajā daļā noteiktajā laika posmā pēc akcionāru sapulces, akcionāriem ir tiesības iepazīties ar minētajiem dokumentiem sabiedrības juridiskajā adresē.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

273.² pants. Informācijas publicēšana sabiedrības mājaslapā internetā

(1) Ja sabiedrības akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, sabiedrība vismaz laika posmā no akcionāru sapulces izsludināšanas dienas un ne mazāk kā vienu gadu pēc akcionāru sapulces savā mājaslapā internetā nodrošina akcionāriem šādas ziņas un dokumentus:

1) paziņojumu par akcionāru sapulces sasaukšanu;

2) ziņas par kopējo akciju skaitu un kopējo balsstiesīgo akcionāru balsu skaitu un, ja sabiedrībai ir vairāku kategoriju akcijas, — par katras kategorijas akciju skaitu un balsstiesīgo akcionāru balsu skaitu dienā, kad izsludināts paziņojums par akcionāru sapulces sasaukšanu;

3) šā likuma 273. panta ceturtās daļas 9. punktā minētos dokumentus;

4) tās institūcijas, kura sasauc akcionāru sapulci, paskaidrojumus par akcionāru sapulces darba kārtības jautājumiem, kuros nav paredzēta lēmumu pieņemšana;

5) veidlapas, kuras izmanto, lai balsotu uz pilnvaras pamata vai pirms sapulces.

(2) Ja sabiedrība tehnisku iemeslu dēļ nevar savā mājaslapā internetā nodrošināt akcionāriem pieeju šā panta pirmās daļas 5. punktā minētajām veidlapām, sabiedrība mājaslapā internetā norāda veidu, kādā akcionārs var saņemt veidlapu papīra formā. Šajā gadījumā sabiedrība nodrošina, ka veidlapas ir pieejamas bez maksas ikvienam akcionāram, kurš tās pieprasa.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

274.pants. Akcionāru sapulces darba kārtība

(1) Akcionāru sapulces darba kārtībā iekļaujamais jautājumus nosaka personas vai institūcija, kas ierosina sasaukt sapulci.

(2) Akcionāriem, kuri pārstāv vismaz vienu divdesmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla, ir tiesības ne vēlāk kā 15 dienas pirms akcionāru sapulces pieprasīt, lai institūcija, kura sasauca akcionāru sapulci, iekļauj papildu jautājumus sapulces darba kārtībā. Akcionārs, kurš pieprasa papildu jautājumu iekļaušanu sapulces darba kārtībā, iesniedz institūcijai, kura sasauca akcionāru sapulci, lēmumu projektus vai paskaidrojumu par tiem jautājumiem, kuros nav paredzēta lēmumu pieņemšana.

(3) Valde vai cita institūcija, kura sasauca akcionāru sapulci, papildu jautājumus iekļauj akcionāru sapulces darba kārtībā un nosūta tos tāpat kā paziņojumu par sapulces sasaukšanu ne vēlāk kā četrpadsmit dienas pirms sapulces.

(4) Akcionāriem, kuri pārstāv vismaz vienu divdesmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla, ir tiesības ne vēlāk kā septiņas dienas pirms akcionāru sapulces iesniegt lēmumu projektus par sapulces darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem.

(5) Ja akcionāru sapulcē paredzēts grozīt sabiedrības statūtus, lēmuma projektā par grozījumiem sabiedrības statūtos norāda, kurus statūtu punktus ierosināts atzīt par spēku zaudējušiem vai grozīt, un šo punktu jauno redakciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

275.pants. Akcionāru sapulces tiesīgums

(1) Akcionāru sapulce ir tiesīga pieņemt lēmumus neatkarīgi no tajā pārstāvētā pamatkapitāla, ja statūtos nav noteikta pārstāvības norma.

(2) Ja likumā noteiktajā kārtībā sasauktā akcionāru sapulce nav lemttiesīga tāpēc, ka tajā nav noteikta kvoruma, viena mēneša laikā tiek sasaukta atkārtota sapulce ar to pašu darba kārtību, un tā ir lemttiesīga neatkarīgi no tajā pārstāvēto balsu skaita. Paziņojumu par atkārtotu sapulci nosūta ne vēlāk kā 14 dienas pirms paredzētās sapulces.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

276.pants. Akcionāru sapulcē izskatāmie jautājumi

(1) Akcionāru sapulce var pieņemt lēmumus tikai tajos darba kārtības jautājumos, kuri norādīti paziņojumā par sapulces sasaukšanu, izņemot šā panta otrajā un trešajā daļā minētos gadījumus.

(2) Ja akcionāru sapulcē pārstāvēts viss balsstiesīgais pamatkapitāls, tā uzskatāma par tiesīgu neatkarīgi no sasaukšanas laika, veida un norises vietas. Šī sapulce var apspriest arī darba kārtībā neiekļautus jautājumus un pieņemt tajos lēmumus, ja tam vienbalsīgi piekrīt visi balsstiesīgie akcionāri.

(3) Akcionāru sapulce var pieņemt lēmumus šādos jautājumos (arī tad, ja tie nav bijuši iekļauti darba kārtībā):

1) padomes, revidenta vai likvidatora atsaukšana, ievērojot nosacījumu, ka likvidatora atsaukšanas gadījumā tajā pašā sapulcē tiek ievēlēts jauns likvidators;

2) prasības celšana pret padomes un valdes locekļiem, likvidatoru vai revidentu, ja šajā pašā sapulcē izskatīts jautājums par sabiedrības gada pārskatu;

3) jaunas sapulces sasaukšana.

(4) Ja akcionārs vismaz septiņas dienas pirms akcionāru sapulces iesniedz valdei rakstveida pieprasījumu, valde ne vēlāk kā trīs dienas pirms akcionāru sapulces sniedz viņam visas pieprasītās ziņas par darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem. Valde var atteikties sniegt šādu informāciju tikai tad, ja ir šā likuma 283.panta otrajā daļā paredzētie iemesli. Strīdus starp akcionāriem un valdi šajos jautājumos izšķir akcionāru sapulce.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.06.2011., 16.06.2022. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums trešās daļas 1. un 2. punktā par vārdu "sabiedrības kontroliera" (attiecīgā locījumā) izslēgšanu stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

277.pants. Piedalīšanās akcionāru sapulcē

(1) Akcionāri var piedalīties akcionāru sapulcē gan personiski, gan ar pārstāvju starpniecību. Pilnvara noformējama rakstveidā un pievienojama sapulces protokolam. Pilnvara iesniedzama līdz sapulces sākumam. Sevišķa pilnvara nav vajadzīga personām, kas akcionāru pārstāv uz likuma pamata. Šīs personas uzrāda dokumentu, kas apliecina to pilnvarojumu. Sabiedrība nodrošina, ka akcionārs par pārstāvja iecelšanu vai atsaukšanu var informēt sabiedrību, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus.

(2) Valdes locekļiem un revidentiem, kā arī vismaz vienam padomes loceklim ir pienākums piedalīties akcionāru sapulcē. Šā noteikuma neievērošana nav pamats akcionāru sapulces atzīšanai par nenotikušu vai tajā pieņemto lēmumu apstrīdēšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

277.¹ pants. Attālināta dalība un balsošana akcionāru sapulcē

(1) Akcionāram ir tiesības rakstveidā (tai skaitā izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus) balsot pirms akcionāru sapulces, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) balsojums tiek nodots tādā veidā, kas ļauj sabiedrībai nodrošināt akcionāra identifikāciju;

2) balsojums tiek saņemts sabiedrībā vismaz iepriekšējā dienā pirms akcionāru sapulces.

(2) Akcionārs, kurš balsojis pirms akcionāru sapulces, var lūgt sabiedrību apstiprināt balsojuma saņemšanu. Sabiedrība nekavējoties pēc akcionāra balsojuma saņemšanas nosūta akcionāram apstiprinājumu.

(3) Valde pēc savas iniciatīvas vai pēc akcionāru pieprasījuma, ja akcionāri kopā pārstāv vismaz 20 procentus no sabiedrības pamatkapitāla un statūti neparedz mazāku pārstāvības normu, nodrošina akcionāram tiesības piedalīties vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Šādā gadījumā valde nosaka prasības akcionāru identifikācijai un kārtību, kādā akcionāri var izmantot šīs tiesības.

(4) Statūtos var noteikt, ka akcionāram ir tiesības piedalīties vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Šādā gadījumā statūtos nosaka vai deleģē valdei noteikt prasības akcionāru identifikācijai un kārtību, kādā akcionāri var izmantot šīs tiesības.

(5) Akcionāra tiesības piedalīties vai balsot akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, neierobežo akcionāra tiesības piedalīties un balsot akcionāru sapulcē klātienē.

(6) Statūtos var noteikt, ka akcionāru sapulces notiek tikai elektroniski un akcionāri piedalās un balso akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus. Lēmums par minētajiem statūtu grozījumiem ir pieņemts, ja tam piekrīt visi balsstiesīgie akcionāri.

(7) Akcionārs, kurš balso pirms akcionāru sapulces vai piedalās vai balso akcionāru sapulcē, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus, ir uzskatāms par klātesošu akcionāru sapulcē un ierakstāms šā likuma 278. panta trešajā daļā minētajā sarakstā. Šādā gadījumā sarakstā papildus norāda veidu, kādā akcionārs piedalās vai balso akcionāru sapulcē.

(20.03.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 22.03.2020.)

278.pants. Akcionāru saraksts

(1) Ne vēlāk kā trīs dienas pirms akcionāru sapulces valde sastāda akcionāru sarakstu, kas ir pieejams

akcionāriem.

(2) Sarakstā norāda:

1) akcionāra vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), bet juridiskajām personām — nosaukumu un reģistrācijas numuru;

2) akcionāram piederošo akciju kategoriju, skaitu un nominālvērtību;

3) no akcionāram piederošajām akcijām izrietošo balsu skaitu.

(3) Pirms akcionāru sapulces atklāšanas valde sastāda to akcionāru sarakstu, kuri piedalās sapulcē, norādot šā panta otrajā daļā minētās ziņas. Sarakstā papildus norāda akcionāra pārstāvja (ja tāds ir pilnvarots) vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi), bet juridiskajām personām — nosaukumu (firmu), reģistrācijas numuru un tās pārstāvja vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi).

(3¹) Ziņas par akcionāriem, kuriem pieder dematerializētas akcijas, šā panta pirmajā un trešajā daļā minētajā sarakstā norāda saskaņā ar centrālā vērtspapīru depozitārija, kurā akcijas iegrāmatotas, sniegto informāciju par sabiedrības akcionāriem. Centrālais vērtspapīru depozitārijs sniedz informāciju par dematerializēto akciju turētājiem, kuriem akcijas pieder tās darba dienas beigās, pēc kuras līdz akcionāru sapulcei atliek vēl piecas darba dienas (ieraksta datums).

(4) Valdes pilnvarota persona paraksta šā panta trešajā daļā minēto akcionāru sarakstu un pirms pirmā balsojuma iepazīstina ar to akcionārus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 15.04.2010., 16.06.2011. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

279.pants. Akcionāru balsstiesības

(1) Katra minimālās nominālvērtības balsstiesīgā akcija dod tiesības akcionāru sapulcē uz vienu balsi. Akcionāram ir balsstiesības atbilstoši viņam piederošo balsstiesīgo akciju nominālvērtību kopsummai.

(2) Akcionāru sapulcē balsstiesības ir tiem akcionāriem, kuri ierakstīti šā likuma 278.panta trešajā daļā minētajā sarakstā.

(3) Ja akcionāru sapulcē jāizlemj jautājums par sabiedrības darbības izbeigšanu, šā jautājuma lemšanā tiesības balsot ir arī priekšrocību akciju turētājiem.

(4) Ja akcionāru sapulcē jāizlemj jautājumi par sabiedrības reorganizāciju, pamatkapitāla palielināšanu vai samazināšanu vai par statūtu grozīšanu, tiesības balsot ir arī priekšrocību akciju turētājiem, ja šie jautājumi var skart viņu tiesības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

280.pants. Balsstiesību ierobežojumi

(1) Statūtos var paredzēt, ka tiesības uz vienu balsi dod noteikta akciju nominālvērtību summa, ja šie statūtu noteikumi ir bijuši spēkā pirms akciju emisijas.

(2) Akcionāram nav balsstiesību, ja:

1) viņš ir padomes vai valdes loceklis, likvidators vai revidents, — pieņemot lēmumu par viņa atsaukšanu, neuzticības izteikšanu viņam vai prasības celšanu pret viņu;

2) tiek pieņemts lēmums attiecībā uz tiesībām, kuras sabiedrība var izmantot pret viņu;

3) tiek pieņemts lēmums par viņa atbrīvošanu no saistībām vai atbildības pret sabiedrību;

4) (izslēgts ar 14.02.2002. likumu);

5) tiek pieņemts lēmums par darījuma slēgšanu ar viņu vai saistīto personu.

(3) Akcionāru balsstiesības ir ierobežojamas arī citos likumā noteiktajos gadījumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 14.06.2012. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums otrās daļas 1. punktā par vārdu "revidents vai sabiedrības kontrolieris" aizstāšanu ar vārdiem "vai revidents" stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

281.pants. Akcionāra saistību spēkā neesamība

Nav spēkā saistības, kurās akcionārs uzņemas:

- 1) vienmēr izpildīt sabiedrības vai tās institūciju norādījumus;
- 2) vienmēr pieņemt sabiedrības vai tās institūciju priekšlikumus;
- 3) balsojot padarīt savu attieksmi atkarīgu no atlīdzības.

282.pants. Akcionāru sapulces norise

(1) Šā likuma 269.panta trešās daļas 2.punktā un 270.panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā akcionāru sapulci atklāj komercreģistra iestādes amatpersona.

(2) Akcionāru sapulci vada valdes priekšsēdētājs, ja akcionāri neievēlē citu sapulces vadītāju.

(3) Valde nodrošina balsu skaitīšanu un akcionāru sapulces norises protokolēšanu, ja akcionāri neievēlē citu balsu skaitītāju un sapulces sekretāru (protokolētāju).

(4) (Izslēgta ar 16.06.2022. likumu)

(5) Akcionāru sapulce ievēlē arī vismaz vienu balsstiesīgu akcionāru, kurš apliecinās sapulces protokola pareizību.

(6) Akcionāru sapulcē balsošana notiek atklāti, izņemot gadījumus, kad aizklātu balsošanu pieprasa balsstiesīgie akcionāri, kuri pārstāv vismaz vienu desmitdaļu no pamatkapitāla.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.06.2011., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

283.pants. Akcionāru sapulcē sniedzamās ziņas

(1) Valdes pienākums ir pēc akcionāru pieprasījuma sniegt sapulcei ziņas par sabiedrības saimniecisko stāvokli tādā apjomā, kādā tas nepieciešams attiecīgā darba kārtības jautājuma izskatīšanai un objektīvai izlemšanai.

(2) Valde drīkst atteikties sniegt ziņas tikai tad, ja:

- 1) to izpaušana varētu radīt būtiskus zaudējumus sabiedrībai vai tās darījumu partneriem;
- 2) šīs ziņas nav izpaužamas saskaņā ar likumu vai statūtiem.

(3) Arī tad, ja pastāv šā panta otrajā daļā minētie apstākļi, valde nedrīkst atteikties sniegt ziņas par:

- 1) sabiedrības peļņu un zaudējumiem;
- 2) sabiedrības maksātspēju;
- 3) sabiedrības attīstības perspektīvām;

4) noslēgtajiem darījumiem starp sabiedrību un akcionāru, valdes vai padomes locekli vai saistīto personu.

(4) Strīdus par valdes atteikumu izpaust ziņas izšķir tiesa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 14.06.2012. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2012.)

284.pants. Akcionāru sapulces lēmumu pieņemšana

(1) Akcionāru sapulce pieņem lēmumus ar klātesošo balsstiesīgo akcionāru balsu vairākumu, ja likumā vai statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(2) Lēmumus par grozījumu izdarīšanu statūtos, pamatkapitāla izmaiņām, konvertējamo obligāciju emisiju, sabiedrības reorganizāciju, koncerna līguma noslēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu, sabiedrības iekļaušanu, piekrišanu iekļaušanai un darbības izbeigšanu vai turpināšanu, apturēšanu vai atjaunošanu akcionāru sapulce pieņem, ja par tiem nodotas ne mazāk kā trīs ceturtdaļas no klātesošo balsstiesīgo akcionāru balsīm, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu skaits.

(3) Ja sabiedrībā ir vairākas akciju kategorijas, lēmums jautājumā, kas skar attiecīgās akciju kategorijas akcionāru tiesības, ir pieņemts, ja par to nobalso katras attiecīgās akciju kategorijas akcionāri ar likumā vai statūtos noteikto balsu vairākumu no klātesošajiem akcionāriem katrā šādu akcionāru grupā.

(4) Akcionāru sapulces lēmums attiecībā uz sabiedrību, tās padomes un valdes locekļiem, revidentu un akcionāriem ir spēkā ar tā pieņemšanas brīdi, ja šajā lēmumā vai likumā nav noteikts cits lēmuma spēkā stāšanās termiņš.

(5) Piesakot statūtu grozījumus komercreģistra iestādei, pievieno akcionāru sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par grozījumu izdarīšanu statūtos un pilnu statūtu tekstu jaunajā redakcijā, ko paraksta valde un tās personas, kuras parakstījušas attiecīgo akcionāru sapulces protokolu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 18.12.2008., 29.11.2012., 02.05.2013. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums ceturtajā daļā par vārdu "revidentu, sabiedrības kontrolieri un akcionāriem" aizstāšanu ar vārdiem "revidentu un akcionāriem" stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 82. punktu)

285.pants. Akcionāru sapulces protokols

(1) Akcionāru sapulces protokolā norāda:

1) sabiedrības firmu;

1¹) institūciju, kura sasauca akcionāru sapulci, un laiku, kad par akcionāru sapulces sasaukšanu ir izsūtīts paziņojums;

2) akcionāru sapulces norises vietu un laiku;

2¹) pirmreizējās sapulces norises datumu (atkārtotas sapulces gadījumā);

3) sabiedrības pamatkapitāla un balsstiesīgā pamatkapitāla lielumu;

4) akcionāru sapulcē pārstāvētā pamatkapitāla lielumu un klātesošo balsstiesīgo akcionāru balsu skaitu;

5) sapulces vadītāja, sekretāra, balsu skaitītāju un akcionāru — protokola pareizības apliecinātāju — vārdu un uzvārdu;

6) sapulces darba kārtību;

7) darba kārtības jautājumu apspriešanas gaitu un saturu;

8) pieņemtos lēmumus, atzīmējot par katru lēmumu nodoto "par" un "pret" balsu skaitu;

9) padomes un valdes locekļu, revidenta, likvidatora vai akcionāru iebildumus.

(2) Protokolu paraksta akcionāru sapulces vadītājs un sekretārs, kā arī vismaz viens sapulces ievēlēts akcionārs — protokola pareizības apliecinātājs. Komercreģistra iestādei iesniedz protokola oriģinālu vai atvasinājumu, kura pareizību apliecina tās pašas personas, kuras parakstīja oriģinālu.

(3) Protokolam pievieno akcionāru sarakstu, kas sastādīts saskaņā ar šā likuma 278.pantu, un dokumentus, kuri attiecas uz akcionāru sapulci.

(4) Akcionāriem ir tiesības iepazīties ar protokolu un tam pievienotajiem dokumentiem un bez maksas saņemt to kopiju vai izrakstu.

(5) Ja sabiedrības akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, sabiedrība 14 dienu laikā pēc akcionāru sapulces savā mājaslapā internetā publicē protokolu vai tā izrakstu, kurā ietver vismaz šā panta pirmās daļas 4. un 8. punktā noteiktās ziņas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.03.2006., 02.05.2013. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

286.pants. Akcionāru sapulces lēmuma atzīšana par spēkā neesošu

(1) Akcionāru sapulces lēmumu tiesa var atzīt par spēkā neesošu, ja:

- 1) tas ir pretrunā ar sabiedrības mērķiem, publiskajām interesēm vai labiem tikumiem;
- 2) tas aizskar trešo personu tiesības;
- 3) tas ir pretrunā ar likumu vai statūtiem;
- 4) pārkāpti likuma vai statūtu noteikumi par sapulces sasaukšanu vai ar to saistīto ziņu nosūtīšanu un pieejamību;
- 5) akcionāram bija prettiesiski liegts piedalīties sapulcē;
- 6) akcionāram bija prettiesiski liegts iepazīties ar lēmumu projektiem, to akcionāru sarakstu, kuri piedalās sapulcē, vai akcionāru sapulces protokolu;
- 7) akcionāram bija nepamatoti atteikts sniegt viņa pieprasītās ziņas, ja tas būtiski ietekmēja viņa nostāju attiecīgajā jautājumā;
- 8) sapulcē nav ievēroti balsošanas noteikumi un tas ir būtiski ietekmējis balsošanas rezultātu vai nav ievēroti likuma noteikumi attiecībā uz nodoto balsu skaitu;
- 9) nav ievērotas šā likuma 284.panta trešajā daļā minētās prasības.

(2) Akcionāru sapulces lēmuma atzīšana par spēkā neesošu neskar trešo personu tiesības, kas iegūtas labā ticībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

287.pants. Personas, kurām ir tiesības celt prasību tiesā

(1) Celt tiesā prasību par akcionāru sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu var:

- 1) valdes vai padomes loceklis;
- 2) jebkurš akcionārs — šā likuma 286.panta 1., 2. un 3.punktā minētajos gadījumos, ja viņš balsojis pret apstrīdamo lēmumu un pieprasījis to ieprotokolēt, bet, ja balsošana bijusi aizklāta, — izteicis iebildumus pret apstrīdamo lēmumu un pieprasījis to ieprotokolēt;
- 3) akcionārs, kas nav piedalījies sapulcē, — šā likuma 286.panta 4. un 5.punktā minētajos gadījumos;
- 4) akcionārs, kuram bija liegts iepazīties ar likumā noteiktajiem dokumentiem, — šā likuma 286.panta 6.punktā

minētajā gadījumā;

5) akcionārs, kuram nepamatoti atteikts sniegt viņa pieprasītās ziņas, — šā likuma 286.panta 7.punktā minētajā gadījumā, ja šā akcionāra balss izšķirtu balsošanas rezultātu;

6) akcionārs, kuram netika dota iespēja balsot vai kurš apstrīd cita akcionāra tiesības balsot vai citādi apstrīd balsošanas procedūru, — šā likuma 286.panta 8.punktā minētajā gadījumā;

7) ieinteresētais akcionārs — šā likuma 286.panta 9.punktā minētajā gadījumā.

(2) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

288.pants. Prasības celšana

(1) Termins prasības celšanai par akcionāru sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu ir trīs mēneši no dienas, kad persona uzzināja vai kad tai vajadzēja uzzināt par sapulces lēmumu, bet ne ilgāks par gadu no sapulces norises dienas.

(2) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(3) Prasība par akcionāru sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu ceļama pret sabiedrību.

(4) Ja prasību ceļ valdes loceklis, sabiedrību tiesā pārstāv padome.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

289.pants. Kārība, kādā izpilda tiesas nolēmumu par akcionāru sapulces lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu

(1) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(2) Ja tiesa atzīst akcionāru sapulces lēmumu par spēkā neesošu, sabiedrībai ir pienākums iesniegt komercreģistra iestādei pieteikumu par tā ieraksta grozīšanu, kurš izdarīts, pamatojoties uz minēto akcionāru sapulces lēmumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

290.pants. Atbildība par akcionāru sapulces lēmuma nepamatotu apstrīdēšanu

Par zaudējumiem, kas sabiedrībai radušies akcionāru sapulces lēmuma nepamatotas apstrīdēšanas dēļ, prasītāji atbild solidāri, ja viņi prasību cēlušī jaunā nolūkā vai aiz rupjas neuzmanības.

(14.02.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

291. pants. Padome

Padome ir sabiedrības pārraudzības institūcija, kas pārstāv sabiedrības intereses un šajā likumā un statūtos noteiktajos ietvaros uzrauga valdes darbību un sabiedrības attīstību.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Panta jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 81. punktu)

292.pants. Padomes uzdevumi

(1) Padomes uzdevumi ir šādi:

1) ievēlēt un atsaukt valdes locekļus, pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību;

2) uzraudzīt, lai sabiedrības lietas tiktu kārtotas saskaņā ar likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem;

2¹) apstiprināt sabiedrības vispārīgos darbības principus un attīstības un finanšu mērķus, kā arī uzraudzīt to īstenošanu;

2²) pārraudzīt iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu darbību;

3) izskatīt sabiedrības gada pārskatu un valdes priekšlikumu par peļņas izlietošanu un sastādīt ziņojumu (174.pants);

4) pārstāvēt sabiedrību tiesā visās sabiedrības celtajās prasībās pret valdes locekļiem, kā arī valdes locekļu celtajās prasībās pret sabiedrību un pārstāvēt sabiedrību citās tiesiskajās attiecībās ar valdes locekļiem;

5) apstiprināt darījuma slēgšanu vai dot piekrišanu darījuma slēgšanai starp sabiedrību un valdes vai padomes locekli vai saistīto personu, vai revidentu;

6) iepriekš izskatīt visus jautājumus, kas ir akcionāru sapulces kompetencē vai kas pēc valdes vai padomes locekļu ierosinājuma ir ieteikti apspriešanai sapulcē, un sniegt par tiem atzinumu;

7) dot piekrišanu valdes lēmumam palielināt pamatkapitālu šā likuma 249.panta ceturtajā daļā minētajā gadījumā un izdarīt grozījumus sabiedrības statūtos šā likuma 249.panta piektajā daļā minētajā gadījumā.

(2) Akcionāriem, kuri kopā pārstāv ne mazāk par vienu desmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla, ir tiesības, norādot iemeslus, rakstveidā pieprasīt, lai padome pārbauda valdes darbību. Ja padome šādu pārbaudi mēneša laikā neizdara vai nesniedz atbildi, akcionāriem ir tiesības šo jautājumu nodot izskatīšanai akcionāru sapulcē.

(3) Padome sniedz akcionāru sapulcei paskaidrojumus par savu ziņojumu (175.pants), ja to pieprasa vismaz viens akcionārs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 24.04.2008., 14.06.2012. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Pirmās daļas 2.¹ un 2.² punkts stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 81. punktu)

293.pants. Padomes tiesības

(1) Padomei ir tiesības jebkurā laikā pieprasīt no valdes pārskatu par sabiedrības stāvokli un iepazīties ar visām valdes darbībām.

(2) Padomei ir tiesības pārbaudīt sabiedrības reģistrus un dokumentus, kā arī kasi un visu sabiedrības mantu.

(3) Padome var uzticēt pārbaudi kādam no saviem locekļiem vai uzdot pārbaudes veikšanu vai atsevišķu jautājumu noskaidrošanu pieaicinātam ekspertam.

(4) Padomei ir tiesības sasaukt akcionāru sapulci vai uzdot to sasaukt valdei, ja to prasa sabiedrības intereses.

(5) Padomei nav tiesību izlemt jautājumus, kas ir valdes kompetencē.

294.pants. Padomes piekrišana valdes rīcībai

(1) Statūtos var noteikt, ka svarīgu jautājumu izlemšanā valdei ir nepieciešama padomes piekrišana. Par šādiem svarīgiem jautājumiem uzskatāmi:

1) līdzdalības iegūšana citās sabiedrībās, tās palielināšana vai samazināšana;

2) uzņēmuma iegūšana vai atsavināšana;

3) nekustamā īpašuma iegūšana, atsavināšana vai apgrūtināšana ar lietu tiesībām;

4) filiāļu un pārstāvniecību atvēršana vai slēgšana;

5) tādu darījumu slēgšana, kas pārsniedz statūtos vai padomes lēmumos noteikto summu;

6) tādu aizdevumu izsniegšana, kas nav saistīti ar sabiedrības parasto komercdarbību;

7) kredītu izsniegšana sabiedrības darbiniekiem;

8) jaunu darbības veidu uzsākšana un esošo darbības veidu pārtraukšana;

9) *(izslēgts no 01.07.2023. ar 11.05.2023. likumu. Sk. pārejas noteikumu 81. punktu).*

(2) Sabiedrība savos statūtos var paredzēt arī citus jautājumus, kuru izlemšanā valdei jāsaņem padomes piekrišana.

(3) Ja padome noraida valdes priekšlikumu šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos jautājumos, valdei ir tiesības sasaukt ārkārtas akcionāru sapulci, kura pieņem lēmumu attiecīgajā jautājumā.

(4) Fakts, ka valde nav saņēmusi padomes piekrišanu, nav saistošs trešajai personai. Minētā fakta izsludināšana vai attiecīgu statūtu noteikumu esamība nav pietiekams pamats, lai atzītu šo faktu par saistošu trešajai personai, izņemot gadījumu, kad persona zināja, ka nepieciešama padomes piekrišana un ka tā nav dota.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 81. punktu)

295.pants. Padomes sastāvs

(1) Par padomes locekli var būt tikai rīcībspējīga fiziskā persona.

(2) Par padomes locekli nedrīkst būt:

1) šīs sabiedrības valdes loceklis, revidents, prokūrists vai komercpilnvarnieks;

2) šīs sabiedrības atkarīgās sabiedrības valdes loceklis vai persona, kurai ir tiesības pārstāvēt šo atkarīgo sabiedrību;

3) *(izslēgts ar 22.04.2004. likumu).*

(3) Statūti var paredzēt stingrākus ierobežojumus padomes loceklim.

(4) Minimālais padomes locekļu skaits ir trīs.

(5) Maksimālais padomes locekļu skaits ir divdesmit.

(6) Padomes loceklis nevar uzticēt savu pienākumu pildīšanu citai personai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

296.pants. Padomes locekļu ievēlēšana un atsaukšana

(1) Padome tiek ievēlēta uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem.

(2) Padomes locekli nevar ievēlēt bez viņa piekrišanas. Piekrišanā padomes locekļa kandidāts norāda iespējamos šķēršļus amata ieņemšanai saskaņā ar likuma un statūtu noteikumiem vai apliecina, ka viņam šādu šķēršļu nav.

(2¹) Komercreģistra iestādei iesniedz padomes locekļa rakstveida piekrišanu, kurā viņš norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras padomes locekli piekrīt kļūt.

(3) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(4) Akcionārs vai akcionāru grupa ir tiesīgi izvirzīt ievēlēšanai padomē savus kandidātus ar tādu aprēķinu, lai, šā akcionāra vai akcionāru grupas pārstāvēto balsstiesīgo kapitālu dalot ar izvirzāmo kandidātu skaitu, katram no kandidātiem būtu ne mazāk par pieciem procentiem no akcionāru sapulcē pārstāvētā balsstiesīgā kapitāla. Katrs šādi izvirzītais kandidāts tiek iekļauts padomes locekļu vēlēšanu sarakstā.

(5) Balsošana notiek par visiem sarakstā iekļautajiem padomes locekļu kandidātiem vienā balsojumā, visiem akcionāriem balsojot vienlaicīgi. Akcionārs ir tiesīgs nodot visas savas balsis par vienu vai vairākiem sarakstā iekļautajiem padomes locekļu kandidātiem jebkurā proporcijā veselos skaitļos.

(6) Par ievēlētām padomē uzskatāmas tās personas, kuras ieguvušas visvairāk balsu, ievērojot statūtos noteikto maksimālo padomes locekļu skaitu. Ja divi vai vairāki padomes locekļu kandidāti iegūst vienādu balsu skaitu un tāpēc nevar noteikt, kuri no viņiem uzskatāmi par ievēlētiem, jautājums izlemjams ar akcionāru sapulces balsojumu par katru no šiem kandidātiem un par ievēlētu uzskatāms kandidāts, kurš atkārtotajā balsojumā ieguvis lielāko balsu skaitu.

(7) Padomes locekli var jebkurā laikā atsaukt no amata ar akcionāru sapulces lēmumu.

(8) Padomes loceklis var jebkurā laikā atstāt padomes locekļa amatu, par to iesniedzot paziņojumu sabiedrībai.

(9) Ja padomes loceklis atstāj amatu vai tiek atsaukts no amata pirms padomes termiņa beigām, notiek jaunas padomes locekļu vēlēšanas, kurās pārvēlē visu padomes sastāvu.

(10) Par izmaiņām padomes locekļu sastāvā valde ziņo komercreģistra iestādei, iesniedzot padomes locekļu sarakstu, katra padomes locekļa rakstveida piekrišanu un attiecīgo akcionāru sapulces lēmumu vai attiecīgā padomes locekļa paziņojumu.

(11) Sabiedrība, kurā ir viens akcionārs, var nepiemērot šā panta devītajā daļā noteikto pārvēlēšanas kārtību. Šādā gadījumā padomes locekli ievēlē uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, un komercreģistra iestādei padomes locekļa rakstveida piekrišanu iesniedz jaunais padomes loceklis.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 22.04.2004., 16.03.2006., 15.04.2010., 29.11.2012. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

297.pants. Padomes vadība

(1) Padomes locekļi no sava vidus ievēlē padomes priekšsēdētāju un vismaz vienu viņa vietnieku.

(2) Padomes priekšsēdētāja vietnieks pilda padomes priekšsēdētāja pienākumus tikai tad, ja padomes priekšsēdētājs ir prombūtnē (slimība, komandējums, atvaļinājums u.tml.) vai devis tādu uzdevumu.

298.pants. Padomes sēžu sasaukšana

(1) Padomes sēdes sasauc padomes priekšsēdētājs, bet viņa prombūtnē vai uzdevumā — viņa vietnieks pēc nepieciešamības, taču ne retāk kā reizi ceturksnī.

(2) Tiesības pieprasīt padomes sēdes sasaukšanu ir katram padomes loceklim, kā arī valdei, motivējot sēdes sasaukšanas nepieciešamību un nolūku.

(3) Ja padomes priekšsēdētājs pieprasījumu par padomes sēdes sasaukšanu neizpilda divu nedēļu laikā no tā saņemšanas brīža, sēdes sasaukšanas iniciatoram ir tiesības sasaukt padomes sēdi, paskaidrojot lietas apstākļus.

299.pants. Padomes lēmumu pieņemšana

(1) Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk par pusi no padomes locekļiem. Ja padomes sastāvā ir mazāk locekļu, nekā paredzēts statūtos, kvorums nosakāms pēc statūtos noteiktā padomes locekļu skaita.

(2) Padome pieņem savus lēmumus ar vienkāršu klātesošo balsu vairākumu, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu vairākums. Statūtos var noteikt, ka, balsīm sadaloties līdzīgi, izšķirošā ir padomes priekšsēdētāja balss.

(2¹) Ja padomes loceklim nav balsstiesību, balsu vairākumu nosaka pēc klātesošo balsstiesīgo padomes locekļu balsīm.

(3) Padomes loceklis, kas nepiedalās padomes sēdē, var nodot savu balsi rakstveidā, iesniedzot to citam padomes loceklim. Nodot savu balsi telefoniski vai citādā veidā drīkst tikai tad, ja izmantotie sakaru līdzekļi pieļauj padomes locekļiem vienlaikus piedalīties jautājuma apspriešanā un lēmuma pieņemšanā un ja šī darbība ir attiecīgi

dokumentāri fiksēta.

(4) Padomes sēdes tiek protokolētas. Protokolā norāda:

- 1) sabiedrības firmu;
- 2) padomes sēdes norises vietu un laiku;
- 3) sēdes dalībniekus;
- 4) darba kārtības jautājumus;
- 5) darba kārtības jautājumu apspriešanas gaitu un saturu;
- 6) balsošanas rezultātus, norādot katra padomes locekļa balsojumu "par" vai "pret" par katru lēmumu;
- 7) pieņemtos lēmumus.

(5) Ja padomes loceklis nepiekrīt padomes lēmumam un balso pret to, viņa atšķirīgais viedoklis pēc viņa pieprasījuma ierakstāms padomes sēdes protokolā.

(6) Padomes sēžu protokolus paraksta sēdes vadītājs un vismaz vēl viens sēdes dalībnieks. Komercreģistra iestādei iesniedz protokola oriģinālu vai atvasinājumu, kura pareizību apliecina padomes sēdes vadītājs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.06.2005., 14.06.2012., 15.06.2017. un 20.03.2020. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2020.)

300.pants. Atlīdzība padomes locekļiem

Atlīdzība padomes locekļiem nosaka akcionāru sapulce.

301.pants. Valde

(1) Valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību.

(2) Valde pārzina un vada sabiedrības lietas. Tā atbild par sabiedrības komercdarbību, kā arī par likumam atbilstošu grāmatvedību.

(3) Valde pārvalda sabiedrības mantu un rīkojas ar tās līdzekļiem atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem.

302.pants. Valdes tiesības vadīt sabiedrību

Valdes locekļi vada sabiedrību tikai kopīgi.

303.pants. Valdes pārstāvības tiesības

(1) Visiem valdes locekļiem ir pārstāvības tiesības. Valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi, ja statūtos nav noteikts citādi.

(2) Kopīgas pārstāvības gadījumā valdes locekļi var pilnvarot no sava vidus vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus.

(3) Valdes pārstāvības tiesības attiecībā uz trešajām personām nevar ierobežot. Statūtos noteiktās valdes locekļu tiesības pārstāvēt sabiedrību kopīgi vai atsevišķi nav uzskatāmas par valdes pārstāvības tiesību ierobežojumu šā panta izpratnē.

(4) Attiecībā uz sabiedrību valdes locekļiem jāievēro pārstāvības ierobežojumi, kas noteikti statūtos, akcionāru sapulces un padomes lēmumos, kā arī aizliegums veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību vai ieņemt

noteiktus amatus.

(14.02.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. un 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

304.pants. Valdes sastāvs

(1) Valdes sastāvā var būt viens vai vairāki valdes locekļi.

(2) Par valdes locekli var būt tikai rīcībspējīga fiziskā persona.

(3) Par valdes locekli nevar būt:

1) šīs sabiedrības padomes loceklis;

2) šīs sabiedrības revidents;

3) *(izslēgts ar 29.11.2012. likumu);*

4) koncerna valdošā uzņēmuma padomes loceklis.

(4) Statūtos var paredzēt uz valdes locekļiem attiecināmus stingrākus ierobežojumus.

(5) (Izslēgta ar 22.04.2004. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 29.11.2012. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

305.pants. Valdes locekļu ievēlēšana un pārstāvības tiesību noteikšana

(1) Valdes locekļus ievēlē padome.

(2) Valdes locekli nevar ievēlēt bez viņa piekrišanas. Piekrišanā valdes loceklis norāda iespējamās šķēršļus amata ieņemšanai saskaņā ar šā likuma 4.¹, 4.², 4.³, 171. un 304. pantu un iespējamās šķēršļus sabiedrības pārstāvības tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 4.¹ un 4.² pantu vai apliecina, ka viņam šādu šķēršļu nav.

^(2¹) Komercreģistra iestādei iesniedz valdes locekļa rakstveida piekrišanu, kurā viņš norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras valdes locekli piekrīt kļūt.

(3) Valdes locekli ievēlē amatā uz pieciem gadiem, ja statūti neparedz īsāku termiņu.

(4) Valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus ieceļ padome.

(5) (Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 16.03.2006., 15.04.2010., 29.11.2012., 02.05.2013. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījums par otrās daļas otrā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 01.08.2023. Sk. pārejas noteikumu 83. punktu)

306.pants. Valdes locekļu atsaukšana un viņu tiesības atstāt amatu

(1) Valdes locekli var atsaukt padome, ja tam ir svarīgs iemesls.

(2) Par svarīgu iemeslu jebkurā gadījumā uzskatāma rupja pilnvaru pārkāpšana, pienākumu neizpilde vai nepienācīga izpilde, nespēja vadīt sabiedrību, kaitējuma nodarīšana sabiedrības interesēm, kā arī akcionāru sapulces izteiktā neuzticība.

(3) Valdes loceklis var jebkurā laikā atstāt valdes locekļa amatu, par to iesniedzot paziņojumu sabiedrībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

307.pants. Valdes sastāva un pārstāvības tiesību izmaiņu izsludināšana

Izmaiņas valdes sastāvā un pārstāvības tiesībās valde piesaka komercreģistra iestādei, iesniedzot valdes locekļu sarakstu un attiecīgo padomes lēmumu vai valdes locekļa paziņojumu.

(14.02.2002. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

308.pants. Atlīdzība valdes locekļiem

(1) Valdes loceklim ir tiesības uz atlīdzību atbilstoši viņa pienākumu apjomam un sabiedrības finansiālajam stāvoklim.

(2) Atlīdzības apmēru valdes locekļiem nosaka padome.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 15.03.2002.)

308.¹ pants. Valdes locekļu tiesības uz ar bērna aprūpi saistītiem atvaļinājumiem

Valdes locekļu tiesībām uz ar bērna aprūpi saistītiem atvaļinājumiem piemēro šā likuma 224.¹ pantu, ciktāl šajā nodaļā nav noteikts citādi.

(14.11.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.12.2024. Sk. pārejas noteikumu 87. punktu)

309.pants. Ierobežojumi sabiedrības valdes locekļiem

(1) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(2) *(Izslēgta ar 14.02.2002. likumu)*

(3) Ja sabiedrības intereses saduras ar kāda valdes locekļa vai saistītās personas interesēm, jautājumu izlemj valdes sēdē, kurā ieinteresētajam valdes loceklim nav balsstiesību, un tas ierakstāms valdes sēdes protokolā. Valdes loceklim ir pienākums par šīm interesēm paziņot pirms valdes sēdes sākuma.

(4) Šā panta trešās daļas noteikumi attiecas arī uz to valdes locekli, kurš ir ieinteresētā valdes locekļa radnieks līdz otrajai radniecības pakāpei, laulātais vai svainis līdz pirmajai svainības pakāpei vai persona, ar kuru viņam ir kopīga saimniecība.

(5) Šā panta prasību neievērošana neietekmē starp sabiedrību un valdes locekli vai saistīto personu noslēgtā darījuma spēkā esamību. Valdes loceklis, kurš pārkāpj šā panta prasības, atbild par sabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 14.06.2012. likumu, kas stājas spēkā 10.07.2012.)

310.pants. Valdes lēmumu pieņemšana

(1) Valde ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk par pusi no valdes locekļiem. Ja statūtos paredzēts konkrēts valdes locekļu skaits un ja valdes sastāvā ir mazāk locekļu, nekā paredzēts statūtos, kvorums nosakāms pēc statūtos noteiktā valdes locekļu skaita.

(2) Valde pieņem savus lēmumus ar vienkāršu klātesošo balsu vairākumu, ja statūtos nav noteikts lielāks balsu vairākums. Statūtos var noteikt, ka, balsīm sadaloties līdzīgi, izšķirošā ir valdes priekšsēdētāja balss.

(2¹) Ja valdes loceklim nav balsstiesību, balsu vairākumu nosaka pēc klātesošo balsstiesīgo valdes locekļu balsīm.

(3) Valdes sēdes tiek protokolētas. Protokolā norāda:

1) sabiedrības firmu;

2) valdes sēdes norises vietu un laiku;

- 3) sēdes dalībniekus;
- 4) darba kārtības jautājumus;
- 5) darba kārtības jautājumu apspriešanas gaitu un saturu;
- 6) balsošanas rezultātus, norādot katra valdes locekļa balsojumu "par" vai "pret" par katru lēmumu;
- 7) pieņemtos lēmumus.

(4) Ja valdes loceklis nepiekrīt valdes lēmumam un balso pret to, viņa atšķirīgais viedoklis pēc viņa pieprasījuma ierakstāms valdes sēdes protokolā.

(5) Valdes sēžu protokolus paraksta sēdes vadītājs un vismaz vēl viens sēdes dalībnieks.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.06.2005., 14.06.2012., 15.06.2017. un 20.03.2020. likumu, kas stājas spēkā 22.03.2020.)

310.¹ pants. Par pamatkapitāla palielināšanu pieņemtā valdes lēmuma atzīšana par spēkā neesošu

(1) Valdes lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu tiesa var atzīt par spēkā neesošu šā likuma 286.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā minētajos gadījumos, kā arī tad, ja pārkāpta pamatkapitāla palielināšanas kārtība.

(2) Ar prasību atzīt par spēkā neesošu valdes lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu tiesā var vērsties jebkurš akcionārs.

(3) Termiņš šā panta otrajā daļā minētās prasības celšanai ir trīs mēneši no dienas, kad akcionārs uzzināja vai kad viņam vajadzēja uzzināt par valdes lēmumu, bet ne ilgāks par gadu no lēmuma pieņemšanas dienas.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

310.² pants. Kārtība, kādā izpilda tiesas nolēmumu atzīt par spēkā neesošu valdes lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

310.³ pants. Atbildība par to, ka valdes lēmums par pamatkapitāla palielināšanu apstrīdēts nepamatoti

Par zaudējumiem, kas sabiedrībai nodarīti, nepamatoti apstrīdot valdes lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu, prasītāji atbild solidāri, ja viņi prasību cēlušī jaunā nolūkā vai aiz rupjas neuzmanības.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

311.pants. Valdes ziņojums

(1) Valdes pienākums ir reizi ceturksnī sniegt rakstveida ziņojumu par savu darbību padomei, bet gada beigās — akcionāru sapulcei. Ziņojumā atspoguļo:

- 1) sabiedrības komercdarbības rezultātus;
- 2) sabiedrības saimniecisko stāvokli, rentabilitāti, apgrozījumu un vērtspapīru kustību;
- 3) apstākļus, kas var ietekmēt sabiedrības saimniecisko stāvokli;
- 4) plānoto sabiedrības komercdarbības politiku nākamajā pārskata periodā.

(2) Valde informē padomi arī par citiem nozīmīgiem sabiedrības darbības aspektiem.

KAPITĀLSABIEDRĪBAS DARBĪBAS IZBEIGŠANA UN LIKVIDĀCIJA

312.pants. Kapitālsabiedrības darbības izbeigšanas pamats

(1) Kapitālsabiedrības (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — sabiedrība) darbība izbeidzas:

- 1) ar dalībnieku lēmumu;
- 2) ar tiesas nolēmumu;
- 3) uzsākot bankrota procedūru;
- 4) izbeidzoties statūtos noteiktajam termiņam (ja sabiedrība bija dibināta uz noteiktu termiņu);
- 5) sasniedzot statūtos noteiktos mērķus (ja sabiedrība bija dibināta noteiktu mērķu sasniegšanai);
- 6) citos likumā vai statūtos noteiktajos gadījumos.

(2) Sabiedrības darbības izbeigšana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā, pieteikumā norādot sabiedrības darbības izbeigšanas pamatu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

313.pants. Sabiedrības darbības izbeigšana, pamatojoties uz dalībnieku lēmumu

(1) Lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu pieņem dalībnieku sapulce.

(2) Valdei ir pienākums sniegt dalībniekiem pārskatu par iepriekšējo pārskata gadu un par sabiedrības darbību kārtējā gadā.

(3) Saimnieciskās darbības pārskatā norādāms termiņš, kurā sabiedrība var apmierināt kreditoru prasījumus.

314.pants. Sabiedrības darbības izbeigšana, pamatojoties uz tiesas nolēmumu

(1) Sabiedrības darbību var izbeigt, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, ja:

- 1) sabiedrības dibināšanas dokumenti ir pretrunā ar likumu;
- 2) sabiedrības pamatkapitāls neatbilst likuma prasībām;
- 3) sabiedrība neiesniedz komercreģistra iestādei likumā paredzētās ziņas vai dokumentus;
- 4) dalībnieki nav pieņēmuši lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu gadījumos, kad tas viņiem bija jādara saskaņā ar likumu vai statūtiem;
- 5) *(izslēgts ar 29.11.2012. likumu);*
- 5¹) šā likuma 185.¹ panta pirmajā daļā minētā sabiedrība ar ierobežotu atbildību nav palielinājusi pamatkapitālu atbilstoši šā likuma 185.¹ panta sestās daļas noteikumiem;
- 6) citos likumā noteiktajos gadījumos.

(2) Prasību tiesā var celt valdes vai padomes loceklis, dalībnieks, komercreģistra iestāde, kā arī trešās personas, kuru likumiskās tiesības ir aizskartas.

(2¹) Trešā persona, kuras likumiskās tiesības ir aizskartas, var celt prasību tiesā šā panta pirmās daļas 2. vai 3.punktā minētajā gadījumā.

(3) Komercreģistra iestāde var celt prasību tiesā šā panta pirmās daļas 1., 3. un 5.¹ punktā minētajos gadījumos, ja sabiedrība triju mēnešu laikā pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas nav novērsusi norādītos trūkumus.

(4) Līdz brīdim, kad tiek pieņemts nolēmums par sabiedrības darbības izbeigšanu, tiesa var noteikt termiņu, kurā sabiedrībai jānovērš trūkumi, kas ir pamats tās darbības izbeigšanai. Trūkumu novēršanai noteiktais termiņš nevar būt ilgāks par trim mēnešiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 15.04.2010., 29.11.2012. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

314.¹ pants. Sabiedrības darbības izbeigšana, pamatojoties uz komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmumu

(1) Sabiedrības darbību var izbeigt, pamatojoties uz komercreģistra iestādes lēmumu, ja:

1) sabiedrības valdei ilgāk par trim mēnešiem nav pārstāvības tiesību un sabiedrība triju mēnešu laikā pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas nav novērsusi norādīto trūkumu;

2) sabiedrība atbilstoši šā likuma 12. panta ceturtajai daļai nav sasniedzama tās juridiskajā adresē un divu mēnešu laikā pēc rakstveida brīdinājuma saņemšanas nav novērsusi norādīto trūkumu.

(2) Sabiedrības darbību var izbeigt, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, ja:

1) sabiedrība viena mēneša laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas nav iesniegusi gada pārskatu un kopš pārkāpuma izdarīšanas ir pagājuši vismaz seši mēneši;

2) sabiedrība viena mēneša laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas nav iesniegusi nodokļu likumos paredzētās deklarācijas par sešu mēnešu periodu;

3) sabiedrības darbība ir apturēta, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, un sabiedrība triju mēnešu laikā pēc tās darbības apturēšanas nav novērsusi norādīto trūkumu.

(3) Komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmums par sabiedrības darbības izbeigšanu stājas spēkā viena mēneša laikā pēc tā paziņošanas sabiedrībai, ja lēmums nav likumā noteiktajā kārtībā apstrīdēts vai pārsūdzēts.

(4) Šā panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu nepiemēro, ja komercreģistrā izdarīts ieraksts par komersanta darbības apturēšanu, pamatojoties uz komersanta lēmumu.

(29.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

315.pants. Sabiedrības darbības izbeigšana bankrota gadījumā

Kārtību, kādā izbeidzama sabiedrības darbība bankrota gadījumā, regulē atsevišķs likums.

316.pants. Sabiedrības darbības turpināšana pēc darbības termiņa beigām vai mērķa sasniegšanas

Ja izbeidzas dibināšanas dokumentos noteiktais sabiedrības darbības termiņš vai ir sasniegts noteiktais mērķis, dalībnieki var pieņemt lēmumu par darbības turpināšanu vai sabiedrības reorganizāciju un izdarīt nepieciešamos grozījumus dibināšanas dokumentos.

317.pants. Likvidācija

(1) Sabiedrības darbības izbeigšanas gadījumā notiek tās likvidācija, ja likumā nav noteikts citādi.

(2) Sabiedrības likvidācija nenotiek un komercreģistra iestāde pieņem lēmumu par sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra, ja neviena sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona neiesniedz tiesai vai komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu un sabiedrībai nav pasludināts maksātnespējas process.

(3) Manta, kas palikusi pēc sabiedrības izslēgšanas no komercreģistra, piekrīt valstij.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

318.pants. Likvidatoru iecelšana

(1) Likvidāciju veic valdes locekļi, ja statūtos, dalībnieku sapulces lēmumā vai tiesas nolēmumā nav noteikts citādi.

(2) Ja likvidatoru iecel dalībnieku sapulce, tā nosaka likvidatora atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību.

(3) Ja sabiedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, un sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona ir ieteikusi tiesai likvidatora kandidātu, vai ja to prasa dalībnieki, kuri pārstāv ne mazāk par vienu desmitdaļu pamatkapitāla, likvidatoru iecel un viņa atlīdzības apmēru un kārtību nosaka tiesa.

(4) Var tikt iecelts viens likvidators vai vairāki likvidatori.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

318.¹ pants. Likvidatora iecelšana, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu

(1) Likvidatoru, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu, var iecelt tiesa vai komercreģistra iestāde.

(2) Ja tiesā celta prasība par sabiedrības darbības izbeigšanu, jebkura sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona var ieteikt tiesai likvidatora kandidātu.

(3) Ja sabiedrības darbība ir izbeigta, pamatojoties uz komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmumu, vai ja sabiedrības darbība ir izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, un neviena ieinteresētā persona nav ieteikusi tiesai likvidatora kandidātu, komercreģistra iestāde pēc tam, kad komercreģistrā izdarīts ieraksts par sabiedrības darbības izbeigšanu, savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par sabiedrības darbības izbeigšanu. Paziņojumā uzaicina sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas viena mēneša laikā pēc tā publicēšanas dienas iesniegt komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu.

(4) Šā panta otrajā un trešajā daļā minētajā pieteikumā sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona norāda kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu un termiņu. Pieteikumam pievieno šā likuma 320.panta pirmās daļas 2.punktā minēto dokumentu.

(5) Komercreģistra iestāde izdara ierakstu par likvidatora iecelšanu, pamatojoties uz pirmo sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas iesniegto pieteikumu par likvidatora iecelšanu.

(6) Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par likvidatora iecelšanu.

(7) Likvidatora atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību nosaka sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona, kura iesniegusi šā panta piektajā daļā minēto pieteikumu.

(29.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

318.² pants. Likvidācijas izmaksu segšana, ja likvidators iecelts, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu

(1) Likvidācijas izmaksas sedz sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona, kura iesniegusi šā likuma 318.¹ panta piektajā daļā minēto pieteikumu.

(2) Sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas segtās likvidācijas izmaksas atmaksā no sabiedrības mantas.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

319.pants. Likvidatoram izvirzāmās prasības

(1) Par likvidatoru var būt rīcībspējīga fiziskā persona.

(2) *(Izslēgta ar 15.04.2010. likumu)*

(3) Par likvidatoru nevar būt persona, kura atbilstoši šā likuma 221.panta ceturtās daļas pirmajā teikumā un 304.panta trešajā daļā noteiktajiem ierobežojumiem nevar būt par sabiedrības valdes locekli.

(4) Likvidatoram ir pienākums paziņot dalībniekiem par iespējamiem šķēršļiem amata ieņemšanai saskaņā ar šā likuma 4.¹, 4.², 4.³, 171., 221. un 304. pantu un iespējamiem šķēršļiem sabiedrības pārstāvības tiesību īstenošanai saskaņā ar šā likuma 4.¹ un 4.² pantu vai apliecināt, ka viņam šādu šķēršļu nav.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010., 29.11.2012. un 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023. Ceturtās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.08.2023. Sk. pārejas noteikumu 83. punktu)

320.pants. Pieteikums par sabiedrības darbības izbeigšanu un tās likvidāciju

(1) Lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu valde triju dienu laikā no tā pieņemšanas dienas iesniedz ierakstīšanai komercreģistrā. Pieteikumā norāda kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu un termiņu. Pieteikumam pievieno:

1) dalībnieku sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu;

2) katra likvidatora rakstveida piekrišanu būt par likvidatoru. Rakstveida piekrišanā likvidators norāda tās sabiedrības firmu un reģistrācijas numuru, par kuras likvidatoru piekriņš kļūst.

(2) Ja sabiedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, tiesa triju dienu laikā no nolēmuma spēkā stāšanās dienas nosūta attiecīgo nolēmumu ieraksta izdarīšanai komercreģistrā.

(2¹) Ja sabiedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, nodokļu administrācija triju dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas nosūta attiecīgo lēmumu ieraksta izdarīšanai komercreģistrā.

(3) Ja likvidāciju veic valdes locekļi, šo faktu norāda pieteikumā vai tiesas nolēmumā un tam nav jāpievieno šā panta pirmās daļas 2.punktā minētie dokumenti.

(15.04.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012., 02.05.2013. un 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

321.pants. Likvidatora atcelšana

(1) Likvidatoru var atcelt ar dalībnieku sapulces lēmumu, izņemot šā panta 3.¹ daļā minēto gadījumu.

(2) Likvidatoru var atcelt ar tiesas nolēmumu, pamatojoties uz dalībnieka vai trešās personas pieteikumu, ja tam ir svarīgi iemesli.

(3) Tiesas iecelto likvidatoru var atcelt tikai ar tiesas nolēmumu, pamatojoties uz dalībnieka vai trešās personas pieteikumu, ja tam ir svarīgi iemesli, vienlaikus ieceļot jaunu likvidatoru.

(3¹) Likvidatoru, kurš iecelts, pamatojoties uz sabiedrības likvidācijā ieinteresētās personas pieteikumu komercreģistra iestādei, var atcelt ieinteresētā persona, kura likvidatoru iecēlusi, ieceļot jaunu likvidatoru.

(4) Lēmumu par likvidatora atcelšanu jaunais likvidators iesniedz komercreģistra iestādei triju dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

322.pants. Likvidatora tiesības un pienākumi

(1) Likvidatoram ir visas valdes un padomes tiesības un pienākumi, kas nav pretrunā ar likvidācijas mērķi.

(2) Likvidators piedzen parādus, pārdod sabiedrības mantu un apmierina kreditoru prasījumus.

(3) Likvidators drīkst slēgt tikai tos darījumus, kuri nepieciešami sabiedrības likvidācijai.

(4) Ja sabiedrības likvidāciju veic vairāki likvidatori, viņiem ir tiesības pārstāvēt sabiedrību tikai kopīgi. Likvidatori var pilnvarot vienu vai vairākas personas no sava vidus atsevišķu darbību vai atsevišķu darbības veidu veikšanai.

(5) Likvidatora pārstāvības ierobežojumi nav saistoši trešajām personām.

(6) Likvidācijas laikā sabiedrības firmai pievieno vārdu "likvidējamā".

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

323.pants. Maksātnespējas pieteikuma iesniegšana

Ja likvidācijas gaitā atklājas, ka likvidējamās sabiedrības mantas nepietiek, lai apmierinātu visus pamatotos kreditoru prasījumus, likvidatoram ir pienākums iesniegt maksātnespējas pieteikumu likumā noteiktajā kārtībā.

324.pants. Kreditoru informēšana

(1) Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par sabiedrības darbības izbeigšanu un likvidācijas uzsākšanu.

(2) Likvidators ne vēlāk kā šā panta pirmajā daļā minētā paziņojuma publicēšanas dienā nosūta paziņojumu par likvidācijas uzsākšanu visiem zināmajiem sabiedrības kreditoriem.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā un šā likuma 318.¹ panta sestajā daļā minētajā paziņojumā sabiedrības kreditori uzaicināmi pieteikt savus prasījumus viena mēneša laikā pēc paziņojuma publicēšanas dienas, ja dalībnieku sapulces lēmumā vai tiesas nolēmumā par sabiedrības darbības izbeigšanu nav noteikts garāks kreditoru pieteikšanās termiņš.

(4) *(Izslēgta ar 15.06.2017. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010., 29.11.2012., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

325.pants. Prasījumu pieteikšana

Kreditori noteiktā termiņā piesaka likvidatoram savus prasījumus pret sabiedrību. Prasījumā norādāms prasījuma saturs, pamats un apmērs, un tam pievienojami prasījumu pamatojošie dokumenti.

326.pants. Likvidācijas sākuma finansu pārskats

(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

327.pants. Kreditoru aizsardzība

(1) Ja zināms kreditors nepiesaka savu prasījumu, nepieņem izpildījumu vai saistība vēl nav izpildāma, viņam pienākošās summas tiek deponētas pie zvērināta notāra pēc sabiedrības juridiskās adreses.

(2) Pastāvot strīdīgam kreditora prasījumam, sabiedrības mantu var sadalīt starp dalībniekiem tikai tad, ja attiecīgajam kreditoram ir dots nodrošinājums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.11.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

328.pants. Slēguma finansu pārskats un mantas sadales plāns

(1) Pēc kreditoru prasījumu apmierināšanas vai viņiem paredzētās naudas deponēšanas un likvidācijas izdevumu segšanas likvidators sastāda likvidācijas slēguma finansu pārskatu un sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu, kurā nosaka likvidācijas kvotu.

(2) Likvidācijas slēguma finansu pārskatu un sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu pārbauda revidents.

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību revidenta pārbaude veicama, ja saskaņā ar statūtiem ir paredzēts, ka revidents pārbauda sabiedrības gada pārskatu, vai ja tā nolemj dalībnieku sapulce.

(3) Likvidators nosūta visiem dalībniekiem likvidācijas slēguma finanšu pārskatu un sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu. Paziņojums dematerializēto akciju turētājiem nosūtāms šā likuma 273. pantā noteiktajā kārtībā, paziņojumā norādot vietu, kur ir pieejams likvidācijas slēguma finanšu pārskats un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāns.

(4) Ja likvidācijas slēguma finanšu pārskata un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāna sastādīšanā ir pārkāpts likums, statūti vai dalībnieku sapulces lēmumi, tiesa, pamatojoties uz ieinteresētās personas prasību, var lemt par jaunas likvidācijas slēguma finanšu pārskata un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāna sastādīšanu vai par papildu likvidācijas darbību veikšanu. Prasības celšanas termiņš ir divi mēneši no dienas, kad likvidācijas slēguma finanšu pārskats un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāns ir nosūtīts dalībniekiem, bet attiecībā uz dematerializēto akciju turētājiem — divi mēneši no paziņojuma nosūtīšanas dienas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 29.11.2012., 16.06.2022. un 14.11.2024. likumu, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

329.pants. Sabiedrības dokumentu glabāšana

Likvidators, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodrošina sabiedrības dokumentu saglabāšanu un pieejamību. Sabiedrības dokumentus likvidators nodod glabāšanā vienam no sabiedrības dalībniekiem vai trešajai personai Latvijā, saskaņojot ar Latvijas Nacionālo arhīvu to glabāšanas vietu. Sabiedrības arhīviski vērtīgos dokumentus, ievērojot Arhīvu likuma noteikumus, nodod glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam. Izdevumi, kas saistīti ar dokumentu nodošanu glabāšanā Latvijas Nacionālajam arhīvam, tiek segti no likvidējamās sabiedrības mantas.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

330.pants. Sabiedrības atlikušās mantas sadale

(1) Sabiedrības atlikusī manta tiek sadalīta starp dalībniekiem saskaņā ar likvidatora sastādīto mantas sadales plānu proporcionāli katra dalībnieka daļai, ja dibināšanas dokumentos nav noteikts citādi.

(2) Mantu drīkst sadalīt ne agrāk kā divus mēnešus no dienas, kad likvidācijas slēguma finanšu pārskats un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāns ir nosūtīts dalībniekiem vai paziņojums par iespēju iepazīties ar tiem ir nosūtīts dematerializēto akciju turētājiem.

(2¹) Mantu drīkst sadalīt pirms šā panta otrajā daļā noteiktā termiņa, ja tam piekrīt visi dalībnieki.

(3) *(Izslēgta ar 15.04.2010. likumu)*

(4) Zmaksas dalībniekiem tiek veiktas naudā, ja statūtos nav noteikts citādi.

(5) Likvidatori var nepārdot mantu, ja tas nav nepieciešams kreditoru prasījumu apmierināšanai un ja tas noteikts lēmumā par sabiedrības darbības izbeigšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002., 15.04.2010., 15.06.2017. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

331.pants. Sabiedrības darbības turpināšana

(1) Ja sabiedrība tiek likvidēta, pamatojoties uz dibināšanas dokumentos minētajiem noteikumiem par darbības izbeigšanu vai dalībnieku sapulces lēmumu, dalībnieki līdz mantas sadales sākumam var pieņemt lēmumu par sabiedrības darbības turpināšanu vai sabiedrības reorganizāciju. Lēmums uzskatāms par pieņemtu, ja par to nobalso klātesošie dalībnieki ar tādu balsu skaitu, kāds paredzēts lēmuma pieņemšanai par sabiedrības darbības izbeigšanu.

(2) Pieņemot lēmumu par sabiedrības darbības turpināšanu, vienlaikus izveidojama sabiedrības valde un padome, kā arī samazināms sabiedrības pamatkapitāls atbilstoši atlikušajai mantai. Ja atlikušās mantas vērtība ir mazāka par likumā noteikto sabiedrības minimālā pamatkapitāla lielumu, dalībnieku sapulce lemj par pamatkapitāla palielināšanu.

(3) Likvidators iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par darbības turpināšanu, pievienojot tam lēmumu par darbības turpināšanu. Lēmums par darbības turpināšanu stājas spēkā pēc tā ierakstīšanas komercreģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

332.pants. Izslēgšana no komercreģistra

(1) Pēc sabiedrības atlikušās mantas sadales likvidators iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidācijas pabeigšanu. Pieteikumam pievieno likvidācijas slēguma finansu pārskatu un sabiedrības atlikušās mantas sadales plānu, kā arī revidenta atzinumu (ja tika veikta revidenta pārbaude).

(2) Pieteikumā likvidators apliecina, ka:

- 1) likvidācijas slēguma finansu pārskats un sabiedrības atlikušās mantas sadales plāns nav apstrīdēts tiesā vai ka prasība tikusi noraidīta;
- 2) visi kreditoru prasījumi ir apmierināti vai tiem paredzētā nauda ir deponēta un ir segti visi likvidācijas izdevumi;
- 3) sabiedrības dokumenti ir nodoti glabāšanā arhīvā;
- 4) šā likuma 330.panta 2.¹ daļā minētajā gadījumā visi dalībnieki ir piekrituši sabiedrības atlikušās mantas sadalei pirms šā likuma 330.panta otrajā daļā noteiktā termiņa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 14.02.2002. un 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

333.pants. Likvidatoru atbildība

(1) Likvidators ir atbildīgs par savas vainas dēļ nodarītajiem zaudējumiem.

(2) Ja ir vairāki likvidatori, viņi par savas vainas dēļ nodarītajiem zaudējumiem atbild solidāri.

XIV¹ sadaļa

Komersanta darbības apturēšana un atjaunošana

(Sadaļa 29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013. Sadaļa stājas spēkā 01.01.2014. Sk. pārejas noteikumu 26.punktu)

333.¹ pants. Darbības apturēšanas un atjaunošanas pamats

Komersanta darbību var apturēt un atjaunot:

- 1) ar komersanta lēmumu;
- 2) ar nodokļu administrācijas lēmumu;
- 3) ar kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu.

333.² pants. Ieraksts par darbības apturēšanu un atjaunošanu

(1) Komersanta darbība ir apturēta ar dienu, kad komercreģistrā ierakstītas ziņas par komersanta darbības apturēšanu.

(2) Komersanta darbība ir atjaunota ar dienu, kad komercreģistrā ierakstītas ziņas par komersanta darbības atjaunošanu.

333.³ pants. Darbības apturēšana, pamatojoties uz komersanta lēmumu

(1) Komersants var pieņemt lēmumu par darbības apturēšanu, ja:

- 1) tam nav nodokļu parādu un tas ir nokārtojis nodokļu saistības par darbības apturēšanas periodu;
- 2) tam nav darbinieku;
- 3) tas ir iesniedzis gada pārskatu vai — likumā noteiktajos gadījumos — finanšu pārskatu par pēdējo pārskata gadu;
- 4) tas ir iesniedzis nodokļu administrācijai sabiedrības saimnieciskās darbības pārskatu par periodu pēc iepriekšējā pārskata gada beigām;
- 5) tas ir apmierinājis kreditoru prasījumus par saistībām, kuru izpildes termiņš iestājas pirms saimnieciskās darbības apturēšanas perioda vai šā perioda laikā;
- 6) tas ir šā likuma 333.⁴ pantā noteiktajā kārtībā nodrošinājis pieteiktos kreditoru prasījumus, kuru izpildes termiņš iestājas pēc komersanta darbības apturēšanas perioda.

(2) Komersanta darbība ir apturēta uz trim gadiem no dienas, kad izdarīts ieraksts komercreģistrā, ja lēmumā par darbības apturēšanu nav noteikts cits darbības apturēšanas termiņš.

(3) Darbības apturēšana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā.

(4) Personālsabiedrības pieteikumu paraksta visi biedri.

(5) Kapitālsabiedrības pieteikumam pievieno dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par kapitālsabiedrības darbības apturēšanu.

(6) *(Izslēgta ar 02.05.2013. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.05.2013., 15.06.2017. un 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021. Grozījums par trešās daļas otrā teikuma izslēgšanu stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 63. punktu)

333.⁴ pants. Kreditoru aizsardzība

(1) Pirms tiek pieņemts lēmums par darbības apturēšanu, komersants rakstveidā informē visus zināmos kreditorus un komercreģistra iestādi par nodomu apturēt darbību. Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par komersanta nodomu apturēt darbību. Tajā norāda kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu un termiņu, kas nedrīkst būt īsāks par mēnesi no paziņojuma publicēšanas dienas.

(2) Komersanta saistības, kuru izpildes termiņš iestājas darbības apturēšanas periodā, uzskatāmas par tādām, kuru izpildes termiņš iestājas pirms dienas, kad pieņemts lēmums par darbības apturēšanu.

(3) Ja kreditors to prasa un ir pieteicis prasījumu šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, komersants nodrošina tos kreditoru prasījumus, kuru izpildes termiņš iestājas pēc komersanta darbības apturēšanas perioda.

(29.11.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 06.07.2021. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2021. Pirmās daļas jaunā redakcijā stājas spēkā 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 63. punktu)

333.⁵ pants. Darbības atjaunošana, pamatojoties uz komersanta lēmumu

(1) Ja komersanta darbība ir apturēta, pamatojoties uz komersanta lēmumu, komersants var pieņemt lēmumu par darbības atjaunošanu pirms šā likuma 333.³ panta otrajā daļā minētā termiņa beigām. Darbības atjaunošana piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā.

(2) Pēc lēmumā par darbības apturēšanu noteiktā termiņa beigām vai — ja lēmumā termiņš nav norādīts — pēc šā likuma 333.³ panta otrajā daļā minētā termiņa beigām komercreģistra iestādes amatpersona, nepieņemot atsevišķu lēmumu, izdara ierakstu komercreģistrā par komersanta darbības atjaunošanu.

(3) *(Izslēgta ar 02.05.2013. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 02.05.2013. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2013. Sk. pārejas noteikumu 34.punktu)

333.⁶ pants. Darbības apturēšana un atjaunošana, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu

Komersanta darbības apturēšanu un atjaunošanu, pamatojoties uz nodokļu administrācijas lēmumu, regulē nodokļu likumi.

C DAĻA **KOMERCSABIEDRĪBU REORGANIZĀCIJA** *(Daļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)*

XV SADAĻA **KOMERCSABIEDRĪBU REORGANIZĀCIJAS VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI** *(Sadaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)*

334. pants. Reorganizācijas jēdziens un veidi

(1) Komercsabiedrību (turpmāk šīs daļas ietvaros — sabiedrība) var reorganizēt apvienošanas, sadalīšanas vai pārveidošanas ceļā.

(2) Reorganizācijas procesā iesaistītās sabiedrības var būt viena veida vai dažādu veidu sabiedrības, ja likumā nav noteikts citādi.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

335. pants. Sabiedrību apvienošana

(1) Sabiedrību apvienošana var notikt kā pievienošana vai saplūšana.

(2) Pievienošana ir process, kurā viena vai vairākas sabiedrības (pievienojamās sabiedrības) nodod visu savu mantu citai jau pastāvošai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība).

(3) Saplūšana ir process, kurā divas vai vairākas sabiedrības (pievienojamās sabiedrības) nodod visu savu mantu jaundibināmai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība).

(4) Apvienošanas gadījumā pievienojamā sabiedrība beidz pastāvēt bez likvidācijas procesa.

(5) Apvienošanas gadījumā pievienojamās sabiedrības tiesības un saistības pāriet iegūstošajai sabiedrībai.

(6) Apvienošanas gadījumā pievienojamās sabiedrības akcionāri, dalībnieki vai biedri (turpmāk šīs daļas ietvaros — dalībnieki) kļūst par iegūstošās sabiedrības dalībniekiem.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

336. pants. Sabiedrību sadalīšana

(1) Sadalīšana ir process, kurā sabiedrība (sadalāmā sabiedrība) nodod savu mantu vienai sabiedrībai vai vairākām citām sabiedrībām (iegūstošās sabiedrības) sašķelšanas vai nodalīšanas ceļā.

(2) Sašķelšanas gadījumā sadalāmā sabiedrība nodod visu savu mantu divām vai vairākām iegūstošajām sabiedrībām un beidz pastāvēt bez likvidācijas procesa.

(3) Nodalīšanas gadījumā sadalāmā sabiedrība nodod daļu savas mantas vienai iegūstošajai sabiedrībai vai vairākām šādām sabiedrībām. Nodalīšanas gadījumā sadalāmā sabiedrība turpina pastāvēt.

(4) Sadalīšanas gadījumā visi sadalāmās sabiedrības dalībnieki kļūst par iegūstošo sabiedrību dalībniekiem. Ja tam piekrīt visi dalībnieki, tie var vienoties par citādu dalībnieku sastāvu iegūstošajās sabiedrībās.

(5) Nodalīšanas gadījumā par vienīgo iegūstošās sabiedrības dalībnieku var kļūt arī sadalāmā sabiedrība.

(6) Iegūstošā sabiedrība var būt jau pastāvoša vai jaundibināma sabiedrība.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

337. pants. Sabiedrības pārveidošana

(1) Pārveidošana ir process, kurā sabiedrība maina sabiedrības veidu, saglabājot savu tiesību subjekta statusu.

(2) Līdz reorganizācijas spēkā stāšanās brīdim sabiedrība uzskatāma par pārveidojamo sabiedrību, bet no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža — par iegūstošo sabiedrību.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

XVI SADAĻA REORGANIZĀCIJAS KĀRTĪBA

(Sadaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

338. pants. Reorganizācijas līgums

(1) Ja reorganizācijas procesā piedalās divas vai vairākas jau pastāvošas sabiedrības, tās slēdz reorganizācijas līgumu (turpmāk arī — līgums). Līgums slēdzams rakstveidā.

(2) Līgumā norāda:

1) visu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību firmas, juridiskās adreses un reģistrācijas numurus un, ja tiek dibināta jauna sabiedrība, — iegūstošās sabiedrības firmu un juridisko adresi;

2) sabiedrību kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficientu un piemaksu (ja tādas paredzētas) lielumu;

3) kapitāla daļu (akciju) sadalījumu starp iegūstošās sabiedrības dalībniekiem;

4) iegūstošās sabiedrības kapitāla daļu (akciju) nodošanas noteikumus pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības dalībniekiem;

5) atlīdzības apmēru dalībniekiem atbilstoši šā likuma 353. pantam;

6) laiku, no kura nodotās kapitāla daļas (akcijas) dod tiesības saņemt dividendes vai peļņas daļu iegūstošajā sabiedrībā, un šo laiku ietekmējošos noteikumus (ja tādi paredzēti);

7) tiesības, kuras iegūstošā sabiedrība piešķir pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības katras kapitāla daļu (akciju) kategorijas kapitāla daļu (akciju) turētājiem un obligacionāriem, kuriem pieder konvertējamās obligācijas;

8) tiesības, kuras iegūstošā sabiedrība piešķir pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības pārraudzības institūciju un izpildinstitūciju locekļiem;

9) dienu, ar kuru pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības darījumi iegūstošās sabiedrības grāmatvedībā tiks uzskatīti par iegūstošās sabiedrības darījumiem;

10) reorganizācijas sekas pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības darbiniekiem;

11) reorganizācijas procesā veicamās darbības un to veikšanas termiņus.

(3) Ja līgums paredz atliekošus nosacījumus un tie neiestājas triju gadu laikā no līguma noslēgšanas dienas, katra reorganizācijas procesā iesaistītā sabiedrība drīkst vienpusēji atkāpties no līguma, paziņojot par to pārējām līgumslēdzējām pusēm ne vēlāk kā sešus mēnešus iepriekš, ja līgums neparedz īsāku paziņošanas termiņu.

(4) Katra reorganizācijas procesā iesaistītā sabiedrība iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu par reorganizācijas uzsākšanu, pievienojot līgumu vai līguma projektu. Ja līdz dalībnieku (akcionāru) sapulcei (turpmāk šīs daļas ietvaros — dalībnieku sapulce) par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu līgumā vai līguma projektā tiek izdarīti grozījumi, līgums vai līguma projekts atkārtoti nav jāizsludina.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 77. punktu)

339. pants. Reorganizācijas prospekts

(1) Katra reorganizācijas procesā iesaistītā sabiedrība rakstveidā sagatavo reorganizācijas prospektu (turpmāk šīs daļas ietvaros — prospekts). Prospektā izskaidro līguma noteikumus, reorganizācijas tiesiskos un saimnieciskos aspektus un reorganizācijas ietekmi uz sabiedrības turpmāko darbību.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajām ziņām prospektā norāda:

1) kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficientu, piemaksu (ja tādas paredzētas) lielumu un atlīdzības apmēru dalībniekiem;

2) metodi vai metodes, kuras izmantotas kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficienta, piemaksu lieluma un atlīdzības apmēra noteikšanai;

3) ja sabiedrība izmantojusi vairākas metodes, — kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficientu, piemaksu lielumu un atlīdzības apmēru, kas iegūts, izmantojot katru metodi, un to relatīvo nozīmi, nosakot šīs daļas 1. punktā minētās vērtības;

4) vai reorganizācijā iesaistītās sabiedrības ir izmantojušas dažādas novērtēšanas metodes;

5) īpašās grūtības, kuras sabiedrībai radušās, vērtēšanā piemērojot izraudzītās metodes.

(3) Sabiedrības var sagatavot kopīgu prospektu. Šādā gadījumā katra reorganizācijas procesā iesaistītā sabiedrība prospektā norāda šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās ziņas.

(4) Sabiedrībai prospekts nav jāsagatavo, ja tam piekrīt visi dalībnieki.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

340. pants. Revidenta pārbaude

(1) Reorganizācijā iesaistītajā sabiedrībā līgumu vai līguma projektu pārbauda zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība (turpmāk — revidents). Visās iesaistītajās sabiedrībās līgumu vai līguma projektu var pārbaudīt kopīgs revidents.

(2) Reorganizācijas līgumu vai līguma projektu revidents nepārbauda, ja tam piekrīt visi dalībnieki.

(3) Sabiedrības, kuras piedalās reorganizācijas procesā, nodrošina revidentam pieeju visiem dokumentiem un informācijai, kam ir nozīme revidenta pienākumu veikšanā.

(4) Revidents atbild par zaudējumiem, kas, veicot pārbaudi, radušies viņa vainas dēļ.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

341. pants. Revidenta atzinums

(1) Par līguma vai līguma projekta pārbaudes rezultātiem revidents sagatavo rakstveida atzinumu un iesniedz to sabiedrībai.

(2) Atzinumā izskaidro to, vai, revidenta ieskatā, sabiedrības noteiktais atlīdzības apmērs dalībniekiem, kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficients un piemaksu lielums ir uzskatāms par atbilstošu atlīdzību. Lai to izvērtētu, revidents atzinumā norāda:

1) metodi vai metodes, kas izmantotas, lai noteiktu atlīdzības apmēru dalībniekiem, kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficientu un piemaksu lielumu, un to, vai attiecīgās metodes ir atbilstošas;

2) ja sabiedrība izmantojusi vairākas metodes, — kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficientu, piemaksu lielumu un atlīdzības apmēru, kas iegūts, izmantojot katru metodi, un to relatīvo nozīmi, nosakot minētās vērtības;

3) vai reorganizācijā iesaistītās sabiedrības ir izmantojušas dažādas novērtēšanas metodes, un to, vai dažādu metožu izmantošana bijusi pamatota;

4) novērtēšanas grūtības, kas revidentam radušās, gatavojot atzinumu;

5) vai revidentam ir iesniegti visi nepieciešamie dokumenti.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

342. pants. Reorganizācijas dokumentu pieejamība

(1) Sabiedrība nodrošina dalībniekiem nepārtrauktu elektronisku bezmaksas pieeju (tai skaitā iespēju saglabāt un izdrukāt) šādiem dokumentiem:

1) līgumam vai līguma projektam;

2) prospektam;

3) revidenta atzinumam;

4) visu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību gada pārskatiem par pēdējiem trim pārskata gadiem;

5) sabiedrības saimnieciskās darbības pārskatam, kas sagatavots ne agrāk kā trīs mēnešus līdz pieteikuma par reorganizācijas uzsākšanu iesniegšanai komercreģistra iestādei, ja iepriekšējais gada pārskats sagatavots vairāk nekā sešus mēnešus pirms pieteikuma iesniegšanas.

(2) Akciju sabiedrība šā panta pirmajā daļā minētos dokumentus dara pieejamus akcionāriem ne vēlāk kā mēnesi, bet sabiedrība ar ierobežotu atbildību un personālsabiedrība — ne vēlāk kā divas nedēļas līdz dienai, kad paredzēts pieņemt lēmumu par reorganizāciju, un ne vēlāk kā vienu gadu pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas.

(3) Šā panta pirmās daļas 5. punktā minētais sabiedrības saimnieciskās darbības pārskats sagatavojams saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par gada pārskata sagatavošanu.

(4) Sabiedrībai saimnieciskās darbības pārskats nav jāpagatavo, ja tam piekrīt visi dalībnieki vai ja sabiedrība saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma noteikumiem ir publicējusi starpperiodu pārskatu par sešu mēnešu periodu.

(5) Ja sabiedrība tehnisku vai citu iemeslu dēļ nevar nodrošināt dalībniekiem nepārtrauktu elektronisku pieeju dokumentiem pirms lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas vai ja dalībnieks pamatotu iemeslu dēļ nevar piekļūt elektroniski pieejamiem dokumentiem, sabiedrība pēc dalībnieka lūguma dokumentus bez maksas nosūta dalībniekam vai nodrošina citu bezmaksas pieeju dokumentiem.

(6) Ja sabiedrība tehnisku vai citu iemeslu dēļ nevar nodrošināt dalībniekiem nepārtrauktu elektronisku pieeju dokumentiem šā panta otrajā daļā noteiktajā laikposmā pēc lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas, dalībniekiem ir tiesības iepazīties ar minētajiem dokumentiem sabiedrības juridiskajā adresē.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

343. pants. Lēmums par reorganizāciju

(1) Lēmumu par reorganizāciju pieņem katras reorganizācijas procesā iesaistītās sabiedrības dalībnieku sapulce vai biedri. Ar lēmumu par reorganizāciju tiek apstiprināts reorganizācijas līgums vai līguma projekts.

(2) Akciju sabiedrība sapulci notur ne agrāk kā mēnesi, bet sabiedrība ar ierobežotu atbildību un personālsabiedrība — ne agrāk kā divas nedēļas pēc tam, kad saskaņā ar šā likuma 11. pantu izsludināts līgums vai līguma projekts.

(3) Ja saistībā ar reorganizāciju izdarāmi kapitālsabiedrības statūtu vai personālsabiedrības līguma grozījumi, lēmumu par to pieņem vienlaikus ar lēmumu par reorganizāciju.

(4) Kapitālsabiedrības dalībnieku sapulcē sabiedrības valdei pēc dalībnieku pieprasījuma jāsniedz paskaidrojumi par līgumu vai līguma projektu un prospektu, par reorganizācijas tiesiskajām un saimnieciskajām sekām, kā arī ziņas par citām reorganizācijas procesā iesaistītajām sabiedrībām.

(5) Dalībnieku sapulces protokolā norāda tos dalībniekus, kuri dalībnieku sapulcē par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu balsojuši pret šo lēmumu.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

344. pants. Jaundibināma iegūstošā sabiedrība

(1) Jaunas sabiedrības (iegūstošās sabiedrības) dibināšanā jāievēro attiecīgā veida sabiedrības dibināšanas noteikumi.

(2) Ja iegūstošā sabiedrība tiek dibināta, sabiedrībai sadaloties, un reorganizācijā nav iesaistīta cita jau pastāvoša sabiedrība, sadalāmā sabiedrība pieņem lēmumu par sadalīšanu, kas aizstāj šā likuma 338. pantā minēto līgumu.

(3) Ja iegūstošā sabiedrība ir kapitālsabiedrība, reorganizācijas līgumā vai šā panta otrajā daļā minētajā lēmumā papildus šā likuma 338. panta otrajā daļā minētajām ziņām par iegūstošo sabiedrību norāda šādas ziņas:

1) pamatkapitāla lielumu, kapitāla daļu (akciju) skaitu un nominālvērtību;

2) valdes locekļu vārdu, uzvārdu un personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi);

3) ja sabiedrībai ir padome, — padomes locekļu vārdu, uzvārdu un personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi).

(4) Vienlaikus ar dalībnieku sapulces lēmumu par reorganizāciju tiek apstiprināti iegūstošās sabiedrības statūti vai sabiedrības līgums (ja iegūstošā sabiedrība ir personālsabiedrība).

(5) Pievienojamās sabiedrības iesniedz komercreģistra iestādei kopīgu šā likuma 78. vai 149. pantā minēto pieteikumu par iegūstošās sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā. Pieteikumam pievieno pievienojamo sabiedrību lēmumus par reorganizāciju.

(6) Sadalāmā sabiedrība kopā ar reorganizācijas pieteikumu iesniedz komercreģistra iestādei arī šā likuma 78. vai 149. pantā minēto pieteikumu par iegūstošās sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

345. pants. Paziņošanas pienākums

Pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības valdes pienākums ir paziņot dalībniekiem un iegūstošajai sabiedrībai par visām būtiskajām izmaiņām pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības mantiskajā stāvoklī, kuras notikušas līdz valdes pilnvaru beigām vai līdz reorganizācijas spēkā stāšanās brīdim.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

346. pants. Lēmuma par reorganizāciju apstrīdēšana

(1) Pamatojoties uz reorganizācijā iesaistītās sabiedrības dalībnieka, valdes vai padomes locekļa prasību, tiesa var atzīt lēmumu par reorganizāciju par spēkā neesošu, ja tas pieņemts, pārkāpjot likumu, kapitālsabiedrības statūtus vai personālsabiedrības līgumu, un šos pārkāpumus nav iespējams novērst vai tie netiek novērsti tiesas noteiktajā termiņā.

(2) Prasības celšanas termiņš ir viens mēnesis no lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas dienas.

(3) Sabiedrība, kuras dalībnieku sapulces lēmums par reorganizāciju atzīts par spēkā neesošu, 15 dienu laikā no

tiesas nolēmuma spēkā stāšanās dienas iesniedz komercreģistra iestādei paziņojumu par reorganizācijas apstrīdēšanu. Paziņojumam pievieno attiecīgo tiesas nolēmumu. Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē paziņojumu par reorganizācijas apstrīdēšanu.

(4) Lēmuma par reorganizāciju atzīšana par spēkā neesošu neietekmē saistības, kuras sabiedrība ir uzņēmusies reorganizācijas procesā pret trešajām personām.

(5) Lēmumu par reorganizāciju nevar apstrīdēt tikai tādēļ, ka:

- 1) dalībnieks nepiekrīt kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficienta vai piemaksu lielumam;
- 2) dalībnieks nepiekrīt atlīdzības apmēram dalībniekiem;
- 3) ziņas, kas sniegtas par kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficienta vai piemaksu lielumu vai atlīdzības apmēru dalībniekiem, neatbilst likumā noteiktajām prasībām.

(6) Pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības dalībnieks, kurš nepiekrīt kapitāla daļu (akciju) apmaiņas koeficientam un kurš šā likuma 353. panta trešajā daļā noteiktajā termiņā nav pieprasījis sabiedrībai atpirkt tā daļas, viena mēneša laikā pēc minētā termiņa noteicējuma var prasīt no iegūstošās sabiedrības vienreizēju papildu samaksu.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 78. punktu)

347. pants. Pieteikums komercreģistra iestādei

(1) Katra reorganizācijas procesā iesaistītā sabiedrība ne agrāk kā vienu mēnesi no lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas dienas iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu ieraksta par reorganizāciju izdarīšanai komercreģistrā. Pieteikumam pievieno:

- 1) līgumu vai tā attiecīgi apliecinātu kopiju;
- 2) dalībnieku sapulces protokola izrakstu ar lēmumu par reorganizāciju;
- 3) likumā noteiktajos gadījumos — reorganizācijas atļauju;
- 4) prospektu vai apliecina, ka visi dalībnieki ir piekrituši tam, ka prospekts netiek sagatavots;
- 5) revidenta atzinumu vai apliecina, ka visi dalībnieki ir piekrituši tam, ka revidents nepārbauda reorganizācijas līgumu vai līguma projektu;
- 6) pievienojamās vai sašķelšanas ceļā sadalāmās sabiedrības reorganizācijas slēguma finanšu pārskatu;
- 7) iegūstošās kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) reģistra nodalījumu.

(2) Pieteikumā sabiedrība apliecina, ka lēmums par reorganizāciju nav apstrīdēts tiesā vai attiecīgā prasība nav apmierināta.

(3) Lai komercreģistrā tiktu izdarīts ieraksts par reorganizāciju, pieteikumā sabiedrība norāda visu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību nosaukumus un reģistrācijas numurus.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Trešās daļas 7. punkts piemērojams ar 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 79. un 80. punktu)

348. pants. Iegūstošās sabiedrības firma

(1) Ja ir viena iegūstošā sabiedrība, tā pēc reorganizācijas drīkst izmantot pievienojamās sabiedrības firmu.

(2) Sadalāmās sabiedrības firmas turpmākās izmantošanas noteikumus paredz līgumā.

(3) Ja pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības dalībnieks ir bijusi fiziskā persona, kura nav iegūstošās sabiedrības dalībnieks, iegūstošā sabiedrība drīkst izmantot tās vārdu firmā tikai ar šīs personas vai tās mantinieku rakstveida piekrišanu.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

349. pants. Ieraksts par reorganizāciju komercreģistrā

(1) Ieraksts par pievienojamo vai sadalāmo sabiedrību komercreģistrā tiek izdarīts pēc tam, kad izdarīti ieraksti par visām iegūstošajām sabiedrībām.

(2) Pēc ieraksta par reorganizāciju izdarīšanas pievienotā sabiedrība tiek izslēgta no komercreģistra.

(3) Pēc ieraksta par sadalāmās sabiedrības reorganizāciju izdarīšanas iegūstošo sabiedrību lietām tiek pievienoti attiecīgi izraksti no sadalāmās sabiedrības lietas un gadījumos, kad sadalīšana notiek sašķelšanas ceļā, sadalāmā sabiedrība tiek izslēgta no komercreģistra.

(4) Pārveidošanas gadījumā sabiedrība uzskatāma par pārveidotu pēc tam, kad ir izdarīts ieraksts par reorganizāciju.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

350. pants. Komercreģistra ieraksta par reorganizāciju tiesiskā nozīme

(1) Reorganizācija uzskatāma par spēkā stājušos ar brīdi, kad komercreģistrā izdarīti ieraksti par visām reorganizācijas procesā iesaistītajām sabiedrībām, ieskaitot jaundibinātās sabiedrības.

(2) Ar reorganizācijas spēkā stāšanās brīdi:

1) pievienojamās sabiedrības manta uzskatāma par pārgājušu iegūstošās sabiedrības īpašumā;

2) sadalāmās sabiedrības manta uzskatāma par pārgājušu iegūstošo sabiedrību īpašumā atbilstoši līgumam.

(3) Līdz ar sabiedrības izslēgšanu no komercreģistra šī sabiedrība uzskatāma par likvidētu.

(4) No reorganizācijas spēkā stāšanās brīža pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības dalībnieki kļūst par iegūstošās sabiedrības dalībniekiem, un viņu kapitāla daļas (akcijas) tiek apmainītas pret iegūstošās sabiedrības kapitāla daļām (akcijām) proporcionāli viņiem piederošajām kapitāla daļām (akcijām). Šis noteikums nav piemērojams, ja par vienīgo iegūstošās sabiedrības dalībnieku kļūst nodalīšanas ceļā sadalāmā sabiedrība.

(5) Trešo personu tiesības uz pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības kapitāla daļām (akcijām) saglabājas attiecībā uz iegūstošās sabiedrības kapitāla daļām (akcijām).

(6) Reorganizāciju pēc tās stāšanās spēkā nevar apstrīdēt.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

351. pants. Kreditoru aizsardzība

(1) Šā likuma 347. pantā minētajam pieteikumam pievieno paziņojumu kreditoriem, kurā tie uzaicināmi pieteikt savus prasījumus. Paziņojumā norāda:

1) reorganizācijā iesaistīto sabiedrību firmas un reģistrācijas numurus;

2) reorganizācijas veidu;

3) kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņu, kurš nedrīkst būt īsāks par vienu mēnesi no paziņojuma publicēšanas dienas.

(2) Komercreģistra iestāde pēc tam, kad komercreģistrā izdarīts ieraksts par reorganizāciju, savā tīmekļvietnē publicē šā panta pirmajā daļā minēto paziņojumu kreditoriem.

(3) Sabiedrība triju mēnešu laikā pēc reorganizācijas stāšanās spēkā nodrošina tā kreditora prasījumu, kuram līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanai bija prasījuma tiesības pret sabiedrību, ja kreditors prasījumu pieteicis noteiktajā termiņā un pierādījis, ka reorganizācija apdraud tā prasījuma apmierināšanu. Sabiedrības sniegtajam

nodrošinājumam jābūt samērīgam, ievērojot sabiedrības finansiālo stāvokli un citu sabiedrības kreditoru intereses.

(4) Nodrošinātais kreditors var prasīt nodrošinājumu tikai parāda nenodrošinātās daļas apmērā.

(5) Kreditoram ir tiesības celt tiesā prasību par nodrošinājumu, ja sabiedrība nav nodrošinājusi kreditora prasījumu vai sniegtais nodrošinājums nav atbilstošs. Prasība ceļama viena mēneša laikā no dienas, kad sabiedrība nodrošinājusi kreditora prasījumu, vai, ja sabiedrība nav sniegusi nodrošinājumu, — viena mēneša laikā pēc šā panta trešajā daļā norādītā termiņa notecējuma.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 78. punktu)

352. pants. Valdes un padomes locekļu atbildība

(1) Reorganizācijā iesaistīto sabiedrību padomes locekļi, valdes locekļi un personālsabiedrības biedri, kuriem ir pārstāvības tiesības, atbild solidāri par zaudējumiem, kas reorganizācijas gaitā viņu vainas dēļ nodarīti sabiedrībai, tās dalībniekiem vai kreditoriem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētie prasījumi noilst piecu gadu laikā no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža.

(3) Ja iegūstošajai sabiedrībai pieder visas pievienojamās sabiedrības daļas (akcijas), pievienojamās sabiedrības valdes un padomes locekļi neatbild par zaudējumiem, kas reorganizācijas gaitā nodarīti pievienojamās sabiedrības dalībniekam.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

353. pants. Atlīdzība

(1) Pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības dalībnieks, kurš nepiekrīt reorganizācijai, ir tiesīgs pieprasīt, lai iegūstošā sabiedrība atpērk tā daļas iegūstošajā sabiedrībā par taisnīgu un pamatotu atlīdzību, kuras apmērs noteikts reorganizācijas līgumā.

(2) Tiesības uz atlīdzību ir dalībniekam, kurš dalībnieku sapulcē balso pret reorganizāciju un kurš ierakstīts šā likuma 343. panta piektajā daļā minētajā protokolā.

(3) Dalībnieks viena mēneša laikā pēc lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas ir tiesīgs rakstveidā iesniegt sabiedrībai pieprasījumu par daļu atpirkšanu.

(4) Sabiedrība nodrošina, ka dalībnieks šā panta trešajā daļā minēto pieprasījumu var iesniegt, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus.

(5) Attiecībā uz atlīdzību netiek piemēroti likumā noteiktie ierobežojumi par kārtību, kādā sabiedrība var iegūt savas daļas.

(6) Iegūstošā sabiedrība izmaksā dalībniekam atlīdzību divu mēnešu laikā no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža, ja reorganizācijas līgumā nav noteikts īsāks termiņš.

(7) Iegūstošā sabiedrība maksā likumiskos procentus par paredzētajā apmērā un termiņā neizdarītajām atlīdzības izmaksām.

(8) Dalībnieks, kurš pieprasījis sabiedrībai atpērk tā daļas, ir tiesīgs viena mēneša laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas apstrīdēt atlīdzības apmēru un prasīt, lai tiktu noteikta vienreizēja papildu samaksa.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

XVII SADAĻA ATSEVIŠĶU REORGANIZĀCIJAS VEIDU ĪPAŠIE NOTEIKUMI

(Sadaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

1.nodaļa

Sadalīšanas īpašie noteikumi

(Nodaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

354. pants. Mantas sadale

(1) Reorganizācijas līgumā papildus šā likuma 338. panta otrajā daļā minētajām ziņām norāda sadalāmās sabiedrības mantas sadali starp iegūstošajām sabiedrībām. Mantas sadales aktu var pievienot līgumam kā atsevišķu dokumentu.

(2) Sašķelšanas gadījumā manta, kuras sadalījums nav noteikts reorganizācijas līgumā, tiek sadalīta starp iegūstošajām sabiedrībām proporcionāli mantas daļai, kuru tās ieguvušas no sadalāmās sabiedrības saskaņā ar reorganizācijas līgumu.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

355. pants. Kreditoru aizsardzība sadalīšanā

(1) Sadalīšanai ir piemērojami šā likuma 351. panta noteikumi par kreditoru aizsardzību.

(2) Par sadalāmās sabiedrības saistībām, kas radušās līdz reorganizācijas spēkā stāšanās brīdim, solidāri atbild visas sadalīšanā iesaistītās sabiedrības, ieskaitot jaundibinātās sabiedrības.

(3) Solidāro parādnieku savstarpējās attiecībās par saistīto subjektu uzskatāma tikai tā persona, kuras saistības paredzētas līgumā. Ja kādas sadalīšanā iesaistītās sabiedrības saistības nav noteiktas līgumā, tā līdz ar citām sadalīšanā iesaistītajām sabiedrībām solidāri atbild par sadalāmās sabiedrības saistībām, kuras radušās līdz reorganizācijas spēkā stāšanās brīdim un kuru izpildes termiņš iestājas piecu gadu laikā no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

2.nodaļa

Pārveidošanas īpašie noteikumi

(Nodaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

356. pants. Lēmums par pārveidošanu

(1) Sabiedrība rakstveidā sagatavo lēmuma projektu un prospektu.

(2) Lēmumu par pārveidošanu pieņem pārveidojamās sabiedrības dalībnieku sapulce, kuru sasauc šā likuma 214. vai 273. pantā noteiktajā kārtībā. Sabiedrība šā likuma 342. pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem piekļuvi reorganizācijas dokumentiem.

(3) Lēmums aizstāj šā likuma 338. pantā minēto reorganizācijas līgumu. Šā likuma 338. panta ceturto daļu piemēro tikai tad, ja personālsabiedrība tiek pārveidota par kapitālsabiedrību.

(4) Lēmumā norāda pārveidojamās un iegūstošās sabiedrības firmu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru, iegūstošās sabiedrības veidu un šā likuma 338. panta otrās daļas 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10. un 11. punktā minētās ziņas.

(5) Līdz ar lēmumu tiek apstiprināti iegūstošās sabiedrības statūti vai sabiedrības līgums (ja iegūstošā sabiedrība ir personālsabiedrība).

(6) Pārveidošanas procesā piemērojami attiecīgā veida sabiedrības dibināšanas noteikumi.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

357. pants. Iegūstošās sabiedrības valde un padome

(1) Ja personālsabiedrība tiek pārveidota par kapitālsabiedrību, vienlaikus ar lēmuma par reorganizāciju

pieņemšanu tiek ievēlēta iegūstošās sabiedrības valde un padome, ja tāda saskaņā ar likumu vai statūtiem ir nepieciešama.

(2) Ja kapitālsabiedrība tiek pārveidota par cita veida kapitālsabiedrību, uzskatāms, ka pārveidojamās sabiedrības valdes un padomes locekļi ir ievēlēti par iegūstošās sabiedrības valdes un padomes locekļiem, ja vien lēmumā nav noteikts citādi.

(3) Ja iegūstošā sabiedrība ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, uzskatāms, ka pārveidojamās sabiedrības valdes vai padomes loceklis iegūstošajā sabiedrībā ir ievēlēts uz nenoteiktu laiku, ja iegūstošās sabiedrības statūtos vai lēmumā par reorganizāciju nav noteikts citādi.

(4) Ja iegūstošā sabiedrība ir akciju sabiedrība un pārveidojamās sabiedrības valdes vai padomes loceklis ir ievēlēts uz nenoteiktu laiku, viņa pilnvaras iegūstošajā sabiedrībā izbeidzas likumā vai statūtos noteiktajā termiņā, skaitot no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

358. pants. Kreditoru aizsardzība pārveidošanā

Šā likuma 351. panta noteikumi par kreditoru aizsardzību ir piemērojami tikai tad, ja personālsabiedrība tiek pārveidota par kapitālsabiedrību.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

359. pants. Pieteikums komercreģistra iestādei par pārveidošanas reģistrāciju

(1) Pārveidojamā sabiedrība ne agrāk kā vienu mēnesi no lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas dienas iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu ieraksta par reorganizāciju izdarīšanai komercreģistrā.

(2) Pieteikumam pievieno:

- 1) lēmumu par pārveidošanu;
- 2) šā likuma 347. panta pirmās daļas 3., 4. un 5. punktā minētos dokumentus;
- 3) iegūstošās kapitālsabiedrības statūtus vai iegūstošās personālsabiedrības sabiedrības līgumu.

(3) Ja personālsabiedrība tiek pārveidota par kapitālsabiedrību, pieteikumam papildus šā panta otrajā daļā noteiktajiem dokumentiem pievieno:

- 1) katra valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli;
- 2) katra padomes locekļa rakstveida piekrišanu būt par padomes locekli (ja iegūstošajai sabiedrībai ir padome);
- 3) maksājumu pakalpojuma sniedzēja izziņu vai citu dokumentu, kas apliecina pamatkapitāla apmaksu (ja pamatkapitāls vai tā daļa apmaksāta naudā);
- 4) dokumentu, kas apliecina katra mantiskā ieguldījuma vērtību (ja tiek izdarīts mantiskais ieguldījums);
- 5) dalībnieku (akcionāru) reģistra nodalījumu;
- 6) centrālā vērtspapīru depozitārija izsniegtu apliecinājumu par dematerializēto akciju iegrāmatošanu (ja iegūstošā sabiedrība ir akciju sabiedrība).

(4) Ja kapitālsabiedrība tiek pārveidota par cita veida kapitālsabiedrību, pieteikumam papildus šā panta otrajā daļā noteiktajiem dokumentiem pievieno:

- 1) šā panta trešās daļas 1. un 2. punktā minēto dokumentu (ja tiek veiktas izmaiņas valdes vai padomes sastāvā);
- 2) šā panta trešās daļas 3. un 4. punktā minēto dokumentu (ja reorganizācijas rezultātā tiek palielināts iegūstošās sabiedrības pamatkapitāls);

3) šā panta trešās daļas 5. un 6. punktā minēto dokumentu.

(5) Pieteikumā sabiedrība apliecina, ka lēmums par reorganizāciju nav apstrīdēts tiesā vai attiecīgā prasība nav apmierināta.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Grozījumi trešās daļas 5. punktā par akcionāru reģistra nodalījuma pievienošanu pieteikumam un trešās daļas 6. punktā par centrālā vērtspapīru depozitārija izsniegta apliecinājuma par dematerializēto akciju iegrāmatošanu piemērojami ar 01.07.2023. Sk. pārejas noteikumu 79. punktu)

XVIII SADAĻA ATSEVIŠĶU VEIDU SABIEDRĪBU REORGANIZĀCIJAS ĪPAŠIE NOTEIKUMI

(Sadaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

1.nodaļa

Personālsabiedrība kā reorganizācijā iesaistītā sabiedrība

(Nodaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

360. pants. Reorganizācijas līguma saturs

Ja iegūstošā sabiedrība ir personālsabiedrība, reorganizācijas līgumā papildus šā likuma 338. panta otrajā daļā minētajām ziņām norāda katra pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības dalībnieka statusu iegūstošajā sabiedrībā (komplementārs vai komandīts), kā arī tā kapitāla daļas apmēru.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

361. pants. Personālsabiedrības lēmums par reorganizāciju

(1) Lēmums par reorganizāciju ir pieņemts, ja par to nobalso visi biedri.

(2) Sabiedrības līgumā var paredzēt, ka lēmums par reorganizāciju ir pieņemts, ja par to nobalso ne mazāk kā divas trešdaļas biedru.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

362. pants. Dalībnieku mazākuma aizsardzība

Ja iegūstošā sabiedrība ir personālsabiedrība, reorganizācijā iesaistītās sabiedrības dalībnieks, kurš balsojis pret reorganizāciju vai nav piedalījies balsošanā, kļūst par iegūstošās sabiedrības komandītu.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

363. pants. Dalībnieka atbildība

(1) Ja iegūstošā sabiedrība ir komandītsabiedrība vai kapitālsabiedrība, pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības komplementārs atbild attiecīgi par pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības saistībām, kuru izpildes termiņš ir iestājies vai iestāsies piecu gadu laikā no reorganizācijas spēkā stāšanās brīža.

(2) Ja pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības komplementārs kļūst par iegūstošās sabiedrības komplementāru, šā panta pirmajā daļā noteiktais noilgums netiek piemērots.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

2.nodaļa

Kapitālsabiedrība kā reorganizācijā iesaistītā sabiedrība

(Nodaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

364. pants. Iegūstošās sabiedrības pamatkapitāla palielināšana apvienošanas vai sadalīšanas procesa rezultātā

(1) Apvienošanas vai sadalīšanas procesa rezultātā, palielinot iegūstošās sabiedrības pamatkapitālu, tās dalībniekiem (akcionāriem) nav pirmtiesību uz apmaiņai paredzētajām kapitāla daļām (akcijām).

(2) Papildus šā likuma 202. vai 261. pantā noteiktajiem dokumentiem, kas iesniedzami komercreģistra iestādei saistībā ar pamatkapitāla palielināšanu, pieteikumam pievieno katras reorganizācijā iesaistītās sabiedrības dalībnieku sapulces lēmumu par reorganizāciju.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

365. pants. Daļu (akciju) nodošana reorganizācijas gadījumā

(1) Iegūstošā sabiedrība pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības dalībniekiem apmaiņai pirmām kārtām nodod tai piederošās savas kapitāla daļas (akcijas).

(2) Pievienojamās vai sadalāmās sabiedrības kapitāla daļas (akcijas), kas piederējušas iegūstošajai sabiedrībai vai pašai pievienojamajai vai sadalāmajai sabiedrībai, vai personai, kura darbojas savā vārdā, bet attiecīgi pievienojamās, sadalāmās vai iegūstošās sabiedrības labā, netiek apmainītas un ir dzēšamas, izņemot gadījumus, kad sadalāmā sabiedrība nodalīšanas rezultātā kļūst par iegūstošās sabiedrības vienīgo dalībnieku.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

366. pants. Mantiskā ieguldījuma novērtēšana, ja iegūstošā sabiedrība ir kapitālsabiedrība

(1) Ja iegūstošā sabiedrība ir sabiedrība, kurai reorganizācijas rezultātā jāpalielina pamatkapitāls vai kura tiek dibināta kā jauna sabiedrība, veic katras pievienojamās sabiedrības vai sadalāmās sabiedrības mantas daļas novērtēšanu, lai noteiktu tās pietiekamību iegūstošās sabiedrības pamatkapitāla palielināšanai vai tās dibināšanai.

(2) Novērtēšanu veic šā likuma 154. pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Novērtēšanu var veikt un atzinumu par to var sniegt persona, kura ir pārbaudījusi reorganizācijas līgumu vai līguma projektu attiecīgajā sabiedrībā.

(4) Visiem attiecīgās sabiedrības dalībniekiem, kā arī iegūstošās sabiedrības dalībniekiem ir tiesības šā likuma 342. pantā noteiktajā kārtībā iepazīties ar atzinumu par mantiskā ieguldījuma novērtējumu.

(5) Atzinums pievienojams komercreģistra iestādei iesniedzamajam pieteikumam par reorganizāciju.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

367. pants. Piemaksu apmērs

(1) Līgumā paredzētās piemaksas, kuras iegūstošā sabiedrība izmaksā pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības dalībniekiem, kopapjomā nedrīkst pārsniegt 10 procentus no apmaiņai piedāvāto kapitāla daļu (akciju) nominālvērtību summas.

(2) Šā likuma 346. panta sestajā daļā noteiktajā gadījumā vienreizēja papildu samaksa drīkst pārsniegt šā panta pirmajā daļā noteikto apmēru.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

368. pants. Akcionāru tiesības uz reorganizācijas dokumentu pieejamību

(1) Papildus šā likuma 342. pantā noteiktajam akciju sabiedrība nodrošina iespēju akcionāriem iepazīties ar reorganizācijas dokumentiem sabiedrības juridiskajā adresē un tiesības bez maksas saņemt šo dokumentu kopijas vai izrakstus.

(2) Ja akciju sabiedrība nodrošina reorganizācijas dokumentu pieejamību bez maksas savā tīmekļvietnē, tai nav jānodrošina akcionāriem iespēja iepazīties ar attiecīgajiem dokumentiem sabiedrības juridiskajā adresē.

(3) Akciju sabiedrībai nav pienākuma nodrošināt akcionāriem iespēju saņemt bez maksas reorganizācijas dokumentu kopijas, ja attiecīgos dokumentus var lejupielādēt un izdrukāt bez maksas no sabiedrības tīmekļvietnes ne vēlāk kā vienu mēnesi līdz dienai, kad paredzēts pieņemt lēmumu par reorganizāciju.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

369. pants. Priekšrocību akciju turētāju un obligacionāru interešu aizsardzība

(1) Iegūstošajā akciju sabiedrībā tiek saglabātas pievienojamās vai sadalāmās akciju sabiedrības priekšrocību akciju turētāju un obligacionāru tiesības.

(2) Ja iegūstošā sabiedrība nav akciju sabiedrība, pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības priekšrocību akciju turētāji un obligacionāri piedalās pārstāvības normas noteikšanā un lēmuma pieņemšanā par reorganizāciju ar tādām pašām tiesībām kā pārējie akcionāri. Uz tiem attiecināmi šā likuma noteikumi par lēmumu pieņemšanu atsevišķās akciju kategorijās.

(3) Priekšrocību akciju turētāji un obligacionāri, kuri šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā nepiekrīt lēmumam par reorganizāciju, var pieprasīt atlīdzību saskaņā ar šā likuma 353. panta noteikumiem.

(4) Ja iegūstošā sabiedrība nav akciju sabiedrība, pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās akciju sabiedrības priekšrocību akciju turētāji un obligacionāri iegūst iegūstošās sabiedrības daļas, pamatojoties uz tādiem pašiem noteikumiem kā pārējie pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības akcionāri.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

370. pants. Reorganizācijas ierobežojumi

(1) Sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kura atbilst šā likuma 185.¹ panta pirmajā daļā minētajām pazīmēm, nedrīkst reorganizēt.

(2) Ja iegūstošā sabiedrība ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, tās pamatkapitāls nedrīkst būt mazāks par šā likuma 185. pantā noteikto.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

XIX SADAĻA VIENKĀRŠOTA REORGANIZĀCIJAS KĀRTĪBA

(Sadaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

371. pants. Reorganizācijas dokumenti

(1) Ja visas pievienojamās sabiedrības kapitāla daļas (akcijas) pieder iegūstošajai sabiedrībai:

1) līgumā nenorāda šā likuma 338. panta otrās daļas 2., 3., 4., 5., 6. un 7. punktā minētās ziņas;

2) pievienojamai sabiedrībai nav jā sagatavo prospekts;

3) revidentam nav jāpārbauda līgums vai līguma projekts pievienojamajā sabiedrībā.

(2) Ja vienam dalībniekam tieši vai netieši pieder visas pievienojamās sabiedrības un iegūstošās sabiedrības kapitāla daļas (akcijas) un reorganizācijas rezultātā iegūstošā sabiedrība neizlaiž jaunas kapitāla daļas (akcijas), piemēro šā panta pirmo daļu. Papildus minētajam šādā gadījumā revidentam nav jāpārbauda reorganizācijas līgums vai līguma projekts iegūstošajā sabiedrībā.

(3) Ja visas iegūstošās sabiedrības kapitāla daļas (akcijas) iegūst sadalāmās sabiedrības dalībnieki, sadalāmajai sabiedrībai nav jā sagatavo prospekts un revidentam nav jāpārbauda līgums vai līguma projekts sadalāmajā sabiedrībā.

(4) Ja nodalīšanas ceļā tiek dibināta jauna sabiedrība un par tās vienīgo dalībnieku kļūst sadalāmā sabiedrība:

1) līgumā nenorāda šā likuma 338. panta otrās daļas 2., 3., 4., 5., 6. un 7. punktā minētās ziņas;

2) sadalāmajai sabiedrībai nav jāsagatavo prospekts;

3) revidentam nav jāpārbauda līgums vai līguma projekts sadalāmajā sabiedrībā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

372. pants. Lēmums par reorganizāciju apvienošanas gadījumā

(1) Ja iegūstošajai sabiedrībai pieder vismaz 90 procentu pievienojamās sabiedrības daļu (akciju), iegūstošās sabiedrības dalībnieku sapulcei nav jāpieņem lēmums par reorganizāciju.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā iegūstošā akciju sabiedrība vienu mēnesi, bet iegūstošā sabiedrība ar ierobežotu atbildību — divas nedēļas līdz dienai, kad paredzēta pievienojamās sabiedrības dalībnieku sapulce, iesniedz komercreģistra iestādei šā likuma 338. panta ceturtajā daļā minēto pieteikumu par reorganizācijas uzsākšanu un informē dalībniekus par nodomu slēgt reorganizācijas līgumu.

(3) Iegūstošā sabiedrība šā panta otrajā daļā noteiktajā termiņā nodrošina dalībniekiem pieeju šā likuma 342. pantā noteiktajiem dokumentiem.

(4) Iegūstošās sabiedrības dalībniekiem, kuri pārstāv ne mazāk par vienu divdesmitdaļu no sabiedrības pamatkapitāla, ir tiesības pieprasīt dalībnieku sapulces sasaukšanu, lai pieņemtu lēmumu par reorganizāciju.

(5) Ja iegūstošajai sabiedrībai pieder visas pievienojamās sabiedrības daļas (akcijas), pievienojamās sabiedrības dalībnieku sapulcei nav jāpieņem lēmums par reorganizāciju.

(6) Ja vienam dalībniekam tieši vai netieši pieder visas pievienojamās sabiedrības un iegūstošās sabiedrības kapitāla daļas (akcijas) un reorganizācijas rezultātā iegūstošā sabiedrība neizlaiž jaunas kapitāla daļas (akcijas), pievienojamās sabiedrības dalībnieku sapulcei nav jāpieņem lēmums par reorganizāciju.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

373. pants. Lēmums par reorganizāciju sadalīšanas gadījumā

(1) Ja iegūstošajām sabiedrībām kopā pieder visas sadalāmās sabiedrības kapitāla daļas (akcijas), sadalāmās sabiedrības dalībnieku sapulcei nav jāpieņem lēmums par reorganizāciju.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā sadalāmā akciju sabiedrība vienu mēnesi, bet sadalāmā sabiedrība ar ierobežotu atbildību — divas nedēļas līdz dienai, kad paredzēta iegūstošās sabiedrības dalībnieku sapulce, iesniedz komercreģistra iestādei šā likuma 338. panta ceturtajā daļā minēto pieteikumu par reorganizācijas uzsākšanu un informē dalībniekus par nodomu slēgt reorganizācijas līgumu.

(3) Sadalāmā sabiedrība šā panta otrajā daļā noteiktajā termiņā nodrošina dalībniekiem pieeju šā likuma 342. pantā noteiktajiem dokumentiem.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

XIX¹ SADAĻA PĀRROBEŽU REORGANIZĀCIJA

(Sadaļa 11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

374. pants. Pārrobežu reorganizācijas jēdziens

(1) Pārrobežu reorganizācija ir reorganizācija, kurā iesaistītas sabiedrības, no kurām vismaz viena ir reģistrēta Latvijā, bet pārējās — saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem.

(2) Pārrobežu reorganizācijai piemēro šā likuma noteikumus par reorganizāciju, izņemot šā likuma 356., 357., 358. un 359. pantu, ciktāl šajā sadaļā nav noteikts citādi. Ja iegūstošā sabiedrība tiek reģistrēta citā dalībvalstī, Latvijā reģistrēta sabiedrība, iesaistoties pārrobežu reorganizācijā, ievēro šā likuma noteikumus par sabiedrību reorganizāciju, kas attiecas uz lēmumu pieņemšanas procesu saistībā ar reorganizāciju un uz sabiedrības kreditoru, dalībnieku, obligacionāru, kā arī darbinieku aizsardzību.

(3) Pārrobežu reorganizāciju nevar veikt sabiedrība:

- 1) kura ir likvidācijas procesā un kurai uzsākta mantas sadale;
- 2) kuras darbība ir izbeigta, pamatojoties uz komercreģistra iestādes vai nodokļu administrācijas lēmumu vai tiesas nolēmumu;
- 3) kurai pasludināts maksātnespējas process;
- 4) kurai tiek piemēroti noregulējuma instrumenti un pret kuru tiek īstenotas noregulējuma pilnvaras un mehānismi saskaņā ar Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likuma noteikumiem;
- 5) uz kuru attiecas krīzes novēršanas pasākumi saskaņā ar Kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību darbības atjaunošanas un noregulējuma likuma noteikumiem;
- 6) kura paredzējusi veikt iedzīvotāju kapitāla kolektīvus ieguldījumus saskaņā ar riska sadalīšanas principu un kuras kapitāla daļas (akcijas) pēc dalībnieku pieprasījuma tiek atpirktas vai izpirktas tieši vai netieši no šīs sabiedrības aktīviem. Šāda atpirkšana vai izpirkumam ir pielīdzināmas darbības, ar kurām sabiedrība vēlas nodrošināt, lai tās kapitāla daļu (akciju) tirgus vērtība būtiski neatšķirtos no tās aktīvu tīrās vērtības.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

375. pants. Pārrobežu reorganizācijas veidi

(1) Sabiedrību var reorganizēt pārrobežu apvienošanas, sadalīšanas vai pārveidošanas ceļā.

(2) Pārrobežu apvienošana ir process, kurā viena vai vairākas dalībvalstī reģistrētas sabiedrības (pievienojamās sabiedrības) nodod visu savu mantu citā dalībvalstī reģistrētai sabiedrībai (iegūstošā sabiedrība) pievienošanas vai saplūšanas ceļā.

(3) Pārrobežu sadalīšana ir process, kurā dalībvalstī reģistrēta sabiedrība (sadalāmā sabiedrība) nodod savu mantu vienai vai vairākām citās dalībvalstīs reģistrētām sabiedrībām (iegūstošās sabiedrības) sašķelšanas vai nodalīšanas ceļā.

(4) Pārrobežu pārveidošana ir process, kurā pārveidojamā sabiedrība maina sabiedrības veidu uz citā dalībvalstī pastāvošu sabiedrības veidu un pārceļ juridisko adresi uz šo dalībvalsti, saglabājot savu tiesību subjekta statusu.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

376. pants. Pārrobežu reorganizācijas līgums

Pārrobežu reorganizācijas līgumā (turpmāk — līgums) papildus šā likuma 338. panta otrajā daļā minētajām ziņām norāda:

- 1) pārrobežu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību un jaundibināmās sabiedrības (ja tāda ir) veidu;
- 2) ziņas par to, ka pārrobežu reorganizācijā iesaistītajām kapitālsabiedrībām ir spēkā darbinieku līdzdalības noteikumi, ja tādi piemērojami;
- 3) ziņas par kreditoriem pieejamiem nodrošinājuma līdzekļiem;
- 4) ja veic pārrobežu apvienošanu vai sadalīšanu, — ziņas par iegūstošajai sabiedrībai nododamās mantas sastāvā ietilpstošo aktīvu un saistību novērtēšanu;
- 5) datumu, kad apstiprināts sabiedrības saimnieciskās darbības pārskats, uz kuru balstīti pārrobežu

apvienošanas vai sadalīšanas noteikumi;

6) ziņas par to, vai pārveidojamā sabiedrība ir saņēmusi valsts atbalstu vai subsīdijas piecu gadu laikā pirms lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

377. pants. Dalībnieku, kreditoru un darbinieku viedoklis par līgumu vai līguma projektu

(1) Šā likuma 338. panta ceturtajā daļā minētajam pieteikumam pievieno paziņojumu dalībniekiem, kreditoriem un darbinieku pārstāvjiem (ja tādu nav, — darbiniekiem), kurā tie uzaicināmi sniegt viedokli par līgumu vai līguma projektu. Paziņojumā norāda viedokļa sniegšanas vietu un laiku, kas nedrīkst būt vēlāks kā piecas darba dienas līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu.

(2) Komercreģistra iestāde publicē šā panta pirmajā daļā minēto paziņojumu savā tīmekļvietnē.

(3) Ja sabiedrība saņem dalībnieku, kreditoru vai darbinieku pārstāvju (ja tādu nav, — darbinieku) viedokli, valde par to nekavējoties informē dalībniekus un šā likuma 342. pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju viedoklim.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

378. pants. Pārrobežu prospekts

(1) Pārrobežu prospektā norāda un izskaidro šā likuma 339. panta pirmajā daļā minētās ziņas, kā arī pārrobežu reorganizācijas ietekmi uz darbiniekiem. Prospektā iekļauj sadaļu dalībniekiem un sadaļu darbiniekiem.

(2) Dalībnieku sadaļā norāda un izskaidro šā likuma 339. panta otrajā daļā minētās ziņas, reorganizācijas ietekmi uz dalībniekiem un dalībnieka tiesības uz atlīdzību saskaņā ar šā likuma 353. pantu.

(3) Ja līgumu vai līguma projektu pārbauda zvērināts revidents, dalībnieku sadaļā norāda reorganizācijā iesaistīto sabiedrību kapitāla daļu (akciju) tirgus vērtību, kas noteikta ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms līguma vai līguma projekta izsludināšanas, vai minēto sabiedrību vērtību, kas noteikta saskaņā ar vispārpieņemtām vērtēšanas metodēm, ņemot vērā reorganizācijas sekas.

(4) Dalībnieku sadaļa nav jāgatavo, ja tam piekrīt visi dalībnieki.

(5) Darbinieku sadaļā norāda un izskaidro:

1) reorganizācijas ietekmi uz darba tiesiskajām attiecībām un darba tiesisko attiecību aizsargāšanas pasākumus;

2) visas būtiskās izmaiņas nodarbinātības nosacījumos, tai skaitā izmaiņas sabiedrības juridiskajā adresē un darba veikšanas vietas adresē;

3) to, kā šīs daļas 1. un 2. punktā norādītais ietekmē sabiedrības atkarīgās sabiedrības (ja tādas ir).

(6) Darbinieku sadaļa nav jāgatavo, ja sabiedrībai un tās atkarīgajām sabiedrībām nav darbinieku.

(7) Sabiedrība var sagatavot vienotu prospektu, kurā iekļauj sadaļu dalībniekiem un sadaļu darbiniekiem, vai atsevišķu prospektu dalībniekiem un darbiniekiem.

(8) Sabiedrībai prospekts nav jāgatavo, ja saskaņā ar šā panta noteikumiem nav jāgatavo ne dalībnieku, ne darbinieku sadaļa.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

379. pants. Darbinieku viedoklis par prospektu

(1) Darbinieku pārstāvji (ja tādu nav, — darbinieki) ir tiesīgi ne vēlāk kā divas nedēļas līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu, sniegt sabiedrībai rakstveida viedokli par prospektā iekļautajām ziņām, kas skar darbiniekus.

(2) Ja sabiedrība saņem darbinieku pārstāvju (ja tādu nav, — darbinieku) viedokli, valde par to nekavējoties informē dalībniekus un šā likuma 342. pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju viedoklim.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

380. pants. Revidenta atzinums pārrobežu reorganizācijas gadījumā

Sagatavojot šā likuma 341. panta otrajā daļā minēto atzinumu, revidents ņem vērā šā likuma 378. panta trešajā daļā minētās ziņas.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

381. pants. Pārrobežu reorganizācijas dokumentu pieejamība

(1) Sabiedrība šā likuma 342. pantā noteiktajā kārtībā nodrošina dalībniekiem pieeju reorganizācijas dokumentiem. Šā likuma 342. panta pirmās daļas 1., 3., 4. un 5. punktā minētajiem dokumentiem jābūt pieejamiem dalībniekiem ne vēlāk kā vienu mēnesi līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu, bet prospektam — ne vēlāk kā sešas nedēļas līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu.

(2) Sabiedrība nodrošina darbinieku pārstāvjiem (ja tādu nav, — darbiniekiem) nepārtrauktu elektronisku bezmaksas pieeju (tai skaitā iespēju saglabāt un izdrukāt) prospektam ne vēlāk kā sešas nedēļas līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce par lēmuma par reorganizāciju pieņemšanu, un ne vēlāk kā līdz reorganizācijas spēkā stāšanās dienai. Prospektam pievieno līgumu vai līguma projektu, kad tas ir sagatavots, bet ne vēlāk kā vienu mēnesi līdz dienai, kad paredzēta dalībnieku sapulce.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

382. pants. Kreditoru aizsardzība pārrobežu reorganizācijas gadījumā

(1) Šā likuma 338. panta ceturtajā daļā minētajam pieteikumam pievieno paziņojumu kreditoriem, kurā tie uzaicināmi pieteikt savus prasījumus. Paziņojumā kreditoriem norāda:

- 1) reorganizācijā iesaistīto sabiedrību firmas un reģistrācijas numurus;
- 2) reorganizācijas veidu;
- 3) kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņu, kurš nedrīkst būt īsāks par diviem mēnešiem no paziņojuma publicēšanas dienas.

(2) Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē šā panta pirmajā daļā minēto paziņojumu kreditoriem.

(3) Sabiedrība viena mēneša laikā pēc kreditoru prasījumu pieteikšanas termiņa beigām nodrošina tā kreditora prasījumu, kuram līdz lēmuma par reorganizāciju pieņemšanai bija prasījuma tiesības pret sabiedrību, ja kreditors prasījumu pieteicis noteiktajā termiņā un pierādījis, ka reorganizācija apdraud tā prasījuma apmierināšanu. Sabiedrības sniegtajam nodrošinājumam jābūt samērīgam, ievērojot sabiedrības finansiālo stāvokli un citu sabiedrības kreditoru intereses.

(4) Nodrošinātais kreditors var prasīt nodrošinājumu tikai parāda nenodrošinātās daļas apmērā.

(5) Kreditoram ir tiesības celt tiesā prasību par nodrošinājumu, ja sabiedrība nav nodrošinājusi kreditora prasījumu vai sniegtais nodrošinājums nav atbilstošs. Prasība ceļama viena mēneša laikā no dienas, kad sabiedrība nodrošinājusi kreditora prasījumu, vai, ja sabiedrība nav sniegusi nodrošinājumu, — viena mēneša laikā no šā panta trešajā daļā norādītā termiņa notecējuma.

(6) Nodrošinājuma apstrīdēšana saskaņā ar šā panta piekto daļu nav tiesisks šķērslis ieraksta par reorganizāciju izdarīšanai komercreģistrā.

(7) Pārrobežu sadalīšanā papildus šajā pantā paredzētajai kreditoru aizsardzībai piemēro šā likuma 355. panta noteikumus. Ja sabiedrība veic pārrobežu sadalīšanu nodalīšanas ceļā, tās atbildība šā likuma 355. panta otrajā daļā minētajā gadījumā nepārsniedz mantas apjomu, kas tai nodots reorganizācijas rezultātā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023. Sk. pārejas noteikumu 78. punktu)

383. pants. Darbinieku līdzdalība

Ja iegūstošā kapitālsabiedrība ir reģistrēta vai to paredzēts reģistrēt Latvijā un vismaz vienā no pārrobežu reorganizācijā iesaistītajām kapitālsabiedrībām ir spēkā darbinieku līdzdalības noteikumi, tad darbinieku līdzdalībai tiek piemēroti normatīvie akti, kas regulē darbinieku iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā kapitālsabiedrību pārrobežu reorganizācijas gadījumā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

384. pants. Latvijā reģistrētas sabiedrības pieteikums par pārrobežu reorganizācijas reģistrāciju

(1) Katra Latvijā reģistrēta sabiedrība, kas iesaistīta pārrobežu reorganizācijā, ne agrāk kā divus mēnešus no lēmuma par reorganizāciju pieņemšanas dienas iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu ieraksta par pārrobežu reorganizāciju izdarīšanai komercreģistrā.

(2) Pieteikumā norāda visu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību firmas un reģistrācijas numurus, par citas dalībvalsts sabiedrību — arī sabiedrības veidu un komercreģistra iestādi, kurā tā reģistrēta.

(3) Pieteikumam pievieno:

- 1) šā likuma 347. panta pirmajā daļā minētos dokumentus;
- 2) šā likuma 377. pantā minēto dalībnieku, kreditoru vai darbinieku pārstāvju (ja tādu nav, — darbinieku) viedokli par līgumu vai līguma projektu (ja tāds ir);
- 3) šā likuma 379. pantā minēto darbinieku pārstāvju (ja tādu nav, — darbinieku) viedokli par prospektu (ja tāds ir).

(4) Pieteikumā sabiedrība apliecina, ka:

- 1) ir nodrošināti vai apmierināti to kreditoru prasījumi, kuri pieteikuši savus prasījumus noteiktā termiņā;
- 2) lēmums par reorganizāciju nav apstrīdēts tiesā vai attiecīgā prasība nav apmierināta;
- 3) nav uzsākta sabiedrības mantas sadale (ja sabiedrība ir likvidācijas procesā).

(5) Pieteikumā norāda, vai sabiedrībai saskaņā ar šā likuma 383. pantu vai citas dalībvalsts tiesību aktiem ir jāievēro darbinieku līdzdalība, un apliecina, ka tā ir nodrošināta vai ir uzsāktas sarunas par darbinieku (to pārstāvju) iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

385. pants. Citā dalībvalstī reģistrētas sabiedrības pieteikums par pārrobežu reorganizācijas reģistrāciju

(1) Ja iegūstošā sabiedrība ir reģistrēta vai to paredzēts reģistrēt Latvijā, citā dalībvalstī reģistrēta pievienojamā, sadalāmā vai pārveidojamā sabiedrība, kas piedalās pārrobežu reorganizācijas procesā, iesniedz komercreģistra iestādei pieteikumu ieraksta par pārrobežu reorganizāciju izdarīšanai komercreģistrā.

(2) Pieteikumā norāda visu reorganizācijā iesaistīto sabiedrību firmas un reģistrācijas numurus, par citas dalībvalsts sabiedrību — arī sabiedrības veidu un komercreģistra iestādi, kurā tā reģistrēta.

(3) Pieteikumam pievieno reorganizācijas līgumu.

(4) Pieteikumā norāda, vai sabiedrībai saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā sabiedrība reģistrēta, ir jāievēro darbinieku līdzdalība, un apliecina, ka tā ir nodrošināta vai ir uzsāktas sarunas par darbinieku (to pārstāvju) iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

386. pants. Pieteikums iegūstošās sabiedrības ierakstīšanai komercreģistrā

Ja iegūstošo sabiedrību ir paredzēts reģistrēt Latvijā, pārrobežu reorganizācijā iesaistītā sabiedrība papildus šā likuma 385. pantā minētajam pieteikumam iesniedz šā likuma 78. vai 149. pantā minēto pieteikumu par iegūstošās sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā. Pievienojamās sabiedrības iesniedz komercreģistra iestādei kopīgu pieteikumu par iegūstošās sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

387. pants. Pirmsreorganizācijas apliecība un ieraksts par pārrobežu reorganizāciju

(1) Ja iegūstošā sabiedrība ir reģistrēta vai to paredzēts reģistrēt citā dalībvalstī, Latvijā reģistrētai pievienojamai, sadalāmai vai pārveidojamai sabiedrībai tiek izsniegta pirmsreorganizācijas apliecība, kas apliecina to, ka Latvijā reģistrētā sabiedrība ir veikusi visas nepieciešamās darbības pārrobežu reorganizācijas pabeigšanai.

(2) Ja iegūstošā sabiedrība ir reģistrēta vai to paredzēts reģistrēt citā dalībvalstī, ierakstu par pievienojamās, sadalāmās vai pārveidojamās sabiedrības reorganizāciju komercreģistrā izdara, kad komercreģistra iestāde reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā ir saņēmusi informāciju no citas dalībvalsts komercreģistra iestādes par ieraksta par reorganizāciju izdarīšanu.

(3) Pēc šā panta otrajā daļā minētā ieraksta par reorganizāciju izdarīšanas komercreģistrā pievienojamā, sadalāmā (ja pārrobežu sadalīšana notiek sašķelšanas ceļā) vai pārveidojamā sabiedrība tiek izslēgta no komercreģistra.

(4) Ja iegūstošā sabiedrība ir reģistrēta vai to paredzēts reģistrēt Latvijā, ierakstu par iegūstošās sabiedrības reorganizāciju vai iegūstošās sabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā izdara, pamatojoties uz pārrobežu reorganizācijas procesā iesaistīto sabiedrību pieteikumiem un pirmsreorganizācijas apliecību, kas saņemta reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā no citas dalībvalsts komercreģistra iestādes.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

387.¹ pants. Pārrobežu reorganizācijas spēkā stāšanās

(1) Ja iegūstošā sabiedrība tiek reģistrēta Latvijā, pārrobežu apvienošana vai pārveidošana uzskatāma par spēkā stājušos, kad komercreģistrā izdarīts ieraksts par iegūstošo sabiedrību.

(2) Ja iegūstošā sabiedrība ir reģistrēta vai tiek reģistrēta Latvijā, pārrobežu sadalīšanas spēkā stāšanos regulē tās dalībvalsts normatīvie akti, kurā reģistrēta sadalāmā sabiedrība.

(3) Ja pārrobežu apvienošanā vai pārveidošanā iegūstošā sabiedrība tiek reģistrēta citā dalībvalstī, pārrobežu apvienošanas vai pārveidošanas spēkā stāšanos regulē attiecīgās dalībvalsts normatīvie akti.

(4) Ja sadalāmā sabiedrība ir reģistrēta Latvijā, pārrobežu sadalīšana uzskatāma par spēkā stājušos ar brīdi, kad komercreģistrā izdarīts ieraksts par sadalāmās sabiedrības reorganizāciju.

(5) Pamatojoties uz paziņojumu, kas saņemts reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā no dalībvalsts komercreģistra iestādes, komercreģistra iestāde ziņas par reorganizācijas spēkā stāšanos reģistrē, ja saskaņā ar šo pantu reorganizācijas spēkā stāšanos regulē citas dalībvalsts normatīvie akti.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

387.² pants. Ar dalībnieku tiesībām uz atlīdzību saistīto strīdu piekritība

Strīdus, kas saistīti ar šā likuma 353. pantā noteiktajām dalībnieka tiesībām uz atlīdzību, izšķir Latvijas tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma normām par piekritību.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

D DAĻA KOMERCĀRĪJUMI

(Daļa 18.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2009. Daļa stājas spēkā 01.01.2010. Sk. pārejas noteikumus.)

XX SADAĻA KOMERCDARĪJUMU VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

388.pants. Komercdarījumu jēdziens

Komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību.

389.pants. Komercdarījums, kurā viena puse ir komersants

Ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

390.pants. Komercdarījuma pieņēmums

(1) Individuāla komersanta darījums šaubu gadījumā uzskatāms par komercdarījumu. Par darījuma attiecināšanu uz komercdarbību šā panta izpratnē uzskatāma iegrāmatošana grāmatvedībā, priekšnodokļa atskaitīšana, darījuma rezultātā iegūto labumu izmantošana komercdarbībā u.tml.

(2) Individuāla komersanta parakstīts parāda akts uzskatāms par parakstītu saistībā ar viņa veikto komercdarbību, ciktāl no šā akta neizriet pretējais.

391.pants. Komerciālās paražas

Iztulkojot komersanta gribas izteikumu, kā arī rīcības nozīmi un sekas, komersantu savstarpējās tiesiskajās attiecībās ņem vērā komerc tiesiskajā apgrozībā attiecīgajā nozarē pastāvošās paražas.

392.pants. Komersanta klusēšana

(1) Ja komersantam (komercaģentam, māklerim, komisionāram, ekspeditoram u.tml.), kurš slēdz darījumus citu personu labā vai sagatavo to noslēgšanu, priekšlikumu par šāda darījuma slēgšanu vai noslēgšanas sagatavošanu izsaka persona, ar kuru viņam ir komercdarījumu attiecības, komersanta pienākums ir iespējami īsā laikā atbildēt uz šo priekšlikumu.

(2) Arī tad, ja komersants noraida priekšlikumu par darījuma slēgšanu vai noslēgšanas sagatavošanu, viņam ir pienākums uz priekšlikuma izteicēja rēķina nodrošināt tādas kustamas lietas pagaidu uzglabāšanu, kura nosūtīta līdz ar priekšlikumu, ciktāl tas nav saistīts ar nesamērīgiem izdevumiem un ciktāl komersantam ir nodrošināta kustamas lietas uzglabāšanas izdevumu segšana.

393.pants. Komersanta rūpības pienākums

(1) Komercdarījumu attiecībās komersanta pienākums ir rīkoties ar krietna un kārtīga komersanta rūpību.

(2) Šā panta pirmās daļas nosacījums neierobežo tādu likuma noteikumu piemērošanu, kuros reglamentēta parādnieka atbildība par jaunu nolūku, rupju neuzmanību vai tādas rūpības trūkumu, kādu viņš mēdz ievērot savās paša lietās.

394.pants. Solidārā atbildība

Ja vairāki komersanti kopīgi uzņemas izpildīt dalāmu saistību, šaubu gadījumā viņi par šo saistību atbild solidāri.

395.pants. Atlīdzība un procentu aprēķināšana

(1) Komersants, kurš citas personas labā slēdz darījumus vai sagatavo to noslēgšanu, vai sniedz pakalpojumus, ir

tiesīgs prasīt atlīdzību arī tad, ja tā nav nolīgta. Atlīdzības apmēru nosaka atbilstoši attiecīgajā apvidū parasti maksājamās atlīdzības lielumam.

(2) Par aizdevumiem, priekšapmaksām, izdevumiem un citiem maksājumiem šā panta pirmajā daļā minētais komersants ir tiesīgs aprēķināt likumiskos procentus, skaitot no attiecīgā maksājuma izdarīšanas dienas.

396.pants. Izpildījuma laiks

Komercdarījumos saistības izpildījumu var prasīt un saistības var izpildīt vienīgi komersanta parastajā darba laikā, ja vien no lietas apstākļiem neizriet citādi.

397.pants. Vidēja labuma lieta

Ja komersanta saistības priekšmets ir tāda kustama lieta, ko raksturo šķira un daudzums, saistības izpildei dodamas vidēja labuma lietas, ja vien darījuma dalībnieki nav vienojušies citādi. Ar vidēja labuma lietu saprot lietu, kas par tādu atzīta saistības izpildījuma vietas komerciesiskajā apgrozībā.

398.pants. Mērvienības un valūta

Šaubu gadījumā uzskata, ka komercdarījuma dalībnieki ir vienojušies par tādām garuma, laukuma, tilpuma, masas un citām mērvienībām, kā arī par valūtu, kāda pastāv attiecīgās saistības izpildījuma vietā.

399.pants. Aizturējuma tiesības

(1) Komersants ir tiesīgs aizturēt viņa valdījumā esošas otram komersantam piederošas kustamas lietas un vērtspapīrus, kuri atbilstoši otra komersanta gribai uz komercdarījumu pamata ir nonākuši aizturētāja valdījumā, un neizdot šīs lietas un vērtspapīrus tik ilgi, kamēr nav apmierināts tāds aizturētāja naudas prasījums pret otru komersantu, kurš izriet no viņu noslēgtā komercdarījuma. Lai panāktu šāda prasījuma apmierināšanu, komersants var aizturēt arī tādus priekšmetus, kurus viņš ieguvis īpašumā no otra komersanta vai no trešās personas, taču par labu otram komersantam, un kurus aizturētājam ir pienākums nodot otra komersanta īpašumā.

(2) Aizturējuma tiesības var izmantot tikai tad, ja otra komersanta saistība ir jau izpildāma un nav aprobežota nedz ar nosacījumu, nedz ar termiņu.

(3) Aizturējuma tiesības nav spēkā pret trešo personu, kura uz aizturēto priekšmetu ieguvusi komercķīlas tiesības. Šajā gadījumā attiecīgi piemērojami Komercķīlas likuma 40.panta noteikumi. Tāpat aizturējuma tiesības nav spēkā pret trešo personu, kura pirms aizturējuma tiesību izmantošanas tiesīgā kārtā ieguvusi kādu citu lietu tiesību uz aizturēto priekšmetu.

(4) Komersants nav tiesīgs aizturēt priekšmetus, ar ko viņam ir pienākums noteiktā veidā rīkoties, pamatojoties uz saistību, kuru komersants uzņēmies pret otru komersantu.

(5) Otrs komersants var novērst aizturējuma tiesību izmantošanu, dodot aizturētājam pienācīgu nodrošinājumu. Par šādu nodrošinājumu nevar būt trešās personas galvojums, izņemot gadījumu, kad aizturētājs piekrīt saņemt šādu nodrošinājumu. Uz lietām, kas saņemtas kā nodrošinājums, aizturētājs iegūst ķīlas tiesības atbilstoši likuma noteikumiem par ķīlas tiesību nodibināšanu.

400.pants. Aizturētāja tiesības apmierināt prasījumu

(1) Aizturētājs ir tiesīgs apmierināt savu prasījumu pret otru komersantu, pārdodot aizturētos priekšmetus izsolē ar tiesas starpniecību, ja vien viņi nav noteikti vienojušies, ka aizturētājam ir tiesības pārdot aizturētos priekšmetus par brīvu cenu. Aizturētāja prasījuma apmierināšanai attiecīgi piemērojami Civillikuma noteikumi par rokaskīlas tiesībām.

(2) Pret citām personām, kuras nav minētas šā likuma 399.panta trešajā daļā un kurām par labu aizturētie priekšmeti tikuši apķīlāti pēc aizturējuma tiesību izmantošanas, aizturētājam ir pirmtiesības apmierināt savu prasījumu, pārdodot aizturētos priekšmetus.

401.pants. Kustamu lietu labticīga iegūšana īpašumā

(1) Arī tad, ja komersants uz komercdarījuma pamata atsavina viņam nepiederošu lietu par labu citai personai, ieguvējs iegūst īpašuma tiesības uz šo lietu, izņemot gadījumu, kad viņš nodošanas brīdī nav bijis labticīgs. Ieguvējs nav labticīgs, ja viņam ir zināms, ka lieta nepieder atsavinātājam vai atsavinātājs nav tiesīgs rīkoties ar šo lietu, vai arī ieguvējam tas nav zināms rupjas neuzmanības dēļ.

(2) Ja atsavinātā lieta ir apgrūtināta ar trešo personu tiesībām, šīs tiesības izbeidzas līdz ar īpašuma tiesību pāreju labticīgam ieguvējam, izņemot gadījumu, kad viņš nodošanas brīdī ir zinājis par minētajām tiesībām vai arī nav zinājis rupjas neuzmanības dēļ.

(3) Šā panta noteikumi neattiecas uz noziedzīgā ceļā iegūtām, nozaudētām vai tādām lietām, uz kurām pretēji īpašnieka gribai lietas valdījums izbeidzies, izņemot naudu, uzrādītāja vērtspapīrus, kā arī lietas, kuras pārdotas izsolē ar tiesas starpniecību.

402.pants. Likumiskās rokaskārtas tiesības

(1) Komersanta likumiskajām rokaskārtas tiesībām attiecīgi piemēro Civillikuma noteikumus par rokaskārtas tiesībām, ciktāl šajā pantā nav noteikts citādi.

(2) Kārtas ņēmējs, kura prasījumu parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, ir tiesīgs, iepriekš par to paziņojot parādniekam, uz parādnieka rēķina pārdot likumisko rokaskārtas tiesību priekšmetu labprātīgā publiskā izsolē ar zvērināta tiesu izpildītāja starpniecību, ievērojot Civillikuma noteikumus par pārdošanu izsolē. Izsoles izziņošanai un izsoles kārtībai piemērojami attiecīgie Civilprocesa likuma noteikumi par kustamās mantas izsoli.

(3) Likumisko rokaskārtas tiesību priekšmetu pārdod par visaugstāko cenu, kāda ir iespējama pārdošanas laikā un nenovilcina pārdošanu.

(4) Kārtas ņēmējs atbild parādniekam par likumisko rokaskārtas tiesību priekšmeta pārdošanu kā pilnvarnieks, un viņa pienākums ir atlīdzināt parādniekam visus zaudējumus, kurus kārtas ņēmējs varēja novērst, ievērojot krietna un kārtīga komersanta rūpību.

403.pants. Konosaments, kravas pavadzīme un noliktavas zīme kā ordera vērtspapīri

(1) Konosamentu, kravas pavadzīmi un noliktavas zīmi var nodot tālāk ar indosamentu, ja tas attiecīgajā dokumentā ir tieši norādīts (turpmāk šīs sadaļas ietvaros — ordera vērtspapīrs).

(2) Indosaments pāņem indosatāram visas no indosētā ordera vērtspapīra izrietošās tiesības.

(3) Parādnieks var celt pret ordera vērtspapīra leģitimēto turētāju vienīgi tās ierunas, kuras attiecas uz ordera vērtspapīrā ietvertā parādnieka gribas izteikuma spēkā esamību un izriet no ordera vērtspapīra satura vai arī kuras parādniekam ir pret pašu ordera vērtspapīra leģitimēto turētāju.

(4) Parādniekam ir pienākums izpildīt savu saistību, vienīgi saņemot pretī ordera vērtspapīru ar ordera vērtspapīra leģitimētā turētāja kvitējumu par izpildi. Ja saistība izpildīta daļēji, par to izdara atbilstošu atzīmi ordera vērtspapīrā un izsniedz parādniekam kvīti par daļēju izpildi.

404.pants. Indosamenta forma un blanko indosaments

(1) Indosamentu raksta uz ordera vērtspapīra vai tam pievienotās lapas. Indosamentu paraksta indosants.

(2) Indosamentā var nenorādīt indosatāru, un indosaments var izpausties tikai indosanta parakstā (blanko indosaments). Pēdējā gadījumā indosaments, lai tas būtu spēkā, ir rakstāms ordera vērtspapīra otrā pusē vai uz pievienotās lapas.

(3) Ja taisīts blanko indosaments, ordera vērtspapīra turētājs var:

1) aizpildīt indosamentu uz sava vai citas personas vārda;

2) indosēt ordera vērtspapīru tālāk ar blanko indosamentu vai uz kādas citas personas vārda;

3) nodot ordera vērtspapīru tālāk, neaizpildot blanko indosamentu un netaisot jaunu indosamentu.

405.pants. Ordera vērtspapīra turētāja leģitimācija

(1) Persona, kuras rokās nonācis ordera vērtspapīrs, atzīstama par tā leģitimēto turētāju, ciktāl tā pierāda savas tiesības ar indosamentu nepārtrauktu rindu, turklāt arī tad, ja pēdējais ir blanko indosaments. Šajā ziņā izsvītrotie indosamenti uzskatāmi par neierakstītiem. Ja blanko indosamentam seko kāds cits indosaments, pieņem, ka šā pēdējā indosamenta parakstītājs ieguvis ordera vērtspapīru uz blanko indosamenta pamata.

(2) Ja ordera vērtspapīrs tā agrākajam turētājam ir nozudis, jaunajam turētājam, kurš savas tiesības pierāda saskaņā ar šā panta pirmās daļas noteikumiem, ir pienākums atdot ordera vērtspapīru tikai tad, ja viņš to ir ieguvis jaunā ticībā vai arī pieļaujot rupju neuzmanību.

(3) Parādniekam ir pienākums pārbaudīt, vai ordera vērtspapīrā ierakstīto indosamentu rinda ir nepārtraukta, bet viņam nav pienākuma pārliecināties par indosantu parakstu īstumu.

406.pants. Noilgums

No komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš.

XXI SADAĻA ATSEVIŠĶU KOMERCDARĪJUMU VEIDU ĪPAŠIE NOTEIKUMI

1.nodaļa Komerčiālā pirkuma līgums

407.pants. Komerčiālā pirkuma līguma jēdziens

(1) Komerčiālā pirkuma līgums (turpmāk šīs nodaļas ietvaros — pirkuma līgums) ir tāds līgums, ar kuru pārdevējs apņemas pārdot un pircējs apņemas pirkt preci un samaksāt nolīgto pirkuma maksu un kurā vismaz viens no līdzējiem ir komersants. Prece šīs sadaļas izpratnē ir pārdošanai paredzēta kustama lieta, kas nav izņemta no privāttiesiskās apgrozības.

(2) Šīs nodaļas noteikumi piemērojami arī vērtspapīru pirkumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

408.pants. Pircēja nokavējums

(1) Ja pircējs, pieļaujot nokavējumu, nepieņem preci, pārdevējs ir tiesīgs, iepriekš par to paziņojot pircējam:

1) uz pircēja rēķina un riska par samērīgu samaksu nodot preci glabājumā noliktavā vai citā drošā vietā;

2) pārdot preci par brīvu cenu, kas nav mazāka par nolīgto pirkuma maksu;

3) uz pircēja rēķina pārdot preci labprātīgā publiskā izsolē ar zvērināta tiesu izpildītāja starpniecību, ievērojot Civillikuma noteikumus par pārdošanu izsolē un izsoles izziņošanai, kā arī izsoles kārtībai piemērojot attiecīgos Civilprocesa likuma noteikumus par kustamās mantas izsoli.

(2) Preci, kura ātri bojājas vai pakļauta citam riskam, pārdevējs ir tiesīgs pārdot par brīvu cenu bez izsoles, iepriekš par to nepaziņojot pircējam.

(3) Ja šā panta pirmās daļas 3.punktā vai otrajā daļā minētajā gadījumā prece tiek pārdota par zemāku cenu, nekā nolīgts pirkuma līgumā, pircēja pienākums ir samaksāt pārdevējam nolīgtais cenas un preces pārdošanas cenas starpību.

(4) Ja prece tiek pārdota labprātīgā publiskā izsolē ar zvērināta tiesu izpildītāja starpniecību, pārdevēja pienākums ir saprātīgā termiņā pirms izsoles paziņot pircējam par izsoles laiku un vietu, turklāt pircējs ir tiesīgs piedalīties solīšanā. Pārdevēja pienākums ir nekavējoties paziņot pircējam par pārdošanu. Ja pārdevējs neizpilda minēto pienākumu, viņš atbild par pircējam nodarītajiem zaudējumiem.

(5) Šā panta noteikumi neierobežo pārdevēja tiesības, kuras viņš saskaņā ar Civillikumu var izmantot, ja pircējs pieļauj nokavējumu.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

409.pants. Pirkums ar specifikāciju

(1) Ja atbilstoši pirkuma līgumam pircējs ir tiesīgs tuvāk noteikt preces formu, izmēru, kvalitāti, šķiru vai citas preces pazīmes, pircēja pienākums ir tās noteikt nolīgtajā termiņā vai iespējami īsā laikā pēc pārdevēja pieprasījuma saņemšanas.

(2) Ja pircējs pieļauj nokavējumu preces pazīmju noteikšanā, pārdevējs ir tiesīgs pircēja vietā noteikt minētās pazīmes vai vienpusēji atkāpties no līguma, vai prasīt atlīdzību par zaudējumiem, kas viņam radušies pircēja nokavējuma dēļ.

(3) Ja pārdevējs pircēja vietā pats nosaka preces pazīmes, viņa pienākums ir paziņot pircējam par šo specifikāciju un nolikt saprātīgu termiņu, kurā pircējs var noteikt citu specifikāciju. Ja minētajā termiņā pircējs nepaziņo pārdevējam citu specifikāciju, pircējam ir saistoša pārdevēja noteiktā specifikācija.

410.pants. Termiņpirkums

(1) Termiņpirkums ir tāds pirkuma līgums, ar ko vismaz viens no līdžējiem ir apņēmis precīzi izpildīt savu saistību noteiktā dienā vai noteiktā laikposmā, un atbilstoši līdžēju noteikti izteiktai gribai nolīgtais izpildījuma laiks ir šā līguma būtiska sastāvdaļa.

(2) Ja šā panta pirmajā daļā minētais līdžējs neizpilda savu saistību nolīgtajā dienā vai laikposmā, otrs līdžējs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma, kā arī prasīt atlīdzību par zaudējumiem, kas parādnieka nokavējuma dēļ otram līdžējam radušies sakarā ar līguma neizpildi. Otrs līdžējs var prasīt no parādnieka saistības izpildi tikai tad, ja viņš nekavējoties pēc termiņa izbeigšanās paziņo parādniekam par savu vēlmi, lai saistība tiktu izpildīta.

(3) (Izslēgta ar 15.04.2010. likumu)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

411.pants. Pircēja pienākums pārbaudīt preci un paziņot par tās trūkumiem

(1) Pircējam ir pienākums iespējami īsā laikā pēc preces saņemšanas to pārbaudīt. Konstatējot preces trūkumus, pircēja pienākums ir nekavējoties paziņot pārdevējam par šiem trūkumiem, norādot to veidu un apmēru.

(2) Ja pircējs atbilstoši šā panta pirmās daļas noteikumiem nepaziņo pārdevējam par saņemtajās preces trūkumiem, uzskatāms, ka pircējs ir pieņēmis preci, un viņš zaudē Civillikuma 1620.panta otrajā daļā paredzētās tiesības prasīt pirkuma līguma atcelšanu vai preces cenas samazināšanu, izņemot gadījumu, kad precei ir apslēpti trūkumi, kurus, pārbaudot preci, nebija iespējams konstatēt.

(3) Ja apslēptie preces trūkumi tiek konstatēti vēlāk, pircēja pienākums ir nekavējoties pēc to konstatēšanas paziņot pārdevējam par šiem trūkumiem. Ja pircējs nepaziņo pārdevējam par saņemtajās preces trūkumiem, uzskatāms, ka pircējs ir pieņēmis preci ar šiem apslēptajiem trūkumiem.

(4) Šā panta noteikumi nav piemērojami, ja pārdevējs ļaunā nolūkā ir noklusējis vai apslēpis preces trūkumus vai arī noteikti apgalvojis, ka precei ir zināmas īpašības.

(5) Šā panta noteikumi piemērojami, ja pircējs un pārdevējs ir komersanti.

412.pants. Preces pagaidu uzglabāšana

(1) Ja pircējs ir paziņojis pārdevējam par tādas preces trūkumiem, kas pircējam piegādāta no citas vietas, pircēja pienākums ir gādāt par šīs preces pagaidu uzglabāšanu.

(2) Preci, kura ātri bojājas vai pakļauta citam riskam vai kuras glabāšana ir saistīta ar nesamērīgiem izdevumiem, pircējs ir tiesīgs pārdot, ievērojot šā likuma 408.panta otrās un trešās daļas noteikumus.

(3) Šā panta noteikumi piemērojami, ja pircējs un pārdevējs ir komersanti.

413.pants. Preces iepakojuma masa

(1) Ja pirkuma maksa ir nosakāma atbilstoši preces masai, preces iepakojuma masa netiek ņemta vērā, ja vien no līguma vai tās vietas komerciālajām paražām, kurā pārdevējam ir pienākums izpildīt savu saistību, neizriet citādi.

(2) Šā likuma ietvaros ar jēdzienu "iepakojums" saprot arī konteinerus, ko izmanto sauszemes, ūdens un gaisa pārvadājumiem.

414.pants. Pirkuma līguma noteikumu piemērošana maiņas, piegādes un uzņēmuma līgumam

(1) Šīs nodaļas noteikumi attiecīgi piemērojami arī tādām maiņas un piegādes līgumam (Civillikuma 2092. un 2109.pants), kura priekšmets ir prece.

(2) Šīs nodaļas noteikumi piemērojami uzņēmuma līgumam par kustamas lietas izgatavošanu no uzņēmēja sagādātā materiāla (Civillikuma 2214.panta pirmā daļa).

2.nodaļa Komerčiālās komisijas līgums

415.pants. Komerčiālās komisijas līguma jēdziens un komisijas aģents

(1) Komerčiālās komisijas līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (komisionārs) apņemas savā vārdā, bet uz citas personas (komitenta) rēķina pirkt vai pārdot preci vai vērtspapīrus vai arī slēgt citu veidu darījumus ar trešajām personām, bet komitents apņemas samaksāt nolīgto provīziju.

(2) Komisijas aģents ir tāds komisionārs, kurš apņēmis savā vārdā, bet uz komitenta rēķina pastāvīgi slēgt darījumus ar trešajām personām. Komisijas aģenta un komitenta savstarpējām attiecībām attiecīgi piemērojami šā likuma 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60. un 61.panta noteikumi.

416.pants. Komisionāra pienākumi

(1) Komisionāram ir pienākums izpildīt komisiju ar krietna un kārtīga komersanta rūpību. Komisionāram it īpaši ir pienākums ievērot komitenta intereses un viņa norādījumus.

(2) Komisionārs nodod komitentam visas nepieciešamās ziņas un dokumentus. Komisionāram it īpaši ir pienākums nekavējoties paziņot komitentam par komisijas izpildi.

(3) Komisionāram ir pienākums sniegt komitentam norēķinu par katru noslēgto darījumu, kā arī nodot komitentam to, ko komisionārs ir ieguvis, veicot savus pienākumus.

(4) Komisionārs atbild komitentam par darījuma izpildi, ja viņš vienlaikus ar paziņojumu par komisijas izpildi nav norādījis komitentam trešo personu, ar kuru noslēgts šis darījums.

417.pants. Komitenta norādījumi

(1) Ja komisionārs nerīkojas atbilstoši komitenta norādījumiem, viņš atbild par komitentam nodarītajiem zaudējumiem, turklāt komitentam nav pienākuma atzīt attiecīgo darījumu par noslēgtu uz viņa rēķina.

(2) Komisionārs ir tiesīgs atkāpties no komitenta norādījumiem vienīgi tad, ja viņam ir pamats pieņemt, ka attiecīgajā gadījumā, zinot lietas apstākļus, tāpat rīkotos pats komitents. Šādā gadījumā komisionāra pienākums ir nekavējoties paziņot komitentam par savu atkāpšanos no norādījumiem un sagaidīt komitenta lēmumu, ja vien nepastāv nokavējuma risks.

418.pants. Cenas robežas

(1) Ja komisionārs, noslēdzot darījumu ar trešo personu, pārkāpj komitenta noteiktās cenas robežas un komitents negrib atzīt, ka attiecīgais darījums ir noslēgts uz viņa rēķina, komitenta pienākums ir nekavējoties, tiklīdz saņemts paziņojums par komisijas izpildi, to darīt zināmu komisionāram. Pretējā gadījumā uzskatāms, ka komitents ir piekritis komisionāra pieļautajai atkāpei no cenas robežas.

(2) Ja komisionārs vienlaikus ar paziņojumu par komisijas izpildi piedāvā segt komitenta noteiktās un darījumā ar trešo personu nolīgtās cenas starpību, komitents nav tiesīgs atteikties atzīt, ka darījums ir noslēgts uz viņa rēķina.

419.pants. Izdevīgāki noteikumi

(1) Ja komisionārs noslēdz darījumu ar izdevīgākiem noteikumiem, nekā tos noteicis komitents, no šādas darījuma noslēgšanas gūtais labums pienākas komitentam.

(2) Par izdevīgāku noteikumu it īpaši uzskatāma pārdošanas cena, kas pārsniedz komitenta noteikto zemāko cenas robežu, kā arī iepirkuma cena, kura nesasniedz komitenta noteikto augstāko cenas robežu.

420.pants. Prece ar trūkumiem vai bojāta prece

(1) Ja komisionāram piegādātajai un tālāk nosūtāmajai precei ir ārēji trūkumi vai bojājumi, komisionāra pienākums ir izmantot savas tiesības pret pārvadātāju, ekspeditoru, glabātāju vai pārdevēju (iepirkuma komisijas gadījumā), gādāt par pierādījumiem, kas apliecina preces stāvokli, kā arī nekavējoties par to paziņot komitentam. Ja komisionārs neizpilda minētos pienākumus, viņš atbild par zaudējumiem, kas radušies komitentam.

(2) Ja prece ātri bojājas vai arī vēlāk tajā notiek vai var notikt izmaiņas, kas izraisītu preces vērtības pazemināšanos, un pietrūkst laika saņemt komitenta norādījumus par turpmāko rīcību ar precī vai arī komitents vilcinās dot norādījumus, komisionārs ir tiesīgs uz komitenta rēķina pārdot preci, ievērojot šā likuma 408.panta otrās un trešās daļas noteikumus.

421.pants. Preces nodošana glabājumā vai pārdošana

Ja komitents nerīkojas ar iepirkto vai pārdodamo precī, kas atrodas komisionāra glabājumā, lai gan atbilstoši lietas apstākļiem komitentam ir pienākums to darīt, komisionārs ir tiesīgs atbilstoši šā likuma 408.panta noteikumiem precī nodot glabājumā citai personai vai pārdot.

422.pants. Komisionāra atbildība par precī

(1) Komisionārs atbild par viņa glabājumā esošās preces bojājumiem, bojāšanos vai bojāeju, kuru viņš varēja novērst, ievērojot krietna un kārtīga komersanta rūpību.

(2) Par to, ka prece nav apdrošināta, komisionārs atbild tikai tad, ja komitents bija devis komisionāram norādījumu apdrošināt precī.

423.pants. Pienākums pārbaudīt precī un preces pagaidu uzglabāšana

(1) Ja komisionāram uzticēts veikt iepirkuma komisiju un ja komisionārs un komitents ir komersanti, uz komitenta pienākumu pārbaudīt precī un paziņot komisionāram par konstatētajiem preces trūkumiem, kā arī uz pienākumu uzglabāt precī un tiesībām to pārdot attiecināmi šā likuma 411. un 412.panta noteikumi.

(2) Arī tad, ja komitents nav savlaicīgi paziņojis komisionāram par preces trūkumiem, komitents ir tiesīgs prasīt, lai komisionārs viņam cedē savus prasījumus pret trešo personu, no kuras viņš nopircis precī uz komitenta rēķina.

424.pants. No komisijas darījuma izrietošie prasījumi

(1) Prasījumus, kuri izriet no darījuma, ko komisijā noslēdzis uz komitenta rēķina (tajā skaitā prasījumus par pirkuma līguma atcelšanu vai preces cenas samazināšanu), komitents ir tiesīgs vērst pret parādnieku tikai pēc tam, kad komisijā šos prasījumus ir cedējis komitentam.

(2) Attiecībā starp komitentu un komisijā vai viņa kreditoriem šā panta pirmajā daļā minētie prasījumi uzskatāmi par komitenta prasījumiem arī tad, ja tie vēl nav cedēti komitentam.

425.pants. Priekšapmaksa un pēcapmaksa

(1) Ja komisijā bez komitenta piekrišanas par labu trešajai personai veic priekšapmaksu vai vienojas par pēcapmaksu, risks par šādu rīcību gulstas uz komisijā.

(2) Ja komisijā bez komitenta piekrišanas pārdod trešajai personai precī vai vērtspapīrus ar pēcapmaksu, komisijā pienākums ir nekavējoties samaksāt komitentam visu pirkuma maksu trešās personas vietā.

426.pants. Komisijā tiesības uz provīziju un izdevumu atlīdzināšanu

(1) Komisijā ir tiesības uz nolīgto provīziju, līdzko un ciktāl trešā persona ir izpildījusi ar komisijā noslēgto darījumu. Komisijā ir tiesības uz provīziju arī tad, ja darījums nav izpildīts komitenta vainas dēļ.

(2) Komitenta pienākums ir atlīdzināt komisijā izdevumus, kas atbilstoši apstākļiem bijuši nepieciešami komisijā izpildei. Šie izdevumi ietver arī atlīdzību par komisijā noliktavas telpu vai citu glabāšanai piemērotu vietu un transportlīdzekļu izmantošanu komisijā izpildei.

427.pants. Komisijā tiesības uz delkrēderi

(1) Komisijā, kurš galvo par trešās personas saistības izpildi, ir tiesības uz īpašu atlīdzību (delkrēderi).

(2) Iestājoties trešās personas saistības izpildes termiņam vai nosacījumam, komisijā, kurš galvojis par trešās personas saistības izpildi, atbild komitentam par attiecīgās saistības izpildi tieši un komisijā nav tiesīgs prasīt, lai komitents ar savu prasījumu vispirms vērsas pie trešās personas.

428.pants. Komisijā likumiskās rokaskīlas tiesības

Uz komisijā valdījumā esošo komisijā precī viņam ir likumiskās rokaskīlas tiesības, kas nodrošina komisijā prasījumus pret komitentu par provīzijas un delkrēderes samaksu, kā arī par komisijā izpildei nepieciešamo izdevumu atlīdzināšanu.

429.pants. Komisijā tiesības gūt apmierinājumu no prasījumiem

Komisijā ir pirmtiesības salīdzinājumā ar komitentu un viņa kreditoriem apmierināt šā likuma 424.pantā minētos prasījumus, kuriem iestājies no komisijā darījuma izrietošā prasījuma izpildes termiņš vai nosacījums. Šajā ziņā komisijā ir tiesīgs no komisijā darījuma izrietošos prasījumus atteikties cedēt par labu komitentam, saņemot un paturēt uz šo prasījumu pamata doto izpildījumu, likt šos prasījumus priekšā ieskaitam, kā arī tos cedēt citai personai.

3.nodaļa Ekspedīcijas līgums

430.pants. Ekspedīcijas līguma jēdziens

Ekspedīcijas līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants, kurš sniedz kravas ekspedīcijas pakalpojumus

(ekspeditors), apņemas, izmantojot pārvadātāja transporta pakalpojumus, uz nosūtītāja rēķina organizēt kravas nogādāšanu tās saņēmējam, bet nosūtītājs apņemas samaksāt nolīgto atlīdzību.

431.pants. Ekspeditora tiesības un pienākumi

(1) Ekspeditors, sniedzot kravas ekspedīcijas pakalpojumus, ja puses nav vienojušās citādi, ir tiesīgs:

1) noteikt transporta veidu un kravas pārvadāšanas ceļu;

2) izvēlēties personas, kas kravu nogādās saņēmējam, noslēgt kravas nogādāšanai nepieciešamo pārvadājuma, glabājuma un ekspedīcijas līgumu, sniegt minētajām personām informāciju un norādījumus, veikt attiecīgus maksājumus.

(2) Ja puses nav vienojušās par kravas piegādes laiku, ekspeditoram ir pienākums nodrošināt kravas nogādāšanu saņēmējam saprātīgā termiņā.

(3) Sniedzot kravas ekspedīcijas pakalpojumus, ekspeditoram ir pienākums pieprasīt aktus, ja kravas pārvadājumā konstatēti pārkāpumi, nosūtītāja vai saņēmēja uzdevumā piedalīties aktu sastādīšanā, kā arī, nodrošinot nosūtītāja tiesības, viņa vārdā savlaicīgi iesniegt pretenzijas un prasības.

(4) Ekspeditors veic arī citus nolīgtos pienākumus, kas saistīti ar kravas nogādāšanas organizēšanu, tajā skaitā apdrošina, iepakoj, marķē un manto kravu. Ekspeditoram ir pienākums noslēgt ar trešajām personām minēto pienākumu izpildei nepieciešamos līgumus tikai tad, ja šāds pienākums izriet no ekspedīcijas līguma.

(5) Kravas nogādes organizēšanai nepieciešamos līgumus ar trešajām personām ekspeditors slēdz savā vārdā vai arī nosūtītāja vārdā, ja ekspeditors ir tam pilnvarots.

(6) Ja ekspeditors rīkojas kā nosūtītāja pārstāvis, ekspeditors nav tiesīgs aprēķināt nosūtītājam lielāku maksu par kravas pārvadājumu, nekā viņš nolīdzis ar pārvadātāju.

432.pants. Kravas iepakojšana, marķēšana, pavaddokumenti un pienākums sniegt informāciju par kravu

(1) Nosūtītājam ir pienākums, ciktāl tas nepieciešams, iepakot un marķēt ekspedīcijai nododamo kravu, iesniegt ekspeditoram kravas pavaddokumentus, kā arī sniegt viņam visu informāciju, kas vajadzīga, lai ekspeditors varētu izpildīt savus pienākumus, arī informāciju par kravu, kura pārvadājama un uzglabājama atbilstoši īpašiem noteikumiem un kurai nepieciešams speciāls aprīkojums vai apkalpošana. Ja ekspedīcijai tiek nodota bīstama krava, kas pārvadāšanas vai uzglabāšanas procesā savu īpašību dēļ var izraisīt sprādzienu, ugunsgrēku vai radīt citus kaitējumus, apdraudēt cilvēku dzīvību, veselību, personu mantu vai vidi, nosūtītāja pienākums ir rakstveidā informēt ekspeditoru par kravas bīstamības veidu un nepieciešamajiem drošības pasākumiem.

(2) Pasūtījums bīstamas kravas vai ar akcīzes nodokli apliekamas preces nogādāšanai piesakāms ekspeditoram rakstveidā.

(3) Nosūtītājs, arī tad, ja viņš nav vainojams, atbild ekspeditoram par zaudējumiem un izdevumiem, kas radušies šādu iemeslu dēļ:

1) krava nav pienācīgi iepakota vai marķēta;

2) ekspeditors nav informēts par kravas bīstamību;

3) nosūtītājs nav iesniedzis visus šā panta pirmajā daļā minētos pavaddokumentus vai nav sniedzis nepieciešamo informāciju, vai arī informācija ir nepilnīga, neprecīza vai nepareiza.

(4) Ja šā panta trešajā daļā minētie zaudējumi vai izdevumi radušies arī ekspeditora rīcības dēļ, nosūtītāja pienākums ir atlīdzināt zaudējumus vai izdevumus. Maksājamās atlīdzības apmērs atkarīgs no tā, ciktāl zaudējumu vai izdevumu rašanās cēlonis bijusi nosūtītāja vai ekspeditora rīcība.

(5) Ja nosūtītājs ir patērētājs, viņš saskaņā ar šā panta trešās un ceturtās daļas noteikumiem atbild ekspeditoram par zaudējumiem un izdevumiem, ciktāl tie radušies nosūtītāja vainas dēļ.

433.pants. Kravas iekraušana un izkraušana

Par kravas iekraušanu sākumpunktā ir atbildīgs nosūtītājs, bet par izkraušanu galapunktā — saņēmējs, ja ekspedīcijas līgumā nav noteikts citādi.

434.pants. Krava ar trūkumiem vai bojāta krava

(1) Ja kravai, ko ekspeditors saņēmis no trešās personas un kas nogādājama saņēmējam, ir ārēji trūkumi vai bojājumi, ekspeditoram ir pienākums, nodrošinot nosūtītāja tiesības, nekavējoties paziņot trešajai personai par šiem trūkumiem vai bojājumiem, gādāt par pierādījumiem, kas apliecina kravas stāvokli, kā arī nekavējoties par to paziņot nosūtītājam. Ja ekspeditors neizpilda minētos pienākumus, viņš atbild par zaudējumiem, kas radušies nosūtītājam.

(2) Ja krava ātri bojājas vai arī vēlāk tajā notiek vai var notikt izmaiņas, kas izraisītu kravas vērtības pazemināšanos, un pietrūkst laika saņemt nosūtītāja norādījumus par turpmāko rīcību ar kravu vai arī nosūtītājs vilcinās dot norādījumus, ekspeditors ir tiesīgs uz nosūtītāja rēķina pārdot kravu, ievērojot šā likuma 408.panta otrās un trešās daļas noteikumus.

435.pants. Atlīdzības samaksa

(1) Nosūtītāja pienākums ir samaksāt ekspeditoram nolīgto atlīdzību, līdzko ekspeditors ir izpildījis kravas ekspedīcijas pakalpojumu, ja līgumā nav noteikts citādi.

(2) Ja saskaņā ar nosūtītāja un ekspeditora vienošanos atlīdzība par kravas ekspedīcijas pakalpojumu sniegšanu iekasējama no saņēmēja vai citas personas, bet šī persona neveic minēto maksājumu, par atlīdzības samaksu atbild nosūtītājs.

436.pants. Nosūtītāja prasījumi

(1) Prasījumus, kuri izriet no līguma, ko savā vārdā noslēdzis ekspeditors uz nosūtītāja rēķina, nosūtītājs ir tiesīgs vērst pret parādnieku tikai pēc tam, kad ekspeditors šos prasījumus cedējis nosūtītājam.

(2) Attiecībās starp nosūtītāju un ekspeditoru vai viņa kreditoriem šā panta pirmajā daļā minētie prasījumi uzskatāmi par nosūtītāja prasījumiem arī tad, ja tie vēl nav cedēti nosūtītājam.

437.pants. Ekspeditora atbildība

(1) Ekspeditors atbild par ekspedīcijas līguma izpildei piesaistīto trešo personu saistību neizpildi, ja viņš rīkojas savā vārdā vai ja ir viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) ekspeditors tieši vai netieši ir uzņēmies pārvadātāja atbildību;
- 2) ekspeditors noteicis maksu par pārvadājumu;
- 3) ekspeditors savā vārdā izdod transporta dokumentu;
- 4) ekspeditors organizē pārvadājumu, izmantojot autotransportu.

(2) Ekspeditors neatbild par ekspedīcijas līguma izpildei piesaistīto trešo personu saistību neizpildi, ja viņš rīkojas nosūtītāja vārdā un pierāda, ka pienācīgi un rūpīgi ir izvēlēties šīs personas.

438.pants. Kravas apdrošināšana

Ekspeditoram ir pienākums uz nosūtītāja rēķina apdrošināt ekspedīcijai nodoto kravu, ja to pieprasa nosūtītājs vai viņi par to ir vienojušies ekspedīcijas līgumā.

439.pants. Nosūtītāja pienākums atlīdzināt ekspeditora izdevumus

Nosūtītājam ir pienākums atlīdzināt ekspeditoram izdevumus, kas atbilstoši apstākļiem bijuši nepieciešami ekspeditora pienākumu izpildei, arī izdevumus, kas saistīti ar:

- 1) muitas un citu maksājumu palielināšanos vai valūtas kursa maiņu;
- 2) dīkstāvi, kas radusies no ekspeditora neatkarīgu apstākļu dēļ;
- 3) nosūtītāja iesniegtajiem nepilnīgi, neprecīzi vai nepareizi noformētiem kravas pavaddokumentiem.

440.pants. Kravas nodošana glabājumā

Ja kravas saņēmējs, pieļaujot nokavējumu, nepieņem piegādāto kravu vai krava pārvadāšanas laikā tiek aizturēta no ekspeditora neatkarīgu apstākļu dēļ, ekspeditors ir tiesīgs uz nosūtītāja rēķina un riska nodot kravu glabājumā noliktavā vai citā drošā vietā, par to nekavējoties paziņojot nosūtītājam un pārvadājuma apdrošinātājam, ja apdrošināšanu veicis ekspeditors.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

441.pants. Ekspeditora atbildība par kravas nesaglabāšanu vai kravas nogādāšanas nokavējumu

(1) Ekspeditors atbild par viņa uzraudzībā esošās kravas bojājumiem, bojāšanos, iztrūkumu, bojāeju, nozaudēšanu vai kravas nogādāšanas nokavējumu, kuru viņš būtu varējis novērst, ievērojot krietna un kārtīga komersanta rūpību.

(2) Ekspeditors nav atbildīgs par kravas nesaglabāšanu (bojājumiem, bojāšanos, iztrūkumu, bojāeju vai nozaudēšanu), ja viņš pierāda, ka krava nav saglabāta:

- 1) tāpēc, ka tā pārvadāta valējā transportlīdzeklī saskaņā ar ekspeditora un nosūtītāja vienošanos vai pēc nosūtītāja pieprasījuma;
- 2) tās iepakojuma bojājumu dēļ, ja kravu iepakojis nosūtītājs, vai tāpēc, ka nosūtītājs izmantojis kravas īpašībām vai standartiem neatbilstošu iepakojumu;
- 3) to iekraujot vai izkraujot, ja iekraušanu vai izkraušanu veicis nosūtītājs vai saņēmējs;
- 4) tās sevišķu dabisko īpašību dēļ, kas īpaši viegli var izraisīt kravas bojājumus, bojāšanos, iztrūkumu vai bojāeju, ja par šīm īpašībām nosūtītājs pirms kravas nodošanas ekspedīcijai nav informējis ekspeditoru;
- 5) tās nepienācīgas marķēšanas dēļ, ja kravu marķējis nosūtītājs, vai tāpēc, ka nosūtītājs kravas pavaddokumentos nav norādījis kravas sevišķās īpašības, kuru dēļ nepieciešams ievērot īpašus drošības noteikumus vai veikt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu kravas saglabāšanu pārvadāšanas vai uzglabāšanas laikā.

(3) Ekspeditors, atlīdzinot zaudējumus par kravas nesaglabāšanu, atdod arī viņam samaksāto atlīdzību par ekspedīcijas pakalpojumu sniegšanu un atlīdzina citus ar kravas pārvadājumu saistītos maksājumus proporcionāli nesaglabātās kravas apmēram, kā arī izdevumus, kas saistīti ar zaudējumu atlīdzības apmēra noteikšanu atbilstoši šā likuma 443.panta noteikumiem.

(4) Par citiem zaudējumiem ekspeditors atbild tikai tad, ja viņš nav izpildījis savus pienākumus atbilstoši šā likuma 431.panta noteikumiem.

(5) Ja zaudējumi radušies arī nosūtītāja rīcības dēļ vai ekspedīcijai nodotās kravas īpašu trūkumu dēļ, ekspeditora pienākums ir atlīdzināt zaudējumus. Maksājamās atlīdzības apmērs atkarīgs no tā, ciklīdz zaudējumu rašanās cēlonis bijusi nosūtītāja vai ekspeditora rīcība vai ekspedīcijai nodotās kravas trūkumi.

442.pants. Kravas vērtības atlīdzināšana

(1) Ja ekspeditoram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, kas radušies kravas bojājumu vai bojāšanās dēļ, zaudējumu atlīdzību nosaka tādā apmērā, par kādu samazinājusies kravas vērtība, bet kravas iztrūkuma, bojāejas vai nozaudēšanas dēļ — atbilstoši iztrūkstošās, bojāgājušās vai nozaudētās kravas vērtībai.

(2) Kravas vērtību nosaka atbilstoši tās tirgus cenai vai arī atbilstoši tādas pašas šķiras un labuma lietu parastajai vērtībai kravas nodošanas vietā un laikā. Ja krava nodota ekspedīcijai ar pieteiktu vērtību, zaudējumu atlīdzības apmēru nosaka atbilstoši šai vērtībai, ja ekspeditors nepierāda, ka ekspedīcijai nodotās kravas vērtība bijusi mazāka.

443.pants. Zaudējumu atlīdzības apmēra robežas

(1) Ja ekspeditoram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, kas radušies kravas bojājumu, bojāšanās, iztrūkuma, bojāejas vai nozaudēšanas dēļ, zaudējumu atlīdzības apmērs nedrīkst pārsniegt summu, kas atbilst Starptautiskā Valūtas fonda noteiktajām 8,33 naudas norēķina vienībām par katru:

1) kravas bruto masas kilogramu, ja bojāta vai zaudēta visa krava;

2) bojātās vai zaudētās kravas daļas bruto masas kilogramu, ja bojāta vai zaudēta kravas daļa.

(2) *(Izslēgta no 01.01.2014. ar 19.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 18.10.2013. Sk. Pārejas noteikumu 35.punktu)*

(3) Šā panta pirmajā daļā paredzētais zaudējumu atlīdzības ierobežojums nav piemērojams, ja ekspeditors vai šā likuma 444.pantā minētā persona, nodarot zaudējumus, ir rīkojusies ar ļaunu nolūku vai pieļāvusi rupju neuzmanību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 19.09.2013. likumu, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

444.pants. Ekspeditora atbildība par citām personām

Par prettiesisku rīcību, ko savā darbā pieļāvuši ekspeditora darbinieki vai citas viņa uzņēmumā nodarbinātas personas, ekspeditors atbild tāpat kā par savu rīcību.

445.pants. Prasījumu noilgums

(1) Prasījumi pret ekspeditoru par ekspedīcijai nodotās kravas bojājumiem, bojāšanos, iztrūkumu, bojāeju vai nozaudēšanu, kā arī par kravas nogādāšanas nokavējumu noilgst viena gada laikā. Ja ekspeditors rīkojies ar ļaunu nolūku vai pieļāvis rupju neuzmanību, minētie prasījumi noilgst triju gadu laikā. Visi pārējie prasījumi pret ekspeditoru noilgst triju gadu laikā.

(2) Ja ekspedīcijai nodotā krava nav saglabāta bojājumu, bojāšanās vai iztrūkuma dēļ, noilguma termiņš sākas ar dienu, kurā krava nogādāta saņēmējam, bet kravas bojāejas, nozaudēšanas vai kravas nogādāšanas nokavējuma dēļ — ar dienu, kad kravu vajadzēja nogādāt saņēmējam.

446.pants. Ekspeditora likumiskās rokaskāpas tiesības

(1) Uz ekspedīcijai nodoto un ekspeditora valdījumā esošo kravu viņam ir likumiskās rokaskāpas tiesības, kas nodrošina ekspeditora prasījumus pret nosūtītāju. Likumiskās rokaskāpas tiesības attiecas arī uz kravas pavadzīmjiem.

(2) Ja ekspeditors ir piesaistījis apakšekspeditoru, lai izpildītu ekspedīcijas līgumā nolīgto pienākumu par kravas ekspedīcijas pakalpojumu sniegšanu, ekspeditora prasījumi un šā panta pirmajā daļā paredzētās likumiskās rokaskāpas tiesības pāriet apakšekspeditoram, līdzko viņš apmierina no ekspedīcijas līguma izrietošos ekspeditora prasījumus.

4.nodaļa Komerčiālā glabājuma līgums

447.pants. Komerčiālā glabājuma līguma jēdziens

Komerčiālais glabājuma līgums (turpmāk šīs nodaļas ietvaros — glabājuma līgums) ir tāds līgums, ar kuru komersants, kurš nodarbojas ar kustamu lietu glabāšanu (glabātājs), apņemas par labu glabājuma devējam izvietot noliktavā vai citā glabāšanai piemērotā vietā un uzglabāt glabājumā nodoto lietu, bet glabājuma devējs apņemas

samaksāt nolīgto atlīdzību.

448.pants. Lietas iepakšana, marķēšana, pavaddokumenti un pienākums sniegt informāciju par lietu

(1) Glabājuma devējam ir pienākums, ciktāl tas nepieciešams, iepakot un marķēt glabājumā nododamo lietu, iesniegt glabātājam pavaddokumentus, kā arī sniegt viņam visu informāciju, kas vajadzīga, lai glabātājs varētu izpildīt savus pienākumus. Ja glabājumā tiek nodota bīstama lieta, kas savu īpašību dēļ noteiktos apstākļos var izraisīt sprādzienu, ugunsgrēku vai radīt citus kaitējumus, apdraudēt cilvēku dzīvību, veselību, personu mantu vai vidi, glabājuma devēja pienākums ir rakstveidā informēt glabātāju par lietas bīstamības veidu un nepieciešamajiem drošības pasākumiem.

(2) Ja glabājuma devējs ir patērētājs, glabātājam ir pienākums, ciktāl tas nepieciešams, iepakot un marķēt glabājumā nodoto lietu. Glabājuma devējam ir pienākums informēt glabātāju par lietas bīstamību.

(3) Glabājuma devējs, arī tad, ja viņš nav vainojams, atbild glabātājam par zaudējumiem un izdevumiem, kas radušies šādu iemeslu dēļ:

1) lieta nav pienācīgi iepakota vai marķēta;

2) glabātājs nav informēts par lietas bīstamību;

3) glabājuma devējs nav iesniedzis visus šā panta pirmajā daļā minētos pavaddokumentus vai nav sniedzis nepieciešamo informāciju, vai arī informācija ir nepilnīga, neprecīza vai nepareiza.

(4) Ja šā panta trešajā daļā minētie zaudējumi vai izdevumi radušies arī glabātāja rīcības dēļ, glabājuma devēja pienākums ir atlīdzināt zaudējumus vai izdevumus. Maksājamās atlīdzības apmērs atkarīgs no tā, ciktāl zaudējumu vai izdevumu rašanās cēlonis bijusi glabājuma devēja vai glabātāja rīcība.

(5) Ja glabājuma devējs ir patērētājs, viņš saskaņā ar šā panta trešās un ceturtās daļas noteikumiem atbild glabātājam par zaudējumiem un izdevumiem, ciktāl tie radušies glabājuma devēja vainas dēļ.

449.pants. Atvietojamu lietu glabājums

(1) Glabātājs ir tiesīgs glabājumā nodotās atvietojamās lietas savienot ar citām tādas pašas šķiras un labuma lietām tikai tad, ja attiecīgie glabājuma devēji viņam to ir noteikti atļāvuši.

(2) Ja glabātājs ir tiesīgs savienot glabājumā nodotās atvietojamās lietas, to īpašnieki iegūst kopīpašuma tiesības domājamās daļās uz šīm glabājumā nodotajām lietām ar dienu, kad minētās lietas tiek izvietotas noliktavā vai citā glabāšanai piemērotā vietā.

(3) Šā panta otrajā daļā minētajā gadījumā glabātājs var atdot katram glabājuma devējam viņam pienākošos daļu bez pārējo kopīpašnieku piekrišanas.

450.pants. Lieta ar trūkumiem vai bojāta lieta

(1) Ja lietai, ko glabātājs saņēmis no trešās personas un kas uzglabājama par labu glabājuma devējam, ir ārēji trūkumi vai bojājumi, glabātājam ir pienākums, nodrošinot glabājuma devēja tiesības, nekavējoties paziņot trešajai personai par šiem trūkumiem vai bojājumiem, gādāt par pierādījumiem, kas apliecina lietas stāvokli, kā arī nekavējoties par to paziņot glabājuma devējam. Ja glabātājs neizpilda minētos pienākumus, viņš atbild par zaudējumiem, kas radušies glabājuma devējam.

(2) Ja pēc lietas pieņemšanas glabājumā tajā notiek vai var notikt izmaiņas, kas izraisītu lietas bojāšanos vai bojāeju vai radītu zaudējumus glabātājam, viņa pienākums ir nekavējoties par to paziņot glabājuma devējam, bet, ja izdota noliktavas zīme, — pēdējam viņam zināmajam noliktavas zīmes legītimētajam turētājam, kā arī pieprasīt no glabājuma devēja (noliktavas zīmes turētāja) norādījumus par turpmāko rīcību ar šo lietu. Ja atbilstošā laikā glabātājs nevar saņemt minētos norādījumus, glabātājs ir tiesīgs uz glabājuma devēja (noliktavas zīmes turētāja) rēķina pārdot glabājumā nodoto lietu, ievērojot šā likuma 408.panta otrās un trešās daļas noteikumus, vai pēc saviem ieskatiem atbilstoši tam, kā būtu rīkojies krietns un kārtīgs komersants, veikt citas lietas saglabāšanai nepieciešamās darbības.

451.pants. Glabājumā nodotās lietas apskate un pasākumi tās saglabāšanai

Glabātājam ir pienākums atļaut glabājuma devējam parastajā darba laikā apskatīt glabājumā nodoto lietu, ņemt paraugus, kā arī atļaut veikt lietas saglabāšanai nepieciešamos pasākumus. Glabātājam ir tiesības, bet, ja glabājumā nodotās atvietojamās lietas ir savienotas, — pienākums pašam veikt lietas saglabāšanai nepieciešamos pasākumus.

452.pants. Glabājuma ilgums

(1) Glabājuma devējs var katrā laikā atprasīt no glabātāja glabājumā nodoto lietu.

(2) Ja glabājuma līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku, glabājuma devējs ir tiesīgs uzteikt glabājuma līgumu vienu mēnesi iepriekš. Ja glabājuma devējam ir svarīgs iemesls, viņš ir tiesīgs uzteikt glabājuma līgumu, neievērojot uzteikuma termiņu.

(3) Glabātājs var prasīt, lai glabājuma devējs ņem atpakaļ glabājumā nodoto lietu tikai pēc nolīgtā laika izbeigšanās, bet, ja glabājuma līgums noslēgts uz nenoteiktu laiku, — uzteicot glabājuma līgumu vienu mēnesi iepriekš. Ja glabātājam ir svarīgs iemesls, viņš ir tiesīgs, neievērojot uzteikuma termiņu, prasīt, lai glabājuma devējs ņem atpakaļ glabājumā nodoto lietu pirms nolīgtā laika izbeigšanās. Ja glabātājs izdevis noliktavas zīmi, glabājuma līguma uzteikumu un prasījumu par lietas ņemšanu atpakaļ vērš pret pēdējo viņam zināmo noliktavas zīmes leģitimēto turētāju.

453.pants. Glabājumā nodotās lietas apdrošināšana un nodošana glabājumā trešajai personai

(1) Glabātājam ir pienākums uz glabājuma devēja rēķina apdrošināt glabājumā nodoto lietu, ja to pieprasa glabājuma devējs vai ja viņi par to ir vienojušies glabājuma līgumā.

(2) Glabātājs ir tiesīgs glabājumā nodoto lietu nodot tālāk glabājumā trešajai personai tikai tad, ja glabājuma devējs viņam to ir atļāvis.

454.pants. Glabājuma devēja pienākums atlīdzināt glabātāja izdevumus

Glabājuma devēja pienākums ir atlīdzināt glabātājam izdevumus, kas atbilstoši apstākļiem bijuši nepieciešami glabātāja pienākumu izpildei.

455.pants. Glabātāja atbildība par glabājumā nodoto lietu

(1) Glabātājs atbild par tādiem glabājumā nodotās lietas bojājumiem, bojāšanos, iztrūkumu vai bojāeju laikposmā no lietas saņemšanas glabājumā līdz tās atdošanai, kurus viņš varēja novērst, ievērojot krietna un kārtīga komersanta rūpību.

(2) Šā panta pirmās daļas noteikumi piemērojami arī tad, ja saskaņā ar šā likuma 453.panta otrās daļas noteikumiem glabājumā nodoto lietu glabātājs ir nodevis tālāk glabājumā trešajai personai.

456.pants. Noilgums un noilguma termiņa sākums

(1) Prasījumi pret glabātāju par glabājumā nodotās lietas bojājumiem, bojāšanos, iztrūkumu, atdošanas nokavējumu vai bojāeju noilgst viena gada laikā. Ja glabātājs rīkojies ar ļaunu nolūku vai pieļāvis rupju neuzmanību, minētie prasījumi noilgst triju gadu laikā.

(2) Ja glabājumā nodotā lieta nav saglabāta bojājumu, bojāšanās vai iztrūkuma dēļ, noilguma termiņš sākas ar dienu, kad glabājumā nodoto lietu atdod, bet lietas atdošanas nokavējuma dēļ — ar dienu, kad lietu vajadzēja atdot. Glabājumā nodotās lietas pilnīgas bojāejas gadījumā noilguma termiņš sākas ar dienu, kad glabātājs par minēto bojāeju paziņo glabājuma devējam vai pēdējam viņam zināmajam noliktavas zīmes leģitimētajam turētājam, ja izdota noliktavas zīme.

457.pants. Glabātāja likumiskās rokasķīlas tiesības

(1) Uz glabājumā nodoto un glabātāja valdījumā esošo lietu viņam ir likumiskās rokaskārtības tiesības, kas nodrošina no glabājuma līguma izrietošos glabātāja prasījumus pret glabājuma devēju.

(2) Ja ordera noliktavas zīme nodota tālāk ar indosamentu, glabātājam ir likumiskās rokaskārtības tiesības pret noliktavas zīmes leģitimēto turētāju, kas nodrošina vienīgi tādus glabātāja prasījumus par atlīdzības samaksu vai izdevumu atlīdzināšanu, kuri izriet no noliktavas zīmes vai par kuru pastāvēšanu noliktavas zīmes leģitimētais turētājs noliktavas zīmes iegūšanas brīdī ir zinājis vai nav zinājis rupjas neuzmanības dēļ.

458.pants. Noliktavas zīme

(1) Pēc lietas pieņemšanas glabājumā glabātājs var izdot noliktavas zīmi. Noliktavas zīme ir vērtspapīrs, kurā nostiprināts prasījums pret glabātāju par glabājumā nodotās lietas atdošanu. Noliktavas zīmi var izdot kā vārda, uzrādītāja vai ordera vērtspapīru.

(2) Noliktavas zīmē norāda šādas ziņas:

1) apzīmējumu, ka akts ir noliktavas zīme;

2) noliktavas zīmes izdošanas vietu un datumu;

3) glabājuma devēja nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi vai vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi) un adresi, kurā tas sasniedzams;

4) glabātāja firmu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi;

5) vietu (noliktavas vai citas glabāšanai piemērotas vietas adresi) un datumu, kad lieta pieņemta glabājumā;

6) lietas raksturošanai pieņemto apzīmējumu un tās iepakojuma veidu, bet bīstamai lietai — tās speciālo un vispārpieņemto apzīmējumu;

7) iepakojuma vienību skaitu, to speciālo marķējumu un numerāciju;

8) lietas bruto masu vai daudzumu citās mērvienībās;

9) atzīmi par to, vai glabājumā nodotā atvietojamā lieta saskaņā ar šā likuma 449.panta noteikumiem ir savienota ar citām tādas pašas šķiras un labuma lietām.

(3) Papildus šā panta otrajā daļā minētajām obligātajām ziņām glabātājs noliktavas zīmē var norādīt arī citas ziņas.

(4) Noliktavas zīmi paraksta glabātājs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.04.2010. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

459.pants. Noliktavas zīmes spēks

(1) Glabātāja un noliktavas zīmes leģitimētā turētāja savstarpējās tiesiskajās attiecībās noteicošā ir noliktavas zīme.

(2) Noliktavas zīme nodibina pieņēmumu, ka ārējā izskata un stāvokļa ziņā, kā arī iepakojuma vienību skaita, marķējuma un numerācijas ziņā glabātājs ir pieņēmis glabājumā tādu lietu un tās iepakojumu, kāds aprakstīts noliktavas zīmē. Ja glabātājs ir pārbaudījis glabājumā nodotās lietas bruto masu vai daudzumu citās mērvienībās vai arī lietas sastāvu un šīs pārbaudes rezultātus norādījis noliktavas zīmē, noliktavas zīme nodibina pieņēmumu, ka lietas masa, daudzums vai sastāvs atbilst šajā zīmē norādītajām ziņām. Nav pieļaujami pierādījumi par pretējo, ja noliktavas zīme ir nodota labticīgai trešajai personai.

(3) Glabātāja un glabājuma devēja savstarpējās tiesiskajās attiecībās noteicošais ir glabājuma līgums.

460.pants. Glabājumā nodotās lietas atdošana pret noliktavas zīmi

(1) Ja izdota noliktavas zīme, glabātājam ir pienākums atdot glabājumā nodoto lietu, vienīgi saņemot pretī attiecīgo noliktavas zīmi, kurā izdarīta atzīme par lietas atdošanu.

(2) Atdodot daļu no glabājumā nodotajām lietām, par to izdarāma atbilstoša atzīme noliktavas zīmē. Noliktavas zīmi paraksta glabātājs.

(3) Glabātājs atbild noliktavas zīmes leģitimētajam turētājam par zaudējumiem, kas radušies tāpēc, ka glabājumā nodotā lieta atdota, nesāņemot pretī noliktavas zīmi vai neizdarot šā panta otrajā daļā minēto atzīmi.

461.pants. Leģitimācija ar noliktavas zīmi

Glabājumā nodoto lietu saņemt ir leģitimēta tā persona, kurai saskaņā ar noliktavas zīmi lieta ir atdodama vai kurai ordera noliktavas zīme ir nodota ar indosamentu. Glabātājam nav pienākuma pārbaudīt indosamenta īstumu.

462.pants. Ordera noliktavas zīmes indosēšanas sekas

Tiesību iegūšanas ziņā ordera noliktavas zīmes nodošana ar indosamentu citai personai, ja glabātājs pieņēmis lietu glabājumā, rada tādas pašas tiesiskās sekas kā glabājumā nodotās lietas nodošana citas personas īpašumā vai valdījumā.

5.nodaļa Līzinga līgums

463.pants. Līzinga līguma jēdziens

(1) Līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (līzinga devējs) apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu no līzinga ņēmēja izraudzītās trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību.

(2) Līzinga līgumam piemēro Civillikuma un šā likuma noteikumus par pirkuma līgumu, ciktāl tie nav pretrunā ar šīs nodaļas noteikumiem, šādos gadījumos:

1) ja ir nolīgts līzinga ņēmēja pienākums izpirkt līzingā nodoto lietu;

2) ja ir nolīgta līzinga ņēmēja tiesības līzinga līguma termiņa beigās, ievērojot nosacījumu, ka līzinga ņēmējam nav neizpildītu saistību pret līzinga devēju, iegūt līzingā nodoto lietu īpašumā bez papildu atlīdzības vai par atlīdzību, kura datumā, kad šo iespēju varēs izmantot, būs pietiekami zema, lai lietošanas uzsākšanas datumā pastāvētu pamatota noteiktība, ka līzinga ņēmējs šo iespēju izmantos.

(3) Pārējos gadījumos līzinga līgumam piemēro Civillikuma noteikumus par nomas līgumu, ciktāl tie nav pretrunā ar šīs nodaļas noteikumiem.

464.pants. Līzinga ņēmēja pienākums pārbaudīt lietu un atbildība par lietas pārdevēja rīcību

(1) Līzinga ņēmējam ir pienākums pirms lietas pieņemšanas iespējami īsā laikā kā krietnam un rūpīgam saimniekam pārbaudīt tās atbilstību līguma noteikumiem.

(2) Lietas nepiegādes risku uzņemas līzinga ņēmējs.

465.pants. Lieta ar trūkumiem

(1) Ja līzingā nodotai lietai tiek konstatēti kādi trūkumi, līzinga ņēmējam ir pienākums par to nekavējoties paziņot pārdevējam un pret pārdevēju vērst prasījumus, kuri izriet no noslēgtā pirkuma līguma, kā arī prasījumus, kuri izriet no netaisnas iedzīvošanās.

(2) Ja lieta ar trūkumiem tiek apmainīta pret tādas pašas šķiras lietu bez trūkumiem, šāds iepriekšējās lietas atvietoējums neietekmē līzings līguma spēkā esamību.

466.pants. Līzings nodotās lietas lietošana un ar šo lietu saistītie riski

(1) Līzings ņēmējam ir pienākums kā krietnam un rūpīgam saimniekam lietot līzings nodoto lietu atbilstoši līzings līgumā noteiktajiem mērķiem un kārtībai, bet, ja šādi mērķi un kārtība nav nolikti, — atbilstoši vispārpieņemtajiem mērķiem un kārtībai, kā arī segt visus izdevumus, kas saistīti ar līzings nodotās lietas uzturēšanu.

(2) Tas, ka līzings nodoto lietu tās trūkumu (tai skaitā tiesisko aprobežojumu) dēļ nav iespējams lietot, neietekmē līzings ņēmēja pienākumu maksāt līzings līgumā nolikto atlīdzību.

(3) Lietas bojāšanās, bojāejas, zādzības vai nozaudēšanas risks pāriet līzings ņēmējam pēc lietas pieņemšanas.

(4) Līzings nodotās lietas bojāšanās, bojāejas, zādzības vai nozaudēšanas gadījumā līzings ņēmēja pienākums ir atlīdzināt līzings devējam visus zaudējumus, izņemot sagaidāmās peļņas atrāvumu.

(5) Ja līzings nodotās lietas lietošana ir saistīta ar paaugstinātu bīstamību apkārtējiem, pēc šīs lietas saņemšanas līzings ņēmējam pāriet arī visi riski, kas izriet no šīs bīstamības, un atbildība par zaudējumiem, kas radušies paaugstinātas bīstamības avota ietekmē.

467.pants. Līzings devēja tūlītējs uzteikums

Līzings devējs ir tiesīgs tūlītēji uzteikt līzings līgumu un bez brīdināšanas pārņemt līzings objektu savā faktiskā valdījumā, ja:

1) līzings ņēmējs, kurš nokavējis noliktās atlīdzības samaksas termiņu, nav samaksājis šo atlīdzību 15 dienu laikā pēc līzings devēja atgādinājuma saņemšanas;

2) pārdevējs pirkuma līgumā noteiktajā laikā nav nodevis lietu līzings ņēmējam vai arī īpašuma tiesības uz šo lietu nav pārgājušas līzings devējam no viņa neatkarīgu apstākļu dēļ;

3) līzings ņēmējs, slēdzot līzings līgumu, ir sniedzis līzings devējam nepatiesas ziņas par apstākļiem, kuriem ir būtiska nozīme, slēdzot līzings līgumu.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

6.nodaļa Faktoringa līgums

468.pants. Faktoringa līguma jēdziens

Faktoringa līgums ir tāds līgums, ar kuru viens līdzējs (klients) uzņemas pienākumu nodot par norunāto atlīdzību otram līdzējam — komersantam (faktoram) zināmus klienta naudas prasījumus pret trešo personu (parādnieku), kā arī izpildīt citas faktoringa līgumā noteiktās saistības.

469.pants. Nododamie prasījumi

(1) Klients ir tiesīgs nodot faktoram gan tādus naudas prasījumus, kuru saistību izpildījums ir jau iestājies, gan arī tādus naudas prasījumus, kuri radīsies nākotnē (nākotnes prasījumi). Nododamie prasījumi faktoringa līgumā raksturojami tādā veidā, lai esošos prasījumus varētu noteikt faktoringa līguma noslēgšanas brīdī, bet nākotnes prasījumus — ne vēlāk kā to rašanās brīdī.

(2) Nākotnes prasījums pāriet faktoram tā rašanās brīdī.

470.pants. Prasījuma nodošanas spēkā esamība

Starp parādnieku, kurš ir komersants, un klientu noslēgta vienošanās, saskaņā ar kuru ir aizliegta vai ierobežota klienta prasījumu nodošana citai personai, nav spēkā attiecībā uz prasījumu nodošanu tādai personai, kura sniedz faktoringa pakalpojumus.

471.pants. Klienta atbildība par prasījuma īstumu un drošību

(1) Klients atbild faktoram par nodotā vai nododamā prasījuma īstumu, ja vien faktoringa līgumā nav nolīgts citādi.

(2) Klients neatbild faktoram par nodotā vai nododamā prasījuma drošību, ja vien faktoringa līgumā nav nolīgts citādi.

472.pants. Prasījuma nodošana tālāk

Faktors nav tiesīgs viņam nodoto prasījumu nodot tālāk citai personai, ja vien faktoringa līgumā nav nolīgts citādi.

473.pants. Samaksa

Parādnieka pienākums ir izpildīt prasījumam atbilstošo saistību, veicot samaksu par labu faktoram, ja parādnieks ir saņēmis no klienta vai faktora paziņojumu par šā prasījuma nodošanu faktoram. Samaksa par labu faktoram atbrīvo parādnieku no prasījumam atbilstošajām saistībām pret klientu.

7.nodaļa Franšīzes līgums

474.pants. Franšīzes līguma jēdziens

Franšīzes līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (franšīzes devējs) piešķir otram līdzējam (franšīzes ņēmējam) tiesības izmantot preču zīmi, citas intelektuālā īpašuma tiesības, zinātību preču pārdošanā, izplatīšanā vai pakalpojumu sniegšanā atbilstoši franšīzes devēja izstrādātajai un pārbaudītajai sistēmai (franšīze), bet franšīzes ņēmējs samaksā nolīgto atlīdzību.

475.pants. Franšīzes līguma forma

Franšīzes līgums slēdzams rakstveidā.

476.pants. Franšīzes devēja pienākumi

(1) Franšīzes devējam ir pienākums pirms franšīzes līguma noslēgšanas par franšīzi rakstveidā sniegt šādu informāciju iespējamiem franšīzes ņēmējiem:

- 1) faktiskiem apstākļiem atbilstošu piedāvātās franšīzes vispārīgu raksturojumu;
- 2) pierādījumus par franšīzē ietverto tiesību esamību un vispārīgu zinātības raksturojumu;
- 3) franšīzes līguma termiņu un tā pagarināšanas iespējām;
- 4) franšīzes izmantošanas atlīdzības lielumu un tās samaksas kārtību;
- 5) citu informāciju, kuru franšīzes devējs uzskata par nepieciešamu, slēdzot franšīzes līgumu.

(2) Franšīzes devējam ir pienākums nodrošināt, lai franšīzes līgumā norādītās intelektuālā īpašuma tiesības būtu spēkā visā šā līguma spēkā esamības laikā.

(3) Franšīzes devējam saskaņā ar franšīzes līguma noteikumiem ir pienākums sadarboties ar franšīzes ņēmēju un

sniegt viņam atbalstu visā franšīzes līguma spēkā esamības laikā. Franšīzes devējam it īpaši ir pienākums apmācīt franšīzes ņēmēju, sniegt viņam komerciālo un tehnisko palīdzību, grāmatvedības, piegādes, loģistikas, vadības, kā arī citus pakalpojumus un informāciju, kas nepieciešama franšīzes izmantošanai atbilstoši franšīzes līguma noteikumiem.

(4) Franšīzes devējs nodod franšīzes ņēmējam visus dokumentus (instrukcijas, atļaujas, licences, tehniskos noteikumus, aprakstus u.c.), kas nepieciešami franšīzes izmantošanai atbilstoši franšīzes līgumam.

(5) Ja franšīzes ņēmēja pienākums ir iegādāties preces tikai no franšīzes devēja vai viņa noteiktas personas, franšīzes devēja pienākums ir nodrošināt preces piegādi saprātīgā laikā.

(6) Šā panta piektās daļas piemērošanas gadījumā franšīzes devējam ir pienākums saprātīgā laikā brīdināt franšīzes ņēmēju par preču piegādes termiņa nokavējumu vai nespēju piegādāt preces iepriekš noliktajā daudzumā.

(7) Franšīzes devējam saskaņā ar franšīzes līguma noteikumiem ir pienākums nodrošināt franšīzes reklamēšanas un atpazīstamības pasākumus, rūpējoties par franšīzes labās slavas uzturēšanu.

477.pants. Franšīzes ņēmēja pienākumi

(1) Franšīzes ņēmējam ir pienākums pirms franšīzes līguma noslēgšanas sniegt franšīzes devējam aktuālas un patiesas ziņas par apstākļiem, kuriem ir būtiska nozīme, slēdzot franšīzes līgumu.

(2) Franšīzes ņēmējam ir pienākums izmantot franšīzi atbilstoši franšīzes līguma noteikumiem, pakļaujoties saprātīgiem franšīzes devēja norādījumiem, respektējot franšīzes devēja preču zīmi, citas intelektuālā īpašuma tiesības, zinātību preču pārdošanā, izplatīšanā vai pakalpojumu sniegšanā un nekaitējot franšīzes devēja labajai slavai.

(3) Franšīzes ņēmējam ir pienākums neizmantot pretēji franšīzes līguma mērķim un neizpaust trešajām personām komercnoslēpumus, kas franšīzes ņēmējam uzticēti vai kļuvuši zināmi, izmantojot franšīzi. Šāds pienākums franšīzes ņēmējam ir arī piecus gadus pēc franšīzes līguma izbeigšanās.

(4) Franšīzes ņēmējam ir pienākums sniegt franšīzes devējam informāciju, kas nepieciešama franšīzes līgumā nolīgtā franšīzes devēja saistību izpildei, kā arī atļaut franšīzes devējam parastajā darba laikā pārbaudīt franšīzes ņēmēja darbu preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas vietā.

478.pants. Franšīzes līguma sekas

(1) Tiesīgi noslēgts franšīzes līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto. Jebkurš no līdzējiem ir tiesīgs izbeigt franšīzes līgumu likumā vai franšīzes līgumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

(2) Līdzēji var vienpusēji atkāpties no franšīzes līguma, ja saistību izpilde kļuvusi pārmērīgi apgrūtināša sakarā ar objektīvu apstākļu izmaiņām vai ja pirms franšīzes līguma noslēgšanas līdzējs ir sniedzis nepatiesas ziņas par apstākļiem, kuriem ir būtiska nozīme, slēdzot franšīzes līgumu.

(3) Ja saistību izpilde kļuvusi pārmērīgi apgrūtināša sakarā ar objektīvām apstākļu izmaiņām, līdzējiem ir pienākums veikt pārrunas, lai grozītu līgumu vai to izbeigtu. Līdzējs var atsaukties uz objektīvām apstākļu izmaiņām, ja:

- 1) apstākļu izmaiņas notikušas pēc franšīzes līguma noslēgšanas;
- 2) līdzējs franšīzes līguma slēgšanas brīdī nevarēja paredzēt apstākļu izmaiņas;
- 3) līdzējs nav uzņēmies apstākļu izmaiņas risku.

(4) Ja līdzēji mēneša laikā nespēj panākt vienošanos par franšīzes līguma grozījumiem vai tā izbeigšanu, jebkurš no līdzējiem ir tiesīgs prasīt, lai tiesa:

- 1) izbeidz līgumu, nosakot izbeigšanas datumu;
- 2) groza līgumu, nosakot apstākļu izmaiņu radīto zaudējumu un ieguvumu taisnīgu sadalījumu.

479.pants. Konkurences ierobežojums

(1) Vienošanās, ar kuru tiek ierobežota franšīzes ņēmēja profesionālā darbība pēc franšīzes līguma izbeigšanās (konkurences ierobežojums), slēdzama rakstveidā.

(2) Konkurences ierobežojuma termiņš nevar būt ilgāks par vienu gadu, skaitot no franšīzes līguma izbeigšanās dienas.

(3) Franšīzes devēja pienākums ir maksāt franšīzes ņēmējam nolīgto atlīdzību par konkurences ierobežojuma laiku. Ja franšīzes devējs uzteic franšīzes līgumu labās slavas apdraudējuma vai tāda svarīga iemesla dēļ, kura pamatā bijusi franšīzes ņēmēja vainojama rīcība, franšīzes ņēmējs zaudē tiesības saņemt atlīdzību par konkurences ierobežojuma laiku.

480.pants. Konkurences tiesību piemērošana

Šā likuma noteikumi neierobežo tiesisko regulējumu, kas attiecībā uz franšīzes līgumu ietverts konkurences tiesību jomu regulējošos normatīvajos aktos.

Pārejas noteikumi

1. Likums stājas spēkā 2002.gada 1.janvārī.

(26.06.2001. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.06.2001.)

2. Šā likuma spēkā stāšanās kārtību nosaka ar īpašu likumu.

3. Ministru kabinets līdz 2001.gada 1.martam nodrošina nepieciešamo finansējumu Komerclikuma spēkā stāšanās nosacījumu realizācijai.

(21.12.2000. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 30.12.2000.)

4. Lai nodrošinātu kapitālsabiedrības statūtu un personālsabiedrības līgumu atbilstību šā likuma prasībām, kas attiecas uz nosacījumu, ka valdes locekļi vai personālsabiedrības biedri nav ierobežoti savās pārstāvības tiesībās ar prokūristu, līdz 2005.gada 1.jūnijam kapitālsabiedrība iesniedz komercreģistra iestādei attiecīgus grozījumus statūtos, ja tajos noteikts, ka viens vai vairāki valdes locekļi ir tiesīgi pārstāvēt kapitālsabiedrību tikai kopīgi ar prokūristu, vai personālsabiedrība piesaka komercreģistra iestādei pārstāvības modeļa maiņu, ja personālsabiedrības līgumā ir noteikts, ka viens vai vairāki sabiedrības biedri ir tiesīgi pārstāvēt personālsabiedrību tikai kopīgi ar prokūristu. Līdz attiecīgu grozījumu izdarīšanai kapitālsabiedrības statūtos vai personālsabiedrības līgumā, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.jūnijam spēkā ir kapitālsabiedrības statūtos vai personālsabiedrības līgumā noteiktais pārstāvības modelis.

(22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.05.2004.)

5. Šā likuma 149.panta trešās daļas 5.punkta otrais teikums un 224.panta otrās daļas trešais teikums (par sabiedrības valdes locekļa tiesībām neiesniegt rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli), kā arī grozījumi, saskaņā ar kuriem tiek izslēgts 25.panta otrās daļas 5.punkts un 75.panta trešās daļas 4.punkts, stājas spēkā 2006.gada 1.jūlijā.

(16.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

6. Likuma 10.panta otrās daļas jaunā redakcija, grozījumi 38.panta pirmās daļas otrajā teikumā, 107.panta trešajā daļā, 149.panta trešās daļas 6.punkta pirmajā teikumā, 320.panta pirmās daļas 3.punktā, kā arī 347.panta pirmās daļas 9.punkta otrais teikums (par komercreģistra iestādes amatpersonas tiesībām apliecināt paraksta paraugus) stājas spēkā 2006.gada 1.jūlijā.

(16.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

7. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2006.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 15.panta trešajā daļā minētos

noteikumus.

(16.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

8. Sākot ar 2006.gada 10.aprīli, kad spēkā stājas likuma grozījumi, kas nosaka, ka ziņas par revidentu nav komercreģistrā ierakstāmās ziņas, komercreģistra iestādes amatpersona, nepieņemot atsevišķu lēmumu un nepiemērojot šā likuma 11.panta noteikumu, izdara komercreģistrā ierakstu par tādu ziņu izslēgšanu no komercreģistra, kuras satur informāciju par sabiedrības revidentu.

(16.03.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.04.2006.)

9. Fiziskā persona, kuras veiktā saimnieciskā darbība atbilst komercaģenta darbībai (šā likuma 45.pants) vai māklera darbībai (šā likuma 64.panta pirmā daļa) un kura nav reģistrēta komercreģistrā, piesaka sevi reģistrācijai komercreģistrā līdz 2008.gada 31.decembrim.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

10. Grozījumi attiecībā uz 181.pantu (par šā panta izslēgšanu) stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem Gada pārskatu likumā un Konsolidēto gada pārskatu likumā, kuros noteikta kārtība, kādā iesniedzami gada pārskati un konsolidētie gada pārskati.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

11. Ja akciju sabiedrībai ir uzrādītāja akcijas, kuras nav iegrāmatotas Latvijas Centrālajā depozitārijā saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma noteikumiem, akciju sabiedrība ne vēlāk kā līdz 2009.gada 31.decembrim pieņem lēmumu par uzrādītāja akciju konversiju uz vārda akcijām vai nodrošina uzrādītāja akciju iegrāmatošanu Latvijas Centrālajā depozitārijā.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

12. Ja akciju sabiedrības statūtos nav norādīti tās galvenie komercdarbības veidi, sabiedrība, ievērojot šā likuma 144.panta otrās daļas 4.punkta prasības, izdara attiecīgus grozījumus savos statūtos un iesniedz tos komercreģistra iestādei ne vēlāk kā līdz 2009.gada 31.decembrim.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

13. Šā likuma 154.panta 3.² daļa stājas spēkā 2008.gada 1.jūnijā.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

14. Līdz 2008.gada 1.jūnijam sniegtie atzinumi par mantiskā ieguldījuma novērtēšanu ir spēkā līdz 2008.gada 31.decembrim.

(24.04.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.05.2008.)

15. Šā likuma D daļa stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī.

(18.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2009.)

16. Ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

(18.12.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.01.2009.)

17. Šā likuma 11.panta ceturtā daļa un 15.panta 1.¹ daļa ir spēkā līdz 2012.gada 1.maijam.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

18. Grozījumi šā likuma 28.pantā stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem likumā "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru", kas paredz komersanta firmas veidošanā un reģistrācijā ievērot nosacījumu, ka reģistrācijai

ieteiktā komersanta firma nedrīkst sakrist ar komercreģistra iestādes reģistros ierakstīšanai ieteiktu vai ierakstītu firmu vai nosaukumu.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

19. Grozījumi šā likuma 28.pantā par firmas atšķiramību no citos komercreģistra iestādes reģistros jau ierakstītu firmu vai nosaukumu neskar komersanta tiesības uz firmu, kas ierakstīta komercreģistrā līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

20. Ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību valdes vai padomes loceklis ievēlēts līdz 2010.gada 30.aprīlim un viņa pilnvaru termiņš nav beidzies līdz 2010.gada 1.maijam, tad uzskatāms, ka valdes vai padomes loceklis ir ievēlēts uz nenoteiktu laiku. Šis nosacījums nav piemērojams gadījumā, kad sabiedrības statūtos ir noteikts valdes vai padomes pilnvaru termiņš.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

21. Ja akciju sabiedrības valdes vai padomes loceklis ievēlēts līdz 2010.gada 30.aprīlim, viņa pilnvaru termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar šā likuma noteikumiem, kas bija spēkā valdes vai padomes locekļa ievēlēšanas dienā.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

22. Grozījumi šā likuma 154.panta pirmajā un 1.¹ daļā (par mantisko ieguldījumu vērtētāju saraksta vešanu) stājas spēkā 2010.gada 1.jūlijā.

(15.04.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2010.)

23. Sākot ar 2011.gada 1.jūliju, kad spēkā stājas likuma grozījumi, kas nosaka, ka ziņas par personas dzīvesvietu nav komercreģistrā ierakstāmās ziņas, komercreģistra iestādes amatpersona, nepieņemot atsevišķu lēmumu un nepiemērojot šā likuma 11.panta noteikumus, izdara komercreģistrā ierakstu par tādu ziņu izslēgšanu no komercreģistra, kuras satur informāciju par personas dzīvesvietu.

(16.06.2011. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2011.)

24. Laikā no 2011.gada 1.jūlija līdz 2014.gada 1.aprīlim šā likuma 9.panta ceturtajā daļā noteiktais (ka ziņas par personas adresi, kurā tā sasniedzama, komercreģistra iestāde sniedz pēc personas pamatota pieprasījuma) neattiecas uz tām ziņām par personas dzīvesvietu, kuras komercreģistrā ierakstītas līdz 2011.gada 1.jūlijam.

(16.01.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

25. *(Izslēgts ar 15.06.2017. likumu, kas stājas spēkā 13.07.2017.)*

26. Šā likuma 8.panta piektās daļas 4.¹ punkta jaunā redakcija, grozījumi 210.panta pirmās daļas 9.punktā, 218.panta pirmajā daļā, 268.panta pirmās daļas 10.punktā, 284.panta otrajā daļā, kā arī XIV¹ sadaļa (par komersanta darbības apturēšanu un atjaunošanu) stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

27. Ministru kabinets līdz 2013.gada 30.jūnijam sagatavo un iesniedz Saeimai nodokļus un grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos nepieciešamos grozījumus saistībā ar komersanta darbības apturēšanu un atjaunošanu, pamatojoties uz komersanta lēmumu.

(29.11.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2013.)

28. Šā likuma 7.panta ceturta daļa stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

29. Komercreģistra iestādes amatpersona šā likuma 9.panta pirmajā daļā un 10.panta otrajā daļā noteiktos personas paraksta apliecinājumus pilnā apjomā veic, sākot ar 2014.gada 1.janvārī. Līdz 2013.gada 31.decembrim

komercreģistra iestādes amatpersona apliecina personas parakstu uz pieteikuma par:

1) komersanta ierakstīšanu komercreģistrā, ja pieteikums iesniegts par individuālā komersanta ierakstīšanu komercreģistrā;

2) kapitālsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā, ja kapitālsabiedrību dibina viens dibinātājs;

3) tādas kapitālsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā, kura atbilst šā likuma 185.¹ panta pirmās daļas noteikumiem.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

30. Ja šā likuma 10.panta otrajā daļā minētais pieteikums vai tam pievienotais dokuments ir iesniegts komercreģistra iestādei līdz 2013.gada 30.jūnijam, bet komercreģistra iestādes amatpersona to izskata pēc 2013.gada 30.jūnija, tā ir tiesīga pieņemt attiecīgu lēmumu arī tad, ja paraksts uz pieteikuma vai tam pievienotā dokumenta nav notariāli apliecināts (izņemot pieteikumu par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā un personas piekrišanu ieņemt kapitālsabiedrības valdes locekļa vai komercsabiedrības likvidatora amatu).

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

31. Līdz 2013.gada 30.jūnijam komercreģistrā reģistrētas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kurās ir vairāk par vienu dalībnieku, atbilstoši šā likuma 187.panta prasībām sastāda un ne vēlāk kā 2015.gada 30.jūnijā iesniedz komercreģistra iestādei aktuālo sabiedrības dalībnieku reģistru. Līdz 2013.gada 30.jūnijam komercreģistrā reģistrētas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kurās ir viens dalībnieks, iesniedz atbilstoši šā likuma 187.panta prasībām sagatavotu dalībnieku reģistru vienlaikus ar citām izmaiņām, kas skar daļu pāreju vai izmaiņas pamatkapitālā.

(21.05.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.06.2015.)

32. Šā likuma noteikumi par izpirkuma tiesībām ir piemērojami, ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību pamatkapitāla daļas atsavināšanas, tajā skaitā nodošanas, darījums ir noslēgts pēc 2013.gada 30.jūnija.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

33. Laikā no 2013.gada 1.jūlija līdz 2014.gada 30.jūnijam kapitālsabiedrība, kura reģistrēta komercreģistrā līdz 2013.gada 30.jūnijam, ir tiesīga dalībnieku vai akcionāru sapulcē pieņemt lēmumu par statūtu grozījumiem, kas nosaka, ka dalībnieku vai akcionāru sapulces norisi apliecina zvērināts notārs (9.panta 3.¹ daļa), ar dalībnieku vai akcionāru sapulcē klātesošo dalībnieku vai akcionāru vienkāršu balsu vairākumu.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

34. Grozījumi šā likuma 333.³ pantā par sestās daļas izslēgšanu un grozījumi 333.⁵ pantā par trešās daļas izslēgšanu stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

(02.05.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2013.)

35. Grozījumi šā likuma 75.panta pirmās daļas ievaddaļā un 1.punktā, 151.panta otrajā daļā, 154.panta otrajā daļā, 172.panta otrajā un sestajā daļā, 185.pantā, 186.panta pirmajā daļā, 225.pantā (ar kuriem naudas summas latos tiek izteiktas *euro*), kā arī 230.panta jaunā redakcija un 443.panta otrās daļas izslēgšana stājas spēkā 2014.gada 1.janvārī.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

36. Sākot ar 2014.gada 1.janvāri, kad spēkā stājas šā likuma grozījumi par kapitālsabiedrības pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības denomināciju no latiem uz *euro*, komercreģistra iestādes amatpersona var pieņemt lēmumu par kapitālsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā, ja dibināšanas dokumentos pamatkapitāls un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtība izteikta latos un pieteikums par kapitālsabiedrības ierakstīšanu komercreģistrā iesniegts komercreģistra iestādei līdz 2013.gada 31.decembrim.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

37. Ja kapitālsabiedrības pamatkapitāls izteikts latos, sākot ar 2014.gada 1.janvāri:

1) sabiedrības ar ierobežotu atbildību pamatkapitāla daļas nominālvērtībai jābūt izteiktai veselos latos un

pamatkapitāla apmērs nedrīkst būt mazāks par šā likuma 185.pantā noteikto apmēru, ievērojot latu apmaiņas kursu pret *euro*, ko noteikusi Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 3.punktu;

2) šā likuma 185.¹ panta pirmās daļas nosacījumiem atbilstošas sabiedrības ar ierobežotu atbildību pamatkapitāla daļas nominālvērtībai jābūt izteiktai veselos latos un pamatkapitāla apmērs nedrīkst būt mazāks par šā likuma 185.¹ pantā noteikto apmēru, ievērojot latu apmaiņas kursu pret *euro*, ko noteikusi Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 3.punktu;

3) akciju sabiedrības akcijas nominālvērtībai jābūt izteiktai veselos latos un pamatkapitāla apmērs nedrīkst būt mazāks par šā likuma 225.pantā noteikto apmēru, ievērojot latu apmaiņas kursu pret *euro*, ko noteikusi Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 3.punktu.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

38. Kapitālsabiedrība, kuras pamatkapitāls izteikts latos, no 2014.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 30.jūnijam piesaka komercreģistra iestādei statūtu grozījumus, kas paredz pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības denomināciju no latiem uz *euro*.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

39. Sākot ar 2014.gada 1.jūliju, piesakot komercreģistra iestādei statūtu grozījumus, kapitālsabiedrība, kuras pamatkapitāls izteikts latos, statūtos vienlaikus paredz pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības denomināciju no latiem uz *euro*.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

40. Ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību atbilstoši šā likuma pārejas noteikumu 38. vai 39.punktam piesaka komercreģistra iestādei statūtu grozījumus, kas paredz pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas nominālvērtības denomināciju no latiem uz *euro*, tā papildus iesniedz dalībnieku reģistra pēdējo nodalījumu, kurā pamatkapitāla daļas nominālvērtība izteikta *euro*.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

41. Atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 22.panta otrajai un trešajai daļai veiktajā denominācijā iegūto pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtību noapaļo uz leju līdz tuvākajai vērtībai, kas dalās ar minimālo pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtību *euro* bez atlikuma. Kapitālsabiedrība var noteikt citu pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtību, ja tas nepieciešams *Euro* ieviešanas kārtības likuma 22.panta pirmajā daļā noteikto principu ievērošanai.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

42. Atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 22.panta trešajai daļai veiktajā denominācijā [tajā skaitā arī nosakot citu pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtību] iegūtā pamatkapitāla daļu (akciju) atlikusī vērtība, ko izmaksā kapitālsabiedrības dalībniekiem (akcionāriem) vai ieskaita kapitālsabiedrības rezervēs, ir tāda vērtība, ko nevar izteikt jaunās pamatkapitāla daļās (akcijās) un piešķirt kapitālsabiedrības dalībniekiem (akcionāriem) proporcionāli viņiem piederošajām pamatkapitāla daļām (akcijām).

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

43. Kapitālsabiedrības pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) denominācija no latiem uz *euro*, ko veic atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 22.pantam un šā likuma pārejas noteikumu 41. un 42.punktam, nav uzskatāma par kapitālsabiedrības pamatkapitāla samazināšanu šā likuma izpratnē. Pieteikumā komercreģistra iestādei valde apliecina, ka pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) denominācijā ievēroti *Euro* ieviešanas kārtības likuma 22.panta pirmajā daļā noteiktie principi un netiek aizskartas kreditoru intereses.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

44. Sākot ar 2014.gada 1.janvāri, kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmums par statūtu grozījumiem, kas paredz kapitālsabiedrības pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības denomināciju no latiem uz *euro*, tiek pieņemts ar dalībnieku (akcionāru) sapulcē klātesošo dalībnieku (akcionāru) vienkāršu balsu vairākumu.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

45. Ja pieteikums par kapitālsabiedrības statūtu grozījumiem un sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku reģistra pēdējais nodalījums komercreģistra iestādei iesniegts laikā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 30.jūnijam un dalībnieku (akcionāru) sapulces lēmumā par statūtu grozījumiem, pilnā statūtu teksta jaunajā redakcijā un sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku reģistra pēdējā nodalījumā ir paredzēta vienīgi pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības vai citas statūtos noteiktās naudas summas denominācija no latiem uz *euro*:

1) kapitālsabiedrībai nepiemēro šā likuma prasību par paraksta notariālu apliecināšanu uz dalībnieku (akcionāru) sapulces protokola vai tā atvasinājuma, pilnā statūtu teksta jaunās redakcijas un sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieku reģistra pēdējā nodalījuma;

2) kapitālsabiedrība ir atbrīvota no valsts nodevas par statūtu grozījumu un dalībnieku reģistra pēdējā nodalījuma reģistrāciju komercreģistrā un ierakstu izdarīšanu komercreģistrā, kuri saistīti ar pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības vai citas statūtos noteiktās naudas summas denomināciju no latiem uz *euro*;

3) kapitālsabiedrība ir atbrīvota no maksas par tādu ierakstu un ziņu izsludināšanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", kuras saistītas ar pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas (akcijas) nominālvērtības vai citas statūtos noteiktās naudas summas denomināciju no latiem uz *euro*.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

46. Šo pārejas noteikumu 45.punkta 2. un 3.apakšpunktu piemēro arī tad, ja sabiedrība ar ierobežotu atbildību papildus statūtu grozījumiem, kas paredz pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas nominālvērtības denomināciju no latiem uz *euro*, komercreģistra iestādei iesniedz aktuālo sabiedrības dalībnieku reģistru atbilstoši šo pārejas noteikumu 31.punktam.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

47. Sākot ar 2014.gada 1.janvāri, komercreģistrā ierakstīto katra komandīta ieguldījuma summu un komandītu ieguldījumu kopsummu, kas izteikta latos, komercreģistra iestāde līdz 2014.gada 1.jūlijam izsaka *euro*, ievērojot latu apmaiņas kursu pret *euro*, ko noteikusi Eiropas Savienības Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 3.punktu. Ierakstu izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" bez maksas.

(19.09.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.10.2013.)

48. Šā likuma 8.panta piektās daļas 7.punkta jaunā redakcija (par to, kādas ziņas ierakstāmas komercreģistrā par individuālā komersanta vai personālsabiedrību pārstāvēttiesīgā biedra aizbildni) un 7.¹ punkts stājas spēkā 2014.gada 1.septembrī.

(16.01.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

49. Komercreģistra iestāde līdz 2014.gada 1.oktobrim, nepieņemot atsevišķu lēmumu, aktualizē līdz 2014.gada 31.augustam komercreģistrā ierakstītās ziņas par individuālā komersanta aizgādni, aizstājot aizgādņa vārdu un uzvārdu ar ziņām par aizgādņības nodibināšanu.

(16.01.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

50. Šā likuma 161.¹ pants, kā arī grozījumi 161.panta ceturtajā daļā un 182.panta trešajā daļā (par ārkārtas dividenžu noteikšanas, aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtību) stājas spēkā 2014.gada 1.jūlijā.

(16.01.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

51. Ministru kabinets līdz 2014.gada 1.martam sagatavo un iesniedz Saeimai nodokļus un grāmatvedību reglamentējošos normatīvajos aktos nepieciešamos grozījumus saistībā ar ārkārtas dividenžu noteikšanas, aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtību.

(16.01.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.02.2014.)

52. Ja kapitālsabiedrība līdz 2016.gada 30.jūnijam neiesniedz šā likuma pārejas noteikumu 38. vai 40.punktā minētos dokumentus, komercreģistra iestāde, nepieņemot atsevišķu lēmumu, pārrēķina komercreģistrā ierakstīto pamatkapitālu *euro*. Pamatkapitālu izsaka veselos *euro*, ievērojot latu apmaiņas kursu pret *euro*, ko noteikusi Eiropas

Savienības Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 140.panta 3.punktu.

(21.05.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.06.2015.)

53. Ja komercreģistra iestāde veikusi pamatkapitāla pārrēķinu atbilstoši šā likuma pārejas noteikumu 52.punktam, kapitālsabiedrība, piesakot komercreģistra iestādei izmaiņas komercreģistra ierakstos vai piesakot dokumentu reģistrāciju (pievienošanu reģistrācijas lietai), vienlaikus veic pamatkapitāla un pamatkapitāla daļas denomināciju.

(21.05.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 04.06.2015.)

54. Grozījumi šā likuma 207. panta otrajā daļā un 264. panta otrajā daļā, kas paredz komercreģistra iestādes pienākumu uz kapitālsabiedrības rēķina izsludināt paziņojumu par sabiedrības pieņemto lēmumu par pamatkapitāla samazināšanu, stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī. Līdz 2017. gada 31. decembrim kapitālsabiedrība pieteikumā par pamatkapitāla samazināšanu norāda datumu, kad oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" publicēts paziņojums par pamatkapitāla samazināšanu.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

55. Šā likuma 255. panta grozījumi, kas izsaka pantu jaunā redakcijā, stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī. Ja akciju sabiedrība līdz 2018. gada 1. janvārim nodevusi darbiniekam vai valdes loceklim personāla akcijas un darba tiesiskās attiecības starp akciju sabiedrību un darbinieku izbeidzas vai valdes loceklis ir atsaukts no amata vai atstājis amatu, rīcībai ar personāla akcijām piemērojami noteikumi, kas bija spēkā to iegūšanas brīdī.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

56. Grozījumi šā likuma 169.¹ pantā par valdes locekļu administratīvo atbildību par dalībnieku reģistra vešanas noteikumu pārkāpumiem stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

57. Grozījums par šā likuma 17.¹ panta izslēgšanu stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā, kas paredz pienākumu juridiskajām personām identificēt un atklāt tās patiesā labuma guvējus, kā arī iesniegt informāciju par patiesā labuma guvējiem Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

58. Šā likuma jaunais 189.¹ un 189.² pants (par sabiedrību ar ierobežotu atbildību dalībnieku pirmpirkuma tiesībām gadījumā, ja pamatkapitāla daļas pārdod zvērīnāts tiesu izpildītājs, maksātnespējas procesa administrators vai tās tiek pārdotas, izlietojot komercķīlas tiesību), kā arī grozījums par līdzšinējā 189.¹ panta uzskatīšanu par 189.³ pantu stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

(15.06.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.07.2017.)

59. Ja sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ir dažādu kategoriju daļas, līdz 2023. gada 31. decembrim komercreģistra iestādei ir tiesības, pievienojot dalībnieku reģistra nodalījumu reģistrācijas lietai, elektroniskā formā komercreģistra iestādes informācijas sistēmā neregistrēt ziņas par personai piederošajām pamatkapitāla daļām. Šādā gadījumā ziņu par personai piederošajām pamatkapitāla daļām izsniegšanai nepiemēro likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹¹ panta pirmās daļas 2. punktu un ceturto daļu un komercreģistra iestāde ziņas par personai piederošajām pamatkapitāla daļām izsniedz, atbilstoši likuma "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 4.¹⁰ panta piektajai daļai izsniedzot dalībnieku reģistra nodalījumu, kas pievienots sabiedrības reģistrācijas lietai.

(17.12.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.01.2021.)

60. Ierakstus, kas komercreģistrā izdarīti līdz 2021. gada 31. jūlijam, izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Tāpat izsludina ziņas par dibināšanas dokumentiem un to grozījumiem un reorganizācijas līguma projektu un tā grozījumiem, kuri pievienoti reģistrācijas lietai līdz 2021. gada 31. jūlijam. Ierakstus un ziņas izsludināšanai komercreģistra iestādes amatpersona iesniedz triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no ieraksta izdarīšanas dienas vai dienas, kad dokuments pievienots reģistrācijas lietai.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

61. Šā likuma 11. panta trešā daļa (par komercreģistra ieraksta izdarīšanas un dokumenta pievienošanas reģistrācijas lietai datuma norādīšanu) stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

62. Līdz brīdim, kad komercreģistra iestāde un attiecīgās šā likuma 8. panta 4.¹ daļā minētās dalībvalsts reģistrs nodrošina ziņu un dokumentu nodošanu reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā, pieteikumam par dalībvalsts kapitālsabiedrības filiāles ierakstīšanu komercreģistrā pievieno ne tikai šā likuma 25. panta trešās daļas 2. un 4. punktā, bet arī 1. un 3. punktā minētos dokumentus. Komercreģistra iestāde savā tīmekļvietnē publicē to dalībvalstu sarakstu, kuras nodrošina ziņu un dokumentu nodošanu reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

63. Grozījumi par šā likuma 333.³ panta trešās daļas otrā teikuma izslēgšanu, kā arī grozījumi par šā likuma 333.⁴ panta pirmās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, kas noteic komercreģistra iestādes pienākumu publicēt paziņojumus savā tīmekļvietnē, stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

(06.07.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

64. Līdz 2023. gada 30. jūnijam šā likuma 207. panta otrajā daļā, 264. panta otrajā daļā, 318.¹ panta trešajā un sestajā daļā, kā arī 324. panta pirmajā daļā minētos paziņojumus izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Paziņojumus publicēšanai komercreģistra iestāde iesniedz triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no ieraksta izdarīšanas dienas vai dienas, kad dokuments pievienots reģistrācijas lietai.

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

65. Šā likuma grozījums par 15. panta pirmās daļas otrā teikuma izteikšanu jaunā redakcijā piemērojams, sākot ar 2021. gada 1. septembri. Ministru kabinets līdz 2021. gada 31. augustam izdara grozījumus Ministru kabineta 2016. gada 11. oktobra noteikumos Nr. 664 "Noteikumi par valsts nodevu, kas maksājama par ierakstu izdarīšanu uzņēmumu reģistra žurnālā un komercreģistrā, kā arī iesniedzamo dokumentu reģistrēšanu", nodrošinot valsts nodevas apmēra par ierakstu izdarīšanu komercreģistrā un dokumentu pievienošanu reģistrācijas lietai atbilstību šā likuma 15. panta pirmās daļas otrajā teikumā noteiktajam. Līdz attiecīgo grozījumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2021. gada 31. augustam valsts nodevas apmērs par ierakstu izdarīšanu un iesniedzamo dokumentu reģistrēšanu (pievienošanu lietai) komercreģistrā nosakāms tādā apmērā, kādā tas noteikts Ministru kabineta 2016. gada 11. oktobra noteikumos Nr. 664 "Noteikumi par valsts nodevu, kas maksājama par ierakstu izdarīšanu uzņēmumu reģistra žurnālā un komercreģistrā, kā arī iesniedzamo dokumentu reģistrēšanu" (redakcijā, kas ir spēkā 2021. gada 31. jūlijā).

(06.07.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2021.)

66. Līdz 2023. gada 30. jūnijam komercreģistrā reģistrēta akciju sabiedrība, kurai ir:

1) vārda un uzrādītāja akcijas, ne vēlāk kā līdz 2024. gada 30. septembrim piesaka komercreģistra iestādei statūtu grozījumus, kas paredz, ka visas sabiedrības akcijas ir vai nu reģistrētas akcijas, vai dematerializētas akcijas. Vienlaikus ar statūtu grozījumiem sabiedrība iesniedz komercreģistra iestādei šā punkta 2. vai 3. apakšpunktā minētās ziņas vai dokumentus;

2) vārda akcijas, atbilstoši šā likuma 235. panta prasībām sastāda un ne vēlāk kā līdz 2024. gada 30. septembrim iesniedz komercreģistra iestādei aktuālo sabiedrības akcionāru reģistru;

3) uzrādītāja akcijas, ne vēlāk kā līdz 2024. gada 30. septembrim iesniedz komercreģistra iestādei šā likuma 236.¹ panta ceturtajā daļā minēto pieteikumu.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2024. likumu, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

66.¹ Līdz 2024. gada 30. septembrim akciju sabiedrība akcionāru reģistrā ieraksta tās rīcībā esošās ziņas un iesniedz komercreģistra iestādei aktuālo sabiedrības akcionāru reģistru arī tad, ja sabiedrības rīcībā nav nevienas vai kādas no šā likuma 235. panta pirmās daļas 4. punkta "a" apakšpunktā minētajām ziņām. No brīža, kad akcionāru reģistra nodalījums tiek iekļauts komercreģistrā reģistrācijas lietas publiskajā daļā, līdz brīdim, kad akcionāru reģistrā tiek ierakstītas visas šā likuma 235. panta pirmās daļas 4. punkta "a" apakšpunktā minētās akcionāru identificējošās ziņas (vārds, uzvārds, personas kods vai, ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums), akcionāram nav tiesību atsavināt akcijas vai apgrūtināt tās ar lietu tiesībām, nav balsstiesību un, nosakot pārstāvības normu, viņa balsis netiek ņemtas vērā, turklāt akciju sabiedrība neizmaksā attiecīgajam akcionāram dividendes. Sabiedrībai ir

pienākums aicināt akcionāru iesniegt tai visas šā likuma 235. panta pirmās daļas 4. punkta "a" apakšpunktā minētās ziņas, tostarp nosūtot paziņojumu par akcionāru sapulces sasaukšanu.

(30.05.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

66.² Ja līdz 2024. gada 31. decembrim akcionāru reģistrā nav ierakstīta neviena no šā likuma 235. panta pirmās daļas 4. punkta "a" apakšpunktā minētajām akcionāru identificējošajām ziņām (vārds, uzvārds, personas kods vai, ja personai nav personas koda, — dzimšanas datums), tad sabiedrība, sākot ar 2025. gada 1. janvāri, iesniedz tiesā pieteikumu par uzaicinājuma izdarīšanu un īpašuma tiesību uz akcijām dzēšanu. Akcijas, īpašuma tiesības uz kurām ir dzēstas uzaicinājuma kārtībā, pāriet sabiedrībai. Sabiedrība tās iegūtās akcijas atsavina saskaņā ar šā likuma noteikumiem. Ja sabiedrība neatsavina savas akcijas šā likuma 242. panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, šīs akcijas dzēšamas, attiecīgi samazinot pamatkapitālu saskaņā ar šā likuma noteikumiem.

(30.05.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

67. Laika posmā no 2023. gada 1. jūlija līdz 2024. gada 30. septembrim akcionāru sapulce lēmumu par šo pārejas noteikumu 66. punkta 1. apakšpunktā minētajiem statūtu grozījumiem ir tiesīga pieņemt ar akcionāru sapulcē klātesošo akcionāru vienkāršu balsu vairākumu.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2024. likumu, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

68. Līdz 2023. gada 30. jūnijam komercreģistrā reģistrēta akciju sabiedrība, kurai ir uzrādītāja akcijas, ne vēlāk kā līdz 2024. gada 30. septembrim iesniedz komercreģistra iestādei šā likuma 236.³ panta piektajā daļā minētos paziņojumus.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2024. likumu, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

69. Līdz 2023. gada 30. jūnijam komercreģistrā reģistrēta akciju sabiedrība, kura nav iesniegusi šo pārejas noteikumu 66. punktā minētās ziņas vai dokumentus, sākot ar 2024. gada 1. janvāri, vienlaikus ar citām izmaiņām, kas skar statūtu grozījumus vai izmaiņas pamatkapitālā, iesniedz šo pārejas noteikumu 66. punktā minētās ziņas vai dokumentus.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

70. Ja akciju sabiedrība līdz 2024. gada 1. oktobrim nav iesniegusi šo pārejas noteikumu 66. punktā minētās ziņas un dokumentus, komercreģistra iestāde pieņem lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu atbilstoši šā likuma 314.¹ pantā noteiktajai kārtībai.

(16.06.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.05.2024. likumu, kas stājas spēkā 05.06.2024.)

71. Ja kapitālsabiedrības pamatkapitāla apmaksas termiņš, kas noteikts dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos, beidzas pēc 2023. gada 30. jūnija, pamatkapitāla apmaksa veicama dibināšanas līgumā vai pamatkapitāla palielināšanas noteikumos noteiktajā termiņā. Ne vēlāk kā piecu dienu laikā pēc pamatkapitāla daļu (akciju) apmaksas termiņa beigām valde iesniedz komercreģistra iestādei aktuālo dalībnieku (akcionāru) reģistra eksemplāru, kurā atspoguļots pamatkapitāla daļu (akciju) apmaksas stāvoklis.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

72. Sākot ar 2023. gada 1. jūliju, kad stājas spēkā šā likuma grozījumi, kas nosaka, ka parakstītais pamatkapitāls nav komercreģistrā ierakstāma ziņa, komercreģistra iestādes amatpersona, nepieņemot atsevišķu lēmumu un nepieņemot šā likuma 11. panta noteikumus, aktualizē komercreģistrā ziņas par kapitālsabiedrības pamatkapitālu. Ja kapitālsabiedrības pamatkapitāls nav apmaksāts pilnā apmērā, komercreģistra iestādes amatpersona ziņas par parakstīto pamatkapitālu aktualizē brīdī, kad komercreģistra iestādei tiek paziņots par pamatkapitāla apmaksu pilnā apmērā.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

73. Ja kapitālsabiedrības pamatkapitāls nav apmaksāts pilnā apmērā, ar 2023. gada 1. jūliju piemēro šādus nosacījumus:

- 1) kapitālsabiedrība pamatkapitālu drīkst palielināt tikai tad, kad pilnībā ir apmaksātas visas esošās pamatkapitāla daļas (akcijas);

2) kapitālsabiedrība dividendes aprēķina un izmaksā par pilnībā apmaksātām pamatkapitāla daļām (akcijām);

3) dalībniekam (akcionāram) balsstiesības dod tikai pilnībā apmaksāta pamatkapitāla daļa (akcija);

4) sabiedrības ar ierobežotu atbildību dalībnieks drīkst atsavināt tikai pilnībā apmaksātu daļu, ja statūtos nav noteikts citādi. Neapmaksātas daļas atsavināšanas gadījumā par daļas apmaksu ir atbildīgs atsavinātājs un ieguvējs kā solidāri kopparādnieki.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

74. Ja paziņojums par dalībnieku (akcionāru) sapulci nosūtīts vai izsludināts līdz 2023. gada 30. jūnijam, dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanai, norisei un protokolēšanai un dalībnieku (akcionāru) tiesībām, kas saistītas ar piedalīšanos un balsošanu dalībnieku (akcionāru) sapulcē, piemēro šā likuma un, ja akciju sabiedrības akcijas ir iekļautas regulētajā tirgū, — Finanšu instrumentu tirgus likuma normas, kuras bija spēkā dalībnieku (akcionāru) sapulces sasaukšanas vai izsludināšanas dienā.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

75. Sākot ar 2023. gada 1. jūliju, akciju sabiedrības, kura ierakstīta komercreģistrā līdz 2023. gada 30. jūnijam, vārda akcijas uzskatāmas par reģistrētām akcijām un uzrādītāja akcijas uzskatāmas par dematerializētām akcijām. Statūtu grozījumus, kas paredz attiecīgas izmaiņas, akciju sabiedrība iesniedz komercreģistra iestādei vienlaikus ar citām izmaiņām statūtos, bet ne vēlāk kā līdz 2026. gada 1. jūlijam.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

76. Statūtu grozījumus, kas paredz akciju formas izslēgšanu, akciju sabiedrība iesniedz komercreģistra iestādei vienlaikus ar citām izmaiņām statūtos, bet ne vēlāk kā līdz 2026. gada 1. jūlijam.

(16.06.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

77. Reorganizācijas procesam, kurā šā likuma 338. pantā minētais pieteikums par reorganizācijas uzsākšanu un tam pievienojamais līguma projekts iesniegts komercreģistra iestādei līdz 2023. gada 31. maijam, piemērojami šā likuma noteikumi par reorganizāciju, kas bija spēkā minētā pieteikuma iesniegšanas brīdī.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

78. Līdz 2023. gada 30. jūnijam šā likuma 346. panta trešajā daļā, 351. panta otrajā daļā un 382. panta otrajā daļā minētos paziņojumus izsludina oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Paziņojumus publicēšanai komercreģistra iestāde iesniedz triju dienu laikā (neieskaitot brīvdienas un svētku dienas) no ieraksta izdarīšanas dienas vai dienas, kad dokuments pievienots reģistrācijas lietai.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

79. Grozījumi šā likuma 347. panta pirmās daļas 7. punktā un 359. panta trešās daļas 5. punktā par akcionāru reģistra nodalījuma pievienošanu pieteikumam, kā arī grozījumi 359. panta trešās daļas 6. punktā par centrālā vērtspapīru depozitārija izsniegta apliecinājuma par dematerializēto akciju iegrāmatošanu piemērojami ar 2023. gada 1. jūliju.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

80. Ja akciju sabiedrība, kura komercreģistrā reģistrēta līdz 2023. gada 30. jūnijam, nav iesniegusi šo pārejas noteikumu 66. punktā minētos dokumentus, tā, sākot ar 2024. gada 1. janvāri, vienlaikus ar šā likuma 347. pantā minēto pieteikumu par ieraksta par reorganizāciju izdarīšanu iesniedz komercreģistra iestādei šo pārejas noteikumu 66. punktā minētos dokumentus.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

81. Grozījumi par šā likuma 291. panta izteikšanu jaunā redakcijā, kā arī grozījumi šā likuma 292. panta pirmajā daļā un 294. panta pirmajā daļā par padomes uzdevumiem stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

82. Grozījumi šā likuma 4.² panta pirmajā daļā, 210. panta pirmajā daļā, 268. panta pirmajā daļā, 276. panta

trešajā daļā, 280. panta otrajā daļā un 284. panta ceturtajā daļā, kā arī grozījums par šā likuma 184. panta izslēgšanu stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

83. Šā likuma 4.³ pants, kā arī grozījumi 224. panta otrajā daļā, 305. panta otrajā daļā un 319. panta ceturtajā daļā par fiziskajai personai dalībvalstī noteiktajiem komercdarbības ierobežojumiem stājas spēkā 2023. gada 1. augustā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

84. Grozījumi šā likuma 236.¹ panta otrajā daļā par vārda "reģistrāciju" izslēgšanu, 236.² panta trešās daļas 4. punktā par vārda "otrās" aizstāšanu ar vārdu "šīs daļas", 238.¹ panta nosaukumā un tekstā par vārda "vārda" aizstāšanu ar vārdu "reģistrētas" un 238.² panta otrās daļas otrā un trešā teikuma izslēgšanu stājas spēkā 2023. gada 1. jūlijā.

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

85. Izslēgt šā likuma 2022. gada 16. jūnijā pieņemto grozījumu 354.¹ pantā par tā pirmās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, otrās daļas izslēgšanu, trešās daļas 5. punkta otrā teikuma vārdu "vai — uzrādītāja akciju gadījumā — no paziņojuma publicēšanas dienas" izslēgšanu un ceturtais daļas izteikšanu jaunā redakcijā, kā arī grozījumu 378. panta pirmajā daļā, ar kuru vārdi "vārda akcijas" aizstāti ar vārdiem "reģistrētas akcijas" (2022. gada 16. jūnijā pieņemtā likuma "Grozījumi Komerclikumā" 62. un 63. pants).

(11.05.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2023.)

86. Šā likuma 153. panta septītā daļa, 154. panta 2.² daļa, kā arī grozījumi 154. panta ceturtajā daļā un 202. panta otrās daļas 7. punktā par kārtību, kādā sabiedrības pamatkapitālu apmaksā ar kryptoaktīviem, stājas spēkā 2024. gada 30. decembrī.

(14.11.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

87. Valdes loceklis, kurš šā likuma 224.¹ un 308.¹ panta spēkā stāšanās laikā atrodas ar bērnu aprūpi saistītā atvaļinājumā, ir tiesības atlikušo atvaļinājuma periodu izmantot saskaņā ar šajā likumā noteikto kārtību, ja valdes loceklis ir saņēmis dalībnieku sapulces piekrišanu. Šādā gadījumā dalībnieku sapulce, pamatojoties uz valdes locekļa paziņojumu par atvaļinājuma izmantošanu, lemj par piekrišanas sniegšanu atvaļinājuma izmantošanai. Par atlikušā atvaļinājuma perioda sākuma dienu uzskatāma nākamā diena pēc dalībnieku sapulces, kurā lemts par piekrišanas sniegšanu, ja vien dalībnieku sapulces lēmumā nav noteikts citādi.

(14.11.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 10.12.2024.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(06.07.2021. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.05.2023. un 16.06.2022. likumu, kas stājas spēkā 01.07.2023.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1986. gada 18. decembra direktīvas 86/653/EEK par dalībvalstu tiesību aktu koordinēšanu attiecībā uz pašnodarbinātiem tirdzniecības pārstāvjiem (komercagēntiem);

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra direktīvas 2009/102/EK uzņēmējdarbības tiesību jomā par viena īpašnieka sabiedrībām ar ierobežotu atbildību;

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 14. jūnija direktīvas (ES) 2017/1132 attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem;

4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija direktīvas (ES) 2019/1151, ar ko groza direktīvu (ES) 2017/1132 attiecībā uz digitālo rīku un procesu izmantošanu sabiedrību tiesībās;

5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija direktīvas (ES) 2019/1023 par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza direktīvu (ES)

2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātspēju);

6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. jūlija direktīvas 2007/36/EK par biržu sarakstos iekļautu sabiedrību akcionāru konkrētu tiesību izmantošanu;

7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra direktīvas (ES) 2019/2121, ar ko groza direktīvu (ES) 2017/1132 attiecībā uz pārrobežu reorganizāciju, apvienošanas un sadalīšanu.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2000.gada 4.maijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"